

DINSDAG 20 APRIL 2010

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.05 uur geopend)

2. Agenda

De Voorzitter. – Gelet op de recente ontwikkelingen wil ik, met instemming van de fracties, de volgende wijzigingen voor de agenda van woensdag voorstellen. Dit zijn nieuwe wijzigingen naar aanleiding van de gisteren om 17.30 uur aangebrachte wijzigingen. Deze wijzigingen zijn dus een aanvulling.

Ten eerste wordt het vragen uur met de Raad van de agenda geschrapt. De Raad heeft mij meegedeeld dat de heer López Garrido vanwege de vervoersproblemen deze week woensdag om 18.00 uur uit Straatsburg moet vertrekken, waardoor hij woensdagavond niet aan het vragen uur kan deelnemen. Ten tweede wordt het verslag van Silvia-Adriana Țicău over de energieprestaties van gebouwen van de agenda geschrapt omdat het maandag niet in de commissie is goedgekeurd. Ten derde wordt een mondelinge vraag over het verbod op het gebruik van cyanide bij mijnbouwtechnologieën ingeschreven als derde punt op de agenda van de namiddag, onmiddellijk na de debatten over SWIFT en over persoonsgegevens van passagiers (PNR). Dat betekent dat de vergadering van woensdag om 19.00 uur wordt gesloten. Ik herhaal nog eens dat de punten die niet kunnen worden behandeld, van de agenda zijn geschrapt, waardoor de vergadering van woensdag niet om 24.00 uur, maar om 19.00 uur zal worden gesloten. Ik wijs er andermaal op dat dit besproken is met de fractievoorzitters.

Paul Rübzig (PPE). – *(DE)* Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen vragen of er donderdag eigenlijk nog vergaderingen in het Parlement zijn, of commissies als Scientific Technology Options Assessment (STOA) en andere zullen vergaderen, of er tolken beschikbaar zijn voor de vergaderingen en of bezoekers donderdag toegang hebben tot het Parlement.

De Voorzitter. – Ik ben net een e-mail aan het schrijven aan alle leden en zal deze persoonlijk ondertekenen. Enkel van ons zijn nog niet eens in Straatsburg aangekomen en willen ook geïnformeerd worden. De e-mail zal rond 11.00 uur worden verzonden en op zo veel mogelijk vragen een antwoord geven, voor zover het antwoord bekend is.

Donderdag kunnen alle commissievergaderingen doorgang vinden, maar er zal niet gestemd worden. De diensten van het Europees Parlement zullen hier zijn. Er zal geen plenaire vergadering plaatsvinden. Alles zal normaal verlopen, afgezien van de plenaire vergadering. De door ons uitgenodigde bezoekersgroepen, die naar Straatsburg komen om het Parlement te bezoeken, zullen ontvangen worden en zij kunnen het Parlement en de zaal van de plenaire vergadering bezoeken, maar er zal geen vergadering worden gehouden.

Het enige verschil met een normale dag is dat er geen plenaire vergadering en geen stemmingen zullen plaatsvinden. Voor het overige zal alles donderdag normaal verlopen.

Op donderdag en vrijdag kunt u de presentielijst ondertekenen.

De overige informatie zal in de e-mail worden verstrekt, die u uiterlijk voor de lunch zult ontvangen.

Gisteren is er een vergadering geweest van de Conferentie van voorzitters evenals van het Bureau. Er zijn diverse besluiten genomen. Er is een taakgroep gevormd die onmiddellijk aan de slag is gegaan, en daarvan maken ook de diensten van het Parlement deel uit. Deze taakgroep staat voortdurend met mij in contact en ik houd contact met de fractievoorzitters, omdat we continu met elkaar in verbinding moeten staan om besluiten te kunnen nemen voor deze week en de komende weken. Ik wijs erop dat de parlementaire commissies volgende week zullen vergaderen en dat we de normale gang van zaken met betrekking tot de commissies niet moeten blokkeren. Verder dient de vergaderingsperiode in Brussel zoals gewoonlijk te worden voorbereid. Hierover zijn nog geen besluiten genomen, maar dat zal de komende dagen gebeuren.

U zult beknopte informatie van mij ontvangen over alle besluiten en plannen voor de toekomst.

3. Verstoring van het luchtverkeer in Europa (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de verstoring van het luchtverkeer in Europa.

Zoals iedereen weet moeten de komende dagen besluiten worden genomen door de uitvoerende tak van de Europese instellingen. Dit is uiteraard een taak voor de Commissie en de Raad. Zoals bekend werken de Commissie en de Raad al sinds afgelopen zondag hieraan, maar wij als leden van het Parlement hebben ook een taak te vervullen. Wij moeten antwoorden geven op deze crisis met het oog op de lange termijn, en ik denk wel dat wij onze parlementaire commissies daarbij willen betrekken. We moeten ook nadenken over de manier waarop wij tijdens de vergaderperiode in Brussel op de huidige situatie willen reageren. Zo is het is denkbaar dat er een resolutie wordt opgesteld. Er zijn verschillende manieren om te reageren. Ik wil u verder verzoeken in uw toespraken ook in te gaan op de manier waarop het Parlement kan bijdragen aan een oplossing voor de huidige problemen. Het gaat eerst en vooral om de problemen van onze burgers, van de mensen die in Europa wonen. Natuurlijk ondervinden wij moeilijkheden om in Straatsburg en Brussel te komen, maar dat is ons probleem en hier moeten we zeker geen punt van maken. We moeten onze aandacht vestigen op de vraag hoe we de problemen van de Europese burgers kunnen oplossen in een situatie waarin het luchtverkeer is lam gelegd. Het belangrijkste is de vraag wat wij als leden van het Parlement de komende weken kunnen doen om de situatie te verbeteren. Aangezien de grootste verantwoordelijkheid in de eerste uren en dagen echter bij de uitvoerende tak ligt, wil ik de vertegenwoordigers van zowel de Raad als de Commissie bedanken voor hun aanwezigheid hier.

Diego López Garrido, fungerend voorzitter van de Raad. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, zoals iedereen weet is het luchtvervoer van zeer strategische aard. Het raakt de burgers, hun dagelijks leven en hun recht op vrij verkeer – een grondrecht – en het heeft ongetwijfeld ook een zeer belangrijke weerslag op de economie.

Het strategische karakter van het luchtverkeer wordt nog duidelijker en de geleden schade is nog groter als er problemen rijzen in het luchtverkeer, als er verstoringen ontstaan en als deze voor meer dan één land gevolgen hebben.

Als de verstoringen, zoals in dit geval, de meeste landen van de Europese Unie treffen, wordt het een zeer ernstig probleem; sterker nog, dan wordt het een crisis. Deze crisis was uiteraard niet te voorzien en heeft zich ook nooit eerder voorgedaan, maar moet wel op de juiste manier worden aangepakt. Bovendien zitten we met de paradox dat we te maken hebben met een vraagstuk waarvoor de Europese Unie zelf weinig bevoegdheden heeft, althans minder dan voor andere vraagstukken. En toch moet zij reageren; ze moet optreden.

Bij deze luchtvaartcrisis in Europa deden zich tegelijkertijd twee omstandigheden voor: het hoogste niveau van ernst van de situatie – de crisis is zeer ernstig – maar tevens een zeer laag niveau van rechtsbevoegdheid van de Europese Unie voor onmiddellijk optreden. Daarom is het in deze situatie niet gemakkelijk om vanuit de Europese Unie op te treden. Ondanks deze problemen hebben we toch gehandeld en maatregelen genomen.

Dat brengt mij tot het tweede deel van mijn verklaring: welke maatregelen hebben wij genomen. In de eerste plaats hebben de lidstaten, de luchthavenautoriteiten, het bestaande protocol toegepast, rekening houdend met de kaart van de aswolk die is opgesteld door het in Londen gevestigde Volcanic Ash Advisory Centre. Zij hebben een wetenschappelijke beoordeling gemaakt en op basis daarvan besloten tot een automatische sluiting van het luchtruim. Dat is wat men eerst heeft gedaan en dat besluit is genomen met het oog op de grootste voorzorg en veiligheid en zo min mogelijk risico's, op basis van de eerste bijdrage van Eurocontrol, die weer gebaseerd was op de adviezen van het jaren geleden opgerichte Volcanic Ash Advisory Centre in Londen.

Uiteraard beperkte deze situatie zich niet tot de lidstaten, en daarom zijn de Europese Unie en haar instellingen meteen aan de slag gegaan. Meer concreet zijn er in de afgelopen dagen verschillende technische bijeenkomsten geweest die hebben geleid tot het politieke besluit van de ministers van Verkeer van gisteren.

Het hele weekend zijn de Raad, het Spaanse voorzitterschap, de Commissie en met name commissaris Kallas – die ik wil bedanken voor zijn beschikbaarheid en harde werk van het afgelopen weekend – en Eurocontrol bezig geweest met het voorbereiden van een specifiekere en passender reactie op wat inmiddels al een langer durende crisis is geworden, met zeer ernstige gevolgen voor de hele Europese Unie en daarbuiten.

De inspanningen van de afgelopen dagen hebben geleid tot een aanbeveling van Eurocontrol die gisteren unaniem werd aangenomen tijdens de vergadering in Brussel van Eurocontrol, de Commissie, de Raad, de

luchthavenautoriteiten, de luchtverkeersorganisaties en alle betrokken sectoren. Daarin is sprake van de noodzaak dat Eurocontrol vanaf vandaag drie zones vaststelt die door de vulkaan worden getroffen. De eerste zone is het gebied met de hoogste asdichtheid, waarvoor een totale vliegbeperking moet gelden. De tweede zone is het tegenovergestelde, een gebied waar geen asdeeltjes zijn en waar men vrijelijk moet kunnen vliegen. De derde is een tussenzone waar weinig asdeeltjes in de lucht zitten en men zonder risico moet kunnen vliegen. De nationale autoriteiten moeten deze zone vanaf vandaag op gecoördineerde wijze in de gaten houden en op basis van de gegevens die Eurocontrol dagelijks, iedere zes uur, aanlevert, besluiten of voorzien moet worden in vliegcorridors of zones waarin vliegen is toegestaan.

Deze door Eurocontrol op- en voorgestelde technische aanbeveling is gisteren unaniem aangenomen door de zevenentwintig regeringen van de Europese Unie. Hiermee heeft de aanbeveling een Europese focus gekregen en een Europese benadering van wat er op dit moment moet gebeuren. Met andere woorden, de Europese Unie neemt een besluit en stelt de lidstaten voor om dienovereenkomstig te handelen. Er was unanieme overeenstemming tussen de Europese regeringen en de Commissie om overeenkomstig het voorstel van Eurocontrol te handelen.

Veiligheid is daarom de belangrijkste prioriteit gebleven. Zoals commissaris Kallas dit weekend al zei, is elk compromis uit den boze als het om veiligheid gaat. Daarom heeft men afgesproken dat er een zone moet zijn waarbinnen een absoluut vliegverbod geldt. We zullen een beter idee krijgen van de reële risico's als we alle gegevens hebben die Eurocontrol zal gebruiken. Deze gegevens komen niet alleen uit Londen, maar ook van de testvluchten die worden uitgevoerd met vliegtuigen zonder passagiers. Verder zijn er gegevens van nationale autoriteiten, van fabrikanten van onderdelen van vliegtuigmotoren en van het in Keulen gevestigde Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart. Al deze gegevens moeten in beschouwing worden genomen bij de vaststelling van de vliegzones waarover de ministers van Verkeer gisteren in deze, door het Spaanse voorzitterschap bijeengeroepen buitengewone Raadsvergadering overeenstemming hebben bereikt.

Dit is dan ook een model dat zich ontwikkelt, dat dynamischer en preciezer is dan het model dat tot op heden werd gebruikt. Het heeft in de eerste plaats een wetenschappelijke basis, in de tweede plaats is het gebaseerd op een technisch besluit van Eurocontrol en tenslotte is het gebaseerd op een beslissing van de lidstaten over deze tussenzone, waarvoor coördinatie nodig is.

Mijnheer de Voorzitter, de Raad van ministers van Verkeer heeft gisteren op zijn beurt een duidelijk standpunt ingenomen en tegen de lidstaten gezegd dat zij er alles aan moeten doen om hun burgers zoveel mogelijk alternatieve vervoersmiddelen te bieden, teneinde de ernstige situaties op te lossen die het gevolg zijn van de beperkte mobiliteit van Europese en andere burgers. Ze hebben ook, zoals commissaris Kallas zal uitleggen, over de zeer belangrijke economische gevolgen van deze situatie gesproken, in een taakgroep onder leiding van de vicevoorzitter van de Commissie, commissaris Kallas, commissaris Almunia en commissaris Olli Rehn, die volgende week een verslag zal presenteren over alle economische aspecten. Tenslotte zal er zo spoedig mogelijk een nieuwe Raad van ministers van Verkeer worden belegd om al deze zaken te bespreken.

Het besluit dat is genomen, mijnheer de Voorzitter, betekent dan ook dat de gebeurtenissen in een Europees perspectief worden geplaatst en dat daarvoor gecoördineerde Europese maatregelen worden genomen, op basis van veiligheid en de noodzaak om zo efficiënt en precies mogelijk te zijn als besloten moet worden over vluchten, waarbij de rechten van de burgers moeten worden gewaarborgd. Ik ben zeer verheugd, mijnheer de Voorzitter, mijnheer Buzek, dat het Europees Parlement een diepgaand debat over deze kwestie heeft voorgesteld. In feite toont dit debat aan dat u in staat bent om onmiddellijk te handelen, zoals het een Parlement dat de burgers van Europa vertegenwoordigt betaamt, en dat u voor de langere termijn kunt bepalen welke maatregelen moeten worden genomen tegen deze volstrekt onverwachte en nieuwe crisis, die buitengewone en zeer ernstige gevolgen heeft voor de levens van de Europese burgers.

De Voorzitter. – Ik wil de Raad en het Spaanse voorzitterschap verzekeren, en ik verzoek u hen hiervan in kennis te stellen, dat het Europees Parlement op elk moment bereid is in deze situatie samen te werken en dat we bereid zijn deze zaken in de commissies te bespreken. De vertegenwoordigers van de Commissie en de Raad zijn welkom om deze problemen met ons te bespreken. We willen erbij betrokken zijn. We komen uit verschillende regio's van de Europese Unie, waar we door middel van rechtstreekse verkiezingen gekozen zijn. Dat betekent dat we verantwoordelijk zijn voor de inwoners van de Unie, en daarom is onze rol van essentieel belang. We zijn er klaar voor. We kunnen uiteraard niet meer doen dan wat binnen het wetgevende kader mogelijk is. We kunnen geen uitvoerende beslissingen nemen, maar we kunnen wel de Commissie en de Raad ondersteunen. Hier staan wij open voor. En daarom voeren we dit debat.

Siim Kallas, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben erg blij dat ik het Parlement een verslag kan voorleggen over de maatregelen die de Commissie heeft genomen met betrekking tot de gevolgen van de crisis in het Europese luchtruim als gevolg van de uitbarsting van de vulkaan Eyjafjallajökull. Dit Parlement zal ongetwijfeld weten dat 84 000 vluchten zijn geannuleerd, waardoor duizenden passagiers zijn getroffen.

Zoals u weet heeft Eurocontrol op ons initiatief op maandagmorgen een teleconferentie gehouden en heeft de Commissie gistermiddag actief deelgenomen aan een buitengewone Raad van ministers van Verkeer. Naar mijn mening moeten, naar aanleiding van die Raad, vier belangrijke boodschappen worden overgebracht.

Alle ministers van Verkeer zijn vóór een gecoördineerde Europese respons op de crisis. Nationale oplossingen zijn geen effectief middel om dit soort problemen op te lossen, aangezien ze mondiale gevolgen voor het luchtruim hebben. Ik wil benadrukken dat er onder de ministers van Verkeer een sterke geest van samenwerking heerste en dat we diverse telefoongesprekken hebben gevoerd, waarbij iedereen aangaf bereid te zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken.

Het tweede belangrijke punt is dat veiligheid voorop staat. Compromissen zijn uit den boze als het om veiligheid gaat. Dit is en blijft onze belangrijkste zorg. We moeten de hoogste veiligheidsnormen waarborgen voor onze burgers.

In de derde plaats zijn de ministers overeengekomen het Europese luchtruim geleidelijk en op gecoördineerde wijze weer open te stellen, zonder daarbij de veiligheid op het spel te zetten. Daar zijn we, via Eurocontrol, om 8:00 uur vanochtend mee begonnen. Bij dit besluit is het luchtruim opgedeeld in drie zones, naar gelang de mate van besmetting. De eerste zone ligt in het centrum van de emissies, waar het verbod op vliegverkeer wordt gehandhaafd, aangezien de veiligheid in dat gebied onmogelijk kan worden gegarandeerd.

In de tweede zone gelden in principe geen beperkingen voor het vliegverkeer, ook al zitten er nog wel asdeeltjes in de lucht. Die zone moet nog worden bevestigd, en besluiten over vliegbewegingen zullen op gecoördineerde wijze door de autoriteiten in de lidstaten worden genomen.

De derde zone is niet door as getroffen, wat inhoudt dat er geen enkele beperking is voor het vliegverkeer. Eurocontrol levert iedere zes uur nieuwe kaarten met relevante informatie voor de nationale autoriteiten.

In de vierde plaats lopen wij met deze maatregelen vooruit op de tenuitvoerlegging van het Gemeenschappelijk Europees Luchtruim en met name op de functies van de netwerkmanager. Ik weet dat ik na het succes van het tweede gemeenschappelijk Europees luchtruimpakket van vorig jaar kan rekenen op de sterke steun van het Parlement.

U zult weten dat, zoals ook de minister al aangaf, er een taakgroep is opgericht – een groep commissarissen – om kwesties rond staatssteun te bespreken. Gisteren heb ik met vertegenwoordigers van luchtvaartmaatschappijen gesproken, en zij gaven aan dat het nog te vroeg was om vast te stellen hoeveel verliezen zij hebben geleden. Vanwege de economische gevolgen is het voor hen het belangrijkste de vluchten te hervatten. Het model voor de hervatting van de vluchten is het belangrijkste. We moeten niet in paniek raken over staatssteun en andere maatregelen om de luchtvaartindustrie te helpen.

Passagiersrechten is een ander belangrijk thema. We moeten de tenuitvoerlegging van passagiersrechten handhaven. De regels zijn goed. Daar is iedereen het over eens. Het probleem is de handhaving, die eveneens de verantwoordelijkheid van de lidstaten is. Daar moeten we echt meer aan doen. We moeten ideeën hebben over hoe we de regels beter kunnen handhaven.

Nu wil ik graag iets zeggen over wat, naar mijn mening, opzettelijke pogingen zijn om verwarring te scheppen; wie moet wat doen, wie heeft wat gedaan en wat zijn de modellen? We weten dat er in sommige landen binnenkort verkiezingen worden gehouden, maar alle beslissingen die na de vulkaanuitbarsting zijn genomen, waren gebaseerd op bestaande en overeengekomen normen met betrekking tot de manier waarop in dit soort situaties moet worden opgetreden.

Dit model is intergouvernementeel en het luchtruim is een nationale bevoegdheid. Het is niet de Commissie die bepaalt wat er moet gebeuren. Het zijn regels die van toepassing zijn op onze nationale stelsels en ons model is, nogmaals, gebaseerd op bestaande informatie en bestaande metingen. Er is niets mis met dat model. We kunnen nu gaan nadenken over hoe we het model kunnen aanpassen. Daar zijn we gisteren over begonnen te praten. Het is volstrekt onjuist om te zeggen dat het Europese model volledig heeft gefaald. Dit was en is een buitengewone situatie. De uitbarsting van zo'n vulkaan en de onverwacht grote aswolk is iets wat maar zeer zelden in de wereld voorkomt. Het is niet zoals sneeuw of iets dergelijks, dat vaak voorkomt.

Dit weekend was al duidelijk dat de situatie zeer buitengewoon was. We hebben dit weekend dan ook verschillende gesprekken gehad over hoe dit probleem het beste kon worden opgelost. Beweren dat de ministers van Verkeer onmiddellijk hadden moeten optreden is volledig in strijd met ons idee over hoe de zaken in Europa zijn georganiseerd. Dergelijke besluiten liggen in de handen van onafhankelijke deskundigen en organen. Minister López Garrido en ik waren afgelopen zondag bij Eurocontrol en ik heb met alle ministers van Verkeer van de grotere lidstaten gesproken. We waren bereid verantwoordelijkheid te nemen en te vragen wat we moesten doen om de situatie op te lossen. Dit mogen echter nooit willekeurige beslissingen zijn. Ze moeten door een speciaal orgaan worden genomen. Dat orgaan heeft een vergadering belegd en wij hebben op zondag met dat orgaan gesproken. Het waren moeilijke beslissingen, omdat het om mensenlevens ging.

Op maandagochtend was er een buitengewone raad van Eurocontrol, die instemde met het zogenoemde 'vrije zones'-model. We waren erg blij dat Eurocontrol meewerkte. Nogmaals, dit viel niet onder de bevoegdheden van de Gemeenschap, maar de praktijk had aangetoond dat een nationale aanpak achterhaald was. Er is nu duidelijk een grotere stimulans om dit soort gebeurtenissen op een meer Europese wijze aan te pakken en te reguleren. Uiteraard moeten we ook de consequenties en de resultaten evalueren.

Het belangrijkste, zoals iedereen, inclusief de luchtvaartmaatschappijen, heeft aangegeven, was de vluchten te hervatten. Wat de passagiers betreft, was het belangrijkste mensen terug naar huis of naar hun bestemming te krijgen. Dat was de hoofdkwestie op de agenda gisteren.

Kortom, we werken intensief samen met de Raad en met Eurocontrol om de situatie in de gaten te houden en, indien nodig, nieuwe beslissingen te nemen. Het model waar we op dit moment over beschikken is voor de hervatting van de overgrote meerderheid van de vluchten een passend model.

Corien Wortmann-Kool, namens de PPE-Fractie. – Voorzitter, dank u wel Commissie, Raad, voor de toelichting die u hebt gegeven over de crisis in de Europese luchtvaart. Want wat duidelijk werd afgelopen dagen, is dat zonder luchtvaart niet alleen ons Europees Parlement in de problemen komt, maar zonder luchtvaart is onze Europese samenwerking en onze economie in grote problemen. Daarom is het ook belangrijk dat we vandaag in dit Parlement dit spoeddebat hebben. Reizigers zitten vast, luchtvaartmaatschappijen, reisbranche, bedrijven die afhankelijk zijn van luchtvaart, allen zijn hard getroffen. En dat komt dan nog eens bovenop de economische crisis.

Veiligheid is het allerbelangrijkste. Daar mogen we geen misverstand over laten bestaan. Passagiers moeten veilig vervoerd worden, maar het is duidelijk dat we niet goed voorbereid waren op deze uitzonderlijke situatie. De sluiting van het luchtruim op de eerste dag was een snelle reactie op een in Europa onbekend probleem, die aswolk. Maar wat zagen we de dagen erna? De computermodellen lieten zien dat er niet gevlogen mocht worden, maar testvluchten verliepen zonder problemen. Uiteraard, nogmaals, veiligheid gaat boven alles, maar belangrijk is dat de openstelling van het Europese luchtruim gebeurt op basis van feiten en reële uitgangspunten. Meer maatwerk is nodig en het is goed dat gisteren daar de eerste stappen voor zijn gezet en dat moet snel uitgebouwd worden. Slagvaardigheid. Veiligheid eerst, maar veilige zones moeten ook snel weer benut kunnen worden.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook structurele maatregelen nodig. De *single European sky*, waartegen zoveel weerstand heerst bij de lidstaten, ook dat kan ons helpen de luchtvaart veel slagvaardiger te maken.

Vliegtuigmaatschappijen hebben grote economische schade geleden. Het stilleggen van het vliegverkeer, maar ook de kosten van de assistentie die verleend moest worden aan gestrande passagiers, waren hoog. Verzekeringen dekken niets en het is de vraag of het gerechtvaardigd is dat alle kosten op het bordje van de luchtvaartmaatschappijen komen. Ik roep u daarom op snel te onderzoeken welke kosten gemaakt zijn, welke schade is geleden en waar compensatie eventueel voor de hand ligt. Een voorbeeld: de kosten die luchtvaartmaatschappijen hebben gemaakt op basis van onze Europese richtlijn voor de passagiersrechten, de calamiteitenassistentie. Ligt het niet voor de hand om na te gaan of we dat in deze overmachtsituatie vanuit de Europese begroting kunnen betalen?

Commissaris Almunia, u hebt aangegeven welwillend te staan tegenover staatssteun, maar ik wil u waarschuwen, want we moeten voorkomen dat lidstaten hun nationale kampioenen gaan sponsoren. Daarom is het ontzettend belangrijk dat het Europees gecoördineerd wordt. Niet alleen het staatssteunkader, maar ook het daadwerkelijk verlenen van overheidssteun. Daar roep ik u graag toe op.

Martin Schulz, namens de S&D-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik geloof dat deze crisis een menselijk aspect heeft waarover we het vandaag zeker moeten hebben. Veel mensen, tienduizenden, zijn ergens ter wereld gestrand en wachten tot ze eindelijk naar huis kunnen. Ik vind dat we vanochtend ook

aan deze mensen moeten denken. Veel leden van dit Parlement hebben de afgelopen weken iets vergelijkbaars meegemaakt. Wij zijn geprivilegieerde leden van het Europees Parlement die van de beschikbare infrastructuur gebruik kunnen maken. Er zijn echter heel veel mensen ergens in een uithoek van de wereld gestrand. Zij kunnen niet vertrekken en weer naar hun werk gaan, hun kinderen kunnen niet naar school, omdat ze niet terug kunnen keren van hun vakantie, en ze zitten zonder voorzieningen en zonder geld. Ik wil nogmaals zeggen dat ik deze ochtend met deze mensen meevoel en hoop dat ze snel weer naar huis kunnen.

Luchtvaartmaatschappijen zijn een essentieel onderdeel van ons vervoerssysteem, niet alleen voor passagiers, maar ook voor goederen. De financiële verliezen als gevolg van deze vulkaanuitbarsting zijn aanzienlijk hoger zijn dan die door de gebeurtenissen van 11 september 2001. Daarom verzoek ik de Commissie zich flexibel opstellen bij de goedkeuring van nationale steun voor luchtvaartmaatschappijen die gevaar lopen, als dit soort hulp echt moet worden gegeven.

Per slot van rekening moeten we ons bewust zijn van het feit dat de luchtvaart deel uitmaakt van de zeer kwetsbare infrastructuur die we in Europa hebben. Als vliegen niet langer mogelijk is, kunnen wij dit niet afdoende opvangen. Daarom geloof ik dat het project waarmee wij twintig jaar geleden zijn begonnen, namelijk de uitbouw van de trans-Europese netwerken en in het bijzonder de uitbouw van het treinverkeer, een geloofwaardig en belangrijk alternatief is en, zoals nu blijkt, een alternatief dat in economisch opzicht van levensbelang is. Het is belangrijk dat we dit feit nogmaals bevestigen.

Mijn collega, de heer El Khadraoui, zal op een paar andere punten van deze kwestie ingaan, maar ik wil er nog één uitlichten. We zijn er tot op heden niet in geslaagd om de interoperabiliteit van treinen tussen verschillende landen te realiseren. Een Duitse ICE kan geen Duitsers uit Spanje ophalen en een Franse hogesnelheidstrein kan niet helemaal tot in Boedapest komen. Dit betekent dat we nog steeds niet zo ver zijn als zou moeten. Hoewel we in het Parlement de juiste resoluties hebben opgesteld, ben ik van mening dat we niets hebben aan deze incidentele, plotselinge acties. In plaats daarvan moeten we een duurzame, continue aanpak hebben om deze nieuwe concepten te realiseren.

Gesine Meissner, namens de ALDE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Kallas, mijnheer López Garrido, we hebben gezien dat de natuur echt veel sterker is dan alle technologie waarover we beschikken. In zekere zin heeft de natuur ons een lesje geleerd. Tegelijkertijd moeten we ook constateren dat deze situatie ons heeft laten zien dat we in Europa nog niet zoveel vooruitgang hebben geboekt als we hadden gemoeten.

Twintig jaar lang hebben we het al over een interne markt voor vervoer en een gemeenschappelijk Europees luchtruim. Dit had de vulkaanuitbarsting natuurlijk niet kunnen voorkomen, maar we hadden dan misschien wel beter en sneller kunnen handelen.

We willen allang een gemeenschappelijk Europees luchtruim dat door Eurocontrol gecoördineerd wordt, maar het is er nog steeds niet. Ook, en hier sluit ik me aan bij de heer Schulz, hebben we nog geen interoperabiliteit in het treinverkeer. Het is nog steeds niet mogelijk om een treinkaartje te kopen van het noorden van Europa naar het zuiden, dwars door het continent. Ook hier wordt duidelijk dat we veel op papier hebben staan en over veel zaken hebben gediscussieerd, maar dat het in werkelijkheid nog aan veel ontbreekt.

Het staat als een paal boven water dat de reactie in Europa onbevredigend was voor de burgers. Natuurlijk was de situatie heel moeilijk en natuurlijk konden ook de ministers van de afzonderlijke landen het luchtruim niet vrijgeven, wanneer een instituut in Londen ervoor waarschuwt dat het niet veilig is om te vliegen. Tegelijkertijd was het onbevredigend dat er in de lucht geen reële metingen met bijvoorbeeld ballonnen zijn gedaan, maar dat iedereen zich bezighield met statistische prognoses. Veel Europese burgers hebben zich hieraan geërgerd. Het standpunt van de luchtvaartmaatschappijen is ook begrijpelijk. Zij keken naar de economische schade en hadden graag een snellere reactie gezien.

De luchtvaartmaatschappijen hebben financiële verliezen geleden en natuurlijk is het heel belangrijk dat de passagiers zo snel mogelijk naar huis kunnen. We moeten hun rechten beschermen. Het is echter van belang voor de rechten van passagiers in Europa dat er vervoersmogelijkheden zijn. Ik geloof dat het voor ons vervoerssysteem in Europa van levensbelang is dat we luchtvaartmaatschappijen en andere vervoersmogelijkheden hebben die passagiers kunnen gebruiken. Dit betekent dat we in ieder geval verder moeten denken nadenken over de vraag hoe we met deze situatie om moeten gaan, hoe we de luchtvaartmaatschappijen kunnen helpen tijdens de crisis waarin de transportsector sowieso al verkeert en hoe we de mobiliteit van de Europese burgers in stand kunnen houden en garanderen, iets dat een belangrijke verworvenheid is.

Voor schadevergoedingen kunnen we ons niet tot de vulkaan wenden. We weten dat die ons niet zal helpen. De natuur heeft haar eigen wetten, maar wij moeten hierop proberen te reageren in het belang van de Europese burgers. Daarom vind ik het heel goed dat er nu een taskforce wordt ingesteld onder leiding van de heer Kallas. Dit is heel belangrijk en we zullen blijven discussiëren over de vraag hoe wij uit deze crisis conclusies kunnen trekken voor de toekomst.

Michael Cramer, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de mobiliteit in Europa is de afgelopen zes dagen enorm veranderd. De cruciale factor was deze keer niet een ernstig ongeval, maatregelen voor het bestrijden van klimaatverandering of de hoge prijs van kerosine. Deze keer speelde de natuur zelf de beslissende rol.

De vulkaan in IJsland heeft de mensheid opnieuw laten zien welke macht de natuur heeft. Dit zou een les voor de toekomst moeten zijn. De mens is niet almachtig en zal het ook nooit zijn. Het is goed dat het antwoord op deze vulkaanuitbarsting van Europa is gekomen. Omdat vulkaanmotoren kan laten uitvallen en het zicht kan belemmeren, heeft de Europese Organisatie voor de Veiligheid van de Luchtvaart, Eurocontrol, met verantwoordelijkheidsbesef gehandeld en de veiligheid van passagiers tot de hoogste prioriteit gemaakt.

Namens de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie wil ik Eurocontrol, de ministers van Verkeer en vooral ook de Duitse minister van Verkeer, Peter Ramsauer, hiervoor heel hartelijk bedanken. Lof ook voor de pilotenvakbond Cockpit die meer verantwoordelijkheid heeft getoond dan het management van de luchtvaartmaatschappijen. De vakbond weigert op zicht te vliegen in het Europese luchtruim, omdat hij gelooft dat dit niet verantwoord is. Het luchtruim is veilig of het is het niet. Uiteindelijk is het lood om oud ijzer volgens welke regels je door het luchtruim vliegt of volgens welke regels je neerstort.

Daarom veroordeelt de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie scherp de aanpak van de luchtvaartmaatschappijen die winst belangrijker vinden dan veiligheid. Wij eisen dat het luchtruim boven Europa pas weer vrijgegeven wordt, als ieder risico uitgesloten kan worden. Wij roepen alle politici op om niet te buigen voor de druk van de luchtvaartmaatschappijen en de verantwoordelijkheid voor de veiligheid niet bij bijvoorbeeld de piloten te leggen.

Wij zijn ons de afgelopen dagen pijnlijk bewust geworden van de tekortkomingen van het nationale en Europese vervoersbeleid van de afgelopen decennia die de spoorwegen verwaarloosd hebben en in veel gevallen nog steeds verwaarlozen. Dit beleid heeft zich helemaal op het luchtverkeer gericht. Ieder jaar krijgen de luchtvaartmaatschappijen in Europa 14 miljard euro van de Europese belastingbetalers, omdat, in tegenstelling tot de brandstof van de spoorwegen, er geen belasting wordt geheven op kerosine. Dit relativeert de tijdelijke inkomstenderving van de luchtvaartmaatschappijen.

Er is echter een conclusie die we hieruit moeten trekken. De trein is niet alleen het veiligste vervoersmiddel, maar ook noodzakelijk om de mobiliteit te waarborgen en de klimaatverandering te stoppen. Daarom wil ik alle spoorwegen in Europa bedanken die hun best hebben gedaan om passagiers op hun eindbestemming te krijgen.

De vulkaanuitbarsting in IJsland zou voor ons allemaal een waarschuwing moeten zijn. Wat we nu meemaken is de realiteit van de toekomst van transport. Transport zal echter alleen succesvol zijn in de toekomst als men bij het nemen van de noodzakelijke maatregelen niet over één nacht ijs gaat. Daarom vragen wij alle lidstaten in de Europese Unie om de prioriteiten van hun nationale en internationale vervoersbeleid te veranderen. Het spoor moet niet alleen in woorden, maar ook in financiële daden voorrang krijgen, zodat we een situatie als deze nooit meer hoeven mee te maken.

Peter van Dalen, namens de ECR-Fractie. – Voorzitter, opnieuw blijkt de grote invloed van weer en klimaat op het transport. Een niet al te grote vulkaan op IJsland ontploft en het luchtverkeer ligt in grote delen van Europa plat, al dagen plat. Ik vind het terecht dat we in ieder geval vandaag gekomen zijn tot een gedeeltelijke hervatting van de afgelaste vluchten. Ik denk dat dat ook verantwoord is en kan, omdat testvluchten hebben aangetoond dat er gevlogen kan worden, zeker onder de huidige goede zichtcondities.

Tegelijk denk ik ook dat we te rigide zijn geweest om het luchtverkeer zo integraal in één klap stil te leggen. Te snel is een vergelijking gemaakt met de KLM-vlucht die in 1989 boven Alaska in het vulkaanstof van Mount Redoubt kwam. Te snel ook wordt verwezen naar de vlucht van British Airways boven Indonesië die in 1982 in vulkaanstof geraakte. Vergeet niet dat die beide vluchten volledig terecht kwamen in het stof van kort daarvoor en betrekkelijk dichtbij uitgebarsten vulkanen. De dichtheid en de hitte van de stofdeeltjes bij die vluchten kun je niet vergelijken met de huidige situatie.

Ik ben daarom blij met de aanpak die rekening houdt met de verschillen in concentratie van de vulkaanstof. Kies je voor die aanpak - en dat gebeurt - dan is het terecht dat we nu al delen van het luchtruim openstellen, zeker op bepaalde corridors en bepaalde vluchthoogte. Ik vind die openstelling ook hard nodig, want de IJslandse *ash* verstikt *cash* van onze luchtvaartmaatschappijen. Dat er door deze crisis mogelijk een paar zwakke broeders in de luchtvaart omvallen, vind ik niet erg. Maar het moet niet zo zijn dat ook grote en gerenommeerde maatschappijen die de veiligheid vooropzetten, zouden omvallen. Het gaat om veel geld en veel werkgelegenheid.

Daarna moeten we werken met een realistische aanpak die rekening houdt met de concentratie van de stofdeeltjes. Terecht kan dan het luchtruim vandaag weer open voor bepaalde onderdelen en die pragmatische aanpak moet ook in de toekomst gelden zodat er een goede en vooral veilige en verantwoorde balans ontstaat tussen veiligheid en economie.

Lothar Bisky, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het besluit van de luchtvaartautoriteiten om de veiligheid van passagiers niet op het spel te zetten, was absoluut juist, ook al betekende dit sluiting van het Europese luchtruim en financiële verliezen voor de luchtvaartmaatschappijen. Naar mijn mening is het onverantwoord dat luchtvaartmaatschappijen hun piloten vandaag op eigen risico willen laten vliegen. Wat betekent 'op eigen risico' hier eigenlijk?

Ik verwelkom het feit dat de Commissie overweegt om bijzondere staatssteun goed te keuren voor maatschappijen die anders in grote financiële problemen zouden komen door de huidige situatie. We hebben het later vandaag nog over de werkgelegenheidssituatie in de Europese Unie. Als de EU en de lidstaten kunnen helpen om in ieder geval een verdere verslechtering te voorkomen, is dat het juiste ding om te doen. Als tegenprestatie voor de ontvangst van staatssteun moeten de luchtvaartmaatschappijen echter wel beloven dat ze geen personeel zullen ontslaan of zullen korten op salarissen. Ze moeten ook garanderen dat ze geen vakantiedagen van hun personeel zullen inhouden of dat ze geen salaris zullen aftrekken voor de dagen waarop werknemers door de verkeerssituatie zelf niet op hun werkplek konden verschijnen.

Het is de hoogste tijd dat de Commissie een permanent gemeenschappelijk Europees controlesysteem opzet voor de veiligheid van de luchtvaart. Dit systeem moet nadrukkelijk gericht zijn op het voorkomen van sociale dumping. Ik wil iedereen herinneren aan de staatssteun voor de banken die van de hulp hebben geprofiteerd, maar er niet sociaal naar gehandeld hebben. Concurrentie en winstbejag mogen niet belangrijker worden dan de veiligheid van mensenlevens.

Francesco Enrico Speroni, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, naar mijn mening is met de situatie die door de vulkaan is veroorzaakt te laat en op inefficiënte wijze omgegaan. De eerste, daadwerkelijk operationele vergadering vond gisteren plaats, maandag. De uitbarstingen van de vulkaan zijn al op donderdagmorgen begonnen. Dat betekent dat wij vier dagen nodig hebben gehad om een operatief besluit te nemen.

Er zijn inderdaad nogal overdreven beperkingen opgelegd, in de eerste plaats vanwege de veiligheid. Maar waarom de vluchten in België verbieden als de aswolk boven Noorwegen hangt? Waarom vluchten van vliegtuigjes met één zuigmotor op een hoogte van 500 meter verbieden, terwijl de as boven de 8 000 meter hangt?

Misschien is de regel toegepast die wij vliegers al jaren kennen, namelijk dat de veiligste vlucht de vlucht is waarbij de piloot in het café zit en het vliegtuig in de hangar staat, maar dit is niet de manier om met noodsituaties om te gaan. Ik ben dan ook van mening dat het, met het oog op de verplichting de veiligheid van passagiers en bemanning te waarborgen, een goed idee was deze maatregelen te nemen. Ze zijn alleen veel te laat genomen, nadat het was gebeurd.

Voor de toekomst moeten wij dus in de eerste plaats rekening houden met de veiligheidseisen, maar ook met de eisen die, zonder de veiligheid op het spel te zetten, niet zomaar een lukraak verbod op alle vluchten omvatten, maar maatregelen die rekening houden met de werkelijke situatie in plaats van met een statistische situatie. Op die manier kunnen we, voor een sector die cruciaal is voor de hele economie, een herhaling voorkomen van de negatieve economische gevolgen, zoals die zich na 11 september 2001 voordeden. Het gaat hierbij namelijk niet alleen om de luchtvaartsector en het toerisme maar om de hele economie.

Ik roep u daarom op snel te handelen, serieus te handelen en rekening te houden met de feiten.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, veiligheid gaat boven alles. We kunnen het risico niet nemen dat een vliegtuig vol passagiers motorpech heeft en daardoor misschien op

bewoond gebied neerstort. Ik wil iedereen herinneren aan het vliegtuig van British Airways dat in 1982 op weg naar Nieuw-Zeeland door een aswolk vloog en vooral aan het ernstige incident met een KLM Boeing 747 in 1989 die door een grote aswolk vloog. Beide vluchten ontsnapten ternauwernood aan een ramp.

Mensenlevens zijn onbetaalbaar. Ik ben dan ook ingenomen met het besluit om het luchtruim gedurende deze crisis te sluiten en ervoor te zorgen dat de piloten niet verantwoordelijk worden gemaakt voor de passagiers die aan hen zijn toevertrouwd. Er zijn test- en meetvluchten uitgevoerd, maar allemaal slechts tot een bepaalde hoogte en op zicht. Dit heeft nauwelijks echte analyses en relevante resultaten opgeleverd.

Over vliegen op zicht valt nog op te merken dat de aswolk in het geval van het KLM-vliegtuig niet zichtbaar was. De natuur leert ons respect te hebben en laat ons tegelijkertijd de grenzen van de globalisering zien. Wij zijn ons allemaal bewust van de zware financiële gevolgen. Toch is een mensenleven meer waard dan goederen. Met de genoemde incidenten in het achterhoofd verzoek ik dan ook om de grootst mogelijke verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid, ook wat betreft de huidige indeling van het luchtruim in drie zones.

Mathieu Grosch (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer López Garrido, mijnheer Kallas, dit vliegverbod brengt ons terug naar het brede debat over veiligheid dat vaak in het Parlement is gevoerd en waarin we hebben gezegd dat wij – en daarmee bedoel ik het Parlement, en ik geloof ook de Commissie – regelingen op dit gebied kunnen en moeten introduceren op een Europees niveau, als de lidstaten het zouden willen. We hebben dit debat vaak gevoerd, niet alleen over het luchtverkeer, maar ook over de spoorwegen en andere terreinen. Daarom moeten we deze vraag vandaag stellen aan de organen die er antwoord op kunnen geven: ten eerste de luchtvaartautoriteiten in de betreffende landen en natuurlijk ook de organisatie die verantwoordelijk is voor de coördinatie op Europees niveau. Deze coördinatie was uitstekend.

Naar mijn mening is de veiligheid van passagiers de topprioriteit. Het financiële aspect is minder belangrijk, hoewel we dit niet uit het oog mogen verliezen. De afzonderlijke landen hebben het juiste besluit genomen. Ik hoop dat in de toekomst Eurocontrol en de nationale luchtvaartautoriteiten het besluit zullen nemen en niet de individuele luchtvaartmaatschappijen, omdat we vandaag opnieuw geconfronteerd worden met experts die van mening verschillen. Daarom is uiterste voorzichtigheid geboden.

Economisch gezien is het natuurlijk een ramp voor een sector die al zijn derde crisis doormaakt, na 11 september en de economische crisis. Daarom moeten we maatregelen treffen op Europees en niet op nationaal niveau en hulppakketten beschikbaar stellen die compatibel zijn in heel Europa en geen marktverstorend effect hebben, zoals in het verleden vaak het geval was. Hulp is nodig, maar niet alleen op nationaal niveau.

De passagiers verkeren nu in een situatie waarin de bestaande wetgeving hun niet alle hulp geeft die ze mogen verwachten. We hebben in het Parlement terecht vaak over dit onderwerp gesproken. Ik ga er echter vanuit dat de luchtvaartmaatschappijen en de andere gedupeerde bedrijven het de passagiers mogelijk maken om op de rechten te staan die ze nog hebben.

Voor mij ligt de toekomst in het gemeenschappelijke Europese luchtruim. Ik wil erop wijzen dat we in het Europees Parlement de komende twee jaar nog vaak over dit onderwerp zullen discussiëren.

Saïd El Khadraoui (S&D). - Voorzitter, collega's, mijnheer de commissaris, ik geloof dat er drie elementen van belang zijn in deze discussie. Ten eerste, de opvang en repatriëring van de gestrande reizigers, dat moet de absolute topprioriteit zijn voor alle autoriteiten op alle niveaus. In dat verband kunnen we vaststellen dat de Europese verordening over de passagiersrechten voor een groot deel onder hen een minimum aan comfort en opvang heeft verzekerd. In de praktijk echter - en dat weet u - zijn er natuurlijk heel wat problemen geweest: chaos in de luchthavens, gebrek aan informatie, enz. Ik pleit er dus ook voor dat we op Europees niveau een draaiboek opstellen in samenwerking met luchtvaartmaatschappijen, met luchthavens en alle andere betrokken partijen om te bekijken hoe we in dit soort situaties kunnen helpen.

Ten tweede zou ik in dit verband ook een oproep willen doen om een soort *task force* op te richten op het niveau van Commissie en lidstaten om die repatriëring zo goed mogelijk te organiseren. Ik weet wel dat de luchtvaartmaatschappijen dat moeten doen, maar het kan zijn dat zeker mensen die op verre afstand gestrand zijn, zelfs bij de opening van het luchtruim nog een hele tijd moeten wachten. Dat moet een aandachtspunt zijn.

Een tweede belangrijk element, tweede hoofdstuk, is de procedure om tot een vliegverbod te komen. Wat gebeurd is, is opnieuw een pleidooi voor meer samenwerking, meer coördinatie op Europees niveau en - er is al naar verwezen - de Europese *single sky* zal in de toekomst helpen. Het klopt dat vandaag de Europese

Unie rechtstreeks geen beslissingsmacht heeft over het luchtruim van de lidstaten, ook niet over Eurocontrol, dus is het heel moeilijk om daar goede beslissingen en gecoördineerde beslissingen te nemen.

Maar het is ook zo dat we tot gisteravond op Europees niveau eigenlijk gebruik maakten van een mathematisch model dat heel conservatief was. Dit model gaat eigenlijk uit van het ergste scenario, een vulkaanstofje wordt als het ware geïnterpreteerd als een wolk met het vliegverbod tot gevolg. U weet dat in de Verenigde Staten een ander model wordt gebruikt, waarbij enkel boven de vulkaan zelf een vliegverbod gehanteerd wordt en daar rond de operationele risico's in handen van de luchtvaartmaatschappijen liggen. Dat is een ander model. Het tussenmodel met de drie zones dat is afgesproken, is een goed model is. Laten we kijken hoe we daar inderdaad veiligheid en efficiëntie kunnen samenvoegen.

Ten derde, laatste punt, de verwerking van de economische impact. Het is een goed idee is om op te lijsten wat de verschillende mogelijkheden zijn, maar we hebben een Europese aanpak nodig. En ten slotte, we moeten ook niet de illusie geven dat we de schade aan iedereen kunnen terugbetalen. Dat gaat gewoon niet.

Dirk Sterckx (ALDE). - Voorzitter, ik wil in de eerste plaats iets zeggen tegen de minister, de voorzitter van de Raad. Niet tegen u persoonlijk, maar tegen alle voorzitters die u zijn voorgedaan en een aantal die u zullen volgen. Hoe is het mogelijk dat u al zoveel jaar een Europese aanpak van dit soort dingen tegenhoudt? Elke keer opnieuw moeten Commissie en Parlement samen trekken en duwen aan de Raad om een akkoord te krijgen, dat altijd maar een slap compromis is. Waarom denkt de Raad nooit Europees en altijd intergouvernementeel en nationaal? Dit is een van de lessen die we hieruit moeten trekken. Collega El Khadraoui heeft al gezegd dat de coördinatie beter kon, en niet alleen voor het beheer van het luchtruim. Ook de coördinatie tussen de nationale autoriteiten kan veel beter, maar u heeft het zelf gezegd, mijnheer de minister, Europa heeft niet zoveel bevoegdheden. Wel, geeft eindelijk die bevoegdheden aan Europa. Dat zou de zaak veel eenvoudiger maken.

Een tweede punt: de wetenschappelijke informatie. Eén centrum in Londen dat in een bepaald aantal dingen gespecialiseerd is, beslist samen met Eurocontrol om veiligheid eerst te laten gaan en terecht trouwens. Is dat voldoende? Moeten we ook daar niet het Europees model sterker maken en ervoor zorgen dat we daar een aantal dingen samenbrengen en een echt Europees centrum voor luchtvaartveiligheid hebben? Deze vulkaan is nog niet klaar. De vorige keer, zoveel jaar geleden, 200 jaar geleden, heeft hij tien jaar gewerkt. Dus moeten we ons voorbereiden op de jaren die komen. We moeten volgens mij het Europees model versterken en we moeten ervoor zorgen - en dat is een punt dat in het Parlement belangrijk is - dat de passagiersrechten overeind blijven en dat staatshulp op gelijke manier gegeven wordt aan iedereen.

Isabelle Durant (Verts/ALE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, hoewel duizenden mensen momenteel in grote moeilijkheden verkeren, ben ik van mening dat deze vulkaanuitbarsting ons tot de orde roept: zij dwingt ons tot een herziening van onze verhouding met het weer in het vervoer, en vooral van onze buitensporige afhankelijkheid van het luchtverkeer, dat geleidelijk en soms ongemerkt alle andere vormen van vervoer heeft vervangen. Dat is des te noodzakelijker nu niemand klaarblijkelijk kan zeggen of deze vulkaanuitbarsting zal stoppen en hoe deze wolk zich de komende weken en maanden zal verplaatsen.

Dat wil zeggen dat we allereerst - en daarin steun ik zowel de Commissie als de Raad - het voorzorgs- en veiligheidsbeginsel ondanks alles moeten handhaven. Daarnaast verbaast het me om te moeten vaststellen dat de farmaceutische sector de lidstaten en Europa er op een bepaald moment, met een beroep op het voorzorgsbeginsel, toe heeft aangezet om uitgaven te doen die in mijn ogen een beetje ondoordacht waren. Vandaag wil kennelijk een andere sector de voorzorgsmaatregelen van de lidstaten of de Europese Raad ter discussie stellen of terzijde schuiven. Dat vind ik niet normaal. Voorzorg is niet aan een portefeuille gebonden. De veiligheid en het algemeen welzijn staan voorop.

Overigens denk ik dat we natuurlijk het spoorwegvervoer verder moeten ontwikkelen. Dat is de belangrijkste prioriteit en, zoals mijn collega al zei, het is duidelijk dat dit een voorproefje is van hoe ons vervoer zou moeten zijn, namelijk dat het spoorwegvervoer delen van de markt moet overnemen voor de korte en middellange afstanden. Ik denk ook dat verscheidenheid in vervoer en vervoersvormen belangrijk is. Dat maakt overigens allemaal deel uit van het witboek waar we in de commissie aan moeten werken.

Ik denk dat de prioriteit op de korte termijn natuurlijk is om de getroffen personen naar huis terug te laten keren, de passagiers schadeloos te stellen en misschien te bekijken wat we voor de luchtvaartmaatschappijen moeten doen, maar dan wel uiterst gericht. Ik denk ook dat we duidelijk meer steun moeten geven aan videoconferenties. Dat blijft een zeer ondergeschikt middel en van weinig belang voor het geheel, niet alleen voor het Parlement uiteraard, maar ook in het algemeen. Ik denk dat steun aan deze mogelijkheden ons zou helpen om onze afhankelijkheid van het luchtruim te verminderen.

Tot slot, reagerend op de vraag van de Voorzitter, denk ik dat het Europees Parlement zelf misschien zijn manier van werken kan aanpassen door bijvoorbeeld vijf dagen per week te werken gedurende twee weken, in plaats van drie of drieënhalve dag per week. Dat zou ook een manier zijn om met onze manier van werken het goede voorbeeld te geven en minder afhankelijk te worden van het luchtvervoer, dat duidelijk uiterst kwetsbaar is en, zoals de natuur ons nu laat merken, gevoelig voor risico's die we niet in de hand hebben.

We moeten echt het gehele systeem herzien, en we zullen in het kader van het witboek, maar ook binnen het Europees Parlement, de kans hebben om te kijken naar onze steun voor andere vervoersmiddelen en naar onze eigen manier van werken, en daarin verandering te brengen.

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het erg spijtig dat een aantal collega's, voor hier het woord te voeren, geen raad gevraagd heeft aan specialisten, aan mensen die enkele duizenden uren achter het stuur van een vliegtuig doorgebracht hebben. Ik heb de indruk dat dit een ongelooflijk politieke discussie is, dat de Raad verwijten wordt gemaakt terwijl de Raad, als ik me niet vergis, helemaal niet verantwoordelijk is voor vulkanen. Ik kan met de hand op het hart zeggen dat de beslissing van Eurocontrol overhaast was en ik zeg dit met stelligheid, want alles werd over één kam gescheerd. De situaties waren sterk uiteenlopend en dat werd helemaal niet in aanmerking genomen. We spreken ons uit voor een systeem van permanente monitoring en ik denk dat dit de les is die we hieruit kunnen trekken. Men kan echter met zekerheid stellen dat de beslissingen die al genomen waren, voor een te lange periode golden, en mijns inziens hadden er heel andere beslissingen genomen kunnen worden.

Jacky Hénin (GUE/NGL). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik vind dat we op dit moment onze steun en sympathie moeten betuigen aan allen die op een of andere manier het slachtoffer zijn of zijn geweest van de onderbreking van het luchtverkeer, net zoals we onze sympathie moeten betuigen aan de werknemers van de luchtvaartmaatschappijen, die met de weinige middelen die hun ter beschikking stonden, hebben geprobeerd tegemoet te komen aan de behoeften van de passagiers.

We willen ons niet scharen achter degenen die veel kritiek hadden maar zelf met weinig voorstellen zijn gekomen en die altijd denken de waarheid in pacht te hebben zodra de problemen achter de rug zijn. Wij willen hier zeggen dat nogmaals moet worden bevestigd dat het beginsel van veiligheid van de passagiers het belangrijkste uitgangspunt is. Liever een ontevreden maar levende passagier dan een passagier die helaas overlijdt tijdens het vervoer.

Tegelijkertijd wil ik opmerken dat Europa lijdt onder te weinig geloofwaardigheid. Een betere samenwerking en meer eenheid zouden waarschijnlijk hebben gezorgd voor een betere communicatie, een betere uitleg en het beter tegemoet komen aan degenen die gewoon informatie wilden.

In onze ogen is het belangrijk om de bevoegdheden van het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart te versterken en het ter ondersteuning een permanente wetenschappelijke raad ter beschikking te stellen, waardoor het zijn besluiten onder alle omstandigheden zou kunnen onderbouwen. Voor de toekomst – het is al gezegd, maar ik wil het nogmaals benadrukken – moeten we nog harder werken aan het vraagstuk van de complementariteit van de vervoersmiddelen die het Europees grondgebied doorkruisen, door ook op dat gebied te streven naar meer samenhang tussen vervoersmiddelen.

Tot slot wil ik, als u mij toestaat mijnheer de Voorzitter, en om alle eventuele achterdocht weg te nemen, voorstellen dat er een onderzoekscommissie van het Europees Parlement wordt ingesteld voor deze zaak.

Anna Rosbach (EFD). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, ik heb twee belangrijke punten. Ten eerste is het betreurenswaardig dat Europa tot stilstand is gekomen en niet in staat is om op wereldniveau te concurreren, maar dit geldt ook voor Amerikaanse en Aziatische luchtvaartmaatschappijen die niet in de EU kunnen landen.

Ten tweede wil ik alle betrokken partijen bedanken voor hun inzet.

De vraag of luchtvaartmaatschappijen al dan niet financiële compensatie moeten krijgen, blijft open. Deze vraag zal worden beslist op grond van het debat van de komende dagen. Het is goed om te horen dat er nu een driestappenplan is. Dat verheugt mij. In de *Financial Times* werd kritiek geuit op de politici die om veiligheidsredenen alles "eenvoudigweg" sluiten, en wordt voorgesteld in Europa de strategie van de Verenigde Staten in te voeren, die inhoudt dat luchtvaartmaatschappijen zelf besluiten of ze wel of niet vliegen. Ik hoop

dat we dit model in het Parlement onmiddellijk verwerpen. Het zou een ramp zijn voor de passagiers als een met faillissement bedreigde luchtvaartmaatschappij besluit om te vliegen uitsluitend met het oog op de winst.

Wat we nodig hebben, is een doelgerichte strategie: betere meetinstrumenten in de lucht om atmosferische veranderingen te voorspellen, ontwikkeling van vliegtuigmotoren die de brandstof efficiënter gebruiken en minder gevoelig zijn. Vliegtuigen zijn echter kwetsbaar, niet alleen voor terroristische aanvallen, maar ook voor extreme weersomstandigheden. Vliegtuigen verbruiken enorm veel energie en zijn sterk verontreinigend. Het zal niet mogelijk zijn om voor vracht- en passagiersvliegtuigen op zonnecellen of met elektriciteit aangedreven vliegtuigen te ontwikkelen, maar we kunnen nu wel eindelijk een begin maken met hogesnelheidstreinen en met het opzetten van hogesnelheidstracés tussen de grootste steden van Europa. Treinen kunnen veel milieuvriendelijker worden gemaakt dan vliegtuigen en zijn werkelijk in staat om met vliegtuigen te concurreren voor interne Europese bestemmingen.

Danuta Maria Hübner (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, we weten nu beter dan een week geleden dat luchtruimen zonder vliegtuigen erin veel geld kosten. De kosten voor luchtvaartmaatschappijen gaan verder dan gederfde inkomsten. Andere sectoren zijn ook getroffen, ook al zijn er ook branches die profiteren van de situatie. Wat ook belangrijk is, is het feit dat deze nieuwe ramp de toch al zo kwetsbare Europese economie heeft getroffen, een economie die een budgettaire consolidatie nodig heeft.

Ik zou graag twee zaken aan de orde willen stellen.

De eerste heeft betrekking op staatssteun. Staatssteun bieden aan luchtvaartmaatschappijen ter compensatie voor hun verliezen is eerder gebeurd met American Airlines na 11 september. De Europese Commissie biedt ook verkorte procedures voor staatssteun, wat gewaardeerd wordt. Mijn vraag aan de Commissie is echter of wij weten wat de verwachte omvang van deze nieuwe last voor de nationale begrotingen zal zijn, aangezien deze begrotingen lijden onder enorme tekorten en schulden en voor de uitdaging van budgettaire consolidatie staan. Is staatssteun via nationale begrotingen de beste oplossing? Overweegt de Europese Commissie ook andere opties?

De tweede kwestie heeft betrekking op de vaardigheid van de Europese Unie om crises op te lossen. We hebben gehoord dat er in de eerste paar dagen geen samenwerking of raadpleging was tussen de relevante nationale autoriteiten, terwijl het om een situatie ging die gevolgen had voor 80 procent van het Europese luchtruim. Ik kan u verzekeren, mijnheer de commissaris, dat u volledig onafhankelijk kunt zijn en toch kunt coördineren.

We horen weldra wellicht ook dat wij door middel van coördinatie een betere oplossing hadden kunnen opzetten en uitvoeren. Naar mijn mening is dit dan ook het moment om voortgang te boeken op het vlak van EU-crisisbeheer. Het is duidelijk dat rampen die onze burgers treffen, zich ook buiten het grondgebied van de EU kunnen voordoen, zoals in de Europese Economische Ruimte of zelfs buiten de EER. Mijn vraag aan de Commissie is dan ook hoe zij van plan is deze ramp te gebruiken om de crisisbeheersingscapaciteit van de Europese Unie te verbeteren. Ik kan u verzekeren dat wij in het Europees Parlement al uw inspanningen om ons crisisbeheer daadkrachtiger en efficiënter te maken zullen steunen.

Hannes Swoboda (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, de afgelopen dagen heb ik gezien en ondervonden wat de alternatieven zijn van het luchtverkeer in Europa, enerzijds tijdens een autorit van Belgrado naar Wenen en vervolgens tijdens een treinreis van Wenen naar Straatsburg. Hoewel er problemen zijn op de wegen, is de infrastructuur toch relatief goed ontwikkeld, zelfs in aangrenzende gebieden. De situatie bij de spoorwegen is echter nog steeds een ramp. Dit is niet acceptabel.

Waar zouden we zijn vandaag als we de maatregelen uit het zogenaamde plan van Delors hadden gerealiseerd? We zouden dan al de trans-Europese netwerken hebben gehad en we zouden meer hogesnelheidslijnen en -treinen hebben gehad. Na luttele uren waren de toiletten in de trein al niet meer bruikbaar, hoewel het een moderne wagon was, omdat veel mensen urenlang moesten staan of op de vloer moesten zitten en de treinen dus overvol waren en de faciliteiten overbelast.

Daarom wil ik de heer Kallas verzoeken om een nieuwe impuls te geven aan de modernisering van de spoorwegen in de vorm van meer hogesnelheidstreinen en het beschikbaar stellen van capaciteitsreserves. We hebben een zekere hoeveelheid reserves nodig. Niet alleen tijdens de rampzalige vulkaanuitbarsting, maar ook in de winter zijn we erachter gekomen dat we weinig reserves hebben en dat het niet genoeg is om alleen naar rentabiliteit te kijken. We moeten ook meer nadruk leggen op voorzieningen.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer López Garrido, mijnheer Kallas, hartelijk dank voor uw uitleg en voor uw werk.

Ik ben het met u eens dat veiligheid bovenaan moet staan en dat we te maken hebben met een complexe crisis. We hebben echter te lang gewacht met communiceren, want dat deden we pas vijf dagen na de eerste uitbarsting.

Als we echter opgewassen willen zijn tegen wat de mensen, de Europese burgers, van ons verwachten, moeten we ervoor zorgen dat de conclusies van dit debat duidelijk, eenvoudig en bovendien praktisch zijn. Daarnaast moeten ze onmiddellijke en voor iedereen zichtbare gevolgen hebben.

De belastingbetalers, die ook voor deze crisis zullen opdraaien, hebben dan ook absoluut recht op ten minste drie waarborgen: in de eerste plaats meer transparantie in de besluiten over het sluiten van luchthavens en over de ontwikkelingen in de situatie. Zij zijn laat geïnformeerd, toen de crisis al begonnen was, wat naar mijn mening op vele luchthavens voor meer problemen heeft gezorgd. Bovendien maakte dit het voor veel reizigers moeilijk om alternatieve reizen te plannen. Met andere woorden, ook nu de drie zones zijn vastgesteld hebben we meer transparantie nodig. We willen weten wat die drie zones zijn en wat ze zullen betekenen.

In de tweede plaats dienen de rechten van reizigers volledig te worden gerespecteerd. We hebben duidelijkheid nodig. We moeten vaststellen wie verantwoordelijk is voor de rechten van passagiers, wat de reikwijdte van die rechten is en wat de uiterste termijnen zijn voor het uitoefenen van die rechten. Bovendien ben ik het met commissaris Kallas eens dat tegelijkertijd monitoring nodig is van de processen die de luchtvaartmaatschappijen gaan gebruiken om ruimte te bieden aan claims van reizigers.

Het laatste recht dat gewaarborgd moet worden is staatssteun aan luchtvaartmaatschappijen. Ik verzoek u duidelijk vast te stellen wat die staatssteun zal inhouden en onder welke voorwaarden deze wordt verleend. Verder verzoek ik u de eventuele gevolgen van deze crisis voor de werknemers van de luchtvaartmaatschappijen in de gaten te houden. Bovendien moeten we de controlemaatregelen maximaliseren om te voorkomen dat luchtvaartmaatschappijen omstandigheden als deze gebruiken om ongegronde of excessieve arbeidsaanpassingen door te voeren.

Wat de huidige crisis duidelijk heeft aangetoond is dat het noodzakelijk is om de Europese coördinatie en interoperabiliteit verder te ontwikkelen.

Philip Bradbourn (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, zoals al gezegd had niemand de recente gebeurtenissen in IJsland kunnen voorzien. De luchtvaartindustrie wordt geconfronteerd met zeer onvoorspelbare omstandigheden, zowel wat de vulkaanuitbarsting als – uiteraard – de algemene economische situatie betreft. Daarom moet een extreme maatregel als het sluiten van het gehele Europese luchtruim gebaseerd zijn op gedegen wetenschappelijk bewijs. Tevens moeten we er met de huidige beschikbare technologie voor zorgen dat er zo min mogelijk verstoring plaatsvindt en op efficiënte wijze informatie wordt verstrekt.

In dit verband hebben Eurocontrol en de nationale autoriteiten door het slechte beheer van deze crisis de frustratie alleen maar vergroot. Door om de zes of acht uur telkens weer te besluiten of het Europese luchtruim al dan niet gesloten moest blijven, kregen passagiers geen kans hun reizen met andere vervoersmiddelen te plannen en moesten luchtvaartmaatschappijen wachten op de vooruitgang. Er waren computermodellen en satelliettechnologie beschikbaar om deze situaties te verbeteren, maar zelfs met al deze technologie leek het wel of wij onze vingers likten en deze in de lucht staken om te zien waar de wind vandaan kwam. Dat is althans zoals het publiek het ziet. Dit is voor alle betrokkenen een ramp geweest. Wat we nodig hebben zijn prognoses voor de lange termijn, geen overhaaste beslissingen.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst benadrukken dat het feit dat het merendeel van de Europese regeringen het voorzorgsbeginsel heeft toegepast door hun luchtruim tijdelijk en op een gerichte wijze te sluiten, een wijs en verstandig besluit is geweest.

De veiligheid van onze medeburgers moet boven iedere andere overweging verheven zijn en onder deze omstandigheden lijkt de houding van sommige luchtvaartmaatschappijen, die de volledige en onmiddellijke opening van het luchtruim eisen op grond van een of twee testvluchten, op zijn minst onfatsoenlijk.

Ik geloof dat het de heer Hénin was die zojuist over de complementariteit van de vervoersmodi heeft gesproken, met name met betrekking tot het spoorwegvervoer, en ik grijp deze gelegenheid aan om te zeggen hoe zeer ik het betreurt dat de situatie ten gevolge van de verlamming van het luchtverkeer in sommige landen, zoals

Frankrijk, nog werd verergerd door de ontwrichting van het spoorwegvervoer als gevolg van stakingen, die onder deze omstandigheden onverantwoordelijk en onbegrijpelijk zijn.

Om op het onderwerp terug te komen: ik sta achter het besluit van de Commissie om het verlenen van overheidssteun aan luchtvaartmaatschappijen die door de huidige ontregelingen worden getroffen, toe te staan. Het is een besluit dat getuigt van gezond verstand in deze crisistijd, maar het verlenen van deze steun moet wel een uitzondering zijn.

In dat opzicht wil ik dat een van de criteria voor het toekennen ervan de mate is waarin maatschappijen zich bereid hebben getoond om hun klanten die het slachtoffer zijn geworden van het annuleren van vluchten, schadeloos te stellen. Het is namelijk niet acceptabel dat sommige maatschappijen op grond van Verordening (EG) nr. 261/2004 misbruik maken van de clausule van overmacht om te ontkomen aan hun verplichting om passagiers schadeloos te stellen. De reizigers zijn slachtoffer van de huidige situatie en als hun geen enkele alternatieve oplossing wordt geboden, dan mogen zij niet ook nog eens voor de rekening opdraaien.

Bovendien zijn reisbureaus vrijgesteld van de verplichting om reizigers niet benutte vluchten terug te betalen. Dat is ook niet normaal. Zowel luchtvaartmaatschappijen als reisbureaus hebben verzekeringen die uitkeren in uitzonderlijke omstandigheden, zoals die waarin we sinds enkele dagen verkeren, en we moeten ons er dus van vergewissen dat reizigers behoorlijk schadeloos worden gesteld voor geannuleerde vluchten.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ongeveer 2 miljoen reizigers in de EU-27 maken elk jaar gebruik van luchtvervoer, van wie 22 procent voor binnenlandse vluchten, 44 procent voor vluchten binnen de EU en 34 procent voor vluchten van en naar de EU.

De uitbarsting van de vulkaan op IJsland heeft de achilleshiel van het Europese vervoersstelsel blootgelegd. In de afgelopen zes dagen zijn meer dan 17 000 vluchten geannuleerd en hebben miljoenen reizigers vastgezet op verschillende plaatsen binnen en buiten de EU. In deze omstandigheden was snelle verschaffing van de juiste inlichtingen aan de reizigers een absolute noodzaak.

De veiligheid van reizigers moet onze eerste zorg zijn. Daarom zou er, vooral binnen de Europese Unie, een doelmatig systeem moeten bestaan voor het omleiden van reizigers naar andere vormen van vervoer: spoor, water of weg. Als zo'n systeem in werking was geweest, zou de 66 procent van de in deze periode gestrande reizigers die binnen een lidstaat of binnen de EU reisden, zijn bestemming hebben bereikt met een ander vervoermiddel.

Het is absoluut van vitaal belang dat de nodige middelen worden toegewezen aan de ontwikkeling van een trans-Europees vervoersnetwerk, zodat niet alleen alle hoofdsteden van lidstaten maar ook andere Europese grote steden door hogesnelheidsspoorlijnen kunnen worden bediend. Een ander steeds belangrijker aspect is de ontwikkeling van het vervoer over de binnenwateren en van Europese zeecorridors. Laten we onze politieke wil tonen en ons motto waarmaken: 'Europa duurzaam in beweging!'

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – (GA) Mijnheer de Voorzitter, ik ben ingenomen met de inspanningen die commissaris Kallas en de ministers van Verkeer hebben geleverd om dit probleem op te lossen.

(EN) Ofschoon we nu leven in het tijdperk van de technologie, denk ik dat deze situatie ons eraan herinnert dat ons lot meer dan ooit in de handen van Moeder Natuur ligt.

Ik kom uit een land – Ierland – van waaruit men op twee punten de zee kan oversteken naar het vasteland van Europa. Ik weet dat wij, en de mensen die ik vertegenwoordig, de gevolgen van deze uitbarsting waarschijnlijk meer dan de burgers in andere lidstaten hebben gevoeld. Na de aankondigingen van gisteravond waren wij vol hoop dat de situatie minder strikt zou worden. In één nacht is dit echter weer veranderd en zijn de beperkingen voor ons luchtruim verlengd tot 13.00 uur vanmiddag.

Veel passagiers zitten ergens vast, niet alleen in Europa, maar overal ter wereld en onze prioriteit moet zijn om deze mensen te helpen, om de mensen te helpen die een sterfgeval in hun familie te betreuren hebben en niet naar huis kunnen. Die mensen moeten prioriteit krijgen van de luchtvaartmaatschappijen. Ze mogen niet genegeerd en net als alle andere passagiers behandeld worden.

De economische impact is immens, en ik ben verheugd dat de commissaris een groep zal voorzitten die de economische gevolgen van deze vulkaanuitbarsting zal vaststellen. Natuurlijk is het essentieel – en dit is denk ik waar het echt om draait – dat de rol van Eurocontrol wordt versterkt als gevolg van de crisis, omdat vulkanen geen rekening houden met economische, geografische of politieke grenzen. We moeten hier vanuit het centrum een oplossing voor vinden. Ik ben het ermee eens dat het niet werkt om dit probleem vanuit

zevenentwintig perspectieven of landen op te lossen. Een van de grootste problemen van de passagiers op dit moment is de verwarring...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken.)

Vicky Ford (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de aswolk heeft tot stress en trauma's geleid onder duizenden reizigers en tot financiële verliezen voor een groot aantal bedrijven. Ook vele van onze eigen collega's uit de verre uithoeken van Europa zijn deze week gestrand. Ik ben blij dat het voorzitterschap het ermee eens was dat het ondemocratisch zou zijn geweest om zonder hen te stemmen. Maar al te vaak hebben wij, die uit verder weg gelegen landen komen, het gevoel dat we opzij worden geschoven, in het belang van Centraal-Europese allianties.

De vulkaan heeft ons er ook aan herinnerd dat wij de planeet niet beheersen en niet op alle vragen een antwoord hebben. Het is duidelijk dat we meer te weten moeten komen over vulkaan-as en vulkaan-gassen. Onderzoek op dit vlak moet dan ook worden aangemoedigd.

De vulkaan heeft ons ook herinnerd aan hoe verslaafd wij zijn geraakt aan luchtvervoer. We weten dat we die afhankelijkheid in de komende jaren moeten beperken. We moeten investeringen in geavanceerde communicatiesystemen, om virtuele bijeenkomsten te kunnen houden, toejuichen, evenals investeringen in hogesnelheidsspoorwegen.

Tenslotte moeten plannen voor het terugdringen van onnodige reizen worden toegejuicht. Dit is duidelijk een gebied waarop het Parlement het goede voorbeeld kan geven.

Marian-Jean Marinescu (PPE). - (RO) Uitzonderlijke natuursverschijnselen, zoals de vulkaanuitbarsting op IJsland, kunnen helaas nog niet worden voorspeld. Een ontoereikende respons kan in zulke gevallen gerechtvaardigd zijn, maar slechts eenmaal. We moeten nauwkeurig analyseren wat er is gebeurd en een doeltreffende respons voorbereiden voor het geval dat een dergelijk verschijnsel weer optreedt. De informatie over de gevolgen van de uitbarsting was ontoereikend. Vandaag, bijna een week na het uitbreken van de chaos, weten we nog steeds niet hoe lang deze toestand gaat voortduren en wat de werkelijke risico's zijn.

Er moet een centrum worden opgericht voor adequate bewaking, ongeacht de kosten, teneinde de betrokkenen, maatschappijen en reizigers, in staat te stellen de nodige maatregelen te nemen. De respons van de maatschappijen kwam te laat en was onsamenhangend, waardoor voor de reizigers grote problemen ontstonden. De maatschappijen hebben niet geprobeerd samen te werken om het beheer van de passagiersstromen en het optimale gebruik van de nog beschikbare routes te coördineren. De enige logische reactie op dit tekortschieten is de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim en de oprichting van een centraal verkeersleidingsstelsel onder de verantwoordelijkheid van één orgaan.

Mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, vorig jaar was ik rapporteur over het initiatief voor een gemeenschappelijk Europees luchtruim en ondervond ik enorme moeilijkheden om na uiterst zware onderhandelingen met de Raad het huidige initiatiefformaat te bereiken. Dit jaar gebeurt precies hetzelfde met de Europese vrachtcorridors.

Ik geloof dat de lidstaten iets moeten leren van wat er nu gebeurd is. De respons van de lidstaten was ontoereikend en leidde niet tot vervoer langs andere wegen. Het is op het ogenblik in Europa niet mogelijk om op een beschaafde manier een treinkaartje te kopen. De oprichting van een Europees centrum dat verantwoordelijk is voor optreden en coördinatie in het geval van uitzonderlijke natuurrampen is een absolute noodzaak. De modernisering van het spoorwegvervoer is eveneens een prioriteit waarover heel veel wordt gepraat maar waaraan te weinig wordt gedaan.

Ik hoop dat de lidstaten één uiterst belangrijke boodschap hebben begrepen: dat het niet genoeg is om voorbereid te zijn in je eigen achtertuin, maar dat dezelfde voorwaarden moeten bestaan in de hele Europese Unie. Wat we nodig hebben is coördinatie, verantwoordelijkheid en een besluitvormingsorgaan, allemaal op het niveau van de Europese Unie.

Stavros Lambrinidis (S&D). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, in een storm weet men wat men aan zijn kapitein heeft. Toen de storm van de vulkaan-as zich over Europa uitspreidde en het erom ging vooruit te kijken, te reageren, en te voorkomen dat de problemen voor de Europese burgers zich zouden uitbreiden, was de Unie te traag, net zoals wij te traag waren toen het erom ging te reageren op de financiële storm, maar dat is een andere discussie.

In het debat van vandaag spelen twee aspecten:

Het eerste aspect betreft het vliegverbod en de coördinatie. Het lijkt me duidelijk dat het niet zo mag zijn dat de maatschappijen, die risico's voor mensenlevens afwegen tegen hun kosten, zelf mogen beslissen waar en wanneer er gevlogen wordt. Dit is een taak van de daartoe bevoegde overheidsdiensten. De enige werkelijk positieve prestatie van de afgelopen dagen was dat we geen slachtoffers hadden te betreuren, dat we dat risico niet hebben willen nemen. Echter, in deze situatie, die zich tot over de Europese grenzen uitstrekt, hadden de nationale overheden vanaf het eerste moment moeten coördineren met Eurocontrol en meteorologen om te onderzoeken of ze bepaalde vliegroutes konden openen, vliegroutes die naar wordt gezegd nu ook inderdaad worden geopend, nadat echter – helaas volgens mij – financiële druk is uitgeoefend door de maatschappijen. Dit vind ik geen prettig idee!

Ten tweede is het in een dergelijke chaotische situatie onacceptabel dat de toepassing van de Europese verordening inzake compensatie van Europese passagiers, een verordening die juist in dit soort situaties automatisch had moeten worden geactiveerd, werd betwist. Weet u dat slechts enkele gestrande passagiers van hun maatschappijen de verzekering hebben gekregen dat hun overnachtingen zouden worden betaald, dat de meesten onder hen dit alleen voor elkaar hebben gekregen na met de desbetreffende maatschappijen hard onderhandeld te hebben, en dat de meerderheid helemaal niets heeft gekregen? Ik denk dat het Europees Parlement moet onderzoeken hoe de maatschappijen hebben gereageerd, gelet op de verordening, en ook of en in hoeverre de rechten van de passagiers werden gerespecteerd.

Ivo Belet (PPE). - Voorzitter, commissaris, beste collega's, goedemorgen. Het gaat natuurlijk over uitzonderlijke omstandigheden. Het luchtverkeer is zwaarder ontregeld dan ten tijde van 9/11, maar het is toch duidelijk dat wij absoluut niet goed voorbereid waren en zijn op deze noodsituatie. Ondanks alle inspanningen van de personeelsleden van de touroperators en van de luchtvaartmaatschappijen zijn toch veel passagiers gewoon aan hun lot overgelaten en hebben het allemaal maar zelf moeten zien te beredderen. Hieruit moeten we duidelijk lessen trekken en we moeten gepaste maatregelen nemen.

Ten eerste, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dringt zich een noodplan op, een Europees gecoördineerd plan. Centraal in dat plan moeten uiteraard, naast de veiligheid, de informatie en de bijstand aan de gestrande reizigers staan, zodat de getroffensten ten minste een aanspreekpunt en de garantie van onderdak hebben. We moeten deze gebeurtenissen aangrijpen om het lot van de getroffen reizigers in de toekomst grondig te verbeteren. Daarnaast is in de afgelopen dagen toch vooral één zaak is duidelijk geworden, namelijk dat we in Europa veel meer moeten investeren in een grensoverschrijdend hogesnelheidsnetwerk voor het spoor, een milieuvriendelijk alternatief voor dat toch wel duidelijk kwetsbare transport via de lucht. Laten we in het kader van EU 2020 werk maken van een wervend investeringsproject bij het spoor dat goed is voor de burger, dat goed is voor het milieu en dat goed is voor de werkgelegenheid.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, alsof we het aan zagen komen: de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, die ook verantwoordelijk is voor civiele bescherming, heeft een initiatiefverslag in de pijplijn over een gemeenschappelijk aanpak bij de bestrijding van natuurrampen. De rapporteur is de heer Ferreira. We zullen tijdens de volgende vergadering over dit verslag stemmen en we zullen dan ook discussiëren over onze ervaring met de vulkaanwolven. De plenaire vergadering zal heel snel in staat zijn om het standpunt van het Parlement over deze onderwerpen te formuleren.

Ik ben het eens met de leden die hebben gezegd dat we slecht voorbereid zijn op natuurrampen. Gelukkig vinden er in Europa weinig natuurrampen plaats. We hebben echter ook weinig ervaring op dit gebied en het is duidelijk dat ons crisismanagement tekortschiet. Naar mijn mening heeft het allemaal te lang geduurd. Vijf dagen voordat er een testvlucht plaatsvond om reële gegevens te verzamelen, is gewoon te lang. We moeten hiervan leren. Ik wil helemaal niemand iets verwijten, maar de ervaring leert ons dat we een en ander de volgende keer beter moeten doen.

Als deze vulkaan iets heeft duidelijk gemaakt, dan is het wel de behoefte aan meer Europa. Mijnheer Kallas, u hebt gezegd dat de nationale autoriteiten verantwoordelijkheden hebben. Dit helpt evenwel de gedupeerde mensen niet. We hebben meer Europa nodig bij civiele bescherming en bij een gemeenschappelijk vervoersbeleid. Het Verdrag van Lissabon geeft ons meer mogelijkheden. En net als mevrouw Hübner wil ik u vragen hoe u gebruik wilt maken van de mogelijkheden van het Verdrag van Lissabon bij crisismanagement en civiele bescherming. Deze situatie moet verbeteren.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, puinhoop, chaos, verlamming, kakofonie, catastrofe, ramp: het ontbreekt de pers niet aan woorden om de sluiting van het Europese luchtruim en de gevolgen daarvan te beschrijven.

Ik zal niet blijven stilstaan bij wat er, in directe of indirecte bewoordingen, al is gezegd over deze crisis, en met name over de omvang van de enorme – je zou bijna zeggen onmetelijke – financiële gevolgen. Hoewel ik blij ben met de mogelijkheid om uitzonderlijke overheidssteun te verlenen aan de luchtvaartsector, die al sinds 11 september 2001 sterk op de proef wordt gesteld, sta ik niettemin versteld van de Europese aanpak van de gebeurtenissen.

In de eerste plaats wisten we dat 750 000 Europese passagiers getroffen waren, van wie een groot deel nog steeds ergens in de wereld vast zit, en dat de economische verliezen exponentieel zouden toenemen met de tijd. Hoe valt het dan uit te leggen dat er niet een, twee, drie of vier, maar liefst vijf dagen overheen gingen voordat de Europese ministers van Verkeer middels een teleconferentie bijeenkwamen om hun optreden af te stemmen en een besluit te nemen over het instellen van verschillende zones voor het luchtverkeer?

In de tweede plaats bestrijdt niemand de noodzaak om als hoogste prioriteit – en ik benadruk het woord prioriteit – het voorzorgsbeginsel toe te passen. Nu het luchtverkeer echter geleidelijk aan in veilige zones weer wordt toegestaan, ofschoon de weersomstandigheden niet zijn veranderd en de vulkaan nog steeds actief is, kan men zich met recht afvragen of we de aanvullende veiligheidsgaranties die we passagiers nu geven niet eerder en sneller hadden kunnen geven.

In de derde plaats is er nu een model uitgewerkt voor de beweging van de aswolk – de beweging als gevolg van de weersomstandigheden en de activiteit van de vulkaan kunnen van uur tot uur veranderen. Wie zal vervolgens de veranderingen bijhouden voor wat betreft de veiligheid van de vliegroutes? Moeten die testvluchten worden uitgevoerd door de burgerluchtvaart en de luchtvaartmaatschappijen? Als tot slot deze situatie voortduurt, verergert of zich herhaalt – wat waarschijnlijk is – dan moet het ingestelde beheersysteem voorzien in een betere coördinatie tussen de lidstaten en in speciale operationele procedures gebaseerd op reële gegevens, in een betere afstemming met andere vervoersmiddelen in uitzonderlijke omstandigheden, maar ook rekening houden met de noodzakelijke coördinatie bij de hulpverlening voor de repatriëring van de tienduizenden gestrande passagiers, die ook recht hebben op informatie en bijstand. Tot op heden zijn er echter alleen op zichzelf staande en nationale initiatieven genomen.

Inés Ayala Sender (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik ben verheugd over de kans die dit debat ons biedt om onze verantwoordelijkheid te nemen.

Tegen de hedendaagse crises zijn nationale dimensies en intergouvernementele beslissingen niet afdoende, en er zijn ook geen eenvoudige oplossingen, ook al zijn ze gebaseerd op statistische modellen.

Het is terecht erkenning uit te spreken voor de snelheid waarmee het Spaanse voorzitterschap van de Raad, al een dag na de sluiting van het luchtruim, de kans zag voor een Europese aanpak om een oplossing te vinden voor de chaotische situatie, die de nationale regeringen al boven het hoofd was gegroeid en die, belangrijker nog, duizenden reizigers binnen en buiten onze grenzen tot wanhoop had gebracht. Hun repatriëring moet voor ons prioriteit zijn.

Hoewel de eerste maatregelen adequaat waren en in overeenstemming waren met het voorzorgsbeginsel en de noodzaak de veiligheid van de burgers te waarborgen – van de burgers die vliegen maar ook van de burgers over wier hoofd wordt gevlogen – hebben het gebrek aan duidelijkheid over de toekomst en een groeiend gevoel van onbehagen als gevolg van de complexiteit van de intergouvernementele beslissingen, de vraag opgeworpen die altijd wordt gesteld: wat doet Europa? We moeten erkennen dat het gezamenlijke optreden van commissaris Kallas en het Spaanse voorzitterschap ervoor heeft gezorgd dat de aanpak in recordtempo – dat in dergelijke situaties nooit hoog genoeg kan zijn, maar gezien de moeilijke omstandigheden was het werkelijk een recordtempo – werd gewijzigd. Het is weliswaar een voorzichtige aanpak, zoals het betaamt, maar wel een aanpak die belangrijke kwesties aan de orde stelt.

De conclusies van deze beslissing zijn als volgt. De tenuitvoerlegging van passagiersrechten is niet bestand tegen buitengewone situaties. De inspanningen die op Europees en op nationaal niveau zijn verricht, waren niet afdoende. Op korte termijn moeten we zorgen voor repatriëring en dringende oplossingen maar op middellange termijn moeten we zorgen voor verbetering.

Ook de Dienst voor extern optreden zou op dergelijke noodsituaties moeten kunnen reageren. Er zijn momenten waarop de dienst in het weekend niet dicht mag zijn.

De luchtvaartindustrie, de reisbureaus, de toerismesector, de logistiek, enzovoort, die pas net geleidelijk uit de crisis zijn gekomen, hebben flinke klappen opgelopen. Ik ben dan ook verheugd over de aanwezigheid van commissaris Almunia, die verantwoordelijk zal zijn voor het beheer van de benodigde oplossing voor de sector.

Zo spoedig mogelijk een einde maken aan de onzekerheid zal ook helpen om uit deze crisis te komen. Tenslotte hebben wij duidelijk een systeem nodig ter vervanging van het luchtverkeer, zelfs wanneer we een gemeenschappelijk luchtruim hebben. De spoorwegen, de wegen en de maritieme sector waren niet in staat als vervanging te fungeren voor het luchtverkeer.

Artur Zasada (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Kallas, we hebben zeker en vast met een crisissituatie te maken. Het luchtverkeer in Europa is met zeventig procent gereduceerd. Tachtig procent van de luchthavens is gesloten. Ik hoop echter dat we hier enkele constructieve conclusies uit kunnen trekken. Ten eerste: de Commissie moet haar uiterste best doen om te vermijden dat de vulkaanuitbarsting leidt tot het faillissement van Europese luchtvaartmaatschappijen, die zich sowieso al in een rampzalige financiële situatie bevinden. Ik zeg dit in de context van het debat van gisteren over de financiering van de veiligheid in het luchtverkeer en de weerstand die de Raad bood tegen financiering van striktere veiligheidsmaatregelen.

Ten tweede: experimenten met nieuwe, niet-geteste technologieën zoals lichaamsscanners en vloeistofscanners zullen de veiligheid zeker en vast niet verbeteren maar zullen wel zeker een invloed hebben op de financiële situatie van de Europese vervoermaatschappijen. Ten derde: de kwestie van de passagiers. Ik denk dat het een verstandige beslissing was om de vliegtuigen aan de grond te houden met het oog op de veiligheid van de passagiers. Maar daar mogen de maatregelen niet ophouden. Er moet ook hulp verleend worden aan passagiers die niet door eigen schuld op luchthavens strandden. Het Europees Parlement en in het bijzonder de Commissie vervoer en toerisme hebben al meermaals tijdens hun vergaderingen over deze kwesties gediscussieerd. Maar paradoxaal genoeg deed de vulkaanuitbarsting in IJsland iedereen pas inzien dat de luchtvaartsector een onmisbare schakel is voor het goede functioneren van de Europese economie. Dit gold in het bijzonder ook voor de vertegenwoordigers van de Europese instellingen, die hierdoor zondag niet op de rouwplechtigheid in Krakau konden geraken.

Jörg Leichtfried (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Kallas, mijnheer López Garrido, dames en heren, ik geloof dat de respons van de Europese Unie en de lidstaten op deze crisis in het algemeen tevredenstellend is geweest en dat al het mogelijke is gedaan. Ze hebben gehandeld volgens het principe dat veiligheid voorgaat. We kunnen erover discussiëren of de aswolk sneller onderzocht had moeten worden, en ik geloof dat dit mogelijk was geweest, maar in principe is het acceptabel wat er is gedaan.

We moeten nu discussiëren en nadenken over de vraag wat er moet worden gedaan voor de mensen, voor de Europese burgers die gestrand zijn. Ik ben gisteren gebeld door drie mensen die in deze situatie verkeren. In een geval gaat het om een gezin dat op een luchthaven in Thailand wacht en te horen heeft gekregen dat ze waarschijnlijk op 29 april kunnen vertrekken. Ze hebben al een hele week doorgebracht op de luchthaven. In het tweede geval gaat het om jonge mensen in New York die te horen hebben gekregen dat ze hun hotel minstens een week niet mogen verlaten, omdat ze ieder moment afgehaald kunnen worden. In het derde geval gaat het om gepensioneerde familieleden op een eiland in de Noordelijke IJszee die hun verblijf niet meer kunnen betalen, maar niet kunnen vertrekken.

Dit zijn zaken waarover we in het Europees Parlement moeten nadenken en discussiëren. We moeten voor deze mensen oplossingen aandragen, voorstellen doen en hulp bieden. We kunnen de Europese burgers in deze situatie niet in de steek laten; we moeten hen helpen!

De Voorzitter. - Hartelijk dank, dames en heren. We bevinden ons in een extreme situatie. Het onderwerp waarover wij debatteren, is namelijk uitermate urgent en veroorzaakt veel ongerief voor veel mensen, en met name voor onze burgers. Daarom hebben wij waarschijnlijk ook meer verzoeken om het woord te mogen voeren in de 'catch-the-eye'-procedure dan ooit tevoren.

We hebben geloof ik 13 à 15 verzoeken, en dat is een record. Er zijn zelfs steeds meer leden die het woord vragen, maar wij kunnen onmogelijk 20 mensen spreektijd geven.

Toch zullen we proberen om iedereen aan het woord te laten komen, onder meer ook omdat we moeten wachten tot de Voorzitter arriveert, die even afwezig is. Ik vervang hem zolang, en aangezien ik niet met het volgende debat wil beginnen, zullen we de 'catch-the-eye'-procedure toepassen zolang iemand 'het oog van de Voorzitter weet te pakken', of totdat iedereen op de lijst het woord heeft gevoerd.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil de commissaris en de minister van het Spaanse voorzitterschap bedanken voor hun woorden en het werk dat ze hebben verricht.

Ik denk dat niemand betwist dat in deze noodsituatie het waarborgen van de veiligheid prioriteit heeft. En de veiligheid is ook gewaarborgd, omdat uiteindelijk bij deze ramp, bij deze onvoorziene natuurramp, geen enkel vliegtuig betrokken was bij een ongeval als gevolg van de aswolk.

De veiligheidsdoelstelling is dus behaald en daar kunnen we niet anders dan tevreden over zijn. Er zijn echter nog twee problemen. De eerste is de tijdskwestie. Hadden we eerder maatregelen kunnen nemen? Hadden we eerder kunnen optreden en eerder de luchtruimen kunnen openen waar het vliegverkeer veiliger was, gezien de enorme economische gevolgen die deze ramp heeft gehad voor het luchtvervoer en de luchtvaartmaatschappijen? Konden we niet eerder iets doen? Deze vraag moet beantwoord worden.

De tweede kwestie: duizenden reizigers zitten nog steeds vast en zijn verplicht in een hotel te verblijven, wijzigingen aan te brengen in ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken).

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dit debat heeft aanleiding gegeven tot veel interventies van specialisten op het gebied van vervoer. Wij hebben ons inderdaad sterk geconcentreerd op de economische problemen die deze bijzondere en onvoorspelbare situatie met zich meebrengt.

Er zijn ook menselijke aspecten, dat is al gezegd, en ik stel me meer op als beschermer van de burgers in hun hoedanigheid van consumenten, van wie er momenteel vele honderdduizenden ergens in de wereld zijn gestrand en niet naar huis kunnen. Ik denk vooral aan hen, en met name aan degenen die geen geld meer hebben om nog langer te blijven waar ze zijn, die gestrand zijn en geen andere mogelijkheden hebben.

Gezien het lege luchtruim en die luchthavens vol mensen in nood, moeten we wellicht nadenken over een herziening van de richtlijnen inzake vervoer en met name het luchtvervoer. Waarschijnlijk zal de richtlijn betreffende pakketreizen worden herzien. Zou er niet gedacht kunnen worden – en dat is tot op heden nog niet gezegd – aan het verplicht afsluiten van een verzekering die ervoor zorgt dat er in geval van overmacht dekking is voor deze personen, met name om ze niet in ontreddering achter te laten?

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de huidige situatie doet ons inzien dat we machteloos staan tegenover de natuur en bevestigt dit nogmaals. De Europese Unie zou als serieuze organisatie toch beter voorbereid moeten zijn op zulke situaties, en ze zou in het bijzonder in staat moeten zijn om doeltreffend te reageren in noodsituaties. Het is natuurlijk moeilijk om je voor te bereiden op iets wat misschien maar eenmaal in de honderdvijftig jaar voorvalt, maar we zien momenteel dat de pan-Europese spoorweginfrastructuur en het verbindingsnet volledig ontoereikend zijn. We moeten ons dus de vraag stellen hoe dit verbeterd kan worden.

Daarnaast moeten we ook een aantal andere kwesties bespreken, en in de eerste plaats de vraag welke vorm de overheidssteun voor bedreigde ondernemingen moet aannemen. We weten dat er enorme sommen ingezet zullen moeten worden om de financiële situatie van deze ondernemingen te verbeteren. Daarnaast is er de vraag welk beleid ons op lange termijn kan voorbereiden en helpen om te reageren en beter te ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Antonio Masip Hidalgo (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, de commissaris heeft gesproken over het absurde en achterhaalde karakter van de procedures. Laten we dan consequent zijn.

We hebben te veel kansen verspild, te veel verdragen voorbij laten gaan om communautaire bevoegdheden in te voeren voor het Europese luchtruim. Maar hoewel we in de lucht niet konden optreden zoals we dat hadden moeten doen, kunnen we dat wel op de grond. We kunnen bijvoorbeeld de rechten van passagiers beschermen en tevens bemiddelen of aandringen op een staakt het vuren in de verschillende vakbondsgeschillen over vervoer over land. Er moeten geen minimale diensten zijn, maar juist maximale diensten voor iedereen.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik hoop dat de moeilijke situatie in de Europese transportsector niet te lang zal duren en niet in een echte transportcrisis zal uitmonden. De ervaring die we nu opdoen, kost ons veel, maar is tegelijk ook heel leerrijk. We moeten er dus gepaste conclusies uit trekken. Hier enkele conclusies die onmiddellijk bij me opkomen. Ten eerste: vervoerveiligheid, en dan denk ik zowel aan de kwaliteit als aan de verplaatsingsmogelijkheden voor de burgers: dat is onze gezamenlijke, prioritaire plicht. Ten tweede: de nood aan een evenwichtige ontwikkeling van alle transportmiddelen, waarbij spoorwegtransport niet verwaarloosd mag worden. Ten derde: doeltreffend vervoer vormt de bloedsomloop van de economie. Goederenvervoer en mobiliteit van arbeidskrachten hebben een beslissende

invloed op de ontwikkeling, en dit mogen we zeker niet vergeten in tijden van economische crisis. Daarnaast is er nog de nood aan aangepaste procedures, coördinatie, individuele steun voor luchtvaartmaatschappijen, wederzijdse bijstand en Europese solidariteit met het oog op het welzijn van onze burgers.

Piotr Borys (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Kallas, deze ramp heeft aangetoond dat er in de Europese Unie procedures ontbreken voor dit soort rampen, bijvoorbeeld als gevolg van een vulkaanuitbarsting.

Ten eerste moet de Europese Unie zorgen voor coördinatie bij de veiligheidskwestie en beslissen of vliegtuigen al dan niet mogen opstijgen. Dit mag niet tot de uitsluitende bevoegdheid van de lidstaten behoren. Ten tweede moeten we de kwestie van de economische verantwoordelijkheid bekijken. Een systeem van Europese of eventueel nationale verzekeringen lijkt een oplossing voor dit soort situaties te zijn. Ten derde is er de kwestie van de logistiek voor passagiers die op doorreis tussen verschillende landen strandden. Er was een duidelijk gebrek aan echte mobiliteit van het transportnetwerk, TNT-netwerken en hogesnelheidstreinen. Daarnaast moet de Europese Dienst voor extern optreden ook vaste procedures hebben om passagiers die buiten de Europese Unie strandden, te helpen. Ik reken erop dat er zo'n spoedprocedures ingevoerd zullen worden.

Kriton Arsenis (S&D). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, deze dagen hebben wij een toestand van ongekende en totale ontredde meegemaakt in onze levens. De vliegtuigen – waar wij van afhankelijk zijn voor ons vervoer tussen onze regio's en Brussel en Straatsburg – waren niet langer beschikbaar. Er was een enorm chaos: we moesten reizen met treinen, schepen en bussen, we waren veel meer tijd kwijt dan normaal en vele collega's waren zelfs niet in staat om hier naartoe te komen.

Wat we deze dagen echter ook hebben kunnen constateren is dat we niet geheel afhankelijk zijn van vliegtuigen. We hebben gezien dat er ook alternatief vervoer bestaat, en ook hebben we geconstateerd dat de infrastructuur voor de treinen op dit moment binnen Europa achterop is geraakt en niet is aangepast aan het niveau van de hedendaagse techniek. Zouden wij ons wellicht een Europese Unie kunnen voorstellen met een compleet netwerk van snelle treinverbindingen, een Europa waarbinnen alle afstanden kleiner dan 1000 kilometer met de trein kunnen worden afgelegd, en alleen voor langere afstanden van het vliegtuig gebruik wordt gemaakt?

Het vliegverkeer binnen de Europese Unie heeft enorme gevolgen voor het klimaat. Deze gevolgen zijn ernstiger dan die van de raffinaderijen en de staalindustrie...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Magdalena Alvarez (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat de respons die wij nu kunnen geven de huidige situatie slechts kan verlichten. Daarmee kan niet worden voorkomen dat deze situatie zich opnieuw voordoet.

In het vervoer zijn er geen binnenwegen en geen kortetermijnoplossingen. Dit zou, juist nu men bezig is een Witboek op te stellen, een kans moeten zijn om de benodigde maatregelen op te nemen, in te voeren en vast te stellen, teneinde de bovenmatige afhankelijkheid van luchtverkeersverbindingen te verminderen. We moeten deze verbindingen in evenwicht brengen door de alternatieven, die nu duidelijk achterlopen, zoals de spoorwegen en het maritieme vervoer, te faciliteren en te versterken.

Ik denk dan ook dat zowel de heer Kallas als de heer Grosch, de rapporteur van het verslag, nota zullen hebben genomen van de verzoeken van de leden met betrekking tot de noodzaak om de spoorwegen en de trans-Europese netwerken voor deze vorm van vervoer te versterken.

Bendt Bendtsen (PPE). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, er zijn tijdens het debat van vanmiddag vele verstandige dingen gezegd, maar ik ben van mening dat we iets verder in de toekomst moeten kijken. Wat we hebben meegemaakt, zullen we immers opnieuw gaan beleven. De specialisten in IJsland zeggen dat het niet de vraag is of er meer uitbarstingen zullen komen, maar alleen wanneer die zullen plaatsvinden. Daarom is het noodzakelijk dat we iets verder in de toekomst kijken en nagaan hoe we in de toekomst met een vergelijkbare situatie om moeten gaan. Daarbij hoort ook dat we ons nu moeten beginnen te richten op hogesnelheidstreinen tussen de Europese hoofdsteden en op de vraag hoe we de noodzakelijke interoperabiliteit tot stand gaan brengen.

Tanja Fajon (S&D). - (SL) Beste collega's, natuurlijk weten we allemaal dat de veiligheid van reizigers op de eerste plaats moet staan en dat we daar vandaag vooral over spreken omdat de natuur ons daaraan heeft herinnerd. Vliegtuigen blijven in het grootste deel van Europa aan de grond staan, reizigers moeten voor

onbepaalde tijd wachten, luchtvaartmaatschappijen zinken weg in de rode cijfers, werknemers in de sector vrezende voor hun baan, de economische schade is enorm. Luchtvaartmaatschappijen hebben uiteraard het recht om te denken dat, wanneer landbouwers bij natuurrampen schadevergoeding kunnen eisen, ook zij het recht op schadevergoeding hebben. Voor het milieu hebben we de voorbije dagen echter veel gedaan.

Interconnectie – laat dat de lering zijn: Europa heeft een betere integratie van het lucht-, trein- en wegverkeer nodig, we moeten hogesnelheidstreinen financieren en minder vervuilen. We moeten onmiddellijk en verantwoord handelen en mogen daarbij vooral de veiligheid van reizigers niet uit het oog verliezen.

Judith A. Merkies (S&D). - Voorzitter, allereerst mijn medeleven met iedereen die geraakt is door deze crisis. Dat is het woord dat wij deze dagen veel te vaak horen, het woord crisis, economische crisis, financiële crisis, transportcrisis, noem alles maar op. Als een ding duidelijk is, is het dat onze samenleving heel erg kwetsbaar is voor dit soort crises. We hebben behoefte aan een veiligheidsnet. We praten erg veel over een groene samenleving. Een groene samenleving houdt ook een groen transport in en we zijn duidelijk nu nog niet klaar.

Velen van mijn fractie en ook anderen hebben het al gezegd: het is echt nodig, heel hard nodig dat wij investeren in groen transport en betere en snellere verbindingen in de EU - maar natuurlijk ook buiten de EU als wij daar invloed op kunnen uitoefenen - per trein en waarom eigenlijk ook niet per boot. Dat is goed voor de economie, goed voor het klimaat en ook goed voor de stabiliteit van deze samenleving, want die heeft het hard nodig.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het is duidelijk geworden dat in deze kwestie de passagiers in het middelpunt staan. We willen dat passagiers uit Europa veilig vervoerd worden. We willen veiligheid, maar we willen ook vervoermogelijkheden. Ik geloof dat we alle momenteel beschikbare vervoermiddelen nodig hebben. We hebben vliegtuigen nodig, aangezien we vliegen niet kunnen vervangen door een andere oplossing. Er is veel gesproken over hogesnelheidstreinen. Natuurlijk zou het goed zijn als wij er daar meer van hadden, maar wat is het nut van de beste hogesnelheidstrein als hij moet stoppen aan de grens?

Daarom denk ik dat we één stap tegelijk moeten zetten. Om te beginnen moeten de treinen zonder belemmering door heel Europa kunnen rijden. Ook hebben we een gemeenschappelijk Europees luchtruim nodig. Aangezien alle partijen voorstander zijn van meer coördinatie tussen de lidstaten, wil ik iedereen nogmaals oproepen om in actie te komen, omdat de partijen in de lidstaten vooruitgang op dit terrein tegenhouden. Zorg ervoor dat de partijen in uw eigen lidstaat voorstander zijn van het openstellen van het vervoer in Europa. Als het ons lukt om onze partijen te overtuigen, zal de situatie in de toekomst verbeteren.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Er is de laatste dagen enorm veel gepraat over de financiële schade die luchtvaartmaatschappijen hebben geleden, en die een feit is. Het begint duidelijk te worden dat een mechanisme voor steunverlening aan deze maatschappijen moet worden ingevoerd, te meer omdat deze crisis als gevolg van de vulkaanuitbarsting op IJsland een langdurige zaak kan zijn.

Toch ben ik van mening dat de veiligheid van reizigers en de bescherming van consumenten voor alles gaan. Er is enorm veel ontevredenheid onder reizigers, van wie de behandeling per land en per luchtvaartmaatschappij verschilt. Het is zonneklaar dat de praktijk op dit gebied dient te worden gestandaardiseerd, wat tegen de achtergrond van de onzekerheid die bestaat over de heropening van het luchtruim een grote stap voorwaarts zou betekenen voor reizigers die nu onderweg zijn van A naar B.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, de crisis waarin we sinds enkele dagen verzeild zijn geraakt, toont ook aan – en dat is nog niet genoeg gezegd – dat de strategie van Lissabon, die de Europese Unie dit laatste decennium heeft kunnen toepassen, is mislukt.

Deze mislukking, die veroorzaakt is door deregulering en ongebreidelde mededinging, toont momenteel met deze crisis aan dat de Europese Unie niet in staat is geweest om via coördinatie tot de noodzakelijke aanpak te komen, tot een aanpak die niet alleen degenen die op die luchthavens vastzitten had kunnen beschermen, maar ook een perspectief had kunnen bieden door bijvoorbeeld de luchtvaartmaatschappijen testvluchten te laten uitvoeren. Ik eis daarom dat de Europese Unie zich herpakt.

Er wordt gezegd dat we meer Europa nodig hebben, en inderdaad, we hebben een sterkere Europese overheidsdienst nodig in zo'n belangrijke sector als het luchtvervoer.

Elisa Ferreira (S&D). - (PT) Mijnheer de Voorzitter, natuurlijk viel deze crisis niet te voorzien en moest het voorzorgsbeginsel prioriteit hebben. Er dient echter wel een aantal lessen te worden getrokken. De eerste les

is dat er gedurende vijf dagen geen Europese stem te horen viel die sterk genoeg en politiek gezaghebbend was. Een dergelijke stem voor het verdedigen van de belangen van passagiers en het verduidelijken van hun rechten, voor het zoeken naar alternatieve vervoersmogelijkheden en het coördineren van oplossingen hebben we niet gehoord.

De tweede conclusie is dat de uitweg uit de crisis in de ogen van de gewone burger geen krachtmeting mag lijken tussen degenen die schade willen vermijden en degenen die het voorzorgsbeginsel willen verdedigen. De voorwaarden voor het beëindigen van de totale sluiting van het Europees luchtruim moeten volledig transparant en objectief zijn. Daarom dienen de verbetering van de wetenschappelijke testen en de coördinatie ook op het niveau ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Robert Goebbels (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het voorzorgsbeginsel is verworden tot een beginsel om geen verantwoordelijkheid te nemen. Bij het minste risico is het voorzorgsbeginsel een uitnodiging geworden om al het verantwoordelijkheidsgevoel terzijde te schuiven. Geen enkele zogenaamde verantwoordelijke partij durft haar verantwoordelijkheden nog te nemen.

Is er kans op een griep пандemie? Hopla, miljarden mensen worden opgeroepen om zich te laten vaccineren. Een uitbarstende vulkaan? Hopla, het hele luchtruim wordt gesloten, zelfs als de ervaring heeft geleerd dat vulkanische as alleen echt gevaarlijk is voor vliegtuigen die door een dichte aswolk vliegen.

Maar dankzij het voorzorgsbeginsel heeft onze maatschappij te maken met verantwoordelijke partijen die hun verantwoordelijkheid niet nemen, lafheid van deskundigen en onmacht van politici, die beginnen te kakelen over de noodzaak om onze te grote afhankelijkheid van het luchtvervoer te verminderen en meer te investeren in het spoorwegnet, waarschijnlijk door het uit te breiden tot in Azië, Amerika, Afrika, Oceanië en alle eilanden.

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

Diego López Garrido, fungerend voorzitter van de Raad. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat er duidelijk overeenstemming was over het feit dat we ons in de eerste plaats moeten richten naar de natuur. De heer Cramer heeft dat heel duidelijk gezegd en ik ben het met hem eens. Ik denk dat dit een belangrijke boodschap is voor ons allemaal en zeker ook voor de Europese Unie en voor de maatregelen die de Unie neemt tegen een crisis die heel Europa treft en die ernstige gevolgen heeft voor miljoenen Europese en niet-Europese burgers evenals voor de economie van belangrijke Europese sectoren.

Het was onmiddellijk duidelijk dat de maatregelen van de lidstaten, die bevoegd zijn voor de opening van de luchthavens, door de gebeurtenissen waren ingehaald. Daarom heeft de Europese Unie onmiddellijk actie ondernomen. Nogmaals, mijnheer Speroni en mevrouw Ferreira, men heeft onmiddellijk stappen gezet. Vrijdag werd duidelijk dat het om een ernstige situatie ging. Toen dat duidelijk werd, is de Commissie, samen met het Spaanse voorzitterschap van de Raad en Eurocontrol, onmiddellijk aan het werk gegaan en, zoals de heer Kallas eerder heeft aangegeven, hebben de Commissie en het voorzitterschap – de heer Kallas en ik – op zondag het publiek uitleg gegeven over de situatie en over wat er zou gebeuren: de bijeenkomst van gisteren van Eurocontrol en het besluit van de buitengewone Raad, bijeengeroepen door de Spaanse regering en voorgezeten door de Spaanse minister van Openbare Werken, die gisteren plaatsvond.

Er zijn dus maatregelen genomen. Men heeft stappen gezet om ervoor te zorgen dat dit zou leiden tot een Europees besluit, tot een Europese maatregel, richting of aanpak. Vandaag wordt het besluit van de buitengewone Raad ten uitvoer gelegd. Vanochtend om 8.00 uur heeft Eurocontrol vier zones vastgesteld met uitgebreide veiligheidsregels waar niet mag worden gevlogen en andere zones waarin wel mag worden gevlogen, mits er sprake is van overeenstemming en coördinatie tussen de lidstaten. Met andere woorden, het luchtruim wordt geleidelijk geopend, afhankelijk uiteraard van de omstandigheden en de natuur. Natuurlijk hangt de opening hiervan af, maar het besluit van gisteren is nu al ten uitvoer gelegd en dit zal steeds worden gedaan op basis van het voorzorgsbeginsel en de noodzaak de veiligheid te waarborgen.

Ik ben van mening dat onmiddellijk duidelijk was dat de Europese aanpak in dit geval inhield dat een veel evenwichtiger besluit kon worden genomen. De Europese aanpak hield in dat met verschillende factoren rekening kon worden gehouden, factoren waar men altijd rekening mee moet houden wanneer zoiets buitengewoons gebeurt als wij nu meemaken. In de eerste plaats betekent het dat het risicomodel veel preciezer en nauwkeurig is. Mijnheer Sterckx, in antwoord op wat u hierover heeft gezegd, wil ik u zeggen

dat Eurocontrol rekening houdt met de beslissingen van het Volcanic Ash Advisory Centre in Londen, maar ook rekening zal houden met de testvluchten, met de informatie van de nationale autoriteiten, de informatie van vliegtuigfabrikanten en de informatie van het in Keulen gevestigde Europees Agentschap voor de veiligheid in de luchtvaart dat inderdaad, daar ben ik het mee eens, versterkt moet worden. Al deze informatie zal worden meegenomen om een nauwkeuriger kaart te maken, zoals op dit moment al gebeurt, door middel van het technische voorstel dat door Eurocontrol wordt opgesteld, op basis van wetenschappelijke gegevens.

Met een Europese aanpak kan eveneens rekening worden gehouden met veiligheid, een essentieel en fundamenteel beginsel, dat boven elk ander beginsel verheven is. Ik ben het dan ook eens met degenen die dit eerder hebben genoemd. Met deze aanpak kan tevens rekening worden gehouden met de economische gevolgen. De Commissie heeft daarvoor een werkgroep ingesteld, wat door u allen ook zeer is gewaardeerd, en deze werkgroep zal volgende week een verslag presenteren over de economische aspecten. Bovendien kan in een Europese aanpak rekening worden gehouden met de rechten van burgers, met de mobiliteit van burgers. Vandaar de oproep, die ik hierbij herhaal, aan alle regeringen van de Europese Unie om repatriëring van burgers mogelijk te maken, om hun alle mogelijke communicatiemiddelen ter beschikking te stellen en een bijzondere, buitengewone inspanning voor hen te leveren, omdat dat voor die burgers het belangrijkste recht is: terug naar huis gaan, of naar de gewenste eindbestemming reizen. We roepen de regeringen daarom op hun recht op vrij verkeer te waarborgen.

Voor de toekomst denk ik dat deze situatie ons de mogelijkheid biedt een diepgaand debat te voeren en daar is het Europees Parlement de juiste plek voor. In dit debat moet men zich buigen over het probleem van passagiersrechten in deze buitengewone omstandigheden en over de noodzaak van een plan voor noodsituaties, wat, zoals mevrouw Bilbao aangaf, tevens transparantie vereist in het optreden van de Europese Unie, zodat structurele hervormingen kunnen worden doorgevoerd, die leiden tot een versterking van de trans-Europese netwerken en de spoorwegen in Europa. Dit is een volstrekt strategische doelstelling aan het worden, die in feite betekent dat de ruggengraat van Europa wordt versterkt, aangezien de structurering van een moderne staat historisch gezien gebaseerd is op de ontwikkeling van de communicatiemiddelen: wegen, spoorwegen en maritieme verbindingen. In de toekomst zal de structurering van Europa, van het Europa van de eenentwintigste eeuw, niet voltooid kunnen worden zonder communicatie-infrastructuur, wat in dit geval met name de spoorwegen betekent.

Deze twee zaken gaan hand in hand en de ontwikkeling van deze vervoersinfrastructuur is een bij uitstek politieke zaak, een symbolische en realistische zaak, die een centrale doelstelling voor het Europa van de eenentwintigste eeuw wordt. Daarom denk ik dat dit de juiste plek en het juiste moment is om de hervormingen te noemen, zoals onder meer de heren Swoboda en Schulz en mevrouw Álvarez hebben gedaan. Zij zijn namelijk duidelijk een element van de toekomst waarop de Europese Unie zich moet richten.

Gay Mitchell (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen verzoeken dit debat uit te breiden, omdat we ons hier veel te beleefd opstellen. De mensen worden op treinstations, door luchtvaartmaatschappijen en luchthavenautoriteiten heel slecht behandeld. We zouden de macht van de EU in de Raad en in de Commissie moeten gebruiken om mensen te dwingen informatiepunten te openen. Op het centraal station van Brussel bevinden zich zes informatiepunten. Vier daarvan zijn gesloten.

Dit debat zou veel langer moeten duren en er zouden meer leden aan moeten mogen deelnemen. Ik ben bepaald niet tevreden over de maatregelen die door de Raad en de Commissie zijn genomen in het belang van reizigers, die slapen in treinstations.

De Voorzitter. – Dat is vandaag al meerdere keren gezegd. Alle leden van het Parlement die vóór u het woord hebben gevoerd, hebben dit aan de orde gesteld.

Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alle leden bedanken voor hun opmerkingen. Zelf wil ik graag nog vier opmerkingen maken.

Allereerst hebben deze gebeurtenissen ons heel wat stof tot nadenken gegeven met betrekking tot onze strategische plannen. Een van de interessantste en belangrijkste kwesties is intermodaliteit en flexibiliteit tussen verschillende vervoersmodi en de capaciteit van de spoorwegen om als een soort alternatief te fungeren. We zullen deze kwestie op korte termijn aan de orde stellen, als wij de herschikking van het eerste spoorwegpakket en het Witboek over de toekomst van het vervoer bespreken.

Dit is een zeer ernstige kwestie. Gisteren hebben we hier in de Raad ook over gesproken. Ik beloof u dat wij deze kwestie zeer serieus nemen, en dan denk ik ook aan telewerken en andere factoren die tot doel hebben onnodig vervoer en reizen te beperken.

Wat de economische gevolgen betreft, zullen we met alle aspecten rekening houden en voorstellen doen. We moeten echter voorzichtig zijn en niet zomaar iets beslissen. Onze voorstellen moeten fair zijn jegens alle andere economische actoren. We hebben een zeer evenwichtige aanpak nodig. We zullen geen wonderen verrichten.

Wat passagiersrechten betreft, zijn de regels heel duidelijk. Sommige lidstaten hebben gevraagd of we deze regels zouden moeten herzien. Ik denk niet dat we de regels die door de Europese besluitvormers zijn genomen, met inbegrip van het Europees Parlement, moeten herzien. Het zijn goede regels. Het gaat hier om iets heel anders. Het gaat om tenuitvoerlegging en handhaving, een verantwoordelijkheid van de lidstaten. Wij hebben een duidelijk plan over hoe we te werk moeten gaan met de handhaving van deze regels en hoe we de lidstaten kunnen beïnvloeden. Het is duidelijk wat er nu moet gebeuren op het gebied van passagiersrechten.

Dan is er nog een andere, minder belangrijke kwestie. Een groot aantal collega's heeft, evenals de pers, gezegd dat we te laat hebben gereageerd en niet voorbereid waren. Welnu, ik ben de hele tijd actief geweest. Ik was bij Eurocontrol en had contact met ministers. Vandaag staat u, in dit Parlement, voor hetzelfde dilemma als al die deskundigen en besluitvormers. Dit is echter een vraagstuk dat in de handen van deskundigen en veiligheidsautoriteiten ligt, niet in de handen van politici. Het is hetzelfde dilemma: veiligheid tegenover flexibiliteit.

We waren voorbereid op een vulkaanuitbarsting, maar we beschikten over verschillende soorten bewijsmateriaal met betrekking tot de uitbarsting. Dit is hier ook al aan de orde gesteld. Eén vlucht van British Airways en één vlucht van KLM waren getroffen door de vulkaanuitbarsting. Er werden dus regels opgesteld omdat er een ernstig risico was. De autoriteiten hebben gehandeld op basis van de aanname dat er een ernstig risico bestond en dat vluchten moesten worden geannuleerd.

Nu is onze blik op de zaken gedifferentieerder. Op zondag zijn de meeste testvluchten uitgevoerd en kreeg Eurocontrol informatie binnen. Binnen Eurocontrol hebben wij deze zaken, de testvluchten en de definitieve resultaten van deze vluchten, besproken. We zijn nu flexibel, maar de zaak ligt nog steeds in de handen van de lidstaten. We gaan door met het gemeenschappelijke luchtruim, een zeer veelbelovend Europees project, en de ministers zijn het erover eens dat dit de weg is die we moeten bewandelen, met betere coördinatie op Europees niveau.

Dit is een grote kans. Dat is wat ik wilde zeggen. Wat informatie betreft, wilde ik zeggen dat de Commissie afgelopen donderdag en vrijdag persberichten heeft doen uitgaan met betrekking tot passagiersrechten. We hebben gezegd dat passagiersrechten zeer serieus moeten worden genomen. De informatie over passagiersrechten kwam rechtstreeks van de Commissie en sinds afgelopen zondag is aan alle kwesties meer aandacht besteed en gisteren zijn alle zaken uitgebreid aan bod gekomen.

Dit is de stand van zaken. De zaak is nog niet gesloten. We hebben nog ten minste drie of vier dagen voordat de meeste vluchten zullen worden hervat. De oplossing voor de economie en voor passagiers is een hervatting van de vluchten, zodat luchtvaartmaatschappijen passagiers naar huis of naar hun eindbestemming kunnen brengen. Het is nog steeds een lastige situatie en we moeten omgaan met de gevolgen.

Dank voor uw opmerkingen. We zullen verschillende gelegenheden hebben om deze kwestie verder te bespreken.

De Voorzitter. – Het debat dat nu is beëindigd, was zonder meer het belangrijkste punt van deze vergadering. Enkel dit debat zou reden genoeg zijn om hier in Straatsburg bijeen te komen. Onze burgers verwachten van ons dat wij deze problemen bespreken en behandelen en dat is precies wat we sinds vanochtend hebben gedaan. Deze kwestie is van het grootste belang.

Ik wil mijn dank betuigen aan de veertien leden van de Commissie die aan ons slotdebat hebben deelgenomen. Het is zeer belangrijk dat zij uw opmerkingen hebben gehoord.

Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Kinga Göncz (S&D), schriftelijk. – (HU) Hoewel als gevolg van het ingrijpen van de luchtvaartautoriteiten de vulkanische aswolk gelukkig geen schade heeft berokkend aan mensenlevens, hebben de informatie en coördinatie in Europa een onvoldoende verdiend. De sluiting van het luchtruim heeft honderdduizenden Europeanen in een moeilijke situatie gebracht, aangezien ze hun reisbestemming niet konden bereiken. Iedereen probeert om te gaan met het onverwachte probleem, maar de gebrekkige informatieverstrekking

heeft de situatie verder bemoeilijkt. Reizigers ontvingen vaak geen bevredigende informatie, noch telefonisch noch via internet. Daarnaast was het verwarrend dat de luchtvaartautoriteiten en de luchtvaartmaatschappijen tegenstrijdige informatie gaven. Het luchtverkeer en het verkeer over land werden niet op elkaar afgestemd. We hebben aan den lijve kunnen ondervinden hoe belangrijk het zou zijn om de vervoersverbindingen tussen de lidstaten te moderniseren en trans-Europese vervoersnetwerken aan te leggen. Ik verwelkom de gedecideerde stappen van de Commissie om de crisis aan te pakken. De werkgroep die hiertoe in het leven is geroepen, moet de coördinatie versterken tussen de luchtvaartautoriteiten en de luchtverkeersleiders, en tevens zou het de moeite waard zijn de geldigheid te onderzoeken van de veiligheidsmaatregelen die in de jaren tachtig zijn genomen. Ik stel voor dat het Europees Parlement in dergelijke crisissituaties de op zich al chaotische vervoerstoestand niet verder bemoeilijkt door tussen Brussel en Straatsburg te pendelen, maar zijn plenaire vergaderingen voortaan in Brussel houdt.

Filip Kaczmarek (PPE), *schriftelijk*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ons debat over de situatie in de Europese luchtvaart kan niet beperkt worden tot de banale vraag hoe men voor de vergaderperiode van het Europees Parlement in Straatsburg kan geraken. Als we ons te veel op dit aspect concentreren, geeft dit de indruk van ongegrond egocentrisme van de kant van de leden van het Europees Parlement. We moeten beroep doen op onze verbeelding! De sociale, economische en zelfs politieke gevolgen van een lange sluiting van het Europese luchtruim zijn een enorme uitdaging voor heel Europa. In Polen vraagt een deel van de politici en journalisten bijvoorbeeld waarom bepaalde mensen zondag niet in Krakau raakten, en andere wel. Ze vragen ook waarom men zondag niet in Krakau kon raken, en maandag wel in Straatsburg. De gebeurtenissen als gevolg van de vulkaanuitbarsting in IJsland zullen ook een heel sterke globale dimensie hebben. Meestal stellen we ons niet veel vragen over het grote belang van het luchtverkeer. Doordat er bijvoorbeeld geen bloemen naar Europa geëxporteerd konden worden, leed Ethiopië drie miljoen euro verlies per dag. We moeten grondig analyseren welke invloed het sluiten van het luchtruim heeft op de arbeidsmarkt, op onze concurrentiekracht en op de hele economie, en hoe het leven van de man in de straat hierdoor beïnvloed wordt. Wie weet hangt de toekomst van de Europese Unie af van een op het eerste zicht onbelangrijke gebeurtenis in IJsland? Dank u.

Ádám Kósa (PPE), *schriftelijk*. – (HU) Vanwege het dagenlang aanhoudende beperkte vliegverkeer en geannuleerde vluchten als gevolg van de vulkaanuitbarsting op IJsland zijn duizenden mensen gestrand op vliegvelden onder moeilijke omstandigheden. Ondanks aanzienlijke vluchtvertragingen (meer dan twee uur bij afstanden van minder dan 1 500 kilometer) boden de luchtvaartmaatschappijen weinig of helemaal geen hulp en gaven ze geen accurate informatie over doorreis mogelijkheden naar de eindbestemming. Ze hebben reizigers geen mogelijkheid geboden gratis gebruik te maken van telefoon, fax, e-mail of internet, en hebben zelfs niet gezorgd voor accommodatie of transfers, ofschoon reizigers daar volgens de geldende EU-regels wel recht op hadden. Reizigers met een handicap, ouderen en gezinnen met kleine kinderen zijn in dergelijke uitzonderlijke situaties nog kwetsbaarder, zoals nu ook het geval was. Deze onverwachte omstandigheid heeft laten zien dat de voorheen gerespecteerde reizigersrechten binnen luttele minuten teniet kunnen worden gedaan, en het is eens te meer gebleken dat het handvest voor passagiersrechten, waarop ik ook al eerder heb aangedrongen, zeer hard nodig is om nieuwe gevallen van machteloosheid van de luchtvaartmaatschappijen en de bevoegde instanties te voorkomen. Verder stel ik voor om in geval van een uitzonderlijke wijziging automatisch te voorzien in de verplichting om informatie en een bericht over alternatieve oplossingen naar de mobiele telefoon van alle reizigers te sturen.

Jacek Olgiard Kurski (ECR), *schriftelijk*. – (PL) De vulkanische aswolk die bij de uitbarsting van de IJslandse vulkaan Eyjafjöll vrijkwam, heeft het luchtverkeer boven Europa in de voorbije dagen grondig verstoord. Tot nu toe werden tienduizenden vluchten geannuleerd, waardoor passagiers onmogelijk konden reizen. Dit is een les voor heel Europa, voor de nationale en Europese overheden, en we moeten hier conclusies uit trekken voor de toekomst, ook om te voorkomen dat gelijkaardige gebeurtenissen in de toekomst de werkzaamheden van de Raad van de EU of onze vergaderingen verlammen. Ook de leden van het Europees Parlement, die net als ik deze week niet voor de plenaire vergadering in Straatsburg geraakten, voelden de gevolgen van deze situatie. Er ontstonden heel wat controverses rond onze vergaderperiode in Straatsburg deze week, omdat een deel van de leden van het Parlement er gewoonweg niet kon geraken vanuit hun kiesgebieden. Tot op het laatste moment wisten we niet of de vergaderperiode al dan niet zou doorgaan. Het zou goed zijn indien iedereen in de toekomst een actieplan klaar heeft voor dergelijke, uitzonderlijke situaties.

Tiziano Motti (PPE), *schriftelijk*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, door het nieuws zijn wij gewend geraakt aan rampen, opzettelijk veroorzaakte of natuurrampen, die de structuren en de maatschappij van een land op de knie dwingen en noodsituaties veroorzaken op het gebied van transport en voorzieningen. Dankzij de opgedane ervaringen zijn er inmiddels fondsen beschikbaar uit de communautaire begroting en vindt coördinatie plaats tussen de verschillende civiele beschermingsorganen. Een noodsituatie zoals die door de

IJslandse vulkaan werd veroorzaakt, had niemand echter verwacht. Onze burgers zullen de borden op de luchthavens met 100 procent geannuleerde vluchten, de transitzones die dagenlang als gevangenissen hebben aangevoeld en de oneindige rijen op de stations, bij autoverhuurbedrijven en taxistandplaatsen niet gauw vergeten. De luchtvaartmaatschappijen hebben de grootste financiële schade geleden. De burgers zouden hier nog wel eens het meest onder kunnen lijden: los van de ongemakken en de onvoorziene kosten die moeilijk te verhalen zullen zijn, zouden vliegtarieven wel eens kunnen stijgen om de geleden schade te compenseren. Dit moeten we voorkomen. Net zoals de Europese Unie doet bij natuurrampen, moet zij de burgers die onvoorziene kosten hebben moeten maken om hun ongemak zoveel mogelijk te beperken, compenseren. Tevens moeten de luchtvaartmaatschappijen worden gecompenseerd, zonder dit staatssteun te noemen, want dat zou illegaal zijn. Bovenal moeten de burgers waarborgen krijgen dat de Europese Unie hen zal helpen. Ze moeten zich, direct en indirect, beschermd voelen. Tot op heden kunnen velen niet zeggen dat ze zich beschermd voelen. Vanuit het Parlement, dat drastisch beperkt is vanwege de afwezigheid van een groot aantal leden dat het Parlement niet heeft kunnen bereiken, verzoeken wij om zo spoedig mogelijk een Europees actieplan op te stellen voor coördinatie tussen de nationale regeringen en om organen en een georganiseerde vorm van bescherming voor de burgers. Op deze manier zouden wij dat snelle antwoord op de behoeften van de burgers kunnen geven, waar de regeringen gek genoeg vandaag niet voor hebben kunnen zorgen.

Slawomir Witold Nitras (PPE), schriftelijk. – (PL) Dames en heren, in de voorbije dagen zijn we allemaal getuige geweest van de luchthavenblokkades op bijna heel het Europese continent. Deze situatie is ongewoon, omdat ze niet veroorzaakt is door stakingen maar door een natuurramp als gevolg van de vulkaanuitbarsting in IJsland. Deze verlamming, waarbij we allemaal op de een of andere manier zijn betrokken, brengt een aantal gevolgen met zich mee, zoals financiële problemen voor de luchtvaartmaatschappijen en een verhoogd belang van transport te land en te water. En hierop wil ik uw aandacht vestigen. In de voorbije jaren zagen we dat luchtvervoer de overhand kreeg op andere vervoermiddelen. Luchtvervoer was sneller, veiliger en comfortabeler voor de passagiers. In de huidige situatie blijkt het echter noodzakelijk om maatregelen te nemen zodat transport te land en te water zo goed mogelijk de ongemakken als gevolg van een blokkade van het luchtverkeer kan compenseren.

Cristian Dan Preda (PPE), schriftelijk. – (RO) Er is geen rechtvaardiging vereist als het om de veiligheid van het luchtverkeer gaat. Sinds de vulkaanuitbarsting op IJsland lijkt reizen door de lucht niet alleen een weinig kansrijke optie, maar zelfs vrijwel onmogelijk. Ik geloof ten sterkste dat meer coördinatie op Europees niveau nuttig had kunnen zijn voor de EU-burgers die op verschillende luchthavens ter wereld zijn blijven steken of helemaal niet aan hun geplande reis hebben kunnen beginnen. Ik hoop dat het gemeenschappelijke Europese luchtruim op een dag zal zijn verwezenlijkt.

Zoals u weet heeft het volledige vliegverbod gedurende de laatste paar dagen ook ons Parlement getroffen, of beter gezegd het verloop van de plenaire vergaderingen. Ik vind dat er geen reden is voor uitstel van de stemmingen en voor verkorting van de vergaderperiode met een dag, ook al was op maandagavond 19 april slechts pakweg 65 procent van de EP-leden aanwezig. Naar mijn mening moet de vergaderperiode gewoon doorgaan.

4. Wetgevings- en werkprogramma van de Commissie voor 2010 (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de voorzitter van de Europese Commissie, de heer Barroso, over het wetgevings- en werkprogramma van de Commissie voor 2010.

Ik wil graag benadrukken dat er meerdere commissarissen in het Parlement aanwezig zijn. De gehele Commissie is sterk vertegenwoordigd, aangezien het onderwerp voor ons allen van groot belang is. We hebben dit punt enigszins moeten inperken omdat de agenda gewijzigd werd. Nadat de heer Barroso het woord heeft gevoerd, zullen de fractievoorzitters het woord nemen en hun politieke visie geven op de voorstellen van de Commissie voor 2010. Vervolgens zal de heer Barroso opnieuw het woord nemen en reageren op de opmerkingen van de fractievoorzitters.

De Voorzitter. – Barroso, bedankt voor uw komst. Het was voor niemand hier eenvoudig om in Straatsburg te geraken. Het is een groot aantal leden niet gelukt om naar het Europees Parlement te komen, waardoor het aantal aanwezigen beperkt is. We hebben besloten tijdens deze vergaderperiode niet te stemmen omdat alle leden hun stem moeten kunnen uitbrengen, en sommige van hen niet eens in Straatsburg zijn aangekomen. In deze vergadering zal een en ander daarom volgens nieuwe regels verlopen.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb de eer en het genoegen om u vandaag het eerste werkprogramma van deze Commissie te mogen presenteren, dat ook het eerste programma is sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Ik heb de eer en het genoegen dit te mogen doen in het bijzijn van vrijwel mijn gehele team, van de hele Commissie, als teken van respect voor het Parlement.

Dit programma wordt gepresenteerd op een beslissend moment voor Europa, want we moeten nu handelen. Dit programma vloeit rechtstreeks voort uit onze politieke dialoog. Na intensieve beraadslagingen op grond van de politieke richtsnoeren die ik voor de komende vijf jaar had gepresenteerd, heeft dit Parlement mij in september de verantwoordelijkheid van een tweede ambtstermijn gegeven. Na diepgaande hoorzittingen, die ons in staat hebben gesteld een gezamenlijke visie te smeden op de gepresenteerde werkzaamheden, heeft het college in zijn geheel in februari uw vertrouwen gekregen. In andere woorden, dit werkprogramma stemt sterk overeen met de beleidsprioriteiten van uw instelling. Daarom vormt het een solide basis voor ambitieuze resultaten.

Onze allereerste prioriteit moet zijn om uit de crisis te komen en de grondslag te leggen voor een duurzame groei die banen creëert. Allereerst de meest spoedeisende vraagstukken: we hebben onlangs gedebatteerd over de resultaten van de Europese Raad. Ondertussen is eindelijk, op 11 april jongstleden, het aangekondigde mechanisme voor financiële steun aan Griekenland ingesteld. De Commissie zal een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van dit mechanisme, als Griekenland vraagt om activering ervan. Dat is het logische gevolg van het feit dat de Commissie zich, reeds vanaf het begin, sterk heeft ingespannen voor het vinden van een oplossing voor de financiële problemen waar Griekenland mee kampt en voor het behouden van de stabiliteit binnen de eurozone. Dat hebben we steeds gedaan met inachtneming van het solidariteitsbeginsel maar ook het verantwoordelijkheidsbeginsel.

Maar we moeten meer doen en ons afvragen waarom deze problemen zich hebben voorgedaan en hoe we herhaling kunnen voorkomen. Daarom zullen we het Stabiliteits- en groeipact herzien om het economisch toezicht te versterken en uit te breiden tot meer dan alleen de begrotingstekorten. We hebben behoefte aan een permanent mechanisme voor de aanpak van crises. Kortom, we moeten laten zien dat de Europese Unie - en met name de eurozone - de huidige uitdagingen het hoofd kan bieden en we moeten alle mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon biedt aangrijpen.

Daarom zal een van de eerste grote initiatieven van de Commissie volgende maand zijn om een mededeling te presenteren over een sterkere coördinatie van het economisch beleid. We weten allemaal dat het hier gaat om een gezamenlijk Europees belang. De Europese Unie moet het systeem versterken en rekening houden met alle mogelijke risico's en verstoringen van het economisch evenwicht. We moeten de interne mechanismen verbeteren. Met sterkere structuren en een beter gecoördineerde aanpak kan Europa de overheidsfinanciën weer op een levensvatbaar spoor brengen en een kader scheppen dat bevorderlijk is voor een breder en duurzaam herstel.

Dames en heren, we hebben de afgelopen achttien maanden enorme vooruitgang geboekt met het uitwerken van een meer ethisch, solide en verantwoordelijk financieel systeem. We moeten doorgaan op die weg, de laatste mazen in de wetgeving dicht en ons ervan vergewissen dat onze toezichtstructuren afgestemd blijven op een sector die zich doorlopend ontwikkelt.

Ik ben ervan overtuigd dat ons voorstel over hedgefondsen en risicokapitaal binnenkort een beslissende fase in zal gaan. De Commissie denkt dat de wetgevende macht zich achter onze gemeenschappelijke doelstelling zal scharen om de nieuwe Europese structuur voor toezicht op de financiële sector volledig operationeel te laten zijn vanaf begin volgend jaar.

De Commissie is voornemens om in 2010 verschillende voorstellen te doen op essentiële gebieden, zoals derivatenmarkten, depositogarantiestelsels en marktmisbruik. De bescherming van gewone gebruikers van financiële diensten zal bijzondere aandacht krijgen. We zullen ook werken aan andere essentiële aspecten die verbonden zijn aan kredietverzuimswaps (CDS) en short gaan, en we zullen binnenkort richtsnoeren voorstellen voor de oprichting van fondsen voor de oplossing van bankfaillissementen.

(EN) Mijnheer de Voorzitter, geachte leden van het Parlement, deze Commissie heeft een vliegende start gemaakt. Door de Europa 2020-strategie meteen aan het begin te presenteren hebben we het pad geëffend om Europa weer op koers te brengen, richting een slimme, duurzame en inclusieve groei. We moeten nu, als Europees Parlement, lidstaten en Commissie, samenwerken om de vaart erin te houden en op te voeren.

De verwezenlijking van de visie van een duurzame sociale markteconomie in 2020 vereist grote inspanningen van alle besluitvormingsniveaus en alle lagen van de maatschappij. Op Europees niveau moet ons optreden een duidelijke Europese toegevoegde waarde hebben. Dat is het doel voor de belangrijkste Europese initiatieven voor 2020 – de digitale agenda voor Europa, een volledig uitgewerkt industriebeleid, een Europees plan voor onderzoek en innovatie, een Europa dat efficiënt gebruik maakt van hulpstoffen, nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen, 'Youth on the Move' en de bestrijding van sociale uitsluiting. Dit is waar Europa het verschil kan maken.

Op die manier zullen wij de overgang maken naar een economie die beter bestand is tegen klimaatverandering en waarin op duurzamere wijze van hulpbronnen gebruik wordt gemaakt. De bestrijding van klimaatverandering blijft een topprioriteit op onze agenda, zowel binnen de EU als wereldwijd. De energie- en vervoerssectoren krijgen dit jaar extra aandacht, aangezien beide sectoren van cruciaal belang zijn om ervoor te zorgen dat de uitdaging van een duurzaam Europa een concurrentievoordeel voor ons wordt.

De interne markt, als thuismarkt van 500 miljoen consumenten, die gebaseerd is op banen, concurrentie, betaalbare prijzen en een gevarieerd productaanbod, blijft de ruggengraat van de Europese economie. Gebruik maken van het volle potentieel van de interne markt is met name van belang voor kleine en middelgrote ondernemingen, die de belangrijkste motor zijn voor het creëren van banen in de Europese Unie.

De interne markt de eenentwintigste eeuw binnenloodsen is een prioriteit voor de Commissie, die in 2012 nieuwe voorstellen zal doen. Dit is tevens het onderwerp van een verslag dat ik Mario Monti heb verzocht op te stellen en dat wij spoedig zullen presenteren.

Ik wil het belang van sociale insluiting in onze visie op Europa 2020 onderstrepen. De echte kracht van een maatschappij ligt in de kansen die zij creëert voor haar zwakste burgers. We moeten elke mogelijkheid aangrijpen om werkgelegenheid en sociale insluiting te bevorderen. Dit betekent dat we klaar moeten staan om opkomende sectoren te benutten, die nieuwe banen zullen genereren. Het betekent dat we mensen de juiste vaardigheden moeten leren om veel werkgelegenheid te creëren en te behouden en een economische overgang mogelijk te maken. Het betekent dat we ons moeten inspannen om de gevolgen van de crisis voor jonge mensen te beperken, door de overgang van onderwijs en opleiding naar werk zo soepel mogelijk te maken. Voor dit doel zal een breed Europees platform worden opgericht, op basis van het huidige Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Deze agenda draagt natuurlijk bij aan de verwezenlijking van onze beginselen van economische, sociale en territoriale cohesie.

De zorgen en het welzijn van de Europese burgers blijven de kern van het optreden van de Commissie. De tenuitvoerlegging van het alomvattend actieplan van het Stockholmprogramma, dat de Commissie later vandaag zal goedkeuren, heeft precies tot doel de voordelen van de Europese integratie op het vlak van vrijheid, veiligheid en recht voor de burgers tastbaarder te maken.

Dit actieplan is op zichzelf al een uitgebreid werkprogramma voor de Commissie op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht. Het stelt de burgers in onze beleidsmaatregelen centraal door de uitoefening van hun specifieke rechten gemakkelijker te maken. Het plan heeft tevens tot doel een opener en veiliger Europa te ontwikkelen, met een bijzondere focus op het aanpakken van grensoverschrijdende misdaad en op een gemeenschappelijk immigratie- en asielbeleid.

Op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht is de Europese Unie in de afgelopen 10 jaar van de toepassing van een vrij verkeer van personen overgestapt naar een gemeenschappelijk beleid. De resultaten die tot op heden zijn behaald zijn indrukwekkend, maar we moeten, in deze periode waarin we uit de crisis komen, meer dan ooit de Europese waarden bevorderen en verdedigen en bovenal gebruik maken van het potentieel dat wordt gecreëerd door het Verdrag van Lissabon. Het actieplan bevat een uitgebreide lijst met maatregelen voor de tenuitvoerlegging van onze al vastgelegde prioriteiten op dit vlak, zowel op Europees als op wereldwijd niveau.

De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon heeft ons tevens het gereedschap gegeven om meer ambitie te tonen. De grotere rol van dit Parlement, een efficiëntere besluitvorming in de Raad, het vooruitzicht van meer samenhang en consistentie van de lidstaten bij besluiten van de Europese Raad en rechterlijke toetsing door het Hof van Justitie zullen de vastberadenheid van de Europese Unie om tegemoet te komen aan de verwachtingen en zorgen van onze burgers versterken.

Als we kijken naar 2020 moeten we ons tevens buigen over een aantal tendensen op de lange termijn die directe gevolgen hebben voor het dagelijks leven van burgers. Van de maatregelen die we nu nemen kunnen we in de toekomst de vruchten plukken. De Commissie zal bijvoorbeeld een openbaar debat organiseren

over de toekomst van pensioenen en opties bestuderen die de duurzaamheid en toereikendheid van de pensioenstelsels waarborgen. Op een gebied als dit hebben veel instrumenten natuurlijk een nationaal karakter, maar dat mag ons er niet van weerhouden ervoor te zorgen dat de Europese Unie een maximale bijdrage levert.

Op extern vlak zal de nieuwe rol van de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter en de start van de Europese Dienst voor extern optreden ons de middelen bieden om een sterker en coherenter buitenlands beleid van de EU te ontwikkelen. We zullen prioriteiten vaststellen voor ons strategisch handelsbeleid, handelsbesprekingen voeren en samenwerken met partners over vraagstukken die gaan van markttoegang tot regelgevingskaders en wereldwijde onevenwichtigheden. We zullen onze Europa 2020-doelstellingen projecteren op de wereldmarkt, bijvoorbeeld via de G20.

De Commissie zal tevens de problemen inzake energiegeopolitiek aanpakken, teneinde te zorgen voor veilige, zekere, duurzame en betaalbare energie.

Een andere belangrijke prioriteit voor de Commissie is de uitvoering van de internationale ontwikkelingsagenda en het voorstellen van een EU-actieplan in de aanloop naar de top van 2015 over de millenniumontwikkelingsdoelstellingen. Op basis van dit initiatief zal de Europese Raad van juni een gemeenschappelijk EU-standpunt opstellen met het oog op de evaluatievergadering van de VN op hoog niveau in september over de millenniumontwikkelingsdoelstellingen (MOD), waarbij gestreefd zal worden naar de goedkeuring van een mondiaal actieplan om de MOD uiterlijk 2015 te verwezenlijken. Wij willen een Europa dat open is en met concrete acties zijn solidariteit betuigt met de meest kwetsbaren in de wereld.

Tenslotte zullen wij, zoals met dit Parlement is overeengekomen, in het derde kwartaal van dit jaar de begrotingsevaluatie publiceren. Daarin zullen we uiteenzetten wat volgens ons de belangrijkste beginselen en parameters zijn voor een zo goed mogelijk gebruik van de financiële middelen van de Europese Unie, waarbij volledig rekening zal worden gehouden met de Europa 2020-strategie. Daarnaast zullen we gedetailleerdere beoordelingen maken van belangrijke terreinen, waaronder landbouw en cohesie. Ik verzeker u dat het Parlement bij alle fases van de begrotingsherziening ten volle betrokken zal worden.

Alvorens af te ronden wil ik graag kort uitleg geven over een aantal innovaties van het werkprogramma. Dit programma dient, evenals toekomstige programma's, de instellingen het juiste kader te bieden om tot een gedegen consensus te komen over waar Europa zich op zou moeten concentreren. We moeten ons politieker opstellen en ook dieper ingaan op de meerjarige uitdagingen die initiatieven op de ons voor ogen staande schaal met zich meebrengen. Ik denk dat de manier waarop wij de werkprogramma's in de toekomst zullen opstellen een concrete uiting moet zijn van het bijzondere partnerschap dat de Commissie en ikzelf willen aangaan met het Europees Parlement in deze periode.

Dit programma noemt 34 strategische initiatieven die wij vóór eind december ter tafel willen brengen. Ik weet zeker dat u het ermee eens bent dat dit een ambitieuze agenda is voor de komende acht maanden.

Tegelijkertijd omvat het programma een groot aantal andere initiatieven voor 2010 en daarna. Deze indicatieve lijst bevat initiatieven waar de Commissie de komende jaren aan wil werken. Niet al deze initiatieven zullen noodzakelijkerwijs leiden tot het indienen van concrete voorstellen. Overeenkomstig de beginselen van slimme regelgeving, moeten we grondig analyseren welke zaken doorgang moeten vinden en in welke vorm.

Het werkprogramma zal ieder jaar worden herzien om nieuwe strategische initiatieven vast te stellen en meerjarige initiatieven waar nodig aan te passen. Deze 'rollende' aanpak zal de transparantie en de voorspelbaarheid voor alle belanghebbenden vergroten, maar tegelijkertijd ervoor zorgen dat de noodzakelijke flexibiliteit bij het reageren op onvoorziene omstandigheden behouden blijft. Als er één ding is dat we in de afgelopen jaren hebben geleerd, dan is het wel dat we altijd het onvoorspelbare moeten kunnen voorspellen. De laatste jaren hebben laten zien dat strategische blauwdrukken niet in steen kunnen worden gebeiteld. Ze moeten worden aangepast aan de praktijk.

Beste leden, het werkprogramma van de Commissie voor 2010 dat wij vandaag vol trots presenteren is een ambitieus, maar ook noodzakelijk en realistisch kader voor de Europese beleidsvorming in het komende jaar. Het is realistisch als alle instellingen bereid zijn hun krachten te bundelen en samen te werken om de Europese burgers snel resultaten te bieden. Het is noodzakelijk, omdat 'business as usual' geen optie is als we willen dat 2010 een keerpunt wordt. Tenslotte is het ambitieus omdat, nu meer dan ooit, een sterk Europa nodig is, een Europa dat zijn burgers de oplossingen kan bieden die zij nodig hebben. Zij verwachten dat van ons en wij hebben de plicht ons in te zetten voor hun welvaart en welzijn.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer Barroso, voor uw uitgebreide presentatie van de belangrijkste initiatieven van de Commissie voor de komende acht maanden.

Ik wil benadrukken dat de strategische samenwerking die u noemde, voor ons erg belangrijk is. We maken onderscheid tussen de uitvoerende en de wetgevende macht, maar onze samenwerking is van groot belang voor onze burgers. Ik heb dan ook met groot genoegen kennis genomen van de nadruk die u legt op de noodzaak van een zo hecht mogelijke samenwerking tussen Commissie en Parlement. Uw aanwezigheid, en de aanwezigheid van de commissarissen tijdens deze vergadering vandaag maken duidelijk dat de Commissie haar intenties ook in daden wil omzetten. Hartelijk dank.

József Szájer, namens de PPE-Fractie. – (HU) Mijnheer de Voorzitter, namens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-Democraten) verwelkomen we het feit dat de Commissie ambitieus aan de slag is gegaan en haar werkprogramma voor 2010 heeft gepresenteerd. We nemen het zoals het was bedoeld: als een blijk van de aanwezigheid van de Commissie, als een uiting van respect jegens het Parlement en als een bewijs dat de Commissie het Parlement serieus neemt. En we zijn blij dat ze allen aanwezig zijn. Aan de andere kant betreuren we het dat er dit jaar veel tijd verloren is gegaan, aangezien door de vertraging bij de ratificatie van het Verdrag van Lissabon het niet mogelijk is om het wetgevingsprogramma en de begroting nog dit jaar te harmoniseren. We hebben er veel vertrouwen in dat dit proces in 2011 kan worden hersteld, na het overwinnen van kleine obstakels.

Het Verdrag van Lissabon is in werking getreden, en van nu af aan hebben noch wij, leden van het Europees Parlement, noch de Commissie en de Raad een excuus om niet daadkrachtig op te treden en niet aan het werk te gaan, dat wil zeggen de voorschriften van het Verdrag van Lissabon verwezenlijken en de wil van de mensen uitvoeren, aangezien zij de spil van onze beleidsplannen moeten vormen.

De Europese Volkspartij heeft twee lijsten opgesteld in verband met de plannen van de Commissie. De details ervan hebben we u nog vóór aanneming toegestuurd. De twee lijsten, die ik nu kort wil behandelen, bestaan simpelweg uit een lijst met de dingen die de Commissie niet zou moeten doen en een lijst met de dingen die wij de Commissie graag zouden zien uitvoeren.

Ten eerste zouden we de Commissie willen vragen niet te doen wat de praktijk tot nu toe is geweest, want dan zou dit debat zinloos zijn, namelijk dat in oktober van elk jaar slechts 40 procent van de wetsvoorstellen is ingediend. Als deze situatie ook in de toekomst blijft voortduren, hebben dergelijke debatten geen zin. Het Parlement kan dan zijn recht niet uitoefenen waarmee het zijn invloed wil laten gelden op de vraag welke voorstellen de Commissie moet indienen. Juist daarom vinden we het belangrijk dat deze wetsvoorstellen of werkprogramma's niet over één kam worden geschoren met de vijfjarenplannen ten tijde van de communistische regimes, die wemelden van onwaarheden. Wat hiervan werd waargemaakt, had helemaal niets te maken met de uiteindelijke doelstellingen.

Ons andere verzoek aan de Commissie is om geen leugens en misleiding te tolereren. Op dit moment verkeert een aantal Europese landen in crisis omdat ze de werkelijke gegevens hebben verdoezeld en hebben gelogen over de hoogte van hun begrotingstekort. Ze hebben deze zaken verbloemd voor de anderen, terwijl we toch allemaal in hetzelfde schuitje zitten en dit veel mensen aangaat. Dit was het geval in Hongarije en in Griekenland. In deze gevallen verwachten we van de Commissie dat ze zich niet bescheiden opstelt maar deze landen zeer resoluut bij naam noemt en bekritiseert, want later wordt het probleem alleen maar groter.

De beroemde Hongaarse denker tijdens de periode van hervormingen in de negentiende eeuw, graaf Széchenyi, zei dat iedereen die problemen wegmoffelt ze alleen maar verergert. Dus we moeten de problemen niet bedekken maar ermee voor de dag komen, en op grond daarvan vastberaden optreden. In dit opzicht moet de Commissie haar bevoegdheden uitoefenen. Begrijp me niet verkeerd: ik zeg niet dat de Commissie schuldig is aan deze crises. De schuldigen van deze crises zijn de regeringen van deze landen, maar in het gemeenschappelijk belang had de Commissie haar stem wel degelijk meer en resoluter moeten verheffen om resultaten te boeken.

Laten we nu overgaan tot wat de Commissie zou moeten doen. Ten eerste moet zij een ambitieus programma voor het creëren van banen opstellen, uitvoeren en ontwikkelen. De mensen moeten de spil van ons werk vormen. Ons belangrijkste leidende principe moet zijn: banen, banen en nog eens banen. Laat ik beginnen te zeggen dat als we de mensen aanspreken, we dat uiteraard in een taal moeten doen die ze begrijpen. Als we 2020 zeggen, associeer ik dat – als Parlementslid uit een voormalig communistisch land – wederom met de vijfjarenplannen, of met de nummers waarmee gevangenen in gevangenissen worden aangeduid. Waarom noemen we het 2020-programma niet het Europese programma voor het creëren van banen, waarom

noemen we het Stockholmprogramma – de naam die buiten ons overigens niemand begrijpt – niet het programma voor de veiligheid van de Europese burgers? Dit hele proces begint dus al bij formuleringen.

We vinden het belangrijk dat kleine- en middelgrote ondernemingen actief worden betrokken bij het proces van banen creëren. Zij zouden ook niet willen dat het 2020-programma voor het creëren van banen het Parlement door de strot wordt geduwd. Er is behoefte aan een diepgaand debat, niet alleen in dit Parlement maar ook in de nationale parlementen, en verder moeten de nationale besluitvormingsinstanties hier ook bij worden betrokken. We moeten leren van het fiasco van het programma van Lissabon – nog zo'n naam die niemand begrijpt. Laten we streven naar veiligheid voor onze burgers en laten we de stappen zetten die daarvoor nodig zijn. Mijnheer de Voorzitter, nog één opmerking: mensen leven niet alleen van brood, ook de versterking van de gemeenschappelijke waarden is belangrijk. We verwachten van de Commissie dat ze doorgaat met de op waarden gebaseerde programma's die zich bezighouden met het communisme, het samenleven van nationale minderheden en het gemeenschappelijke verleden van Europa. De Europese Volkspartij zal u steunen, maar we zullen harde kritiek op u leveren als u afwijkt van het oorspronkelijke programma.

Hannes Swoboda, namens de S&D-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, commissarissen, ik wil u ervoor bedanken dat u vandaag met zo velen gekomen bent. Helaas kan ik dit niet zeggen van mijn collega's. Ik schaam me te moeten zeggen dat niet iedereen die hier vandaag afwezig is, ook echt afwezig is. Ze zijn in Straatsburg, maar niet in het Parlement, waar ze zouden moeten zijn. Ik vind dat heel treurig.

Aangezien we geen gezamenlijke ontwerpresolutie hebben, zullen wij u onze afzonderlijke punten voorleggen en u kunt ze in detail bekijken. Mijnheer Barroso, we zijn het met u eens dat het gaat om concurrentievermogen in combinatie met sociale zekerheid in een duurzaam Europa. De nadruk moet natuurlijk vooral liggen op bestrijding van armoede en werkloosheid, die op sommige terreinen nog steeds toeneemt of in ieder geval onacceptabel hoog blijft. Ik wil u bedanken voor het feit dat u dit heeft genoemd, aangezien niet alle staatshoofden en regeringsleiders ervan overtuigd lijken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat dit gebeurt nu de begrotingen gesaneerd moeten worden? Het staat buiten kijf dat we onze begrotingen moeten saneren. Dit moet echter wel met gevoel voor proporties gebeuren – ik zou de Commissie willen vragen om hierop te letten – en het moet gebeuren in chronologische volgorde om ervoor te zorgen dat de andere noodzakelijke doelstellingen, namelijk armoede- en werkloosheidsbestrijding, niet ondergesneeuwd raken.

Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om te zeggen hoe belangrijk dit onderwerp is in het licht van de onlangs gehouden Roma-top in Córdoba waarbij u niet aanwezig was, maar wel twee leden van de Commissie, mevrouw Reding, vicevoorzitter van de Commissie, en de heer Andor, commissaris voor Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Gelijke Kansen. Ik heb onlangs een bezoek gebracht aan Roma-nederzettingen in Servië en het is ongelooflijk dat dit nog bestaat in Europa. Ik verzoek de Commissie er alles aan te doen om het armoede- en werkloosheidsprobleem in deze regio te bestrijden.

Mijn volgende punt heeft betrekking op het saneren van de begroting. We hebben meer investeringen nodig. We hebben hier eerder vanochtend over gesproken met de heer Kallas. We hebben bijvoorbeeld te weinig geïnvesteerd in de trans-Europese netwerken. Nu kunnen we zien waar de problemen zijn ontstaan omdat we nog steeds niet de voorstellen uit het zogenaamde plan van Delors hebben gerealiseerd. Wanneer u het over partnerschap hebt, mijnheer Barroso, zou ik u willen vragen om niet te vergeten dat we dit partnerschap nodig hebben vooral met betrekking tot het begrotingsvraagstuk en de toekomstige begrotingsplannen, want het is duidelijk dat de Raad nu al van plan is om te snijden in kleine zaken op Europees niveau. Dat kunnen we niet toestaan.

Mijnheer Barroso, u verwees naar het verslag-Monti. Dit is beslist een belangrijk verslag en het is goed dat u de heer Monti hiervoor hebt gevraagd, aangezien hij een expert is op dit gebied. Wanneer we het echter over de interne markt hebben, moeten we ook verwijzen naar de sociale markteconomie. In dit verband zijn vooral openbare diensten heel belangrijk voor ons. U hebt toegezegd voorstellen te zullen doen voor een kaderrichtlijn. We willen nu niet ingaan op elk punt afzonderlijk, maar ik geloof dat we met het oog op de Europese identiteit juist op deze openbare diensten moeten inzetten, vooral als het gaat om de vervoersproblemen die we hebben en die bijvoorbeeld laten zien hoe belangrijk nationale spoorwegen zijn. Het maakt niet uit of ze geprivatiseerd of openbaar zijn, maar ze moeten gereguleerd en gewaarborgd worden met een gemeenschappelijk Europees beleid inzake openbare diensten.

Ik kom nu bij mijn laatste en beslissende punt. U hebt gesproken over de economische crisis en ook over Griekenland en andere landen die in problemen zijn. In eerdere discussies met de heer Van Rompuy hebben we al vastgesteld dat het optreden van de Europese Raad in dit geval niet het beste was wat Europa te bieden heeft. Als dit alles twee of drie maanden eerder was gedaan, had Griekenland niet zulke hoge renten hoeven

te betalen. U hebt hiernaar verwezen, maar ik geloof dat we meer nodig hebben dan verwijzingen. De Commissie moet hiertoe met een krachtige stem oproepen.

Ik ben het met u eens dat het niet gaat om ingrijpen wanneer de crisis er al is en de tekorten torenhoog zijn, omdat dit feit vaak verkeerd begrepen wordt. Het gaat ook om het zo mogelijk voorkomen ervan door controle uit te oefenen op de ontwikkelingen in de economie en de begrotingen. Ik kan regeringen nu alweer horen zeggen dat we hun statistieken of begrotingsontwikkeling niet mogen inzien. Dit is niet acceptabel. Als we herhaling willen voorkomen van wat er de afgelopen maanden en jaren is gebeurd, moeten we dit doen. Waarom zou een regering haar statistieken en begrotingsontwikkeling geheimhouden? Natuurlijk hebben regeringen een zekere mate van vrijheid. Ze moeten deze vrijheid hebben, en vooral in de eurozone moet deze vrijheid overeenstemmen met de Europese doelstellingen en intenties.

Mijnheer Barroso, wij zijn klaar voor het speciale partnerschap waar u het over had. Dit partnerschap moet echter gebaseerd zijn op een sterke positie voor Parlement én Commissie. De komende dagen zullen we nog onderhandelen over het kaderakkoord. Hierin wordt een aantal details geregeld, maar doorslaggevend is de geest van het akkoord. Dit betekent ook dat u duidelijk zegt dat het Verdrag van Lissabon bedoeld is om Europa sterker te maken, want sommige regeringsleiders willen het Verdrag van Lissabon misbruiken om hun eigen positie te versterken. Daarom moet de Commissie een krachtig geluid laten horen. In dit geval zullen we met u meegaan en u steunen, ook al verschillen we over sommige details van mening. We moeten echter allebei vechten voor een sterk Europa. Dit is heel belangrijk, vooral in het licht van het gedrag dat sommige regeringsleiders onlangs ten toon hebben gespreid.

Marielle De Sarnez, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Commissie, voor mij is dit programma misschien te voorzichtig, gezien de huidige ingrijpende gebeurtenissen en wat er op het spel staat, en ik denk dat we het recht hebben om meer ambitie te verwachten van de Commissie, zeker nu u dat heeft toegezegd.

Voor wat betreft de regulering van de financiële markten begrijp ik ten eerste heel goed wat de heer Barnier probeert te doen. Dat gaat de goede kant op, maar ik denk dat we verder hadden kunnen gaan en andere mogelijkheden hadden kunnen overwegen, zoals een scheiding van bancaire activiteiten, belastingheffing op financiële transacties of een algeheel verbod op derivaten, zoals momenteel in de Verenigde Staten wordt overwogen.

Toch – en dat is voor mij nog belangrijker – denk ik we absoluut alles moeten doen om voorrang te geven aan de reële economie en aan duurzame investeringen die banen opleveren, in tegenstelling tot de huidige, in extreme mate door financiële diensten aangedreven economie. Ook zou ik graag willen dat er aan concrete projecten in deze richting werd gewerkt. Ik zie die nu niet in dit programma.

Ik vind ook dat we behoefte hebben aan grote projecten. Als er een geschikt moment is om het idee van een Europa van de spoorwegen nieuw leven in te blazen, dan is het nu wel, met de crisis die we hebben doorgemaakt. Tegenwoordig hebben we 28 000 vluchten per dag in de Europese Unie. Dit is echt het moment om dit Europa van de spoorwegen, waarover al decennialang wordt gesproken, nieuw leven in te blazen.

Maar ik denk dat er niets gedaan kan worden zonder een echte economische coördinatie en zonder economisch bestuur. Vanuit dat oogpunt bezien betreur ik het dat de Raad belast is met een werkgroep op dit gebied. Ik had liever gezien dat het de Commissie was.

Er is een fundamentele behoefte aan budgettaire, economische en industriële coördinatie. We moeten een Europees monetair fonds oprichten en tegelijkertijd maatregelen nemen om de overheidsfinanciën van de lidstaten op orde te brengen. We moeten werken aan fiscale convergentie, hoewel dat woord niet meer wordt gebruikt. Ik denk met name aan het punt van de vennootschapsbelasting. Bovendien zal er gewerkt moeten worden aan een eigen middelenbron voor de begroting van de Europese Unie. Ik denk dat dat duidelijke daden zouden zijn, waarmee we misschien het pad van de groei terug kunnen vinden.

Ik wil nog een opmerking maken over de toekomstige economische strategie van de Unie voor 2020. Ziet u alstublieft niet af van gekwantificeerde doelstellingen op het gebied van armoede en onderwijs. Ik denk dat u op dat punt de steun van het voltallige Europees Parlement zult hebben. Dat is namelijk het Europese sociale model dat wij willen en dat wij een warm hart toedragen.

Rebecca Harms, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, commissarissen, ik had ook graag gehad dat het Parlement uw respect voor ons beantwoordde met een grotere aanwezigheid. We zullen hieraan moeten werken.

Het werkprogramma dat u hebt voorgelegd, is heel breed opgezet en bevat koppen die heel ambitieus klinken. Zelfs de inleiding draagt de titel 'Een nieuw tijdperk'. Ik ben er echter niet zeker van dat de details onder die grote koppen recht doen aan deze positief klinkende aanpak. Het gaat nog steeds om de klimaatcrisis en de financiële en economische crisis. De kwestie Griekenland heeft nogmaals laten zien dat we niet alleen in economisch opzicht te maken hebben met een steeds groter wordende kloof, maar ook in sociaal opzicht, omdat de omstandigheden waaronder Europese burgers leven in het zuiden, het oosten en het noordwesten erg van elkaar verschillen. Dit betekent dat we voor enorme uitdagingen staan.

Ik kan alleen maar bevestigen wat de heer Swoboda zei, vooral met betrekking tot het sociaal Europa en meer rechtvaardigheid. Het is essentieel dat we een en ander herzien op dit gebied. Wij zijn er helemaal niet van overtuigd dat wat nu op tafel ligt, voldoende is om de alsmaar toenemende armoede in de Europese Unie te bestrijden.

Hebben we de juiste conclusies getrokken uit de financiële crisis en de economische crisis die daarop volgde? Wij geloven dat bij de financiële en economische integratie de juiste aanpak is om nieuwe voorstellen te doen voor de aanpassing van de vennootschapsbelasting. Wij van de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie zijn er al heel lang voorstander van om hier werk van te maken. Wij zijn ook voorstander van een energieheffing. U kunt op ons rekenen als u dit eindelijk gaat realiseren. Op basis van onze ervaring met de financiële crisis geloven wij echter dat er nog steeds een duidelijke doelstelling voor belasting op financiële transacties ontbreekt. Natuurlijk kunnen we zeggen dat we wachten op de lidstaten, maar ik geloof dat je soms wat meer specifieke en exactere eisen moet stellen en er dan voor moet vechten, en dit is ook wat de heer Szájer heeft gezegd. Het is duidelijk dat onze reactie op de Griekse situatie onvoldoende was. We vinden het niet acceptabel dat er geen voorstel inzake eurobonds is gedaan.

Mijnheer Barroso, u hebt in uw campagne voor een tweede ambtstermijn heel veel nadruk gelegd op diensten van openbaar belang. De fracties in het Parlement hebben u hier ook vragen over gesteld. Voor mij is wat u zegt over diensten van openbaar belang en over de manier waarop ze gereguleerd moeten worden onder de kop 'De mens in het middelpunt van het Europese optreden', absoluut ontoereikend. Dit betekent dat u al een van uw grootste beloften breekt.

Wat betreft klimaatbescherming werken de diverse directoraten-generaal die momenteel betrokken zijn bij dit onderwerp, aan scenario's met verschillende doelstellingen voor 2050. Voor het vervoer is er een langetermijndoelstelling van 70 procent reductie, maar voor energie is het 75 procent. De mensen van mevrouw Hedegaard hebben nog geen besluit genomen. Ik hoop dat hun doelstellingen ambitieuzer zullen zijn. Het is echter duidelijk dat Bali en het tweegradendoel geen rol spelen voor deze directoraten-generaal. Wat heeft al het gepraat over een grote, nieuwe Europese klimaatdiplomatie voor zin, als we Bali en overeenkomsten die in het kader van de G8 zijn gesloten, gewoon op ons buik schrijven? De inhoud van het programma zal niet toereikend zijn voor een succesvol Europees optreden in Bonn, Cancún of Zuid-Afrika. Er is nog veel te doen.

Timothy Kirkhope, namens de ECR-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als we het over programma's hebben, wil ik u graag herinneren aan de les die we hebben geleerd van het programma van 1992: als de Commissie resultaten wil boeken, dient zij per keer één prioriteit te stellen en zich op één beleidsterrein te richten. De oprichting van de interne markt was een waardevolle doelstelling die door alle betrokkenen, met name het publiek, gemakkelijk kon worden begrepen. Sindsdien hebben wij de Commissie echter initiatief na initiatief zien lanceren zonder zich af te vragen of Europa de juiste instelling daarvoor was, of het initiatief daadwerkelijk tastbare resultaten zou kunnen opleveren, in de vergeefse hoop het populair te kunnen maken. Deze aanpak was fout en is mislukt. Wij zijn dan ook verheugd over de nieuwe richting die Voorzitter Barroso is ingeslagen.

De Europese economie bevindt zich nog steeds in een diepe crisis en alleen consistente maatregelen zullen verandering in die situatie brengen. Ik bedoel niet alleen de huidige crisis die werd veroorzaakt door het falen van het bankstelsel, of de extra druk op de markt door een noodsituatie in de vervoersector. Ik bedoel de onderliggende crisis waardoor de Europese economie achterop is komen te liggen op meer concurrerende en innovatieve economieën aan de andere kant van de Atlantische Oceaan en in Azië. Wij steunen het centrale punt van deze Commissie, de 2020-strategie, dan ook hartgrondig. We vinden weliswaar dat er nog details ontbreken en bepaalde wijzigingen moeten worden aangebracht, maar de algemene strekking van het beleid is goed. Europa heeft strategieën nodig voor slimme, duurzame en inclusieve groei die leiden tot grote werkgelegenheid en sociale insluiting! Dit moet de allerbelangrijkste prioriteit zijn voor de Commissie.

Onze toekomstige economische welvaart en alle voordelen die daaruit kunnen voortvloeien zijn afhankelijk van succesvolle ondernemingen en ondernemers. Zij zijn degenen die rijkdom en duurzame, productieve

banen creëren en dat is het allerbeste beleid tegen armoede. Zij moeten de Commissie als hun partner zien, niet als hun tegenstander. Wij zijn dan ook verheugd over de toezeggingen om de interne markt nieuw leven in te blazen, deze verder uit te breiden, de nadruk te leggen op slimme regelgeving, ervoor te zorgen dat de tenuitvoerlegging van regels door de hele Unie consistent en eerlijk is, de administratieve last en bureaucratie aanzienlijk te verminderen en bottlenecks op te lossen, goede praktijken op het gebied van opleidingen te delen, de arbeidsmarkt te moderniseren en handelsbarrières terug te dringen.

Door de leiding te nemen bij de ontwikkeling van een krachtige, dynamische Europese economie, krijgt Voorzitter Barroso onze steun. Wij zijn het natuurlijk niet met alles eens. Wij zijn bang dat bepaalde maatregelen zullen leiden tot inbreuken op de rechten en verantwoordelijkheden van de lidstaten, zoals het idee van een Europa van de burgers, of bepaalde aspecten van het Stockholmprogramma. Wij voelen ons aangemoedigd door het vooruitzicht van hervormingen in het gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid, maar zijn bang dat dit zal leiden tot meer bureaucratie in plaats van een eerlijke oplossing voor onze boeren en vissers. Tenslotte zijn wij het er niet mee eens dat gemeenschappelijke initiatieven van de lidstaten op het gebied van buitenlandse zaken volledig overgenomen worden door de Commissie, in plaats van deze bij de Raad te laten.

De ECR is opgericht om het beginsel van subsidiariteit te waarborgen; wij willen een Europa dat zich richt op zijn belangrijkste taken en werkelijke voordelen biedt. We hebben de hoop dat voorzitter Barroso en zijn Commissie – waarvan de leden hier allen aanwezig zijn vandaag, één commissaris voor eenieder van ons – de kansen benutten die het gepresenteerde werkprogramma zo duidelijk biedt en zullen zorgen voor een sterk Europa dat een belangrijke rol speelt bij het economisch herstel en een basis kan bieden voor onze welvaart op de lange termijn in de moeilijke en problematische jaren die voor ons liggen.

Miguel Portas, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, de titel van het programma dat we hier vandaag bespreken luidt: “Een tijd voor daden”. Daar er vijf dagen nodig waren om een videoconferentie van de ministers van de Unie te organiseren, kan ik alleen maar lof hebben voor uw gevoel voor humor, mijnheer Barroso. Maar waarom is het nu eigenlijk tijd voor daden? Was er tot nu toe soms geen sprake van daden en is de titel een vorm van zelfkritiek? Of is de titel, zoals alle andere titels van onze bureaucratische mededelingen, een loze belofte die verborgen gaat onder een grote woordenbrij?

Ik geef u een voorbeeld. Dit is het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, hoewel de armen dat niet weten. Uw document heeft het over een initiatief dat, en ik citeer, “dient te zorgen voor een verdeling op ruime schaal van de vruchten van groei en werkgelegenheid”. Is dat soms weer een grap? Wat is dat voor initiatief en hoe kan het compensatie verlenen voor de sociale steun die lidstaten nu intrekken in het kader van hun stabiliteitsprogramma's?

Hoe wil de Commissie de vruchten verdelen van iets wat niet bestaat, namelijk economische groei? Hoe wil de Commissie het aantal armen verminderen zonder de winsten aan te pakken van de rijken en de heel rijken? Wij zijn het met u oneens over het beleid. De terugkeer naar de dictatuur van het tekort houdt economieën gevangen, zet het mes in lonen en uitkeringen en dwingt overheidsinvesteringen tot de aftocht. Dat is een recept voor meer werkloosheid.

Hoewel het nu tijd is voor daden, denkt de Commissie dat de Unie eindelijk de krachten heeft weten te bundelen om de crisis het hoofd te bieden. Vraag de Grieken eens of ze het daar mee eens zijn en of ze van mening zijn dat we snel en rechtvaardig hebben gehandeld. Wanneer krijgen we nu eindelijk een Europese kredietbeoordelaar? Vraag het eens aan de Portugezen die elke keer meer rente betalen over hun schulden, als een commissaris besluit over de economie te praten. Vraag eens aan de Europeanen waarom de situatie is zoals die is. Zij zullen de boodschapper aankijken en uiteindelijk glimlachen, want je betaalt per slot van rekening geen belasting over je gevoel voor humor.

Fiorello Provera, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ondernemingen en met name kleine en middelgrote ondernemingen, die 99 procent van het Europese productieweefsel uitmaken, hebben vier fundamentele zaken nodig: gemakkelijker toegang tot krediet, meer flexibiliteit op de arbeidsmarkt, minder bureaucratie bij het openen en besturen van een onderneming en tenslotte bescherming tegen oneerlijke concurrentie.

Wij waarderen de inspanningen die de Commissie heeft geleverd om de Europese wetgeving te stroomlijnen door tijdens haar vorige mandaat 1 600 stukken wetgeving in te trekken en wij delen de voorstellen van de groep op hoog niveau onder leiding van Edmund Stoiber.

Een ander belangrijk element voor het concurrentievermogen van ondernemingen is de situatie op het gebied van de internationale handel. Op dit moment van crisis is het van belang dat het stelsel van handelsbescherming van de Europese Unie wordt versterkt. Bedrijven kunnen niet concurreren met de op sociale en milieudumping gerichte strategieën van bepaalde opkomende economieën als China, waar de arbeidskosten zeer laag zijn, er geen sociale waarborgen en de daarmee gepaard gaande kosten zijn, noch strikte normen op het gebied van milieubescherming.

Een ander gebied waarop de Commissie agressiever zou moeten optreden is de bestrijding van vervalsing en de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten.

Met andere woorden, ik zie in het werkprogramma van de Commissie geen enkel initiatief gericht op de tenuitvoerlegging van de richtsnoeren inzake het cohesiebeleid die zijn neergelegd in het Verdrag van Lissabon.

Voor het eerst erkent artikel 174 van het Verdrag de specifieke rol van berggebieden, die 40 procent van ons grondgebied uitmaken en waar meer dan 90 miljoen Europese burgers wonen. Ik verzoek u dan ook om in het komende wetgevingsprogramma van de Commissie een voorstel voor een kaderprogramma op te nemen ter ondersteuning van de ontwikkeling en de bescherming van de berggebieden en gebruik te maken van alle hernieuwbare energiebronnen die de bergen bieden.

Andrew Henry William Brons (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, in het werkprogramma van de Commissie voor 2010 werd gezegd dat de Europese Unie het hoofd moest bieden aan uitdagingen op de lange termijn, zoals de mondialisering, en het concurrentievermogen moest herstellen. Het probleem is dat de EU niet heeft gestreden tegen mondialisering, maar het juist heeft omarmd. Zij laat een vloed aan importen toe uit ontwikkelingslanden waar de loonkosten slechts een fractie zijn van die in Europa. De enige manier waarop wij ons concurrentievermogen kunnen herstellen, is door onze loonkosten te verlagen naar hun niveaus.

Ik ben natuurlijk niet vóór lidmaatschap van de Europese Unie, maar zelfs als ik dat wel zou zijn, dan zou ik haar leiders ervan beschuldigen de economische belangen van haar burgers te schenden. Naar mijn mening is de EU niet zozeer een Europese Unie, maar een mondiale unie die probeert wereldwijde mobiliteit van alle goederen en diensten te verwezenlijken.

Ik ben van mening dat soevereine staten hun productiebases moeten heropbouwen en vervolgens hun markten en de banen van hun ingezetenen moeten beschermen. Mijn boodschap is echter ook aan eurofielen gericht. Het zal Europa, als geheel of de afzonderlijke landen, niet lukken zijn productie en landbouw te beschermen tegen concurrentie uit de derde wereld. Globalisering moet worden afgeweerd, op individueel of collectief niveau, anders zal het ons allen ten gronde richten.

Het document van de Commissie verwijst naar de vermeende behoefte aan verdere ontwikkeling van het beleid van legale immigratie om de vergrijzingsdruk te verminderen. Het lijkt geen twijfel dat vergrijzing in veel landen een probleem is. We moeten echter onderzoeken waarom dit probleem zich heeft voorgedaan. Veel vrouwen streven een ononderbroken carrière na en kiezen ervoor geen kinderen te hebben, en dat is hun goed recht, maar vele anderen moeten werken omdat het een economische noodzaak voor ze is. Zij werken om de rekeningen te betalen, niet omdat zij iets hebben tegen het moederschap.

Het lijkt geen twijfel dat deze ontwikkeling gevolgen heeft gehad voor de geboortecijfers, die onder druk van de economische ontwikkelingen kunstmatig laag zijn gehouden. Wij hoeven echter geen 'laissez-faire aanpak' te hanteren ten aanzien van de economische ontwikkelingen. Economisch ingrijpen kan die economische ontwikkelingen veranderen en een verandering in die ontwikkelingen zal tot een verandering in de gezinsdemografie leiden. Het idee dat wij grote gezinnen kunnen importeren uit de derde wereld als vervanging voor ongeboren Europese kinderen is gebaseerd op een bijzonder schadelijke en onjuiste aanname, namelijk dat wij het product zijn van voeding en verzorging en dat derdewereldculturen een soort overjas zijn die we bij aankomst kunnen uitdoen en vervangen met een overjas van de Europese cultuur, die we kunnen uitreiken samen met de verblijfspapieren.

Men beweert dat de kinderen van die immigranten net zo Europees zijn als de oorspronkelijke bevolking. Dat zijn ze echter niet. Verschillende culturen worden gevormd door verschillende bevolkingsgroepen en niet andersom. Wij zijn niet het product van onze culturen: onze culturen zijn het product van onze bevolkingsgroepen. Europeanen vervangen door mensen uit de derde wereld betekent dat Europa zal worden vervangen door de derde wereld. Langzaam maar zeker wordt Europa etnisch gezuiverd van Europeanen.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, in het algemeen – en we spreken niet over degenen die volmondig hebben verklaard dat ze tegen de Europese Unie en het lidmaatschap

ervan zijn – denk ik te mogen zeggen dat er in dit Parlement grote overeenstemming bestaat over het programma dat wij zojuist gepresenteerd hebben.

Als er één gemeenschappelijk element is dat ik in de interventies van de meest representatieve fracties heb kunnen ontdekken, dan is het wel het begrip ambitie. Europa heeft meer ambitie nodig. In dat opzicht wil ik kort ingaan op enkele ideeën die hier naar voren zijn gebracht en waarmee ik het trouwens bijzonder eens ben.

Onze vriend Szájer heeft gesproken over de noodzaak om vooral het model van het vijfjarenplan van de communistische regimes te vermijden. Juist daarom willen we flexibiliteit bewaren. Die is van belang als we ons moeten aanpassen aan een veranderende omgeving.

Tegelijkertijd wil ik, in mijn antwoord aan de heer Szájer maar ook de heer Swoboda, nogmaals bevestigen dat ze gelijk hebben als ze vragen om meer maatregelen van de Europese Unie op economisch en financieel gebied, en als ze wijzen op de weerstand van de lidstaten tegen bijvoorbeeld een grotere rol van de Commissie bij het toezicht op de nationale overheidsbegrotingen.

De eerste Commissie waar ik voorzitter van mocht zijn had een duidelijke verordening gepresenteerd om Eurostat meer bevoegdheden te geven op het gebied van audits, en dat is van de hand gewezen door een aantal lidstaten, die niet wilden dat de Commissie die rol kon vervullen.

Ik hoop daarom dat we uit deze crisis de lering trekken dat we steeds meer van elkaar afhankelijk zijn en dat het economisch beleid in Europa niet alleen een nationale aangelegenheid is. Natuurlijk is het een nationale aangelegenheid, maar ook een kwestie van gemeenschappelijke Europese belangen, want er is meer coördinatie nodig. In dat opzicht denk ik dat de heer Szájer, de heer Swoboda en mevrouw De Sarnez en alle anderen ook de noodzaak erkennen van een steeds sterker gecoördineerd economisch beleid.

Op die manier gaan we vooruit, en wat dat betreft wil ik graag de ambitie benadrukken die de heer Swoboda naar voren heeft gebracht, waarvoor ik hem dankbaar ben, namelijk de ambitie van een versterkt partnerschap tussen Commissie en Europees Parlement als gesproken moet worden over de financiële vooruitzichten en over de noodzaak om ons te verzetten tegen bepaalde interpretaties die we nu horen en die de intergouvernementele kant opgaan. Dergelijke interpretaties zijn verrassend, omdat het Verdrag van Lissabon juist de tegenovergestelde richting uitgaat, namelijk naar een versterking van de Europese dimensie.

Ik hoop dat we lering kunnen trekken uit deze crisis en naar meer Europa zullen gaan in plaats van naar minder Europa. Een voorbeeld – mevrouw De Sarnez heeft er al op gewezen – is de kwestie van de financiële wetgeving. Het is toch vreemd, om niet te zeggen ironisch dat na zo veel verzoeken van een aantal lidstaten om maatregelen te nemen op het gebied van financiële wetgeving, de lidstaten het er unaniem over eens zijn dat het ambitieniveau van de voorstellen die de Commissie heeft gepresenteerd na het verslag van de Larosière, omlaag moet.

Dat geeft dus aan dat er soms een kloof is tussen wat er wordt gezegd en wat er wordt besloten. Ik hoop dat we, het Europees Parlement en de Commissie, deze kloof gezamenlijk kunnen dichten om te proberen wat meer samenhang te krijgen op Europees niveau, want we hebben echt behoefte aan die ambitie.

Het belangrijkste is nu – en ik wil dat graag benadrukken – het subsidiariteitsbeginsel correct op te vatten. Ik ben voor subsidiariteit. Ik wil graag duidelijk maken dat ik het eens ben met het idee van subsidiariteit, mijnheer Kirkhope, maar we moeten wel weten wat dat inhoudt. Subsidiariteit betekent dat de besluiten worden genomen op het daarvoor beste niveau.

Wat er nu bij deze crisis in het luchtvervoer gebeurt, is toch vreemd. Ik zag vandaag in de pers – en niet alleen in de eurosceptische of eurofobe pers, niet alleen in de sensatiebladen, maar in de serieuze pers – dat de Europese Unie nu toegeeft dat zij fouten heeft gemaakt door te besluiten vluchten op te schorten. Dat is ongelooflijk!

Als er één gebied is waarop de nationale regeringen het voor het zeggen hebben, dan is het wel het beheer van het Europese luchtverkeer. Het besluit is genomen door de afzonderlijke Europese nationale verantwoordelijken. Maar zelfs degenen die tegen bevoegdheden op Europees niveau zijn protesteren nu tegen Europa. Straks wordt er nog gezegd dat de Commissie en Brussel die vulkaan in IJsland hebben laten uitbarsten. Het is toch niet te geloven!

(Applaus)

Laten we duidelijk zijn. Er zijn verschillende verantwoordelijkheidsniveaus: nationale niveaus en Europese niveaus. Voor ieder geval moet bekeken worden welk niveau het meest aangewezen is. De Commissie is bereid, dat kan ik u zeggen, om haar verantwoordelijkheden te nemen, maar ik denk dat we duidelijk met het Europees Parlement moeten afspreken wat onder onze verantwoordelijkheid valt en wat niet.

Anders zullen we altijd de neiging hebben – en we weten dat het in tijden van crisis maar wat makkelijk is om toevlucht te zoeken tot nationalistische, populistische retoriek – om wat eigenlijk onder de nationale verantwoordelijkheid valt, toch onder de verantwoordelijkheid van Brussel, zoals wordt gezegd, of misschien ook Straatsburg, te laten vallen.

Laten we verstandig zijn! Laten we ons concentreren op wat we kunnen doen op Europees niveau, daar waar onze maatregelen een toegevoegde waarde kunnen hebben, en uiteraard met respect voor onze lidstaten, die democratische lidstaten zijn. Ik denk dat de agenda 2020 Europa op de essentie richt.

Waar we nu behoefte aan hebben is groei, maar niet zo maar groei. We hebben behoefte aan eerlijkere groei, een meer open, duurzame en slimme groei, gericht op de toekomst.

We moeten nieuwe bronnen van groei creëren om doeltreffend het hoofd te kunnen bieden aan ons grootste probleem, waar we vanmiddag over zullen debatteren, namelijk het probleem van de werkloosheid en met name de jeugdwerkloosheid. Juist op dat gebied moeten de communautaire instellingen een verbond sluiten, en ook op een eerlijke en loyale manier met de lidstaten werken om onze burgers concrete resultaten te laten zien.

Ik denk dat dat voor de komende jaren een goede basis is voor ons werk en na dit debat, voel ik me gesterkt – en ik denk dat dat ook voor mijn collega's geldt – door uw woorden van steun en in sommige gevallen uw wensen. Wij zullen proberen de taak die u ons toevertrouwt naar beste kunnen te vervullen.

(Applaus)

De Voorzitter. – Ik wil u, mijnheer Barroso, bedanken voor uw verklaring. Ik wil erop wijzen dat de Commissie bij haar inspanningen namens onze Europese Gemeenschap kan rekenen op het Europees Parlement als belangrijke bondgenoot. De meeste leden steunen deze inspanningen en de visie van de Commissie dat zij meer verantwoordelijkheid zou moeten nemen, juist ook in de crisissituatie waarover we eerder hebben gesproken. In dergelijke gevallen beseffen we hoezeer we de Europese Unie en het optreden van de Commissie nodig hebben. De verantwoordelijkheid van het Europees Parlement is met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon ook aanmerkelijk groter geworden, waarmee wij zeer blij zijn. We zijn van mening dat het goed is voor de Europeanen, goed voor onze burgers. We moeten nu meer verantwoordelijkheid op ons nemen en de mogelijkheden benutten die ons op grond van het verdrag ter beschikking staan. Ik wil u, mijnheer Barroso, opnieuw verzekeren dat u en de Europese Commissie op ons kunt rekenen en ik spreek namens de meerderheid van het Parlement.

Diego López Garrido, fungerend voorzitter van de Raad. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik heb het woord gevraagd om de Commissie en haar voorzitter, José Manuel Durão Barroso, te feliciteren met het ambitieuze en pro-Europese programma dat zij hier heeft gepresenteerd. Dit programma strookt duidelijk met de doelstellingen van het Spaanse voorzitterschap van de Europese Unie en met het programma van het voorzitterschapstrio, bestaande uit Spanje, België en Hongarije.

De Raad werkt samen met de Commissie evenals met het Europees Parlement, dat ik eveneens feliciteer met de constructieve redevoeringen ter ondersteuning van dit wetgevingsprogramma van de Europese Commissie.

De Commissie heeft een belangrijke taak verricht. Iedereen weet dat de nieuwe Commissie, de zogenoemde Commissie-Barroso II, al sinds 1 november actief had moeten zijn, maar om verschillende redenen pas later is aangetreden, en er nu op krachtige, constructieve en positieve manier hard aan werkt om de verloren tijd in te halen, wat het Spaanse voorzitterschap zeer waardeert. Mijnheer Barroso en alle leden van de Commissie – vicevoorzitters en commissarissen – weten ook dat wij met de Commissie naar mijn mening op een positieve manier samenwerken en dat wij haar inspanningen zeer waarderen.

De Raad is ook het Europees Parlement dankbaar. Iedere keer dat er hier een debat plaatsvindt over deze thema's, stelt het Europees Parlement zich zeer constructief op. Ik wil dan ook van de gelegenheid gebruik maken om het Europees Parlement nogmaals te verzoeken deze wetgevingsinitiatieven, want dat is het waar we het vandaag voornamelijk over hebben, goed te keuren, en wel het liefst zo snel mogelijk, om de eerdergenoemde verloren tijd in te halen. Ik weet zeker dat we ook de medewerking krijgen van het Europees Parlement.

De Voorzitter. – Hartelijk dank voor uw verklaring namens de Raad en uw steun voor het programma van de Commissie. Ik wil opnieuw de heer Barroso, alle vicevoorzitters van de Commissie en de commissarissen bedanken voor hun aanwezigheid. Hieruit blijkt dat de Commissie grote waarde hecht aan de samenwerking met het Parlement, zoals wij ook hoopten.

Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), schriftelijk. – (RO) Het werkprogramma van de Commissie voor 2010 is een ambitieus en flexibel meerjarenprogramma waarin de volgende hoofddoelen zijn vastgesteld: bestrijding van de crisis en ondersteuning van de Europese sociale markteconomie, opstelling van een burgeragenda die de mens centraal stelt in de activiteiten van Europa, ontwikkeling van een ambitieuze en consistente agenda voor het buitenlands beleid met een mondiale dimensie en als laatste, maar niet als minste, een herziening van de instrumenten en werkmethoden die door de Europese Unie worden toegepast. Een belangrijk onderdeel van de burgeragenda is het programma van Stockholm voor “een open en veilig Europa ten dienste van de burger”, dat door de Europese Raad is goedgekeurd tijdens zijn vergadering in december 2009. Ik verwelkom het initiatief van de Commissie om een actieplan voor de uitvoering van het programma van Stockholm te presenteren, zodat we ervoor kunnen zorgen dat de Europese burgers daadwerkelijk de voordelen beleven van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Het programma concentreert zich voornamelijk op de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit en consolideert de handhaving van het gemeenschappelijk beleid inzake immigratie en asiel, waarbij het zich met name richt op terreinen zoals de bestrijding van georganiseerde misdaad, terrorisme en andere bedreigingen door betere politieke en justitiële samenwerking.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), schriftelijk. – (LT) De werkloosheid in Europa blijft stijgen en bijna 17 procent van de Europese inwoners leeft onder de armoedegrens. Vele Europeanen kampen, zelfs als ze werk hebben, dagelijks met armoede en krijgen geen kans om ten volle van het leven te genieten omdat de recessie ook vele mensen met een middelhoog inkomen in de armoede stort. Daarom moeten wij in de eerste plaats bijzondere aandacht besteden aan het armoedeprobleem van mensen die werken. Bij het scheppen van nieuwe werkgelegenheid mogen niet om het even welke banen worden gecreëerd, maar moeten inspanningen worden gedaan om hoogwaardige werkgelegenheid te waarborgen die inspeelt op de eisen van de arbeidsmarkt. De meeste aandacht moet uitgaan naar het scheppen van banen voor jongeren, een van de meest acute problemen in de samenleving. Als jonge mensen geen kansen krijgen om tot de arbeidsmarkt toe te treden, bestaat het gevaar dat Europa zomaar een gehele generatie van jongeren verliest. Sinds enige tijd verplicht de demografische situatie in Europa ons er bovendien toe om rekening te houden met banen voor oudere mensen. Wij moeten arbeidsbetrekkingen tot stand brengen die de werkgelegenheid bevorderen en voorzien in de mogelijkheid van levenslang leren. Het is tevens wenselijk dat wij een debat voeren over werkgelegenheid voor gehandicapten. Wij moeten de voorwaarden scheppen die hen in de gelegenheid stellen tot de arbeidsmarkt toe te treden, niet alleen vanwege de demografische veranderingen, maar ook ter wille van henzelf, om deze mensen een gevoel van waardigheid en eigenwaarde te geven. Daarom wil ik graag van de Commissie vernemen hoe Europa nieuwe banen zal scheppen. Welke reële kansen hebben mensen om tot de arbeidsmarkt toe te treden? Hoe kunnen wij garanties bieden voor hoogwaardige werkgelegenheid, zodat de armoede onder werkende mensen kan worden teruggedrongen?

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) Het werkprogramma van de Commissie voor 2010 bestaat uit veertien bladzijden met de gebruikelijke gemeenplaatsen en platitudes. Het is juist dat Europa gemeenschappelijk op de crisis moet reageren. Deze crisis heeft echter alleen zo'n negatief effect op Europa kunnen hebben door het beleid van de Commissie en de onbegrensde liberalisering op alle terreinen. Toch wil niemand iets veranderen. In tegendeel, de Commissie wil handelsbelemmeringen verder wegwerken, en dit zal globalisering aanmoedigen, gunstig zijn voor grote bedrijven en schade berokkenen aan lidstaten en hun burgers.

De EU 2020-strategie is bedoeld als antwoord op de huidige crisis. Wat betreft de concrete maatregelen lijkt de benadering van het economisch en financieel beleid zinnig, evenals de ontwikkeling van een nieuwe Europese structuur voor toezicht op de financiële markten. Strengere controles op openbare financiën en begrotingsdiscipline binnen de lidstaten zal ons hopelijk in staat stellen om problemen, zoals we ze nu meemaken in Griekenland, voortaan te voorkomen. De nieuwe belastingplannen van de Commissie moeten verworpen worden, samen met de herziening van de energiebelastingrichtlijn waarbij energieproducten worden belast op basis van hun energie-inhoud, omdat klimaatverandering, wat hoofdzakelijk een natuurlijk fenomeen is, niet opgelost kan worden door zich enkel te richten op CO₂. Daarnaast zal dit de Europese

economie nog verder onder druk zetten ten opzichte van de concurrentie in Amerika en Azië waar dit soort initiatieven niet gepland zijn.

Richard Seeber (PPE), *schriftelijk*. – (DE) Het werkprogramma van de Commissie voor 2010 legt de juiste prioriteiten vast. Naast de modernisering van werkmethoden, wat een beslissende factor zal zijn in het stimuleren van de economie, en een grotere betrokkenheid van Europese burgers, concentreert de Commissie zich vooral op de bestrijding van de financiële crisis. Het is belangrijk dat vooral de EU-burgers die hun baan zijn kwijtgeraakt in de huidige crisis, zo snel mogelijk nieuwe toekomstperspectieven worden geboden.

Als woordvoerder van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) voor milieuzaken vind ik het belangrijk om zoveel mogelijk duurzame arbeidsplaatsen te creëren en met de leidende rol van Europa op het gebied van milieubescherming ook op de arbeidsmarkt voor toegevoegde waarde te zorgen. Om de overgang naar een nieuw en duurzaam industrieel tijdperk te maken, mogen we het scheppen van arbeidsplaatsen en een omvangrijke bescherming van het milieu niet meer zien als dingen die haaks op elkaar staan. Naar mijn mening is de Commissie nog te voorzichtig in deze benadering. We moeten de fundamenteën hiervoor nu al leggen. We zullen heel veel kunnen bereiken als we de manier waarop bestaande regelingen worden toegepast, verbeteren.

Joanna Senyszyn (S&D), *schriftelijk*. – (PL) Ik wil Voorzitter Barroso feliciteren met zijn ambitieuze werkprogramma van de Commissie voor 2010. Maar er blijft steeds minder tijd over, slechts 8 maanden. Ik hoop dat de prioriteiten desondanks geen loze beloftes zullen blijven. De maatregelen voor crisisbestrijding vormen de sterke kant van het programma, spijtig genoeg hoofdzakelijk vanuit economisch oogpunt. In het gedeelte betreffende de „agenda voor de burger” ontbreken initiatieven tegen discriminatie, waaronder de bestrijding van geweld tegen vrouwen, een grotere vastberadenheid en een groter engagement bij de verwezenlijking van de sociale doelstellingen, een langetermijnbeleid voor de verbetering van de communicatie met de Europese burgers. We zijn al jarenlang bezig met het probleem van geweld tegen vrouwen. Het is hoog tijd voor doeltreffende Europese regelgeving in deze kwestie. Ik zou in het programma van de Commissie een ontwerprichtlijn betreffende de bestrijding van geweld tegen vrouwen willen zien. Wat de sociale doelstellingen betreft is het initiatief om nog dit jaar een Europees platform tegen armoede op te richten belangrijk. Spijtig genoeg zijn er hieromtrent nog steeds geen concrete afspraken. Deze moeten op de bijeenkomst van de Raad in juni gemaakt worden. Wat de modernisering van de EU-instrumenten en werkmethodes betreft, wil ik aandacht vragen voor de communicatie met de burger. Dit moet een proces zijn, en geen verkiezingscampagne. Er is een communicatiekloof op de lijn EU – burger en we moeten ervoor zorgen dat die verkleint en in de toekomst helemaal weggewerkt wordt. We moeten de Europese burgers echt het gevoel geven dat ze in het “hart van de Unie” staan. Pas dan zullen de uitslagen van referenda niet meer voor verrassingen zorgen.

Nuno Teixeira (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het debat over het werkprogramma van de Commissie is bijzonder belangrijk, omdat het samenvalt met het begin van een nieuw tijdperk voor de Europese Unie. De noodzaak maatregelen te nemen die, in een periode van crisis, de mogelijkheid geven de uitdagingen voor de lange termijn het hoofd te bieden maken prioriteiten als het scheppen van werkgelegenheid, regelgeving voor de financiële markten en stabilisering van de euro uiterst dringend. Die maatregelen moeten zorgen voor herstel van het vertrouwen van de burgers en van de economische en sociale actoren.

Ik wil het belang van het cohesiebeleid bij de uitvoering van de verschillende Europese beleidsterreinen benadrukken. Alleen met een cohesiebeleid dat zichtbare resultaten oplevert en het subsidiariteitsbeginsel eerbiedigt en met aansturing op verschillende niveaus, nationaal, regionaal en lokaal, zal het mogelijk zijn voor de Europese regio's duurzame en geïntegreerde groei te bereiken. Het doel van economische, sociale en territoriale samenhang moet de leidraad zijn voor de activiteiten van de Unie en moet concreet worden ingevuld met gepaste communautaire financiering. Het gebruik van de structuurfondsen moet daarentegen gestoeld zijn op meer transparantie, eenvoud en efficiëntie.

De richtsnoeren voor het cohesiebeleid en de financiële vooruitzichten voor na 2013 dienen met spoed te worden vastgelegd. Ik vestig de aandacht op de situatie van de ultraperifere regio's, waar permanente structurele handicaps bestaan die de economische ontwikkelingsmogelijkheden ernstig aantasten. Daarom zijn er voor die regio's specifieke maatregelen nodig.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *schriftelijk*. – (RO) De primaire zorg voor de EU is de bestrijding van de economische crisis en de ondersteuning van haar sociale markteconomie. De werkloosheid in de EU liep begin dit jaar op tot 10 procent en de jeugdwerkloosheid zelfs tot 20 procent. Uitbreiding van de werkgelegenheid hangt nauw samen met het industriebeleid van de EU. Welke wetgevingsinitiatieven

overweegt de Commissie ten aanzien van het toekomstige industriebeleid van de Europese Unie en het genereren van nieuwe banen?

De Europese Raad van 25 en 26 maart 2010 heeft voor het eerst als een van de doelstellingen van de EU een toename van de energie-efficiëntie met 20 procent in 2020 geformuleerd. Dit doel hebben we niet aangetroffen in het werkprogramma van de Commissie, hoewel op dit terrein initiatieven geboden zijn die zowel op Europese huishoudens als op bedrijven gericht zijn.

Verder is de communautaire begroting voor vervoersinfrastructuur voor de periode 2010-2013 verwaarloosbaar klein, ondanks de enorme uitdagingen en ontwikkelingsbehoeften: het waarborgen van intermodaliteit tussen verschillende vervoersmodi, de ontwikkeling van hogesnelheidsspoorlijnen die niet alleen alle hoofdsteden van de lidstaten maar ook andere grote Europese steden bedienen, de ontwikkeling van spoorwegcorridors voor goederenvervoer en het gemeenschappelijke Europese luchtruim, naast de modernisering van de zeehavens en de ontwikkeling van het zeevervoer. Wanneer dient de Commissie een voorstel in voor de noodzakelijke financiering van de ontwikkeling van de trans-Europese vervoersinfrastructuur?

VOORZITTER: LIBOR ROUČEK

Ondervoorzitter

5. Coördinatie van de humanitaire hulp en de wederopbouw in Haïti (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie: coördinatie van de humanitaire hulp en de wederopbouw in Haïti

Kristalina Georgieva, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mijn dank uitspreken aan alle leden van dit Parlement voor de aandacht die het Parlement blijft besteden aan Haïti.

Voordat ik het woord geef aan Andris Piebalgs, die u zal informeren over de wederopbouw en ontwikkeling van Haïti, wil ik graag aangeven wat de vier humanitaire problemen zijn voor de komende maanden en hoe de Europese Commissie deze aanpakt.

Het eerste probleem is de voortzetting van de humanitaire hulp. Daarbij gaat het met name om het bieden van onderdak, sanitaire voorzieningen en gezondheidszorg. Het onderbrengen van 1,3 miljoen daklozen in Port-au-Prince in tijdelijke huizen is een zeer complexe onderneming omdat er allerlei praktische kwesties spelen als landeigendom, puinverwijdering, stadsplanning en veiligheid. Op dit moment wordt onze belangrijkste zorg gevormd door een groep van 10 000 à 30 000 mensen die in noodkampen leven in gebieden die kwetsbaar zijn voor overstromingen. Vanwege de komst van het orkaanseizoen moeten zij dringend naar een andere plek worden gebracht. Dit is een prioriteit in ons programma, evenals het versterken van vaardigheden op het gebied van kampbeheer. We besteden veel aandacht aan de opslag van hulpgoederenvoorraden. De meeste daarvan waren volledig uitgeput na de aardbeving. We zijn deze voorraden nu aan het aanvullen en werken aan de capaciteit van de Haïtiaanse dienst voor civiele bescherming, die door de crisis sterker is geworden, zodat zij die voorraden kunnen gebruiken.

In de tweede plaats hanteren we een behoeftegerichte aanpak en bieden we hulp waar de mensen zijn, om verdere massabewegingen te voorkomen. We hebben ervoor gezorgd dat onze hulp het hele land bereikt en niet alleen Port-au-Prince. Op deze manier hebben we de druk op de hoofdstad helpen verminderen. Op dezelfde wijze hanteren wij een 'hele eiland'-aanpak, of het nu gaat om Haïtiaanse vluchtelingen, de logistiek van de hulpverlening of de opslag van hulpgoederen voor het orkaanseizoen. Ook de Dominicaanse Republiek is van belang en die wordt in ons wederopbouwprogramma dan ook niet vergeten.

In de derde plaats zorgen wij ervoor dat we dankzij donorcoördinatie gebruik kunnen maken van elkaars relatieve voordelen. Met zoveel actoren in Haïti is dit niet gemakkelijk, maar we zijn consistent een sterke voorstander geweest van humanitaire coördinatie onder leiding van de VN. Toen ik in Haïti was, kreeg ik de indruk dat wij het eigenlijk heel goed deden, zowel wat de civiele bescherming van individuele landen betreft als ons eigen werk.

In de vierde plaats moeten we zorgen voor een overgang van humanitaire noodhulp naar herstel en wederopbouw. We werken nauw samen met Andris Piebalgs om deze transitie waar mogelijk te realiseren. Ik zal u twee specifieke voorbeelden geven. In de eerste plaats de voedselsector: wij stimuleren de lokale aankoop van voedingsmiddelen. We vragen onze partners, zelfs als het iets duurder is, lokale boeren te

helpen door vraag te creëren en hen te helpen er weer bovenop te komen. Dat leidt natuurlijk tot wederopbouw. In de tweede plaats steunen wij ook de zogenoemde 'cash-for-work' programma's om ook daarmee een overgang te realiseren van noodhulp naar wederopbouw.

Last but not least, zijn we zeer gericht op resultaten. Europa staat bovenaan als het gaat om omvang van de hulp en moet tevens bovenaan staan voor wat de resultaten betreft.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, op de internationale donorconferentie in New York heeft de Europese Unie 1 235 miljard euro toegezegd. Wij zijn de grootste donor wat de wederopbouw van Haïti betreft en dus zullen we ook de grootste bijdrage leveren aan het actieplan voor wederopbouw van de Haïtiaanse regering. Verder ben ik trots op de wijze waarop wij deze toezegging hebben gedaan, want het was een gemeenschappelijke actie van de EU waaraan veel EU-landen, zoals Spanje, Frankrijk en de bredere Gemeenschap hun steun hebben verleend. Maar ik ben er ook trots op dat zelfs mijn eigen land, dat niet zulke nauwe betrekkingen met Haïti onderhoudt, aanvullende financiering heeft toegezegd, boven op de fondsen die vanuit de communautaire begroting worden verstrekt.

De conferentie in New York vond plaats in een heel goede sfeer. In financieel opzicht was het resultaat erg goed, de Haïtiaanse regering had duidelijk een eigen inbreng en er waren veel belanghebbenden aanwezig. Sommige leden van het Europees Parlement zagen dat ngo's, ook Europese ngo's, een stem in het kapittel hadden. Bedrijven uit de EU waren er eveneens bij betrokken en onder leiding van premier Bellerive en Bill Clinton werden tijdelijke coördinatiemechanismen voorgesteld. Omdat alle belanghebbenden onder dit mechanisme vallen, is het uitgesloten dat er geldverspilling zal plaatsvinden of dat de fondsen voor andere doeleinden zullen worden gebruikt.

Het is nu erg belangrijk onze steun zo snel mogelijk een bestemming te geven. De Commissie en de lidstaten zijn al bezig een landenstrategiedocument en een nationaal indicatief programma voor Haïti op te stellen. Om onze gezamenlijke inspanningen te ondersteunen zullen we er nog harder aan werken om in Haïti een EU-huis op te zetten. Dit zal de zichtbaarheid vergroten en helpen de betrokkenheid van niet in Haïti aanwezige donoren te vergroten.

Ik ga deze week naar Haïti om uit de eerste hand concrete steun te verlenen aan de wederopbouw op lange termijn op het gebied van infrastructuur en bestuur. Deze week zal ik vijf financiële overeenkomsten tekenen voor in totaal meer dan 200 miljoen euro en ik zal tevens onder meer de nu herstelde weg tussen Port-au-Prince en Cap-Haïtien officieel openen. Dit soort herstelwerkzaamheden zijn volledig in lijn met het actieplan van de regering en ondersteunen de 'hele eiland'-benadering.

Om de capaciteiten van de regering te versterken zal ik eveneens het startsein geven voor de wederopbouw van het ministerie van Binnenlandse Zaken, die door de EU wordt gefinancierd. Verder zal ik een school openen in Mirabelais. Op verzoek van president Préval richten wij ons vooral op onderwijs en we zullen ook meedelen dat we meer aan begrotingssteun gaan doen. Begrotingssteun verlenen is geen blinde steun. We hebben talrijke voorzorgsmaatregelen getroffen en veel bezoeken afgelegd. Daarom kan ik u garanderen dat uw geld voor het beoogde doel zal worden aangewend.

Ik ga mij er ook sterk voor maken dat er regelmatige controles op de bouwwerkzaamheden plaatsvinden en dat de hulp sneller op de plaats van bestemming terechtkomt. Ik zal het Europees Parlement voortdurend op de hoogte houden van de vorderingen in de wederopbouw van Haïti.

Ik wil hier benadrukken dat dit niet mijn persoonlijke opvatting is maar dat het hele college van commissarissen erachter staat: Kristalina Georgieva, de hoge vertegenwoordiger, barones Ashton, en enkele andere collega's die zullen helpen bij het toezicht op de wederopbouw, zoals Michel Barnier, die over een paar maanden naar Haïti gaat. Niet alleen de verantwoordelijke commissaris maar het hele college is deze plannen met hart en ziel toegedaan.

Met de autoriteiten moeten we bespreken hoe we de hulpverlening kunnen verbeteren. De betrokkenheid van de internationale gemeenschap zal op de lange duur geen stand houden als Haïti snel weer terugvalt in zijn oude manier van doen. Om dit te voorkomen moeten we ernaar streven doeltreffend te handelen, en we hebben daarvoor reeds enkele ideeën aangereikt. Maar ook ligt bij de autoriteiten en de Haïtiaanse bevolking een grote verantwoordelijkheid om beter te bouwen.

Twee punten springen eruit. Op het sociale vlak moet de regering worden aangespoord om zeer nauwe contacten met de oppositie en tevens met het gehele maatschappelijk middenveld te leggen. Dat zal zorgen voor een werkelijk nationale consensus rondom het ontwikkelingsplan en de stabiliteit bevorderen die nodig is voor de uitvoering van dat plan. Op het economische vlak dient het in New York gepresenteerde

macro-economische kader te worden aangescherpt, gecombineerd met een helder pad naar werkgelegenheid en groei, dat de cyclus van armoede en ongelijkheid zal doorbreken.

Gay Mitchell, *namens de PPE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil beide commissarissen bedanken. Ik wil graag drie punten aan de orde stellen. Het eerste punt gaat over de methode en maatstaven die moeten worden gehanteerd om te bepalen welke behoeften Haïti op het gebied van wederopbouw heeft. Het tweede punt betreft de garantie dat wij onze toezeggingen gestand doen en het derde punt is de eigendomsrechten en de kwetsbaarheid van mensen die bijvoorbeeld in hutjes wonen op grond die niet van hen is.

Ten eerste dus de wederopbouw. Onlangs heb ik de presentatie ingeleid van een document van de Wereldbank waarin precies beschreven staat hoe wederopbouw handen en voeten moet krijgen. Het is een prachtig vormgegeven handboek geworden. Gaan we dit handboek gebruiken of gaan we soortgelijke maatstaven gebruiken om ervoor te zorgen dat de wederopbouw in Haïti op professionele wijze plaatsvindt? De Wereldbank heeft hier uitstekend werk verricht. De Haïtiaanse ambassadeur was bij mijn introductie van dat boek aanwezig.

Dan ten tweede onze toezeggingen. Ik was zeer verheugd over de mededeling van de commissaris dat hij vrijwel onmiddellijk 200 miljoen euro beschikbaar stelt. Maar zullen we dit onderwerp hier over een jaar of over vijf jaar opnieuw bespreken of gaan we eindelijk als donor onze toezeggingen nakomen aan een arm land dat we gewoonweg niet langer aan zijn lot kunnen overlaten?

Ten slotte het derde punt. De omvang van de verwoesting in Haïti was zodanig dat we niet alleen moeten kijken naar welke schade is aangericht; we moeten ons ook afvragen waarom die schade zo enorm is. Mensen die geen eigen grond hadden, leefden in ravijnen en op berghellingen. Hun woning was een hutje of wat voor constructie ze ook maar in elkaar konden zetten. De grond waarop ze woonden, was immers niet van hen. Als mensen eigendomsrechten hebben, zullen ze investeren in het bouwen van huizen die beter bestand zijn tegen dit soort schade. Ik vraag dus of u bij de aanpak van dit probleem bewust aandacht wilt geven aan dit punt.

Opnieuw bedank ik beide commissarissen voor hun betoog.

Corina Crețu, *namens de S&D-Fractie*. – (RO) De situatie in Haïti is verre van gestabiliseerd, zoals commissaris Georgieva, die eind maart in Haïti is geweest, en commissaris Piebalgs al hebben benadrukt. Soortgelijke uitspraken doen de humanitaire werkers die ter plaatse hulp verlenen en het proces van wederopbouw steunen. Terwijl de toestand in de hoofdstad weer normaal lijkt te worden, althans wat het dagelijks leven van de mensen betreft, geloof ik dat de inspanningen nu gericht moeten zijn op de plattelandsgebieden, die nog altijd grote problemen ondervinden.

Deze zaken zijn des te dringender en zorgwekkender omdat de regentijd nadert en de toestand van de vervoersinfrastructuur ertoe kan leiden dat de hulpstroom die moet voorzien in de alledaagse behoeften van de bevolking, wordt onderbroken. Het wederopbouwwerk begint nog maar net, zoals u ons hebt gezegd. Het is duidelijk dat zich ook andere problemen zullen blijven voordoen, in verband met de infrastructuur, het verschaffen van fatsoenlijke leefomstandigheden aan de bevolking en het waarborgen van een minimumniveau van openbare diensten, onderwijs en gezondheidszorg. Ook zullen problemen ontstaan bij het vinden van de noodzakelijke arbeidskrachten met voldoende scholing.

Een ander groot probleem is dat van de kinderen die wees geworden zijn of tijdelijk gescheiden zijn geraakt van hun familie, en die zich met het oog op hun toekomst in een hoogst kwetsbare en gevaarlijke situatie bevinden. Ik geloof dat we meer aandacht moeten richten op dit aspect van de humanitaire crisis in Haïti vanwege de aanhoudende problemen rond kinderhandel en illegale adoptie. Ten slotte zou ik, en dit is niet onbelangrijk, willen zeggen dat ik blij ben dat de beheersing van de problemen van Haïti voor de Commissie prioriteit behoudt. Ik kan u verzekeren dat hetzelfde geldt voor alle leden van de Commissie ontwikkelingssamenwerking.

Charles Goerens, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, door de komst van het orkaanseizoen in Haïti is het essentieel dat wij de humanitaire fase en waarschijnlijk ook andere noodmaatregelen continueren.

Eerst en vooral moet worden gezorgd voor voldoende, solide onderkomens. Deze maatregel is relevant, gezien het feit dat enerzijds de wederopbouw van de verwoeste woningen tijd vergt en anderzijds de orkanen die Haïti mogelijk zullen teisteren het ergste doen vrezen, zoals we uit recente ervaring weten.

Het zou domweg onverantwoord zijn om nu met de noodhulp te stoppen. De wederopbouw uitstellen zou dat eveneens zijn. In andere woorden, we moeten alles tegelijkertijd doen: noodhulp om nog meer onnodige

doden te voorkomen, wederopbouw om zo snel mogelijk weer een enigszins normaal leven mogelijk te maken, herstel van de economie om op lange termijn middelen te genereren, versterking van de begrotingscapaciteit van Haïti op korte termijn en een vastberaden besluit tot decentralisering.

De donorconferentie, die op 31 maart jongstleden heeft plaatsgevonden in het hoofdkwartier van de Verenigde Naties, was een succes. Wat zal er overblijven van deze conferentie wanneer alles weer vergeten is? Laten we, naast de noodmaatregelen, in de eerste plaats denken aan de noodzaak van een snel herstel van de economie, wat de directeur-generaal van het IMF van harte toejuicht, die uitgaat van een jaarlijkse groeicapaciteit van 8 procent in de komende vijf jaar.

In de tweede plaats wordt, volgens dezelfde gedachtegang, het herstel van de landbouwsector de economische prioriteit. Haïti heeft momenteel 80 procent van zijn exportopbrengsten nodig om de import van agrarische producten te financieren. Laten we niet vergeten dat Haïti in het verleden periodes heeft gehad waarin het zelfvoorzienend was op het gebied van voedselproductie.

In de derde plaats zullen we de ontwikkeling van Haïti moeten evalueren aan de hand van criteria op het gebied van relevantie, doeltreffendheid, doelmatigheid en duurzaamheid.

In de vierde plaats is het voor de duurzaamheid van de ontwikkeling absoluut noodzakelijk dat de Haïtianen zich er volledig voor gaan inzetten.

In de vijfde plaats bewijst de aardbeving in Haïti eens te meer – voor zover dat al nodig was – dat het van belang is om op korte termijn een systeem voor snelle humanitaire hulp in het leven te roepen dat erop gericht is zowel de materiële als menselijke capaciteiten van alle lidstaten van de Europese Unie te bundelen.

Waar wachten we nog op om de voorstellen uit het verslag-Barnier te realiseren?

Tot slot zal blijken dat de omvang van de Europese steun aan de oplossing van het Haïtiaanse probleem van doorslaggevend belang is geweest. Dank aan de hoge vertegenwoordiger, dank aan commissarissen Piebalgs en Georgieva, alsmede aan hun directoraten-generaal, die onze waardering verdienen.

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik spreek namens mijn fractie evenals namens onze coördinator, de heer Deva. Ik wil benadrukken hoe belangrijk het is dat de internationale steun voor Haïti op dit moment in feite bijna driemaal groter is dan hetgeen de Haïtiaanse overheid en de Verenigde naties hadden verwacht. De hulp zal 11,5 miljard euro bedragen. Hierbij moeten we benadrukken dat de Haïtiaanse regering een bedrag van minder dan vier miljard euro verwachtte voor de komende twee jaar. Het is van absoluut belang dat we ons concentreren op de wederopbouw van de infrastructuur. Dit werd tijdens het vorige debat ook door mijn collega, de heer Deva, benadrukt.

Ik wil nog een belangrijke zaak benadrukken: controle op deze steun. De regering in Haïti is erg zwak en de verdeling van de steun is grotendeels in handen van verschillende, vreemde elites. Daarom is het belangrijk dat de internationale organisaties en de Europese Unie weten bij wie het geld in werkelijkheid terechtkomt.

Patrick Le Hyaric, namens de GUE/NGL-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissarissen, we moeten erop toezien dat de donaties die zijn toegezegd tijdens de donorconferentie straks ook echt worden overgemaakt en daadwerkelijk op de juiste plek terechtkomen. Uiteraard denk ik niet dat dat voldoende is om Haïti weer op een duurzame manier op te bouwen, ofschoon we het Haïtiaanse volk heel veel verschuldigd zijn.

De Europese burgers zelf zijn erg royaal geweest in hun solidariteit, maar helaas is de kans groot dat de ramp die onze Haïtiaanse medemensen is overkomen, in de vergetelheid zal raken. Zoals u al heeft gezegd, is er sprake van haast: haast omdat er cyclonen kunnen komen die de levensomstandigheden van de bevolking nog meer verslechteren, haast om huizen en gebouwen te herbouwen, zoals scholen en ziekenhuizen, nu de Haïtiaanse regering sommige kampen begint te ontruimen, haast om de voedselhulp en de zorg beter te coördineren en te verdelen, en ook haast om een nieuw en duurzaam agrarisch en plattelandsproject te ontwikkelen, zodat Haïti zijn eigen voedselvoorziening zeker kan stellen.

Alle hulp en de coördinatie van de internationale hulp moeten erop gericht zijn de Haïtiaanse bevolking toegang tot hun grondrechten te waarborgen. Waarom leggen we bijvoorbeeld niet vast dat alle overheidsopdrachten voor de wederopbouw onderworpen moeten zijn aan de eerbiediging van deze rechten en clausules moeten bevatten voor werkgelegenheid, huisvesting, onderwijs en gezondheidszorg? Er kan geen sprake zijn van een goede coördinatie van de hulp en de wederopbouw zonder de inzet van het volk zelf, de vakbondsorganisaties, de niet-gouvernementele organisaties en de landbouworganisaties.

We zouden de aanzet moeten geven tot de uitwerking van een nieuw project voor Haïti, dat erop gericht is een einde te maken aan uitsluiting, armoede, afhankelijkheid en economische en politieke overheersing.

Laten we nooit vergeten dat de verschrikkelijke nood van de Haïtianen niet alleen te wijten is aan de vreselijke aardbeving. De toestand in Haïti is ook het gevolg van overheersing en plundering door vele andere landen en we zijn het Haïtiaanse volk doeltreffende steun verschuldigd, met respect voor de economische en politieke soevereiniteit: die van het Haïtiaanse volk.

Bastiaan Belder, *namens de EFD-Fractie*. – Mijnheer de Voorzitter, na de ramp is in korte tijd een evaluatie gemaakt om de prioriteiten voor de hulp vast te stellen. Uit betrouwbare bron, een Nederlandse NGO, vernam ik dat hierbij nauwelijks gebruik is gemaakt van lokale expertise. Om een draagvlak te creëren onder de bevolking lijkt me dat een eerste vereiste. Met onmiddellijke ingang moeten Haïtiaanse organisaties en overheden derhalve betrokken worden bij de wederopbouw. Europese NGO's kunnen hierbij bijzonder van dienst zijn door hun goede lokale contacten en het deed me deugd dat ik van beide Commissieleden hoor dat zij in deze richting denken - een draagvlak creëren in Haïti zelf.

Een ander punt. De voedselhulp door de Verenigde Staten en andere landen lijkt een goed initiatief, maar hierdoor zijn de landbouw en voedselzekerheid in Haïti ernstig verstoord. Deze situatie leidt ertoe dat het land voor meer dan 50 procent afhankelijk is geworden van voedselimport en dat 35 procent van de oogst geen aftrek vindt. Er moet flink geïnvesteerd worden in de landbouw ter plekke om de voedselzekerheid te garanderen en ook hier hoorde ik al in de stellingname van beide Commissieleden dat de Commissie in dezelfde richting denkt, dus dat geeft mij veel moed. Juist op deze dag las ik in de Frankfurter Allgemeine een hele pagina over de huidige situatie in Haïti. Het is werkelijk hartverscheurend. Huisvesting, onderwijs, ik hoor dat dit prioriteiten van de Europese Commissie zijn. Gaat u daarmee door. Ik wens u veel succes en bovenal Gods hulp.

Mario Mauro (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, dankzij het concrete optreden van de commissarissen is er inderdaad al heel wat gedaan, maar ik denk ook te mogen zeggen dat we niet tevreden mogen zijn. Een programma voor de zeer lange termijn, en misschien wel voor altijd, is noodzakelijker dan ooit, gezien de apocalyptische situatie waarin het land verkeert.

De kritieke periode is waarschijnlijk nog niet voorbij. Net als op de eerste dag gaan nog steeds mensen dood van honger, dorst en armoede, en meer dan een miljoen mensen op het eiland zijn dakloos geworden en zullen binnenkort te maken krijgen met het regen- en orkaanseizoen.

Dus wat moeten we doen? Zoals de commissaris al heeft gezegd, moeten we de coördinatie tussen de verschillende instellingen versterken en deze coördinatie verbinden aan productievere betrekkingen met NGO's, met name met de organisaties die ter plekke actief zijn en weten hoe zij de Haïtiaanse burgers het beste kunnen laten participeren en eigenaarschap kunnen geven.

We moeten ons er allemaal van bewust zijn dat wij een baken zijn voor Haïti en zijn bevolking en er daarom voor moeten zorgen dat zij begrijpen dat wij de waarde en de waardigheid van elke persoon hersteld willen zien. Voor hen betekent dit dat zij, te midden van het enorme lijden als gevolg van de aardbeving, weer hoop krijgen op geluk.

Enrique Guerrero Salom (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren commissarissen, allereerst wil ik graag mijn medeleven en dank betuigen aan de familieleden en collega's van de vier Spaanse militairen die vorige week in Haïti zijn omgekomen.

Het waren gespecialiseerde officieren van het Spaanse leger, maar ze waren daar als eenvoudige soldaten die deel uitmaakten van de internationale hulptroepen en hulpactiviteiten verrichtten toen hun helikopter crashte.

Hun voorbeeld toont aan dat er in de meeste gevallen geen tegenstrijdigheid bestaat tussen veiligheid en humanitaire hulp. Integendeel, zonder veiligheid is het lastig om de onafhankelijkheid en neutraliteit van het humanitaire optreden te waarborgen. Dit is iets waarvoor de gewapende troepen van een groot aantal Europese landen, waaronder Spanje, erkenning verdienen.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren commissarissen, Haïti heeft laten zien dat armoede de schade van natuurrampen aanzienlijk verergert en dat het gebrek aan bestuurbaarheid de mogelijkheid van daadkrachtige oplossingen belemmert.

Normaliter gaan armoede en gebrek aan bestuurbaarheid samen en dit was en is ook het geval in Haïti, wat inhoudt dat wij niet alleen de wederopbouw moeten steunen, maar ook de bestuurbaarheid van Haïti, omdat wij alleen op die manier de doelstelling kunnen verwezenlijken die wij ons in New York hebben gesteld: dat Haïti zelf leiding geeft aan de wederopbouw en dat het maatschappelijk middenveld aan die wederopbouw bijdraagt.

Louis Michel (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst de twee commissarissen die verantwoordelijkheid zijn voor dit onderwerp complimenteren met hun interventies en hun continu engagement voor snel reageren. Mijn complimenten dus!

De aardbeving in Haïti heeft een uitzonderlijke en alleszins gerechtvaardigde golf van solidariteit en broederschap op gang gebracht. Ik heb ook waardering voor de moed en de inzet van het Haïtiaanse volk, de Haïtiaanse autoriteiten, het maatschappelijk middenveld, de NGO's, de Haïtiaanse diaspora en uiteraard de donoren uit de gehele wereld.

Het is bekend dat de structuren en instellingen in Haïti zwak zijn, en deze ramp heeft de dramatische omvang van deze zwakheden duidelijk aan het licht gebracht. Op 31 maart jongstleden hebben de donoren in New York duidelijk kenbaar gemaakt dat hun financiële hulp ten goede moet komen aan het Haïtiaanse plan voor wederopbouw en ontwikkeling. Het beginsel van eigenaarschap is daarmee vastgelegd en aldus kunnen de Haïtianen weer vertrouwen krijgen in hun instellingen, wat dringend noodzakelijk is.

De hulp van de donoren moet uiteraard goed gecoördineerd worden en van goede kwaliteit zijn. Zoals president Préval zegt, moet de wederopbouw zo goed mogelijk worden uitgevoerd, en de vrijgevigheid van de donoren moet in goede banen worden geleid door onder andere een tijdelijke commissie voor de wederopbouw van Haïti en een uit meerdere donoren bestaand beheersfonds in te stellen.

Zo goed mogelijk opbouwen betekent ook versterking van bestuur en instellingen, die op de rechtsstaat gegrondvest moeten zijn, en decentralisatie. Dit zijn de centrale elementen van het aanpassings- en wederopbouwplan. Commissarissen, ik hoop dat u rekening zult houden met deze zienswijze, en daaraan twijfel ik natuurlijk niet.

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissarissen, op dit moment wonen honderdduizenden mensen nog altijd in noodkampen, en nu het regen- en orkaanseizoen in aantocht is, is er echt haast geboden.

Gezien de talloze humanitaire hulpverleners ter plaatse en de afwezigheid van de overheid, moet alles in het werk worden gesteld om de coördinatie van de hulp te verbeteren onder beschermheerschap van de Verenigde Naties en om hulp te verlenen op een samenhangende en doeltreffende wijze.

Ik ben naar de internationale donorconferentie in New York geweest van 31 maart en ik ben blij dat de Europese Unie een bedrag van 1,3 miljard euro bijdraagt aan de wederopbouw van Haïti voor de komende drie jaar. Voor het eerst heeft de Europese Unie via mevrouw Ashton met één stem gesproken.

Er is weliswaar een substantieel bedrag toegezegd door de internationale gemeenschap, maar de moeilijkheid ligt nu in het goede gebruik van deze fondsen, in de keuze van de methodes om hulp te bieden en de uitvoeringsorganen, waarbij we weten dat de Haïtiaanse bevolking de belangrijkste speler moet zijn bij de wederopbouw.

De landbouwsector moet op de eerste plaats komen en we moeten de capaciteit van de landbouwproductie van het land versterken. Het Europees Parlement zal het wederopbouwproces en het gebruik van de fondsen van dichtbij volgen en ik herinner eraan hoe belangrijk het is dat eindelijk wordt nagedacht over de oprichting van een civiele beschermingsmacht, waar we al zo lang op wachten.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, commissarissen, de humanitaire crisis in Haïti heeft de tekortkomingen van de Europese reactiemechanismen in geval van internationale humanitaire crises opnieuw aan het licht gebracht. We moeten vaste financieringsmechanismen creëren. Eigenlijk hebben wij nog steeds geen vaste posten op de Europese begroting voor financiële hulp aan derde landen, en de aan Haïti gegeven hulp werd hoofdzakelijk door Europese landen op bilateraal niveau gegeven. Hulp dient onmiddellijk te aan te komen, en in het geval van de mensen die door de aardbeving in Haïti zijn getroffen was de hulp er na meer dan een week nog steeds niet. Europese middelen dienen op een effectieve manier te worden aangewend. We moeten gebruik maken van gespecialiseerd personeel dat in staat is om snel en effectief humanitaire hulpprogramma's te realiseren.

De ramp in Haïti werd weliswaar veroorzaakt door een aardbeving maar soortgelijke humanitaire crises zouden ook kunnen worden veroorzaakt door weersverschijnselen, zoals tyfoons, tropische stormen, overstromingen, droogte, verschijnselen die tengevolge van de klimaatverandering flink zullen toenemen in frequentie en hevigheid.

We weten heel goed dat de klimaatverandering een verschijnsel is dat wijzelf, de ontwikkelde landen, hebben veroorzaakt, maar helaas moeten vaak de arme landen voor de gevolgen opdraaien. We hebben een klimaatschuld tegenover deze kwetsbare landen en we moeten tijdens de aanpak van de crisis op Haïti leren van onze eigen tekortkomingen, zodat wij in de toekomst onze steeds toenemende verplichtingen wereldwijd kunnen nakomen.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). - Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Georgieva en mijnheer Piebalgs, na de enorme tragedie in Haïti moeten we - en u hebt dat beiden al gezegd - ook naar de toekomst kijken. De donorconferentie in New York heeft twee weken geleden 7 miljard euro opgebracht. In ieder geval waren dat de toezeggingen. Op basis van het actieplan van de Haïtiaanse overheid heeft de EU 1,6 miljard toegezegd. De vraag is nu aan u beiden: hoe zal dit worden omgezet in een duurzame en stabiele heropbouw van het eiland? Ik denk overigens dat dit wel een lang proces zal worden.

Mijn tweede vraag aan u beiden is: hoe beoordeelt u het actieplan van de Haïtiaanse overheid en kunt u ervoor zorgen dat de ruime middelen die nu zijn toegezegd, efficiënt worden ingezet? De bevolking heeft immers niet alleen noden op de korte termijn, maar ook op de lange termijn. Hoe kunnen we de opvang van die 1,3 miljoen daklozen verder intensiveren en ervoor zorgen dat ook op de middellange termijn de infrastructuur weer opgebouwd kan worden? Dat is niet alleen van belang voor de getroffen en, maar ook voor de politieke stabiliteit op het eiland. De staat is op dit moment ongelooflijk fragiel. U hebt dat al gezegd. De bevolking heeft het idee dat de hulp niet terechtkomt op die plaatsen waar ze nodig is. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de politieke situatie op het eiland en de aanpak van de regering worden verbeterd?

(EN) Ik wil u vragen hoe volgens u de menskracht en de financiële middelen voor deze tijdelijke commissie voor de wederopbouw van Haïti onder voorzitterschap van Bill Clinton hun beslag moeten krijgen.

Filip Kaczmarek (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mevrouw Stiffler bedanken dat ze dit thema op deze vergadering aan de orde heeft gesteld en ik wil de commissarissen bedanken voor hun verklaringen. Ik ben van mening dat veel van de maatregelen uit onze in februari aangenomen resolutie over Haïti in de goede richting gaan en de basis kunnen vormen voor de wederopbouw van dit door een natuurramp getroffen land. Deze maatregelen bestaan in principe uit twee etappes, en vandaag hebben we het over deze twee etappes. In de eerste fase gaat het om crisishulp op korte en middellange termijn, zodat aan de dringendste noden van de mensen voldaan kan worden. Mevrouw Georgieva had het hier al over. In de tweede fase gaat het om permanente wederopbouw, die gecoördineerd dient te worden, en om een beoordeling van de noden bij deze wederopbouw. Hierbij mogen we niet vergeten dat de bevolking en de regering van Haïti het eigenaarschap van dit proces moeten hebben. Mijnheer de commissaris, bedankt dat u inziet dat de verantwoordelijkheid ook door de Haïtianen gedragen moet worden.

De derde etappe is enkel voor ons. We moeten conclusies trekken zodat onze steun beter gecoördineerd kan worden. Ik ben verheugd dat de Europese Commissie hieraan werkt.

Philippe Juvin (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, Europa heeft gezorgd voor miljoenen euro's, tenten, voedsel, soldaten en artsen. Dat is allemaal heel mooi, maar eigenlijk wil ik de heer Jean-Yves Jason, burgemeester van Port-au-Prince, citeren, die in februari het woord "ramp" gebruikte, en daarmee doelde hij niet op de gevolgen van de aardbeving maar op het totale gebrek aan organisatie van de daarop volgende noodhulp.

We moeten ons de volgende vraag stellen: hoe kunnen we voorkomen dat dit gebrek aan organisatie, dat Haïti duur is komen te staan, zich herhaalt? Mijnheer de Voorzitter en commissarissen, het antwoord op deze vraag kennen wij allemaal en het is hier al genoemd, namelijk de oprichting van een Europese civiele beschermingsmacht.

Ik vraag u nogmaals: wanneer zal de Commissie nu eindelijk besluiten om de oprichting van een dergelijke macht aan het Parlement voor te stellen, van een gemeenschappelijke macht met gemeenschappelijke regels voor inzet en met dezelfde middelen voor bevel, vervoer en communicatie? Het is mogelijk. Zo'n macht kan snel opgericht worden, vóór de volgende ramp. Ik vraag u nu om te stoppen met praten over coördinatie en tot daden over te gaan.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben voldaan over de uitkomst van de bijeenkomst van donorlanden, omdat de enorme sommen geld die beschikbaar zijn gesteld een geweldig resultaat zijn. Nog belangrijker echter was het hoofdrichtsnoer voor het gebruik van de fondsen, namelijk niet alleen opnieuw opbouwen, maar opbouwen tot iets beters.

Haïti moet sterker uit deze crisis tevoorschijn komen, met particuliere en overheidsgebouwen die beter zijn dan de gebouwen die door de aardbeving weggevaagd zijn. We mogen er niet vanuit gaan dat bij de wederopbouw de sloppenwijken of de sociaaleconomische omstandigheden van vóór de aardbeving gewoon kunnen terugkomen.

Daarvoor is absoluut geld nodig, maar de aanzienlijke middelen die beschikbaar zijn gesteld door nationale en Europese instellingen zijn slechts een eerste stap. Er is tevens een langetermijnplan en een sterke en gezaghebbende coördinatie nodig.

Daarom kunnen wij, na in deze zaal diverse keren kritiek te hebben geuit over de traagheid waarmee Europa via zijn vertegenwoordiger voor het extern beleid aanvankelijk reageerde, waarbij het bepaald niet uitblonk in efficiëntie en snel optreden, vandaag verheugd zijn over het uitstekende werk van onze instellingen op het gebied van coördinatie en hopen dat de inspanningen volgens dezelfde lijn en met hetzelfde engagement kunnen worden voortgezet aan de hand van een langetermijnplan dat succesvol ten uitvoer kan worden gelegd via de gezaghebbende aanwezigheid van onze instellingen.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Na de aardbeving in Haïti is onmiddellijk voorzien in internationale humanitaire steun. Behalve de inspanningen van de Amerikaanse en Canadese militairen verdient ook de snelle en efficiënte inzet van troepen uit Slowakije en de internationale Militaire Orde van Malta een woord van lof. Maar weinig landen hebben zo snel en efficiënt hulp geboden.

Op grond van de voorlopige evaluatie van professor MUDr. Krčmér, arts en deskundige op het gebied van humanitaire hulp, kan worden geconcludeerd dat Europa veel mensen heeft gestuurd en aanzienlijke financiële steun heeft verschaft, maar niet de uitrusting, apparatuur, voedsel, water en brandstof heeft aangeleverd die nodig waren om effectief hulp te kunnen bieden aan slachtoffers die bijvoorbeeld onder omgevallen bomen vandaan moesten worden gehaald. Zelfs de ervaring van de verschillende reddingsteams bleek onvoldoende. Goede bedoelingen hebben slechts kans van slagen als ook de praktische kant gewaarborgd is.

Daarom roep ik de bevoegde nationale en Europese instanties op om zo spoedig mogelijk een gezamenlijke dienst voor humanitaire hulp in het leven te roepen, zoals wij ook in de resolutie over Haïti hebben bepleit. Bovendien lijkt het mij uitermate belangrijk dat in dit verband steun wordt gegeven aan opleiding en dat wij het nodige materiaal en de nodige apparatuur paraat hebben om te kunnen inspelen op toekomstige natuurrampen.

Franziska Keller (Verts/ALE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank de commissarissen voor hun presentatie en voor alle inspanningen die zij zich met betrekking tot Haïti getroosten. Ook ik vind het een goede zaak dat naar het hele eiland wordt gekeken. Al ben ik zeer kritisch over de aanpak van de Unie als geheel, ik kan waarschijnlijk wel instemmen met uw 'hele eiland'-benadering.

Ik verzoek u tevens dringend niet de toezeggingen te vergeten die wij voor de toekomst zullen moeten doen. Wij moeten onze huidige beloften waarmaken. Als de lidstaten het niet zo nauw nemen met de beloofde 0,7 procent, moet u daadkracht tonen en ervoor zorgen dat zij over de brug komen. Ook moeten we de vooruitgang die we nu in Haïti boeken, niet laten verstoren door ander EU-beleid dat vooruitgang in Haïti en elders tegenwerkt. We moeten vasthouden aan een samenhangend beleid zodat ons succes in Haïti niet wordt ondermijnd door ander nadelig beleid.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie heeft Haïti geholpen, wat een goede zaak is, maar deze ramp heeft naar mijn mening duidelijk aangetoond dat de Europese Unie over snelle reactietroepen voor humanitaire hulp moet beschikken en dat wij civiele crisisbeheersing moeten ontwikkelen.

Alleen geld geven is niet genoeg. De Europese Unie moet in een dergelijke rampsituatie ook in staat zijn snel te reageren, hulp te bieden en er mensen heen te sturen. De bevolking moet concrete hulp krijgen en niet pas na lange tijd. Financiële steun voor de lange termijn is ook belangrijk, maar het ontbreekt de Europese Unie nu aan capaciteit voor plaatselijke en snelle hulp.

Ik hoop dat hier aandacht aan wordt besteed en dat er snelle reactietroepen worden opgericht.

Kristalina Georgieva, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, met uw permissie zal ik nog wat tijd voor de heer Piebalgs overlaten om in te gaan op enkele vragen over de wederopbouw op lange termijn.

Voor ons was dit erg nuttig en erg bemoedigend. Voordat ik de vragen ga beantwoorden, wil ik net als de heer Guerrero Salom mijn medeleven betuigen met de families van de vier Spaanse soldaten die zijn omgekomen, en ook met al degenen die tijdens de ramp en tijdens de herstelwerkzaamheden daarna in Haïti het leven hebben gelaten.

Ik wil beginnen met een belangrijke beleidskwestie, en wel de verbetering van de responsmogelijkheden van de EU. Ik was erg blij mijn collega commissaris Barnier hier te zien omdat hij op dit gebied veel werk heeft verzet. Op 26 april kunnen we in de Commissie ontwikkelingssamenwerking het werkprogramma uitvoeriger bespreken. Dit werkprogramma voorziet voor 2010 in een versterking van de responscapaciteit en een mededeling over dit onderwerp.

Ik kan u verzekeren dat dit voor ons team zeer hoge prioriteit heeft. We zullen heel nauw samenwerken met de lidstaten en het Parlement om een oplossing te bedenken waardoor onze mogelijkheden om op rampen te reageren, worden vergroot en de logica daarachter is simpel. In een tijd dat rampen intenser en frequenter worden en onze landen de komende jaren met een krappe begroting te maken krijgen, zit er niets anders op dan de Europese coördinatie te versterken en een capaciteit op te bouwen die doeltreffend kan worden ingezet in termen van impact, kosten en resultaten. Morgen gaan we ons eerste landenbezoek afleggen om dit onderwerp aan de orde te stellen. Dit zal de komende maanden zeer hoge prioriteit krijgen van ons team.

Nu wil ik ingaan op vier vragen die zijn gesteld.

De eerste vraag betreft de combinatie van respons op dringende prioriteiten enerzijds en wederopbouw op lange termijn en ons vermogen om ter plekke aanwezig te blijven anderzijds. Dit is erg belangrijk want als we te snel overgaan naar wederopbouw en mensen in nood niet langer hulp bieden, dreigt een zeer ernstige tragedie. Met dat probleem werden wij geconfronteerd bij het uitdelen van voedsel, toen de Haïtiaanse regering voorstelde dat we niet langer gratis voedsel zouden uitreiken maar in alle gevallen uit zouden gaan van het beginsel geld voor werk en voedsel voor werk. Dat is inderdaad zeer wenselijk maar kan niet overal tegelijk worden toegepast. We houden dit heel goed in de gaten.

Wat betreft voedselzekerheid is ons nieuwe beleid in de Europese Unie in grote lijnen erg vooruitstrevend omdat daarin in dezelfde mate aandacht wordt besteed aan alle andere zaken. De lokale inkoop van voedsel voor humanitaire hulp wordt zo veel mogelijk gestimuleerd. Wij hebben over dit onderwerp in New York een ochtendsessie georganiseerd waarvoor we Haïtiaanse en internationale ngo's hadden uitgenodigd. Ik was er erg trots op dat de Europese ngo's deze vraagstukken van landbouwzekerheid voor Haïti en een hoge agrarische opbrengst te berde brachten.

Dan de kwestie onderdak. Dat is beslist geen triviale kwestie omdat mensen willen blijven op de plek waar ze nu zijn. Om allerlei redenen willen ze niet verhuizen. Ten eerste, al zijn hun huizen veilig, toch zijn ze bang om terug te gaan vanwege hun traumatische ervaringen. Ten tweede keren mensen liever niet terug, omdat ze in wijkverband zijn verhuisd en vrezen voor verlies van de onderlinge sociale verbondenheid. Het ligt dus niet alleen aan slecht beleid of onwil. Het heeft ook te maken met het sociale fenomeen dat zich voordoet na dit soort rampen, waardoor mensen bijvoorbeeld niet zo gemakkelijk van overstromingsgevoelige gebieden naar veiliger oorden verhuizen. Maar we pakken dit wel met voorrang aan.

Ik wil afsluiten met het vraagstuk van duurzaamheid op de lange termijn. Het gaat hierbij om duurzaamheid in bestuurlijk en ecologisch opzicht. Ik had het twijfelachtige voorrecht om al na enkele weken over Haïti en Chili te vliegen. Haïti is er ecologisch gezien heel slecht aan toe en uiteraard heeft dat gevolgen gehad voor de omvang van de verwoesting. In Chili voert de regering al tientallen jaren een herbebossingsprogramma uit om de bodem steviger te maken met als gevolg dat het milieu erop vooruitgaat, wat kennelijk erg gunstig is voor de bevolking. Wat we in Chili zien, is een voorbeeld van langetermijndenken.

Dit is niet mijn vakgebied maar als voormalig medewerkster van de Wereldbank moet ik me het eigen kunnen maken. Ik ben het beslist met u eens dat we de voorstellen van de Wereldbank met betrekking tot deze coördinatie binnen het door meerdere donoren gefinancierde trustfonds, maar ook met betrekking tot de aanpak van institutioneel projectbeheer moeten omarmen en in de praktijk brengen.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als ik één wens mocht doen voor mijn politieke leven, zou ik ook ditmaal zeggen dat ik meer tijd zou willen hebben om de mij gestelde vragen in het Parlement te beantwoorden. Ik kan vandaag niet op alle vragen antwoord geven, maar ik zal er enkele behandelen.

De steun van het Parlement is erg belangrijk voor de Commissie, omdat de Commissie niet de enige is die aandacht schenkt aan Haïti. Zij beseft dat de Europese samenleving als geheel vindt dat de Europese Gemeenschap een belangrijke bijdrage aan de wederopbouw dient te leveren.

Het lijkt op een handboek: op internationaal niveau heeft een beoordeling plaatsgevonden, de regering heeft plannen gemaakt die met ngo's zijn besproken, op allerlei gebied is de nodige toestemming verleend en er is een tijdelijke commissie die het hele proces coördineert. Wij gaan daarnaast zeker niets nieuws opzetten. Wij werken vanuit dezelfde basis en maken gebruik van de reeds bestaande adequate structuren.

Als EU hebben we een politieke toezegging gedaan en die zullen we nakomen. Volgens mij geldt dit zeker ook voor de andere deelnemers. We houden ons bezig met eigendomsrechten. Dat is een van de risicofactoren. Er is een kadaster en daar zullen we aan werken, maar dat is wellicht niet zonder risico's.

Deze risico's kunnen verband houden met de lokale betrokkenheid bij het politieke proces. De wederopbouw kan een duurzaam karakter krijgen als er een politiek proces is dat de ontwikkeling van Haïti op de lange termijn ondersteunt en als de mensen erin geloven. Hier ligt de grote uitdaging en wij kunnen slechts de Haïtiaanse bevolking en politici daarin steunen. Mijns inziens kan dit met succes in gang worden gezet.

Wat betreft transparantie: de hele internationale donorstructuur is op heldere, gestroomlijnde en uiterst transparante wijze vormgegeven. Alle EU-processen zijn beslist transparant, zodat de gelden gegarandeerd niet slechts voor het beoogde doel maar ook adequaat en doeltreffend worden uitgegeven.

Ten slotte moeten we de veldwerkers uit de lidstaten, de Gemeenschap en de bredere internationale gemeenschap niet onderschatten. Tevens wil ik de families condoleren van de hulpverleners die tijdens de wederopbouw van Haïti zijn omgekomen. Veel mensen zijn nog steeds ter plaatse en doen hun best. Zij vormen de garantie dat het proces van wederopbouw zal slagen, als het goed georganiseerd is.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

(De vergadering wordt om 13.10 uur onderbroken en om 15.05 uur hervat)

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Franz Obermayr (NI), schriftelijk. – (DE) Het is nu tijd dat we een tussenbalans opmaken van de hulp in Haïti. De belangrijkste vragen die we onszelf moeten stellen, zijn: Hoe snel en effectief was en is de verleende hulp? Ondersteunt de hulp de duurzame ontwikkeling in Haïti? Hoe is alles gecoördineerd? Hoe was de EU vertegenwoordigd op het punt van buitenlands beleid? Ik ben vooral geïnteresseerd in de laatste twee vragen, omdat de verwoestende aardbeving in Haïti de eerste test was voor de hoge vertegenwoordiger, mevrouw Ashton. Het doel van het ambt van hoge vertegenwoordiger is het versterken van de rol van de EU als global player. Mevrouw Ashton vond het echter niet de moeite waard om kort na de aardbeving naar Haïti af te reizen om de mensen een hart onder de riem te steken, en ze was ook niet in staat om ervoor te zorgen dat de hulpverlening voor Haïti effectief werd gecoördineerd. Sommige lidstaten hebben op eigen houtje hulpacties op touw gezet en andere hebben gezamenlijk geopereerd. Mevrouw Ashton zou verantwoordelijk moeten zijn geweest voor een betere coördinatie. Bovendien is de Haïtiaanse regering er te weinig bij betrokken. De hoge vertegenwoordiger zou zich nu langzaam moeten realiseren wat haar baan inhoudt. Ze moet constructieve voorstellen doen voor het structureren van humanitaire en financiële hulp na grote rampen. Er is veel wederopbouwwerk te doen de komende maanden en dit geldt ook voor mevrouw Ashton.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), schriftelijk. – (PL) Dames en heren, we zijn hier vandaag samen om de coördinatie van de Europese steun aan Haïti te bespreken. Intussen worden ons ongecoördineerd optreden door internationale commentatoren bekritiseerd. Er zijn al drie maanden verstreken sinds de tragische aardbeving en ik heb de indruk dat we nog steeds niet in staat zijn om een gemeenschappelijk standpunt in verband met de steun aan Haïti uit te werken. In januari hoorden we heel wat speeches over de rol van de Unie op internationaal niveau. Het is echter beschamend om te zien hoe zwak en besluiteloos de Unie tot nu toe opgetreden is. Het is lovenswaardig dat de Europese Unie 1,2 miljard euro vrijgemaakt heeft voor steun aan Haïti. Donoren vanuit de hele wereld zegden toe dat ze voor de wederopbouw van Haïti in de komende twee jaar 5,3 miljard dollar willen uittrekken. Op lange termijn zal de waarde van de steun wellicht stijgen tot 9,9 miljard dollar. Dat zijn heel optimistische bedragen! De ramp in Haïti zette mij aan tot nadenken over deze lang in verval geraakte staat. De aardbeving was een natuurramp, maar de huidige schaal van de ellende is het gevolg van economisch, politiek en maatschappelijk verval. De eeuwenlange brutale verhoudingen met de buitenwereld, met bepaalde landen en internationale concerns, zijn verantwoordelijk

voor dit verval en het geweld van de laatste jaren in Haïti. De internationale gemeenschap heeft Haïti laten stikken. Laten we ons best doen om ons imago te verbeteren.

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

6. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

7. Vragenuur met de voorzitter van de Commissie

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur met de voorzitter van de Commissie.

Vrije vragen namens de fracties.

Daarna het tweede deel van de vergadering – vragen over de werkgelegenheidssituatie in de Europese Unie.

Othmar Karas, *namens de PPE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, het *Centre for European Studies*, de problemen van Griekenland, de EU 2020-strategie en de zoektocht naar antwoorden op de financiële en economische crisis laten er geen misverstand over bestaan dat we bij het nemen van de nodige maatregelen heel snel op de grenzen zullen stuiten van wat er mogelijk is op grond van bestaande Verdragen. Anderzijds vluchten veel lidstaten in een nieuwe vorm van intergouvernementalisme, nationalisme en protectionisme.

Wat bent u van plan te doen om deze problemen te overwinnen, de nodige gemeenschappelijke doelstellingen vast te leggen en geloofwaardige Europese instrumenten te creëren, zodat we in staat zijn om effectief te handelen en de juiste antwoorden te geven?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie.* – (EN) Verrassend genoeg is het inderdaad zo dat sommige nationale politici het Verdrag van Lissabon als een intergouvernementeel document lezen. Het doel van dit Verdrag was nu juist de Europese dimensie te versterken, de bevoegdheden van het Europees Parlement uit te breiden, besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid in meer gevallen mogelijk te maken en de rol van de Commissie in economisch toezicht en buitenlandse zaken te vergroten. Een dergelijke interpretatie is dus vrij opmerkelijk maar komt wel voor.

De Commissie heeft uiteraard tot taak om in overeenstemming met artikel 117 van het Verdrag van Lissabon als hoedster van de Verdragen op te treden en het Europese recht te beschermen en strikt te handhaven. Immers, vanaf het moment dat de Europese Unie geen rechtsgemeenschap meer is, is zij geen echte Unie meer.

Verder is het haar taak initiatieven te bevorderen en zelf initiatieven te initiëren. Daartoe komt zij met voorstellen die hopelijk de steun van dit Parlement zullen krijgen. In mijn politieke richtsnoeren heb ik gewezen op de bijzondere relatie met het Parlement en ik ben echt van plan daaraan concreet vorm te geven.

Othmar Karas, *namens de PPE-Fractie.* – (DE) De heer Rehn heeft in Madrid een pakket voorgesteld dat nog niet is aangenomen, maar waarbij gelijk aan het begin van het debat over sancties werd gesproken. Naar mijn mening zouden we onze discussies niet moeten beginnen met sancties voor de lidstaten, omdat we dan het paard achter de wagen spannen. In plaats daarvan moeten we gemeenschappelijke doelstellingen, gemeenschappelijke projecten en gemeenschappelijke instrumenten vastleggen, die we nodig hebben in aanvulling op wat er al is, en pas dan zouden we sancties moeten overwegen voor lidstaten die geen solidariteit tonen. Hoe staat u tegenover deze benadering?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie.* – (EN) Wat u zegt klopt, mijnheer Karas. Er is nog geen besluit gevallen. Eerst is er een debat geweest met de ministers van Financiën en de Commissie zal volgende maand een mededeling over versterkt economisch bestuur presenteren. Wij willen de preventieve en corrigerende maatregelen van het Stabiliteits- en groeipact versterken. Wij zullen voorstellen doen om doeltreffender en breder toezicht te houden op macro-economische onevenwichtigheden binnen de eurozone en de mogelijkheden verkennen om een crisismechanisme tot stand te brengen, maar we zullen ons vooral richten op de inhoud.

Wij geloven dat er met de huidige Verdragen veel meer kan worden gedaan qua toezicht op de eurozone en de economische en monetaire unie, als de lidstaten bereid zijn samen te werken en de Verdragen te eerbiedigen.

Martin Schulz, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Artikel 125 van het EU-Verdrag is de zogenaamde *bail out*-clausule, oftewel het verbod voor lidstaten van de EU om de schulden van andere lidstaten over te nemen. Wat is uw mening over het feit dat met het hulppakket voor Griekenland landen als de Bondsrepubliek Duitsland drie jaar lang geld uitlenen aan de Griekse overheid tegen een rentepercentage van 5 procent terwijl ze het zelf drie jaar lang tegen 1,5 procent lenen? Uitgaande van een schatting van 8,4 miljard euro zou dit een winst van 620 miljoen euro betekenen. Betekent de *bail out*-clausule niet ook dat als een lidstaat niet de schulden van een andere lidstaat over mag nemen, het ook geen geld mag verdienen aan de schulden van een andere lidstaat? Bent u bereid om met de Duitse regering of met andere regeringen te praten over een mechanisme dat in mijn ogen volslagen onacceptabel is?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Het is inderdaad waar, mijnheer Schulz, dat de zogenaamde “*bail-out*” van lidstaten volgens het Verdrag van Lissabon niet is toegestaan. De tot dusver gevonden oplossing, die nog niet in de praktijk is gebracht omdat daartoe nog geen verzoek is binnengekomen, is volgens de Commissie volledig in lijn met het Verdrag. Dat wil ik duidelijk stellen. Ik weet dat er in bepaalde kringen in Duitsland, en ook in enkele andere lidstaten maar vooral in Duitsland, een discussie gaande is, maar wat wij hebben overwogen, is beslist geen soort *bail-out*. Het is een coördinatie van leningen. Daar is de Commissie verantwoordelijk voor. Ook het IMF is bij deze creatieve regeling betrokken. Deze oplossing was pas mogelijk na uitgebreide besprekingen met onze lidstaten, maar is geheel in overeenstemming met de Verdragen en strookt natuurlijk met de bepalingen van het Verdrag van Lissabon.

Laat ik afsluiten met een politieke uitspraak: ik vind het nogal opmerkelijk dat we zo moeilijk een oplossing konden vinden die uitging van solidariteit met Griekenland, terwijl dat bij Letland, Hongarije en Roemenië veel minder problemen opleverde. Als we jegens landen buiten de eurozone zo'n solidariteit en verantwoordelijkheid aan de dag kunnen leggen, moet dat binnen de eurozone toch ook mogelijk zijn.

Martin Schulz, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mijnheer Barroso, ik begrijp dat u probeert om mijn vraag niet te beantwoorden, omdat het een onaangename vraag is. Daarom zal ik hem herhalen.

Het is toch op zijn minst mogelijk dat lidstaten die zelf geld kunnen lenen tegen betere voorwaarden dan de voorwaarden waartegen ze het uitlenen, profiteren van de schulden van een ander land. Als de *bail out*-clausule inhoudt dat lidstaten niet de schulden van andere mogen overnemen, zouden ze ook niet mogen profiteren van deze schulden. Bent u bereid om in alle openheid tegen bijvoorbeeld mevrouw Merkel of de heer Sarkozy of tegen ieder ander te zeggen dat u geen voorstander bent van deze handelwijze?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Reeds vele weken heb ik deze kwestie met deze leiders en anderen besproken en ik kan u eerlijk zeggen, mijnheer Schulz, dat deze oplossing helaas de enige optie was. Van meet af aan heeft de Commissie gevraagd om een meer concreet signaal van solidariteit in de richting van Griekenland, uiteraard met eerbiediging van het beginsel van verantwoordelijkheid. Nu moeten we echter Griekenland ertoe aanmoedigen om zo snel mogelijk weer voor financiering naar de markt te gaan, en daarom hebben we besloten dat de leningen van de lidstaten binnen de eurozone worden verstrekt tegen niet-concessionaire rentetarieven. De beprijzing van leningen door het IMF werd, met enige aanpassingen, beschouwd als een adequate toetssteen voor het vaststellen van de voorwaarden voor de bilaterale leningen van de lidstaten, wat op 11 april plaatsvond.

Guy Verhofstadt, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, voorzitter van de Commissie, allereerst staat de “no *bail-out*”-clausule zo niet in het Verdrag. In het Verdrag staat dat een staat niet verplicht mag worden om schulden over te nemen. In het Verdrag staat niet dat het verboden is om schulden over te nemen. Dat moet duidelijk zijn, anders ontstaat er een kakofonie over het Verdrag. Ik herhaal: in het Verdrag staat duidelijk dat een staat niet verplicht mag worden om schulden over te nemen. Dus alles wat is bekostigd over Griekenland betreft zaken die mogelijk zijn op basis van het Verdrag en die uitgevoerd kunnen worden.

Mijn vraag is een beetje anders. De rentepercentages voor de Griekse leningen zijn opnieuw gestegen naar 7,6 procent, dus 450 basispunten hoger dan het Duitse percentage. Er zijn dus andere maatregelen nodig en ik denk aan zeer belangrijke fundamentele hervormingen: een Europees monetair fonds, de Europese obligatiemarkt, een ambitieuzere strategie 2020.

Mijnheer de voorzitter van de Commissie, mijn vraag is: wanneer denkt u een pakket met dergelijke hervormingen, waaronder de hervormingen die de heer Rehn al noemde, aan de Raad voor te leggen? Want dat moeten we nu doen, een ambitieus pakket hervormingen neerleggen, naast de specifieke maatregelen voor Griekenland.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Laten we allereerst, mijnheer Verhofstadt, en ook in antwoord aan mijnheer Schulz, absoluut duidelijk en eerlijk zijn tegenover elkaar: als u vragen heeft voor mevrouw Merkel, dan moet u die aan haar stellen. Ik ben hier niet om namens mevrouw Merkel te antwoorden. Ik ben hier om namens de Commissie te antwoorden. Dat moet duidelijk zijn.

Laten we ook vanuit de Commissie duidelijk zijn. De oplossing die we hebben gevonden houdt nauwgezet rekening met wat de "no bail-out"-clausule wordt genoemd. We zijn natuurlijk erg voorzichtig geweest op dat punt. Voor wat betreft de maatregelen die we gaan nemen, kan ik zeggen dat de mededeling en de voorstellen waar we aan gaan werken volgende maand gepresenteerd zullen worden. Ik wil iets zeggen over de mededeling over versterkt bestuur in de eurozone. Er heeft al een oriëntatiedebat plaatsgevonden en de heer Rehn heeft opdracht gekregen van de Commissie om een eerste gesprek met de ministers van Financiën te voeren. Ik kan u derhalve zeggen dat u in de loop van de maand mei de strekking zult vernemen van de maatregelen die wij presenteren voor de toekomst om het bestuur in de eurozone en in de Europese Unie in het algemeen te versterken.

Guy Verhofstadt, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mag ik aan de voorzitter van de Commissie vragen of het idee van een Europees monetair fonds deel uitmaakt van dit voorstel?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, een concreet antwoord hierop: ik kan u zeggen dat wij niet denken in de richting van een nieuwe instelling in het kader van de Economische en Monetaire Unie.

Ik ben er, persoonlijk althans, niet zeker van of dat een goed idee is, maar ik kan u op persoonlijke titel, aangezien er nog geen besluit van het college is, zeggen dat het idee van een voorziening voor de financiële stabiliteit in de eurozone me goed lijkt. We zijn overigens verschillende mogelijkheden aan het onderzoeken om verzekeringsmechanismen in te stellen en te versterken, zoals de mechanismen die tegemoet komen aan de bezorgdheid die heeft geleid tot het idee van een Europees monetair fonds.

Daniel Cohn-Bendit, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Commissie, ik had het op prijs gesteld als de voorzitter van de Commissie gewoon zou zeggen dat aan Duitsland gevraagd moet worden om geld uit te lenen tegen een rente waartegen Duitsland zelf moet lenen. Dat is 3 procent. U zou het op zijn minst openlijk kunnen zeggen. Dat zou deel uitmaken van het debat in Duitsland, maar u bent niet in staat om die simpele dingen te zeggen.

Ik zou een andere vraag willen stellen over het ACTA-verdrag. U onderhandelt sinds 2008 over het ACTA-verdrag tegen piraterij en namaak. In maart heeft het Europees Parlement u middels een resolutie gevraagd om de onderhandelingen over het ACTA-verdrag tegen namaak te beperken. U gaat ons morgen – dank u, daar wachten we al een jaar op – de evaluatie van de debatten presenteren evenals een tekst die is aangenomen aan het slot van de Top in Nieuw-Zeeland.

U weet dat het Parlement aan het einde van de onderhandelingen "ja" of "nee" zal moeten zeggen. Zou het niet verstandiger zijn om het Parlement er meer bij te betrekken en zodoende de onderhandelingen transparanter te maken? Anders komt u met het Parlement in dezelfde situatie terecht als in het verleden met SWIFT. Ik vraag u daarom om voortaan te zorgen voor meer transparantie en ons de teksten van de onderhandelingen te geven, net zoals u die aan grote bedrijven verschaft. Het Parlement is minstens net zo belangrijk als een groot bedrijf.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Cohn-Bendit, daar is geen twijfel aan en ik heb het grootste respect voor het Parlement. Juist daarom heeft de Commissie, en in het bijzonder commissaris De Gucht, toestemming gekregen van onze onderhandelingspartners om alle onderhandelings teksten openbaar te maken. Zoals u weet zal dat morgen, 21 april, gebeuren.

Deze onderhandelingen zijn begonnen voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, dat weet u ongetwijfeld ook, en wij hebben er ook belang bij om het Parlement er nauw bij te betrekken. Het Parlement heeft nu nieuwe bevoegdheden op het gebied van internationale onderhandelingen en de Commissie is voorstander van een grotere rol van het Parlement bij dergelijke onderhandelingen.

Daniel Cohn-Bendit, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Commissie, laten we niet met woorden spelen: of u er nu om vraagt of niet, als u niet voor transparantie zorgt, kunt u niet doorgaan met de onderhandelingen, daar het Verdrag van Lissabon van kracht is.

Waarom het om gaat is dus niet of u uw partners al dan niet vraagt om de verslagen te mogen overleggen aan het Parlement. U moet het gewoon doen, want anders zal het Parlement nooit "ja" zeggen, omdat u nu eenmaal met het Verdrag van Lissabon te maken heeft.

Volgens het Verdrag van Lissabon bent u nu verplicht om het Parlement openheid te verschaffen, want uiteindelijk zult u een "ja" van het Parlement moeten krijgen, wat niet zeker is, gezien de staat van de onderhandelingen en de tekst zoals wij die nu kennen.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) U heeft gesproken over de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Ik ben een groot voorstander van de versterkte rol van het Europees Parlement op ook dit gebied en de tekst die morgen openbaar zal worden gemaakt en waarvoor we toestemming van onze onderhandelingspartners moesten hebben, is de onderhandelings tekst, de *draft negotiation text*. Wij zullen dat doen. U zult ongetwijfeld begrijpen dat sommige internationale onderhandelingen gevoelig liggen en terughoudendheid vergen op bepaalde gebieden, maar we willen het Parlement, dat met het Verdrag van Lissabon terecht bevoegdheden heeft gekregen op het gebied van internationale onderhandelingen, er zoveel mogelijk bij betrekken.

Timothy Kirkhope, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) In maart kondigde de Commissie aan de arbeidstijdenrichtlijn opnieuw te zullen evalueren, nadat de eerste evaluatie was mislukt. De patstelling ontstond doordat het Parlement per se de bepaling wilde schrappen dat afzonderlijke landen van de richtlijn mochten afwijken. We weten allemaal nog wel dat de afgevaardigden van Labour onder invloed van hun vakbonden stemden voor schrapping van deze bepaling voor het Verenigd Koninkrijk, ondanks dat hun eigen regering hun had opgedragen dat niet te doen.

Nu er een nieuwe evaluatie komt en veel EU-landen hun werknemers de keuze willen geven om meer flexibele uren te werken, wil ik voorzitter Barroso vragen of hij kan bevestigen dat deze Commissie een richtlijn zal voorstellen waarin voor de lidstaten de mogelijkheid blijft bestaan om af te wijken van de 48-urige werkweek.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er ligt nog geen ontwerp voor een wetgevingsvoorstel op tafel. Het is in dit stadium nog te vroeg om precies te weten welke wijzigingen moeten worden doorgevoerd. Zoals u weet, hebben we een voor raadpleging bestemd document dat bewust open van toon is. Ik wil ook graag de standpunten van de sociale partners horen.

De nieuwe regels moeten werknemers beschermen tegen de gezondheids- en veiligheidsrisico's van buitensporig lange werktijden en onvoldoende rust. Tevens moeten ze het mogelijk maken werk en gezinsleven te combineren en het concurrentievermogen van ondernemingen, vooral het midden- en kleinbedrijf, bevorderen.

Daar zullen we een oplossing voor moeten vinden, mijnheer Kirkhope, eenvoudigweg omdat er, zoals u weet, bij het Hof van Justitie zaken lopen die ons daartoe verplichten.

Wij zullen dus proberen brede steun voor een nieuw voorstel te vinden en de lange discussies te vermijden die de laatste poging om de richtlijn te herzien, kenmerkten.

Timothy Kirkhope, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Ik begrijp dat voorzitter Barroso niet vooruit wil lopen op de uitkomsten van de raadpleging van de Commissie. Een aantal personen in de EU – niet in de laatste plaats de drie miljoen mensen in het Verenigd Koninkrijk die momenteel van de opt-out profiteren – vraagt echter van hem een toezegging dat de Commissie het in een tijd van economische neergang voor mensen niet moeilijker wil maken om te werken. Naar ik vrees, heeft commissaris Andor ons deze verzekering tijdens zijn hoorzitting met ons niet gegeven, maar ik vertrouw erop dat voorzitter Barroso dat nu wel zal doen.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) U bent erg vriendelijk, mijnheer Kirkhope, maar behalve Groot-Brittannië zitten er nog zesentwintig andere lidstaten in de Europese Unie. We hebben een open oor voor de zorgen die u uit, maar u zult begrijpen dat ik de legitieme zorgen van anderen eveneens serieus moet nemen.

Dit is een erg moeilijk en uiterst gevoelig vraagstuk. We moeten de juiste balans zien te vinden tussen de flexibiliteit die zoals u zegt, belangrijk is voor het midden- en kleinbedrijf en de bescherming van werknemers waarvan u ongetwijfeld ook voorstander bent. Daar gaan we mee aan de slag en daarom doen we een beroep op de sociale partners om ook met een constructief voorstel te komen.

Lothar Bisky, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer Barroso, u hebt gesproken over uw werkprogramma en we hebben er in het Parlement over gediscussieerd. U hebt gezegd dat u openstaat voor

kritiek. Ik heb een vraag. We hebben de laatste tijd veel gesproken over de crisis en de manier waarop we er weer bovenop kunnen komen. Ik heb echter de indruk dat er heel weinig is veranderd aan de manier waarop de banken zaken doen.

Ik ben ook geïnteresseerd in het antwoord op een andere vraag. Denkt u dat wij en de Commissie genoeg hebben gedaan? Zo niet, wat denkt u dat er nog gedaan moet worden om de oorzaken van de financiële crisis op lange termijn te bestrijden, zodat de banken niet op deze manier zaken kunnen blijven doen?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Juist vandaag hebben we in het werkprogramma onze maatregelen met betrekking tot de financiële sector gepresenteerd. We hebben al heel wat werk verricht, maar er moet ook nog heel wat gebeuren.

Volgens mij heeft de Commissie adequate voorstellen gedaan. Ik vind het wel jammer dat de lidstaten in sommige gevallen het ambitieniveau naar beneden hebben bijgesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van het toezichtkader dat nu in het Parlement wordt behandeld. In de nabije toekomst zullen we met enkele nieuwe voorstellen komen; de complete lijst daarvan heb ik vandaag aan het Parlement gepresenteerd.

Meer concreet kunnen we mijns inziens enkele specifieke dingen doen. Zo steun ik het idee van een bankheffing. Naar mijn mening is dat een zaak van de G20. Het is niet meer dan rechtvaardig dat het bankwezen een bijdrage levert aan de toekomst van onze economieën, na alle problemen die het voor de algehele economische situatie heeft gecreëerd.

Zoals altijd is het dus een kwestie van evenwicht. Wij willen de financiële sector, die zeer belangrijk is in onze economie, niet ondermijnen, maar we denken wel dat aanvullende maatregelen nodig zijn om het vertrouwen in deze sector te herstellen.

Lothar Bisky, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer Barroso, ik heb nog een korte vraag. De directeur van de Deutsche Bank, de heer Ackermann, is niet snel onder de indruk. Hij heeft onlangs ronduit gezegd dat hij rendementen van 25 procent wil halen. Vindt u niet dat dit indruist tegen de maatregelen die de Commissie en de afzonderlijke regeringen hebben genomen? Hij verandert helemaal niets. Hij zegt dat hij weer rendementen van 25 procent wil halen. Dit zijn uitlatingen van de heer Ackermann, directeur van de Deutsche Bank, een zeer belangrijke bank.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Het spijt me, maar ik heb de uitspraken van de directeur van de Deutsche Bank niet gevolgd en ik kan geen commentaar leveren op iets wat ik niet heb gehoord.

William (The Earl of) Dartmouth, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) De financiële crisis was een kredietcrisis en een bankencrisis die veroorzaakt werd door de grote commerciële banken – de Royal Bank of Scotland, IKB, Fortis, enzovoort. Bent u er in het licht van deze constatering niet mee eens dat de richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsfondsen niet alleen uiterst schadelijk is voor het Verenigd Koninkrijk, maar ook een misplaatst regelgevingsinitiatief van de Commissie vormt dat zijn pijlen volledig op het verkeerde doel richt?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Absoluut niet. Ik vind het een zeer goed initiatief dat nu juist tot doel heeft het vertrouwen in een zeer belangrijke sector van onze financiële markten weer enigszins te herstellen. Ik denk dat geloofwaardigheid in het belang van de financiële sector is. Laten we daar open en eerlijk over zijn. De financiële sector heeft momenteel een geloofwaardigheidsprobleem dat zijn oorsprong vindt in, laten we zeggen, onverantwoordelijk gedrag van enkele belangrijke spelers in die sector, niet alleen in Groot-Brittannië, zoals u zegt, maar ook in andere Europese landen, nog afgezien van de problemen die in de Verenigde Staten zijn ontstaan. We hebben een adequaat niveau van regelgeving nodig. Volgens ons zorgt de regelgeving die wij hebben voorgesteld, voor het juiste evenwicht en is er geen sprake van dat de financiële sector daardoor in moeilijkheden wordt gebracht. Integendeel: het doel is bouwen aan vertrouwen. De financiële sector heeft dit soort geloofwaardigheid nodig om de economie te financieren.

William (The Earl of) Dartmouth, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Hoe gaat de richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsfondsen het vertrouwen in de financiële sector herstellen, als het probleem bij de grote commerciële banken ligt? Dat is mijn vraag.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Het spijt me, maar ik ben het er niet mee eens dat het probleem alleen bij de grote banken ligt.

Het probleem dat in de Verenigde Staten ontstond, werd niet uitsluitend door grote banken veroorzaakt. Het werd ook veroorzaakt door niet-commerciële banken, beleggingsmaatschappijen en hedgefondsen. Wij kunnen ons dus niet vinden in de analyse dat de oorzaak bij de grote banken ligt. Enkele van de grote traditionele commerciële banken waren niet verantwoordelijk voor de crisis.

Diverse soorten spelers zijn op de een of andere wijze verantwoordelijk voor de puinhoop – laten we er geen doekjes om winden – in de financiële sector. Wij denken dat een passend niveau van regelgeving de beste manier is om deze kwestie aan te pakken, zowel met het oog op de banken als op andere soorten instrumenten of deelnemers op de markt.

Andrew Henry William Brons (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese dienst voor extern optreden moet verantwoording afleggen aan de hoge vertegenwoordiger. Volgens artikel 18 is het de taak van de hoge vertegenwoordiger om op last van de Raad het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie uit te voeren. Ondanks al zijn gebreken bestaat de Raad tenminste nog uit vertegenwoordigers van de lidstaten.

Invloedrijke personen binnen de fracties in dit Parlement pleiten er echter voor om de Commissie een veel meer beslissende rol in de Europese dienst voor extern optreden te laten spelen. Met name wordt betoogd dat de Commissie minimaal 50 procent van het personeel van de dienst moet leveren en dat de dienst niet door intergouvernementalisme mag worden beïnvloed. Mijn excuses voor dat woord. Ik heb het niet zelf bedacht maar ik beschouw het als een code voor de Raad en de Europese Raad. Verder is de hoge vertegenwoordiger natuurlijk ambtshalve vicevoorzitter van de Commissie.

Dit alles wijst erop dat de kans groot is dat het buitenlands beleid van de EU in werkelijkheid uitgevoerd gaat worden door de Commissie en dat het voorschrift dat de hoge vertegenwoordiger, met mandaat van de Raad, daarvoor verantwoordelijk is, tot een dode letter verwordt. Bent u het daarmee niet eens?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (EN) Nee, daar ben ik het niet mee eens. Het beeld dat u schetst, klopt niet. Zoals u weet is de institutionele post van hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Commissie een van de belangrijkste vernieuwingen in het Verdrag van Lissabon en de gedachte is om de zogenaamde intergouvernementele en communautaire bevoegdheden samen te voegen.

Het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid zal hoofdzakelijk intergouvernementeel van aard blijven: dat is het prerogatief van de lidstaten. Er zijn echter andere communautaire bevoegdheden die niet onder de intergouvernementele samenwerking mogen gaan vallen maar onder de communautaire methode gehouden moeten worden.

De hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Commissie heeft dus gewoonlijk, zoals wij dat zeggen, twee petten op. Zij moet beide bevoegdheden samenvoegen en daarbij gebruik maken van de best mogelijke synergieën. Natuurlijk zijn er bevoegdheden die zij als vicevoorzitter van de Commissie binnen de Commissie kan ontwikkelen, maar zij zal daarbij ook nauw samenwerken met de lidstaten en de Raad. Op deze manier kunnen wij volgens mij bijdragen aan meer coherente en consistente buitenlandse betrekkingen van de Europese Unie en aan een betere behartiging van onze belangen en de bevordering van onze waarden in de wereld.

Andrew Henry William Brons (NI). - (EN) Ik moet erkennen dat u als voorstander van Europese integratie een consistent antwoord geeft, ook al is mijn visie daarop totaal anders.

Maar in feite suggereert u dat we verder moeten gaan dan wat in het Verdrag van Lissabon staat, wat een slechte zaak is, en dat we de Raad, die ondanks al zijn gebreken ten minste nog uit vertegenwoordigers van de natiestaten bestaat, vrijwel volledig buitenspel moeten zetten.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (EN) Ik zou nooit kunnen opperen dat de Commissie tegen de Verdragen in moet gaan, want zij heeft de plicht ervoor te zorgen dat de Verdragen worden geëerbiedigd. Nee, ik vraag de lidstaten om het Verdrag te respecteren, en ook alle instellingen moeten dat doen.

Het Verdrag voorziet in een bepaald evenwicht en dat evenwicht moet worden gerespecteerd. Het vertegenwoordigt vooruitgang ten opzichte van het verleden, toen we totaal verschillende instellingen hadden om een uiterst belangrijk gemeenschappelijk belang te behartigen, namelijk de verdediging van de Europese waarden in de wereld. Ik denk dat wij precies kunnen bereiken wat het Verdrag beoogt zonder het Verdrag met voeten te treden. Dat is mogelijk als alle instellingen goed met elkaar samenwerken en daarbij de lidstaten volledig respecteren.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik kom uit het zuiden van Italië en bij ons drijft de economie op kleine en middelgrote ondernemingen: de textielproductie, de kleding- en schoenenindustrie en de landbouw.

Dit soort industrieën bevindt zich op dit moment in grote moeilijkheden vanwege de invasie van producten uit China en van andere Aziatische markten. De productiekosten voor een schoen bedragen bij ons in Zuid-Italië 13 euro. De kosten van een afgewerkt product uit China bedragen 5,50 euro. Een door ons gemaakte babyjama kost 4-5 euro, een dergelijk product uit China kost 1 euro.

Ondernemers verplaatsen zich om te overleven of sluiten hun bedrijf. En wanneer zij hun bedrijf sluiten, gaan duizenden arbeidsplaatsen verloren. Dit veroorzaakt een consumptiecrisis, evenals verarming van de regio.

Wanneer ik ondernemers spreek, vragen ze mij: waarom leggen jullie geen importheffingen op, wat belet jullie om belastingen te heffen? In China zijn de productiekosten namelijk laag omdat kinderen vanaf 12 jaar oud 10 uur per dag werken, zonder sociale zekerheid, zonder verzekeringen en zonder recht op gezondheidszorg.

Ik weet dat protectionistische maatregelen ongewenst zijn, maar wat is dan de oplossing? Voorzitter, wat kan ik ondernemers vertellen als ik met hen spreek over wat Europa doet om een onafwendbare crisis te voorkomen, waardoor zoveel bedrijven failliet gaan, zoveel arbeidsplaatsen in rook op gaan en hele regio's in Europa, met name de armste regio's, zoals het zuiden van Italië, in een ernstige en onomkeerbare crisis belanden? Ik zou graag antwoorden willen bieden, mijnheer de Voorzitter, en ik wil ze graag horen van u.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (EN) Ik begrijp uw bezorgdheid en die is zeker terecht, en ik wil graag wat woorden wijden aan de kleine en middelgrote bedrijven, die, zoals u weet, de belangrijkste stuwende kracht vormen voor banengroei in Europa.

Welnu, de vraag is hoe wij het hoofd kunnen bieden aan de concurrentie uit andere delen van de wereld waar minder strenge normen gelden, niet alleen qua arbeidsomstandigheden maar ook als het gaat om het milieu. Het sluiten van onze grenzen biedt mijns inziens zeker geen soelaas, want de Europese Unie is met afstand de grootste exporteur ter wereld. We moeten de oplossing dus zoeken in het bevorderen van fatsoenlijk werk en het aanscherpen van de sociale normen in de hele wereld. Daarvoor maken wij ons sterk in de G20, daarvoor pleiten we in de Internationale Arbeidsorganisatie en in onze dialoog met andere partners. Maar het is mijn vaste overtuiging dat antidumpingsinstrumenten – tenzij er sprake is van dumpen – niets oplossen, en hetzelfde geldt voor de sluiting van onze grenzen voor andere, zeer belangrijke handelspartners van Europa. Op die manier schieten wij onszelf in de voet.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil ingaan op de aanpak van het Griekse probleem, waar reeds eerder aan is gerefereerd. Velen van ons die de ontwikkelingen en de aanpak van het probleem van dichtbij volgen, hebben stellig het gevoel dat de Commissie door de Raad opzij is geschoven.

Mijns inziens is de Commissie al sinds jaar en dag een stabiliserende factor voor de kleine en middelgrote lidstaten van de Unie tegenover de Raad. Nu lijkt het me echter dat de rol van de Raad voor wat betreft de problemen waar Griekenland, en niet alleen Griekenland, mee te kampen heeft, zich slechts beperkt tot stappen en verklaringen van technocratische aard.

Mijn specifieke vraag luidt nu als volgt: we spreken over een economie en een Monetaire Unie met sterkere supranationale elementen. We spreken ook over een ambitieuze Europa 2020-strategie, die momenteel door de Commissie wordt opgesteld, en we hebben het over bestrijding van werkloosheid en armoede. Hoe kan de Commissie deze ambitieuze strategieën echter implementeren als zij niet de rol krijgt die haar toebehoort?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (EN) Zoals u weet houdt de werkgelegenheid direct verband met de algehele economische situatie. Laten we daar kristalhelder over zijn. Willen we terug naar het werkgelegenheidsniveau van voor de crisis, dan zal er in Europa eerst weer meer economische groei moeten worden bewerkstelligd.

Daarom steken we nu onze energie in de nieuwe bronnen van groei en proberen we de groei, die voor de Europese Unie zo essentieel is, weer op gang te brengen.

Dat heeft nu onze prioriteit. Dat gezegd hebbende, er zijn bepaalde maatregelen die speciaal zijn genomen met het oog op de werkgelegenheid. Onze EU 2020-strategie bevat een aantal voorstellen voor nieuwe vaardigheden, voor nieuwe banen, voor jongerenprogramma's, maar in de grond gaat het erom dat er weer

moet worden voldaan aan de voorwaarden voor groei, en een van die voorwaarden is vertrouwen in onze economie.

Ten aanzien van de Griekse situatie zou ik willen zeggen dat veel ook te maken heeft met vertrouwen in de toekomst van de Griekse economie. Daarom is de situatie in Griekenland zo sterk afhankelijk van de correctie van bepaalde begrotingsonevenwichtigheden.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Commissie, zoals mijn collega's zojuist benadrukten, is de situatie van de werkgelegenheid in Europa zeer verontrustend. In 2009 hebben 2,7 miljoen mensen in de eurozone hun baan verloren. Bovendien is het percentage van de bevolking met een baan dat het risico loopt om onder de armoedegrens terecht te komen, gestegen tot 8 procent van de werknemers in Europa, om maar niet te spreken van het feit dat bijna 17 procent van de bevolking reeds onder de armoedegrens leeft.

Denkt u niet dat gezien deze situatie er een strategie moet worden uitgevoerd die gebaseerd is op twee essentiële hoofdlijnen? Ten eerste moet fatsoenlijk werk worden versterkt. Dit had deel moeten uitmaken van de strategie 2020 in plaats van alleen werkgelegenheid voor de groei. Bent u overigens van plan om voor de ontwikkeling van een duurzame en solidaire samenleving het creëren van groene en slimme banen te bevorderen? Ten tweede moet de arbeidsparticipatie in Europa worden verhoogd, in het bijzonder die van jongeren – u sprak er al over –, maar ook die van vijftigplussers.

Uit de toename van de aanvragen bij het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering en de herstructureringen in verschillende sectoren blijkt dat noodzakelijk is om een globaal industrieel beleid te ontwikkelen.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (FR) Alle problemen die u aanhaalt, mijnheer Daerden, komen aan de orde in de strategie 2020. Over fatsoenlijk werk heb ik reeds gesproken in mijn richtsnoeren voor het beleid, evenals over het opstellen van een daadwerkelijk Europees industrieel beleid, niet het oude industriële beleid, maar een beleid dat gericht is op een duurzame industrie voor Europa, op een moderner beleid gericht op duurzaamheid.

Wat betreft jongeren, minstens twee van onze grote initiatieven zijn op hen gericht, namelijk *Youth on the move* en *New skills for new jobs*. We hebben de klemtoon gelegd op enkele doelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, de strijd tegen armoede en de strijd voor sociale insluiting. Deze dimensie komt aan de orde in de strategie 2020, juist omdat we vinden dat de strijd tegen werkloosheid momenteel de hoogste prioriteit heeft. Ik denk dat we door de ontwikkeling van deze strategie belangrijke resultaten kunnen boeken in de strijd tegen werkloosheid.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals u weet is de werkloosheid in de afgelopen jaren in alle Europese landen toegenomen, zij het dan in diverse vormen, en men verwacht dat deze nog verder zal toenemen.

Alle economen zijn het erover eens dat het minstens twee jaar zal duren voordat de lichte signalen van herstel, die her en der al zichtbaar zijn, overal te zien zullen zijn en dat het herstel in elk geval 10 jaar lang zo beperkt zal zijn dat het niet tot extra werkgelegenheid al leiden. Dit houdt in dat de werkloosheid verder zal toenemen en dat mensen die nu nog een baan hebben hun baan zullen verliezen. Tegelijkertijd zullen we over generaties jongeren beschikken die niet in staat zijn en niet in staat zullen zijn om de arbeidsmarkt te betreden.

Ik vraag u of u niet denkt dat het noodzakelijk is om, met het oog op deze situatie, maatregelen te bevorderen gericht op het waarborgen van een standaardinkomen in Europa voor al degenen die hun baan verliezen, en het probleem van jonge mensen als een soort noodsituatie te zien en daarom met specifieke scholingsmaatregelen te komen, waar zij gebruik van kunnen maken zolang zij buiten de arbeidsmarkt staan.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Uw analyse van de situatie op de arbeidsmarkt is in principe correct. De werkgelegenheid daalt feitelijk nog steeds, zij het minder snel dan voorheen. Ook zien we steeds meer consistente signalen van stabilisatie in bepaalde lidstaten.

Maar de economie heeft haar klim uit de diepe recessie negen maanden geleden ingezet, en het kan dit jaar nog wel even duren voor de fragiele toename van de economische activiteit resulteert in een omkering van de negatieve trend op de arbeidsmarkt. Daarom heeft de werkgelegenheid nu prioriteit. Deze is met name voor jongeren zorgwekkend, zoals u zei. Meer dan twintig procent van de jongeren in Europa is werkloos. Daarom hebben we voor dit jaar drie initiatieven gelanceerd. Twee daarvan heb ik al genoemd. De derde is het kader voor jeugdwerkgelegenheid. Tot de specifieke initiatieven die we gaan ontplooien behoort ook de

versterking van beroepsgerichte, met het Europees Sociaal Fonds gefinancierde opleidingen met behulp van meer stageprogramma's, evenals de bevordering van hoogwaardige leerervaringen in de werkomgeving na afstuderen, de zogenoemde stageopleidingen, waarbij het ook mogelijk zal zijn om stage te lopen in andere lidstaten.

Graham Watson (ALDE). - (EN) Vorige week heeft de European Climate Foundation haar Routekaart 2050 gelanceerd. Deze routekaart beschrijft drie routes die de Europese Unie kan bewandelen om voor 2050 haar CO₂-uitstoot met tachtig procent terug te dringen, conform de doelen die we ons in Kyoto hebben gesteld. We kunnen dit bereiken voor een bedrag dat niet veel hoger is dan onze gebruikelijke kosten. We zouden bijna helemaal zelf kunnen voorzien in onze energiebehoefte en we zouden een significante netto werkgelegenheidsgroei zien door onze economie koolstofarm te maken.

Maar dit is alleen mogelijk op Europees niveau. Is de Commissie van plan gebruik te maken van deze routekaart? Wil zij zich inzetten om de Europese Unie nieuw elan te geven door de noodzakelijke beleidsmaatregelen voor te stellen? Zult u, voorzitter Barroso, gezien de mogelijkheden voor het scheppen van banen, het idee gebruiken om de lidstaten aan te zetten tot de noodzakelijke actie?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (EN) Ik ben op de hoogte van dat rapport van de European Climate Foundation en in het kader van de EU 2020-strategie hebben wij inderdaad het kerninitiatief "Efficiënt gebruik van hulpbronnen" voorgesteld, dat precies is bedoeld om de economische groei los te koppelen van het gebruik van hulpbronnen. Dit zal Europa een concurrentievoordeel geven ten opzichte van andere internationale partners.

Deze doelstelling is ook volledig verwerkt in het werkprogramma van de Commissie voor 2010 en daarna. De Commissie wil een route uitstippelen om Europa vóór 2050 om te vormen tot een koolstofarme economie die efficiënt omgaat met hulpbronnen en die veerkrachtig genoeg is om de klimaatverandering op te vangen. Deze overgang zal met name worden bewerkstelligd door het koolstofarm maken van de energie- en de transportsector, waarmee een langetermijnkader voor beleid en investeringen tot stand zal komen, met de nadruk op investeringen.

Wij geloven dat de klimaatagenda, zoals de hernieuwbare energiesector laat zien, ook een manier kan zijn om meer banen te creëren in Europa, de zogenoemde 'groene banen'.

Helga Trüpel (Verts/ALE). - (EN) Recentelijk zijn er verschillende nieuwe IT-tools gepresenteerd, waaronder Google Books en iPad, die toegang bieden tot culturele inhoud in digitale vorm; ik verwijs hierbij met name naar de zogenoemde e-boeken. Deze initiatieven zijn echter grotendeels afkomstig uit de Verenigde Staten. Wat doet de Commissie om de digitalisering van ons cultureel erfgoed op het Europese continent te bevorderen?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. - (EN) De Europese Digitale Bibliotheek heeft de uitdaging opgepakt om de collecties van onze nationale bibliotheken, musea en hun archieven online te zetten. Het digitaliseren, beschikbaar maken en bewaren van onze cultuurschatten is een belangrijke opgave van deze tijd. Maar we moeten het doen zonder de rechten van auteurs en uitgevers in gevaar te brengen, en dat geldt ook voor uitverkochte en 'verweesde' werken. Verder moeten we evalueren of onze financiële inspanningen en de publiek-private partnerschappen waarmee hier en daar ervaring wordt opgedaan, afdoende zijn om deze uiterste belangrijke maatschappelijke taak te volbrengen.

In dit verband het ik vicevoorzitter Kroes en commissaris Vassiliou verzocht een *comité des sages* in het leven te roepen. Het doet me plezier u vandaag te kunnen vertellen dat deze taak zal worden toevertrouwd aan de heer Maurice Lavie, mevrouw Elizabeth Nigerman en de heer Jacques Decare. Als *comité des sages* zullen zij zich inzetten voor het idee ons zeer belangrijke culturele erfgoed te behouden via digitalisering, natuurlijk zonder de eigendomsrechten te veronachtzamen. Ik zie uit naar hun aanbevelingen inzake deze belangrijke kwesties tegen het eind van het jaar.

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Mijnheer de voorzitter van de Commissie, ik wil graag weten of de sluiting van het luchtruim die al enkele dagen duurt, volgens u een invloed zal hebben op de werkgelegenheid in de luchtvaartsector. Vandaag schreef de invloedrijke krant *Financial Times* op haar voorpagina dat deze sluiting, die bijna zeven miljoen passagiers deed stranden en tot de annulering van 80 000 vluchten leidde, voor de luchtvaartsector een verlies van tweehonderd miljoen dollar per dag betekent. Heeft dit volgens u een effect op de werkgelegenheid in deze sector? Als ik het goed begrijp was dit de hoofdreden waarom u en mijnheer Van Rompuy niet aanwezig waren op de begrafenis van de Poolse president in Krakau.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Allereerst wil ik zeggen dat ik de kwestie van de uitvaart volledig gescheiden wil houden van de rest.

Ik had veel respect voor president Kaczyński. Ik heb met hem op zeer loyale wijze samengewerkt en ik heb al het mogelijke gedaan om zijn uitvaart te kunnen bijwonen.

Alle ceremonies die ik kon bijwonen ter nagedachtenis aan president Kaczyński, zijn echtgenote en alle anderen die zijn omgekomen bij dat tragische ongeval, heb ik bijgewoond. Ik begrijp echt niet dat iemand de dood van zo velen kan gebruiken om dit soort kritiek te leveren op de Europese instellingen.

Ik heb tot het allerlaatste moment geprobeerd om naar de uitvaart van president Kaczyński te gaan. Het probleem is dat ik pas op zaterdag, heel laat op de avond, te horen kreeg dat de vlucht die de Belgische autoriteiten hadden georganiseerd was geannuleerd. Ik had toen geen mogelijkheid meer om te gaan.

Ik wil dus heel duidelijk maken dat ik alles heb gedaan wat in mijn macht lag om mijn respect te betonen, niet alleen aan de mensen die zijn omgekomen bij de ramp, maar ook aan de Poolse natie.

Dan zou ik nu graag de andere minuut gebruiken om de vraag over de luchtvaartsector te beantwoorden. Wij zijn ons bewust van de enorme impact van het probleem van de vulkaan op de sector. Daarom zijn we ook al bezig om te kijken hoe we zo nodig de Europese luchtvaartsector kunnen helpen.

De Europese luchtvaartmaatschappijen lijden zware financiële verliezen, die ontstaan doordat zij meerdere dagen lang hun commerciële activiteiten niet mogen uitvoeren. We moeten zoeken naar een alomvattende oplossing om de sector uit de crisis te helpen, en feitelijk hebben we een precedent, te weten de crisis na 11 september. Dus kijken we naar mogelijke manieren om de regels met betrekking tot staatsteun te versoepelen, zoals wij dat ook in het verleden hebben gedaan. We hebben dit vandaag tijdens de bijeenkomst van het college besproken.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Voorzitter, heer Barroso, volgens de officiële gegevens schommelde de werkloosheid in de Europese Unie in de periode 2000-2006 tussen 8 en 9 procent, tot meerdere eer en glorie van de Lissabonstrategie die het over volledige werkgelegenheid had.

In een recent verslag stelt de Commissie dat de werkloosheid in 2010 de 10 procent zal bereiken en zelfs zal overschrijden, wat een “sociale vulkaan” is, om te spreken met de taal van het moment.

Voorts is in een hele reeks landen waar bezuinigingsmaatregelen worden getroffen, zoals in Ierland en in Griekenland, maar ook in landen als Roemenië, Hongarije en Letland, waar het Internationaal Monetair Fonds bij is betrokken, de werkloosheid opgelopen tot recordhoogtes.

Gelet op het bovenstaande zou ik u de volgende vraag willen stellen: heeft de Commissie de gevolgen onderzocht van het bezuinigingsbeleid dat u er bij de landen wilt doordrukken, opdat zij de crisis te boven kunnen komen? Heeft u onderzocht welke gevolgen de betrokkenheid van het Internationaal Monetair Fonds heeft voor de werkgelegenheid en de economie van het land? Geloof u dat de werkloosheid in Europa als gevolg van dergelijk beleid zal afnemen?

José Manuel Barroso, *voorzitter*. – (EN) We dwingen niemand om wat voor maatregelen dan ook te nemen. Ten aanzien van Griekenland kan ik u zeggen dat de Griekse autoriteiten besluiten hebben genomen, maar u zult zeker begrijpen dat de macro-economische onevenwichtigheden in de Griekse economie zeer slecht uitpakken voor de economische groei, en ook voor de werkgelegenheid.

Het is duidelijk dat er zonder herstel van het vertrouwen in de Griekse overheidsfinanciën geen sprake zal zijn van investeringen of economische groei in Griekenland. En zonder groei kunnen we geen werkgelegenheid creëren. Daarom moeten we macro-economische stabiliteit en een streng macro-economisch beleid niet lijnrecht tegenover economische groei plaatsen. Het probleem is dat we moeten uitvinden hoe we een overgang kunnen bewerkstelligen, hoe we de economieën die er de marge voor hebben kunnen blijven prikkelen en tegelijkertijd de evenwichten kunnen respecteren die noodzakelijk zijn voor macro-economische stabiliteit. Daarom is het in het belang van de Griekse economie en van de Griekse werknemers dat de Griekse overheidsfinanciën zo snel mogelijk geloofwaardig worden.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Mijn vraag heeft betrekking op de vulkaanuitbarsting die natuurlijk gevolgen zal hebben voor fijnstof en CO₂-emissies. Denkt u dat het mogelijk is om te evalueren met welke fijnstofniveaus we in de toekomst rekening moeten houden om geen arbeidsplaatsen in gevaar te brengen? Onze richtlijnen voor luchtkwaliteit leggen hier namelijk grote beperkingen op.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Noch de Europese instellingen, noch de nationale regeringen kunnen iets doen aan het probleem met de vulkaan, dat staat vast. Het is gebeurd en nu moeten iets doen aan de gevolgen.

Ten aanzien van de luchtvaartsector hebben we al aangegeven dat we aan het bekijken zijn wat we kunnen doen, ook op basis van het precedent dat is geschapen na 11 september.

Voor wat betreft de economische situatie: mijns inziens is het nog te vroeg om een algehele inschatting te maken van de schade, en het is waarschijnlijk beter om heel dramatische scenario's – paniekscenario's – te vermijden. Op dit moment is het van belang dat er iets wordt gedaan aan de schade en dat we proberen te kijken wat we op Europees niveau kunnen doen, met in het achterhoofd één belangrijk feit: op Europees niveau zijn we verantwoordelijk voor één procent van alle publieke gelden. De overige 99 procent is in handen van de lidstaten. Daarom vind ik het onredelijk om van de Europese Unie te verwachten dat zij alle problemen oplost, terwijl wij daar de middelen niet voor hebben.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, in de EU 2020-strategie hebt u erg ambitieuze cijfers gepresenteerd: een verhoging van de werkgelegenheid van 63 tot 76 procent en een vermindering van de werkloosheid onder vroegtijdige schoolverlaters tot 10 procent. U legde ook de nadruk op onderwijs, dat de sleutel voor ontwikkeling is, opdat in de toekomst 40 procent van alle Europese burgers een hogere opleiding zal hebben genoten.

Daarom stel ik de volgende vraag: zullen het Europees Sociaal Fonds en de middelen die voor onderzoek en ontwikkeling bestemd zijn, in de toekomstige begroting van de Europese Unie behouden blijven? Want dit is toch de sleutel voor modernisering, innovatie en verhoging van de werkgelegenheid. Bent u niet van mening dat we de nadruk moeten leggen op de ontwikkeling van micro-entiteiten? Dat is immers de beste manier om arbeid anders dan in loondienst aan te moedigen. De cijfers voor arbeid anders dan in loondienst zijn nog steeds te laag. Daarom lijken deze vragen in deze context op hun plaats te zijn.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) Ja, u weet dat wij onderwijs hebben voorgesteld als een van de doelstellingen in de EU 2020-strategie. De bestrijding van vroegtijdig schoolverlaten en de verhoging van de deelname aan tertiair onderwijs maken daar ook deel van uit. Wat ons betreft kunnen we onmogelijk praten over de concurrentiepositie van Europa zonder het onderwijs daarbij te betrekken.

Daarom proberen we alle lidstaten te overreden onze doelstelling te accepteren, en uiteraard moeten er nadien middelen worden gemobiliseerd, deels afkomstig van de lidstaten en deels van de Europese Unie. Ook moeten we naderhand spreken over de financiële vooruitzichten. Wij zijn weliswaar nog niet zover maar ik denk zeker dat er ook maatregelen genomen moeten worden op Europees niveau, als aanvulling op de inspanningen van de nationale regeringen. Het Europees Sociaal Fonds kent zelfs al enkele regelingen om jongeren te helpen met opleidings- en stageplaatsen. Dit is onze intentie. We kunnen niet vooruitlopen op de zaken aangezien we niet weten welke middelen er beschikbaar zullen zijn voor het Europees Sociaal Fonds, maar we vinden zeker dat we op het niveau van de Europese instrumenten een behoorlijke ambitie aan de dag moeten leggen.

Jutta Steinruck (S&D). – (DE) Gisteren kregen we via de media te horen dat de Opel-fabriek in Antwerpen zal sluiten. Dit is slechts een van de voorbeelden waarbij banen in Europa verloren gaan. Donderdag aanstaande zullen de Europese industriebonden in heel Europa demonstreren. Ze willen banen en de garantie dat Europa ook in de toekomst een vestigingsplaats voor de industrie is. De vakbondsleden willen volledige werkgelegenheid, maar ze willen ook effectief Europees beleid en concrete antwoorden, nu en niet over vijf jaar.

Uw werkprogramma komt in dit opzicht niet echt met concrete informatie. U hebt net ook verwezen naar de richtlijnen en het standpuntendocument EU 2020. Naar mijn mening is dit niet concreet genoeg. U moet echt voorbeelden geven. Wat bent u voornemens te doen voor het herstel van onze strategisch belangrijke industriële sectoren in Europa en welke rol speelt de Commissie bij het toekomstbestendig maken van de auto-industrie en het garanderen van banen?

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (EN) De richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid hangen sterk af van de algemene economische groei, maar het is onze bedoeling om het werkgelegenheidsaspect te versterken in onze EU 2020-strategie. Er zijn feitelijk vier richtsnoeren: het opvoeren van de arbeidsparticipatie en het terugdringen van de structurele werkloosheid, het ontwikkelen van een geschoolde beroepsbevolking, het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden en het bevorderen van

een leven lang leren, het verbeteren van de prestaties van de onderwijs- en opleidingsstelsels en het vergroten van de deelname aan sociale educatie, en het bevorderen van sociale integratie en het bestrijden van armoede.

Dit zijn algemene richtsnoeren die de Europese instellingen en de nationale regeringen nu moeten nastreven, met gebruikmaking van alle middelen waarover zij beschikken. Het klopt dat er geen zilveren kogel bestaat; er is geen magische oplossing of panacee voor de werkloosheid in Europa. De oplossing ligt mede besloten in de brede maatregelen die zijn genomen met het oog op groei in termen van respect voor financiële stabiliteit, in termen van vertrouwen in onze markten, in termen van het benutten van het potentieel van de interne markt. Dat is de enige manier.

Ten aanzien van de auto-industrie: we weten natuurlijk dat er sprake was van overcapaciteit, niet alleen in Europa maar in de hele wereld, en we volgen de ontwikkelingen op de voet samen met de sector zelf, en ook met de vakbonden in de sector.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, werkloosheid en uitsluiting onder jongeren zijn een groot probleem. Zoals u zei, is 20 procent van de jongeren werkloos.

Het probleem is ook dat de meesten van de vele mensen die nu worden ontslagen ouder zijn dan vijftig. Tegelijkertijd zegt men in veel lidstaten dat wij het werkzame leven moeten verlengen, dus dat de pensioenleeftijd omhoog moet, en dat wij meer werknemers uit het buitenland nodig hebben en er dus veel arbeidsmigratie nodig is. Naar mijn mening is hier sprake van een zekere tegenstrijdigheid.

Ik wil het volgende vragen: als men het werkzame leven wil verlengen, waarom wordt mensen van boven de vijftig dan niet de mogelijkheid geboden om door te gaan met werken en worden zij in plaats daarvan ontslagen? Waarom creëren wij geen mogelijkheden voor jongeren in plaats van hun te vertellen dat wij arbeidsmigratie uit het buitenland nodig hebben?

Wat is de Europese strategie in dezen? Kunnen wij een dergelijke strategie tot stand brengen? Ik denk dat wij het er allemaal over eens zijn dat er arbeidsplaatsen gevonden moeten worden voor jonge getalenteerde mensen en dat zij niet mogen worden uitgesloten. Uitsluiting zal onze samenleving veel te veel kosten.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Ik wil bovenaan eindigen in deze mondiale concurrentiestrijd. Eén ding staat vast: we hebben meer mensen nodig die meer en langer werken – en, zou ik zeggen, ook beter, op een meer concurrerende manier.

De verlenging van het werkzame leven en een zekere mate van immigratie in Europa sluiten elkaar niet uit. Ik wil u erop wijzen dat er op dit moment – en dat is best bijzonder – bijna een miljoen vacatures zijn in Duitsland en bijna een half miljoen vacatures in het Verenigd Koninkrijk. Dit wijst op een discrepantie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, en dat is een probleem.

Op dit gebied is er enorm veel te doen. Ik denk dat de hervormingen van de pensioenstelsels ook een manier zijn om daaraan bij te dragen. Ik wil benadrukken dat de lidstaten tijdens deze crisis niet hebben teruggegrepen naar het traditionele beleid door mensen eerder met pensioen te sturen. Dat hebben ze niet gedaan. Het is zelfs mogelijk gebleken om mensen langer aan het werk te houden. Dit is belangrijk, want als we willen dat Europa haar concurrentiepositie behoudt dan moet de arbeidsparticipatie in Europa omhoog.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, in uw redevoering van vandaag zei u dat het helpen van jonge afgestudeerden bij het effectief betreden van de arbeidsmarkt een prioriteit is van het werkgelegenheidsbeleid van de Commissie.

We weten allemaal dat het werkloosheidscijfer in deze maatschappelijke groep erg hoog ligt. In Spanje bedraagt de werkloosheid in deze groep bijna veertig procent, in Polen twintig procent, en het cijfer groeit spijtig genoeg gestaag. Het gebrek aan compatibiliteit tussen opleidingen en de noden van de arbeidsmarkt en de beperkte toegang tot stageplaatsen lijken het grootste probleem.

Kunnen we volgens u spreken over een beperkte effectiviteit van het Leonardo da Vinci-programma voor onderwijs en beroepsopleiding? Hoe beoordeelt u dit programma? Bereidt de Europese Commissie nieuwe maatregelen voor om de stijging van de werkloosheid bij jonge mensen te remmen? Indien ja, welke? Wat kunt u, mijnheer de Voorzitter, vandaag aanbieden en voorstellen aan jonge mensen in Europa?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Het probleem van de werkloosheid is momenteel het meest dramatisch voor de jeugd; meer dan twintig procent van de jongeren is werkloos.

Daarom hebben we drie concrete initiatieven aangekondigd: 'jeugd in beweging', 'jongerenwerkgelegenheid' en 'nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen'. 'Jeugd in beweging' om de doelmatigheid en rechtvaardigheid van de Europese onderwijs- en opleidingsstelsels te verbeteren; 'jongerenwerkgelegenheid' om manieren te vinden om de gevolgen van de crisis voor jongeren het hoofd te bieden en 'nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen' om vaardigheden en arbeidsaanbod beter af te stemmen op de behoeften.

Ik heb zojuist de situatie in twee van de grootste lidstaten in Europa voor het voetlicht gebracht, omdat tegen 2020 voor nog eens zestien miljoen banen een hoge opleiding vereist zal zijn. Het Europees Sociaal Fonds zal in de periode 2007-2013 bijvoorbeeld 13,5 miljoen euro steken in het promoten van aanpasbaarheidsmaatregelen voor werknemers en ondernemingen.

Er zijn dus bepaalde maatregelen die we op Europees niveau, op Gemeenschapsniveau, kunnen nemen als aanvulling op de activiteiten van onze lidstaten in de strijd tegen de jeugdwerkloosheid.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer Barroso, ik ben het niet met u eens. U zegt dat EU 2020 maatregelen bevat waarmee we het potentieel aan groene banen in de Europese Unie kunnen benutten. Dat klopt niet. U hebt gewoon vergeten om dit op te nemen in uw strategie en ik vraag me af waarom. Het is zonneklaar dat als je werkgelegenheid wilt stimuleren, groene economie een goede mogelijkheid is om banen te creëren. Waarom staat dit niet in EU 2020? Wat is de Commissie voornemens te doen om het potentieel aan groene banen ook echt te benutten, vooral nu het voorzitterschap van de Raad dit als een belangrijk punt in zijn concept heeft opgenomen, omdat het gelooft dat dit een geweldige mogelijkheid biedt? Wat is de Commissie voornemens te doen?

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Ik moet u in herinnering brengen dat het de Commissie was die het klimaat- en energiepakket heeft gelanceerd. Ook hebben wij gewezen op het enorme werkgelegenheidspotentieel van bepaalde sectoren die zich bezighouden met het zogenoemde 'vergroenen' van de economie. Dat is zeker een prioriteit voor de toekomst en het is dan ook een van de belangrijkste doelstellingen van de EU 2020-strategie.

Wij hebben onze klimaat- en energiedoelstellingen centraal gesteld in de EU 2020-strategie, van twintig procent reductie van broeikasgassen tot twintig procent hernieuwbare energie en een verbetering van twintig procent op het gebied van energie-efficiënte.

Om deze doelstelling van twintig procent hernieuwbare energie te realiseren, gaan we bijvoorbeeld banen scheppen over de gehele breedte van de hernieuwbare energiesector. Het is dus zeker het centrale thema van onze economische strategie voor de toekomst; sterker nog, het is een van onze kerndoelstellingen. Groei, niet alleen slimme en billijke groei, maar ook duurzame groei.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, hier wordt veel gesproken over jongeren, wat zeer terecht is. Er is echter ook een andere groep mensen die in grote mate door deze werkgelegenheids crisis wordt getroffen, namelijk vrouwen. Nu de nationale economieën steeds meer in de rode cijfers terechtkomen en de lidstaten in hun begrotingen snijden, wordt er vaak bezuinigd op sectoren waarin veel vrouwen werken, zoals gezondheidszorg en onderwijs.

Ik wil aan u, mijnheer Barroso, vragen, wat u gaat zeggen en doen tegen de lidstaten die bezuinigen op menselijke hulpbronnen, onderwijs en gezondheidszorg, terwijl in de Europa 2020-strategie staat dat wij daarin juist moeten investeren. Wat wilt u, gegeven het feit dat het huidige credo in de lidstaten luidt "bezuinigen, bezuinigen, bezuinigen" en niet "investeren, investeren, investeren in mensen", tegen deze lidstaten ondernemen?

José Manuel Barroso, voorzitter van de commissie. – (EN) Voor vrouwen is het werkloosheidspercentage in februari 2010 gestegen tot 9,3 procent, tegenover 9,8 procent voor mannen. Het percentage werkloze vrouwen is dus lager dan het percentage werkloze mannen. Maar het is, zoals u aangaf, waar dat de werkgelegenheid voor vrouwen in de toekomst meer reden kan geven tot zorg, aangezien de sectoren die het zwaarst zullen worden getroffen door de naderende bezuinigingen, juist sectoren zijn die sterk afhankelijk zijn van veelal door vrouwen vervulde banen.

We moeten de lidstaten vragen hier in hun beleid rekening mee te houden en niet te accepteren dat vrouwen in deze overgang worden benadeeld. Wij zijn van mening dat het beoogde werkgelegenheidspercentage – en we hebben dit in de Europese Raad ook besproken met de lidstaten – tot doel moet hebben de werkgelegenheid voor zowel mannen als vrouwen te bevorderen. Sommige lidstaten hebben op dit gebied

veel te winnen. Er zijn namelijk lidstaten waar de arbeidsparticipatie van vrouwen nog steeds veel lager ligt van die van mannen.

De Voorzitter. – Mijnheer Barroso, hartelijk dank voor uw antwoorden en uw aanwezigheid tijdens het vragenuur in het Europees Parlement. Ik denk dat het interessant was.

Ik dank u, collega's, voor uw inzet het afgelopen uur.

We zullen de heer Barroso volgende maand weer ontmoeten tijdens het vragenuur.

VOORZITTER: DAGMAR ROTH-BEHRENDT

Ondervoorzitter

8. De EU-strategie voor de betrekkingen met Latijns- Amerika (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A7-0111/2010) van José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, namens de Commissie buitenlandse zaken, over de strategie van de EU voor de betrekkingen met Latijns-Amerika (2009/2213(INI)).

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, rapporteur. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, ik wil graag zeggen dat het verslag dat de commissie heeft goedgekeurd enerzijds een erkenning is van de inspanningen van het Spaanse voorzitterschap van de Europese Unie – dat ik hier niet aanwezig zie, wat me verbaast, aangezien het om een Latijns-Amerikaans onderwerp gaat – en anderzijds de mededeling van de Commissie getiteld “De Europese Unie en Latijns-Amerika: een partnerschap van wereldspelers”, verwelkomt. Ik denk inderdaad dat het moeilijk zal zijn twee regio's te vinden die meer gemeen hebben op het gebied van waarden en belangen dan Europa en Latijns-Amerika.

Mevrouw de Voorzitter, de cijfers zijn bekend: ze hebben samen meer dan een miljard burgers, leveren meer dan 25 procent van het mondiale bruto binnenlands product en vormen, samen met de landen van het Caribisch gebied, bijna een derde van alle landen die deel uitmaken van de Verenigde Naties.

Bovendien is bekend dat, hoewel de cijfers een lichte daling vertonen, de Europese Unie de belangrijkste donor is van ontwikkelingshulp, de belangrijkste investeerder in de regio, de op een na grootste handelspartner van Latijns-Amerika en de grootste van de Mercosur en Chili.

Nog belangrijker dan de cijfers is het feit dat Latijns-Amerika voor Europa meer dan alleen een markt is. Wij delen dan ook een groot aantal beginselen en waarden, zoals een pluralistische en representatieve democratie, respect voor mensenrechten en fundamentele vrijheden, vrijheid van meningsuiting, rechtsstaat, respect voor de grondwet, recht op een eerlijk proces en de verwerping van alle vormen van dictatuur en autoritair bestuur.

Deze top, mevrouw Ashton, vindt op een bijzonder moment in het tijdschema van de Europese Unie en Latijns-Amerika plaats. Voor de Europese Unie is het een bijzonder moment, omdat wij, nu we door een hervormingsproces zijn gegaan en het Verdrag van Lissabon in werking is getreden, nogal in beslag zijn genomen door het bestuderen en oplossen van onze eigen problemen, door de economische en financiële crisis. We hebben gezien dat het Internationaal Monetair Fonds voor het eerst geen Latijns-Amerikaans land hoeft te redden, maar een lidstaat van de Europese Unie die deel uitmaakt van de Monetaire Unie.

Als we kijken naar de groeicijfers van de Europese Unie van vorig jaar, zien we dat er sprake was van een negatieve groei van gemiddeld 5 procent, terwijl Latijns-Amerika een negatieve groei had van 1,8 procent. Als we kijken naar de groeiperspectieven voor volgend jaar, zien we dat men voor de Europese Unie een gemiddelde groei verwacht van 0,7 procent en voor Latijns-Amerika een groei van 5 procent. Dat wil zeggen dat de volgende top niet een Noord-Zuid top wordt, in de stijl van de vorige toppen, maar een top tussen gelijken. In die zin denk ik dat we terug moeten kijken, ook al is het maar kort, en tevreden mogen zijn met wat we in de afgelopen paar jaar hebben bereikt.

Het is echter duidelijk dat er nog veel moet gebeuren. Mevrouw Ashton, de Europese Unie heeft tussen 2000 en 2010 associatieovereenkomsten gesloten met Mexico en Chili, maar de Verenigde Staten hebben overeenkomsten gesloten met heel Midden-Amerika, met Colombia en met Peru, evenals met diverse landen van de Mercosur. Daarom moeten wij de verloren tijd snel inhalen en op een bepaalde manier streven naar strategische samenwerkingsverbanden met Mexico en Chili, de evolutieve clausule in deze overeenkomsten opnemen en overeenkomsten sluiten met Midden-Amerika, waarvoor we royaler over de brug moeten

komen. Tegelijkertijd is het Parlement verheugd over de initiatieven die u heeft gepresenteerd om een stichting Europa-Latijns-Amerika op te richten en een investeringsfaciliteit in het leven te roepen.

Deze top is echter niet zomaar een top, mevrouw Ashton. Op deze top staat een zeer specifieke zaak op het spel. Als wij ons aandeel in de handel met die regio steeds kleiner zien worden, dat al is verminderd van 25 procent naar iets meer dan 15 procent ten gunste van landen als China, zullen wij overbodig worden. Daarom verzoek ik u, als hoge vertegenwoordiger en vicevoorzitter van de Commissie om, in lijn met het Spaanse voorzitterschap, onze vrienden in Latijns-Amerika een duidelijke en daadkrachtige boodschap te sturen over de verbintenis van dit nieuwe Europa dat wij aan het opbouwen zijn.

Catherine Ashton, *vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, geachte leden, ik ben blij dat ik weer terug ben in het Europees Parlement en ik verheug mij zeer op dit debat over de betrekkingen met Latijns-Amerika.

Om te beginnen zou ik de heer Salafranca graag willen bedanken voor zijn uitstekende verslag. Ik vind dat het verslag een illustratie is van de convergentie tussen de standpunten van onze twee instellingen ten aanzien van het belang van – en, zoals hij terecht zei, de vooruitzichten voor – het partnerschap van de Europese Unie in deze regio. Ik verwelkom ten eerste het engagement van het Parlement om de betrekkingen met Latijns-Amerika te versterken door middel van onder andere de interparlementaire dialogen. Onze gezamenlijke inspanningen zijn cruciaal voor de ontwikkeling van een consistent beleid en voor een sterke aanwezigheid in de regio. Ik ben het ermee eens dat de komende top een goede gelegenheid biedt om onze betrokkenheid bij de regio en onze vastbeslotenheid om het partnerschap uit te diepen opnieuw kenbaar te maken.

Zoals het verslag terecht aangeeft, is het partnerschap een succes gebleken. Tegenwoordig is de EU de op een na belangrijkste handelspartner van Latijns-Amerika en de grootste investeerder in de regio. Onze samenwerking op economisch gebied wordt verder uitgebreid naar belangrijke strategische kwesties: klimaatverandering, non-proliferatie, drugsbestrijding en bevordering van vrede en veiligheid over de hele wereld.

Vanuit deze gedachte heeft de Commissie vorig jaar haar strategie voor Latijns-Amerika opgesteld in een mededeling met de titel “De Europese Unie en Latijns-Amerika: een partnerschap van wereldspelers”. Onze belangrijkste conclusies betroffen het opvoeren van de regionale dialoog en het ondersteunen van de regionale integratie, het versterken van de bilaterale betrekkingen – rekening houdend met de diverse omstandigheden in de regio – en het aanpassen van de samenwerkingsprogramma’s om ze doel- en resultaatgericht te maken.

Het verheugt mij dat we sindsdien een aantal initiatieven hebben kunnen nemen. We hebben heel nauw samengewerkt met Brazilië en Mexico bij de opzet van strategische partnerschappen en met Chili bij de associatie voor ontwikkeling en innovatie. Met Peru en Colombia hebben we de onderhandelingen over een multilaterale handelsovereenkomst afgerond. We verwachten in de nabije toekomst de onderhandelingen af te ronden over een associatieovereenkomst met Midden-Amerika, en we proberen de onderhandelingen met Mercosur te hervatten. We hebben onze beleidsdialogen geïntensiveerd op verschillende gebieden: duurzame ontwikkeling, migratie en strijd tegen illegale drugs. Dit zijn belangrijke onderhandelingen en dialogen. Ze versterken onze betrekkingen.

We kunnen in de praktijk ook veel doen aan regionale integratie. Het is heel belangrijk dat de EU en Latijns-Amerika hun gezamenlijke gewicht in de schaal kunnen leggen om prioritaire kwesties aan te pakken. Wat betreft de top ben ik het er beslist mee eens dat dit een belangrijke gelegenheid is. We willen een actieplan voor samenwerking bij de belangrijkste kwesties: wetenschap, technologie en innovatie, milieu, klimaatverandering, enzovoort. Ten tweede willen we de vooruitgang erkennen die er met de diverse subregio’s is geboekt en bilaterale partnerschappen versterken. Ten derde willen we, zoals de heer Salafranca zei, de investeringsfaciliteit opstarten en de stichting Europa-Latijns-Amerika/Caraïben oprichten. We doen ons uiterste best om de betrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika te versterken in een wereld die natuurlijk snel aan het veranderen is en waar we het potentieel dat we hebben kunnen optimaliseren.

Ik ben zeer benieuwd naar de meningen van de leden van dit Parlement en zal alle vragen graag beantwoorden.

Catherine Grèze, *rapporteur voor advies van de Commissie ontwikkelingssamenwerking*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, in een tijd van crisis op financieel, sociaal en milieugebied, is er in de aanloop naar de top van Madrid een rol voor de Europese Unie weggelegd, een rol op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Als erkend voorvechtster van de rechten van de mens en van ontwikkelingshulp moet de Europese Unie de talrijke uitdagingen in Latijns-Amerika aangaan. Laten we niet vergeten dat de Europese Unie de grootste donor is met bijna drie miljard euro in tien jaar. De Commissie ontwikkelingssamenwerking is blij dat de Commissie zich inzet voor de verwezenlijking van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen voor met name het onderwijs.

Tot mijn genoegen vind ik in het verslag van de Commissie buitenlandse zaken ook de erkenning van feminicide terug, alsmede de prioriteit van de strijd tegen klimaatverandering.

Ik betreur echter dat concrete maatregelen en een daadwerkelijke strategie voor ontwikkeling ontbreken. Na Kopenhagen had de Commissie ontwikkelingssamenwerking de Europese Unie opgeroepen om aandacht te schenken aan innoverende projecten in Latijns-Amerika, zoals die deze week tijdens de top in Cochabamba zijn gepresenteerd of het project Yasuni ITT in Ecuador.

Het respecteren van de politieke, sociale, ecologische en culturele rechten van de inheemse bevolkingsgroepen moet centraal staan in onze trans-Atlantische betrekkingen. Wij hebben ook benadrukt dat de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie, die in Colombia met voeten worden getreden, nageleefd moeten worden. De minimumnormen op ecologisch en sociaal gebied moeten worden nageleefd.

Tot slot betreuren wij dat iedere verwijzing naar openbare diensten, water en gezondheid in het verslag van de Commissie buitenlandse zaken ontbreekt. Persoonlijk geloof ik niet in een toename van onderzoeksorganen met een verwaarloosbaar budget, waarmee geen echte dialoog met het maatschappelijk middenveld mogelijk wordt. Ik geloof niet dat het goed is om voor vage doelstellingen nieuwe begrotingsposten in te voeren waardoor gesnoeid moet worden in de ontwikkelingshulp. Ik geloof in geen enkele overeenkomst waarin de eerbiediging van de mensenrechten en milieurechten niet voorop staat.

De betekenis van het partnerschap EU-Latijns-Amerika is niet alleen gelegen in de bescherming van handelswinsten. De vrijhandelsovereenkomsten met Peru en Colombia zijn hier een erbarmelijk tegenvoorbeeld van. Het is onze plicht om de regionale integratie te bevorderen en ons te verzetten tegen het sluiten van iedere overeenkomst die dat deze integratie zou schaden.

Het is onze verantwoordelijkheid om in al onze buitenlandse betrekkingen in de eerste plaats de mensenrechten en het respect voor het milieu te verdedigen.

Pablo Zalba Bidegain, *namens de PPE-Fractie*. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, hoge vertegenwoordiger, dames en heren, ik geloof heilig dat wij Latijns-Amerika als enorm belangrijke handelspartner moeten beschouwen.

Wij zijn van mening dat de onderhandelingen over een overeenkomst tussen de Europese Unie en Mercosur moeten worden heropend. Deze overeenkomst heeft gevolgen voor 700 miljoen mensen en zou 's werelds meest ambitieuze bi-regionale overeenkomst zijn.

Bovendien zijn wij van mening dat de onderhandelingen over de overeenkomst tussen de Europese Unie en Midden-Amerika vóór de top van Madrid, die volgende maand mei plaatsvindt, moeten worden afgesloten.

Tevens moeten we de associatieovereenkomsten met Mexico en Chili, die een groot succes zijn gebleken, verdiepen. Daarom zijn wij verheugd over de sluiting van de vrijhandelsovereenkomst met Colombia, die zowel voor Europa als voor dat Latijns-Amerikaanse land zeer gunstig zal zijn.

Wij zijn van mening dat het Parlement nu de taak heeft deze overeenkomsten te zijner tijd te ratificeren en ervoor te zorgen dat geen enkel land in het Andesgebied dat een overeenkomst wil sluiten wordt uitgesloten.

Uiteraard zijn wij tevens van mening dat de vrijhandelsovereenkomsten een nuttig instrument kunnen en moeten zijn voor de bevordering en ontwikkeling van burgerrechten en -vrijheden.

Tenslotte zijn wij van mening dat het pad dat wij in de toekomst moeten betreden gericht moet zijn op enerzijds het verdiepen van de overeenkomsten van de Europese Unie met de verschillende landen en regionale groepen en anderzijds het bevorderen van interregionale integratieovereenkomsten binnen Latijns-Amerika.

Emilio Menéndez del Valle, *namens de S&D-Fractie*. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Ashton, allereerst wil ik de heer Salafranca Sánchez-Neyra feliciteren met de zeer succesvolle uitkomst van zijn verslag.

U weet dat de top van mei een uitstekende gelegenheid is om de betrekkingen tussen beide partijen vooruit te helpen. Het Spaanse voorzitterschap verdient applaus voor de inspanningen die het in dit opzicht heeft verricht. Ik denk dat het belangrijk is dat men ook na het verstrijken van dit voorzitterschap de betrekkingen

blijft bevorderen en versterken. Daar heeft u veel te doen, mevrouw Ashton, omdat er in deze wereld geen enkele andere regio meer historische, culturele en institutionele affiniteit heeft met Europa dan Latijns-Amerika. Het versterken van de betrekkingen wordt alleen maar belangrijker als we bedenken dat die regio een hoge mate van consolidatie heeft laten zien, niet alleen omdat de Latijns-Amerikanen dat zelf wilden, maar ook omdat Europa constant steun geeft voor institutionele democratie.

Dit verslag – en ik mag mijns inziens wel zeggen dat mijn fractie er een bevredigende bijdrage aan heeft geleverd – is een goede boodschap om naar de top van mei in Madrid te sturen. Ik hoop dat het verslag zal bijdragen aan de uitkomst van die top en zal benadrukken dat het belangrijk is de strategische betrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika en de Cariben verder te versterken.

Uiteraard steunen wij de instelling van een investeringsfaciliteit in Latijns-Amerika en de oprichting, met het oog op die top, van een Stichting Europa-Latijns-Amerika.

Anderzijds hopen wij dat de top van Madrid een definitieve impuls kan geven aan de onderhandelingen met de Mercosur, hoewel we ons zeer bewust zijn van de problemen waar we de afgelopen jaren tegenaan zijn gelopen.

We zijn tevens verheugd over de aanzienlijke vooruitgang die is geboekt bij de sluiting van een multilaterale overeenkomst met Peru en Colombia, en wij vertrouwen erop dat we te zijner tijd tot een goede en solide formule kunnen komen die de gewenste toetreding van Ecuador mogelijk maakt en dat we de deur open, altijd open zullen laten voor Bolivia.

Hoe kunnen we tenslotte niet verheugd zijn over de meer dan waarschijnlijke en zeer welkome sluiting van de overeenkomst met Midden-Amerika, evenals over de al aanvaarde opnemings van Panama in deze overeenkomst en in die onderhandelingen?

Afsluitend, mevrouw de Voorzitter, wil ik zeggen dat dit alles uiteraard moet worden beschouwd in het kader van wat de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialistische en Democraten in het Europees Parlement beschouwt als de fundamentele sociaal-politieke filosofie op dit gebied, namelijk steun aan de verschillende integratieprocessen in Latijns-Amerika, respect voor de mensenrechten en een inclusieve ontwikkelingsaanpak. Hiervoor moeten de communicatiekanalen altijd open worden gehouden, ook als zich eventuele problemen voordoen, en moeten de banden met onze strategische partners worden versterkt om bij deze doelstellingen vooruitgang te boeken.

Vladko Todorov Panayotov, namens de ALDE-Fractie. – (BG) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, en geachte collega's, allereerst wil ik mijn grote waardering uitspreken voor de geweldige bijdrage die onze collega Salafranca heeft geleverd aan de ontwikkeling van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns Amerika, en voor zijn uitzonderlijke rol bij de opstelling van het verslag. Het strategisch partnerschap tussen de Europese Unie en Latijns Amerika voor de periode tot 2015 zal worden ontwikkeld binnen de context van 'Agenda 2020', de mondiale overeenkomst waaraan gewerkt wordt om klimaatverandering te bestrijden en de ontwikkeling van een groene en ecologisch verantwoorde economie. Ik wil daarom benadrukken dat Latijns-Amerika een strategische partner is waar Europa zijn economische en culturele invloed nog sterker dient uit te breiden. Zeker gezien de huidige financiële crisis kan dit partnerschap van fundamentele betekenis zijn, terwijl er ook meer mogelijkheden kunnen worden gevonden voor uitwisselingen op het gebied van handel, wetenschap en technologie, die ertoe zullen leiden dat wij sterker en stabielere uit deze crisis tevoorschijn kunnen komen.

Ulrike Lunacek, namens de Verts/ALE-Fractie. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik zal het woord voeren in het Spaans, in elk geval in het eerste deel.

Ook ik wil graag mijn erkenning uitspreken voor het onderhandelingsproces dat heeft plaatsgevonden vanaf de eerste presentatie van het verslag van de heer Salafranca Sánchez-Neyra tot wat we nu hebben bereikt. Ik denk dat het een goed proces is geweest, aangezien u enkele van onze standpunten heeft aangenomen, al moet ik zeggen dat het proces uiteraard anders zou zijn verlopen als het verslag zou zijn opgesteld door de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie, maar dat is nu eenmaal de manier waarop de zaken verlopen in dit Parlement.

Mijnheer Salafranca, u zei dat u de relatie tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika als een relatie tussen gelijken wilde zien. Dat idee staat mij aan, maar het probleem is: wie zijn die gelijken? Zijn het de regeringen, die onderling verschillen, of zijn het de bevolkingen, de burgers, die meer informatie vragen, meer rechten – zoals vrouwen – of die vragen om armoedebestrijding?

Dit is iets wat mij moeten vaststellen en iets dat volgens mij nog onvoldoende is uitgewerkt in het verslag. Ik geef echter toe dat wij wel bepaalde successen hebben geboekt. Tevens ben ik verheugd over het feit dat het ons als Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie is gelukt de rechten van inheemse bevolkingen er ook bij te betrekken. Ook het probleem van vrouwenmoorden, een zeer ernstige vorm van geweld tegen vrouwen, is in het verslag opgenomen, evenals het arrest van het Inter-Amerikaanse hof voor de rechten van de mens. Naar mijn mening zijn dit belangrijke successen. Dan is er nog klimaatverandering, een probleem dat de bevolkingen op beide continenten op gelijke wijze treft, bijvoorbeeld wat er met de ijskappen gebeurt.

Wat één aspect betreft is er een verschil tussen wat de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie en de andere fracties wilden. Wij zijn er namelijk niet voor om verder te gaan met de associatieovereenkomsten zoals tot op heden is gebeurd. Wij zouden liever een overeenkomst met de hele Andesgemeenschap sluiten, een brede overeenkomst, en niet alleen een overeenkomst met Colombia en Peru.

Ik wil graag afsluiten met een concrete vraag aan mevrouw Ashton:

(EN) Ik zal in het Engels doorgaan. Dit is een concrete vraag aan u, hoge vertegenwoordiger, en een vraag die we helaas niet in het verslag konden opnemen. Gaat u zich uitspreken tegen megaprojecten zoals de dam bij Del Monte in de rivier de Shingu in Brazilië, die op dit moment wordt gepland en die enorme gebieden aan leefruimte voor de inheemse volkeren zal verwoesten en die ook niet de beste oplossing is wat betreft energieverbruik?

Er zijn protesten gaande in Brazilië, waaraan honderden organisaties in het maatschappelijk middenveld deelnemen. Tevens zijn er in Brazilië rechtszaken aangespannen. Ik zou graag van u willen weten wat de Commissie en u als hoge vertegenwoordiger doen om het milieu in het Amazonegebied te sparen voor de volkeren die daar leven, en voor ons allemaal op deze planeet.

Charles Tannock, namens de ECR-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, hoge vertegenwoordiger, ik feliciteer de heer Salafranca Sánchez-Neyra met zijn uitstekend verslag over de strategische betrekkingen en het partnerschap van de EU met Latijns-Amerika.

Na de uitbreiding van 2004 met de Midden- en Oost-Europese landen heeft de EU begrijpelijkerwijs de blik van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid naar het oosten toe gericht, dat wil zeggen naar Rusland, Centraal-Azië en China. Toch blijft de handel tussen Latijns-Amerika en de EU snel groeien. Deze grotendeels democratische regio, waarmee we veel gemeen hebben, mag dus niet worden vergeten.

Later dit jaar zal Brazilië een andere fase in zijn opkomst als grote economische en politieke wereldmacht ingaan, wanneer er presidentsverkiezingen worden gehouden en president da Silva aftreedt na zijn maximum van twee ambtstermijnen. Brazilië is nu, samen met Mexico, aangewezen als strategische partner van de EU. Colombia is ook een veelbelovend voorbeeld van de manier waarop democratie in Latijns-Amerika werkelijk kan opbloeien, en is op dit moment in onderhandeling met de EU over een vrijhandelszone. Ook daar zullen presidentsverkiezingen worden gehouden, en de bevolking zal het vooruitziende leiderschap van Álvaro Uribe ongetwijfeld gaan missen.

Daarentegen wordt Venezuela geleid door een populistische demagoog, Hugo Chávez, die nauwelijks respect voor democratie en vrijheid van meningsuiting aan de dag heeft gelegd. In Bolivia en Ecuador zijn er ook zorgwekkende tekenen dat het schandelijke voorbeeld van Chávez en van het Cuba van Castro daar navolging zal vinden.

Tot slot, het is hoogst betreurenswaardig dat president Kirchner in Argentinië ervoor gekozen heeft de aandacht van de binnenlandse politiek en haar slechte prestaties als president af te leiden door agressieve taal te bezigen met betrekking tot de Falklandeilanden, waarvan de bevolking graag Brits wil blijven.

Bastiaan Belder, namens de EFD-Fractie. – Bij het waardevolle verslag van collega Salafranca over een EU-strategie voor Latijns-Amerika, wil ik Raad en Commissie, belichaamd nu door baroness Ashton, op drie punten dringend om actie verzoeken.

Eerste punt: volledige samenwerking te verlangen van de staten van Latijns-Amerika en dan in het bijzonder van Brazilië als roulerend lid van de Veiligheidsraad met alle internationale inspanningen om het nucleaire conflict met Iran alsnog vreedzaam bij te leggen. Dus echt samenwerking en ook steun daarvoor.

Tweede punt: volledige samenwerking te verlangen van de staten van Latijns-Amerika in de voortgaande strijd tegen islamistische terreurnetwerken. In het bijzonder geldt deze eis voor Venezuela, want Hezbollah zit niet bepaald niet stil daar en Iran evenmin.

Derde punt: volledige samenwerking te verlangen van de staten van Latijns-Amerika ter bestrijding van het wereldwijde kwaad van antisemitisme. Een punt van grote zorg alweer richting president Chavez van Venezuela, maar hij is niet alleen helaas. Kortgeleden heeft het Stephen Roth Institute een verslag uitgebracht en dat zegt er toch wel vervelende dingen over.

Tot slot, de Europese pers stond vorige week uitdrukkelijk stil bij China's opmars in Latijns-Amerika. Komt de Europese Unie soms klem te zitten tussen deze twee strategische partners van Brussel?

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, het verslag van de heer Salafranca Sánchez-Neyra bevat veel interessante punten. Het is zeer volledig. Europa moet wel betrekkingen onderhouden met een werelddeel waar, zoals in overweging J van het verslag staat, 600 miljoen mensen wonen, dat 10 procent van het mondiale bruto binnenlands product vertegenwoordigt en waarmee we door bijzondere historische banden zijn verbonden. Dat laatste geldt vooral voor Romaanse landen zoals Spanje, Portugal, Italië, waarvan vele onderdanen in Argentinië zijn gaan wonen, en zelfs voor Frankrijk dat nog steeds aanwezig is in Guyana.

Ik betreur echter dat het verslag twee essentiële kwesties niet op een meer rechtstreekse wijze aan de orde stelt.

Allereerst de kwestie van de globalisering, de aan de hele wereld opgelegde vrijhandel en de internationale arbeidsverdeling die ten onrechte wordt gepresenteerd als een wondermiddel en tot bijzonder ernstige economische en sociale problemen leidt, niet alleen in Europa, maar ook in Latijns-Amerika.

In de tweede plaats het probleem van de onafhankelijkheid ten opzichte van *big brother*, grote broer Amerika. Wij zijn geen vijand van de Verenigde Staten, maar we moeten ons wel realiseren dat de Monroe-doctrine, die destijds ten doel had om Latijns-Amerika te beschermen tegen nieuwe kolonisatiepogingen vanuit Europa, is veranderd in een feitelijk protectoraat, waarvan we enkele jaren geleden de gevolgen hebben kunnen zien, in het bijzonder in de vorm van de brute interventie in Panama.

Ik ben het er dus mee eens dat we zaken als de productie van verdovende middelen behandelen, maar het is niet onze taak om de bevolking van Latijns-Amerika wetten, redelijkheid, gerechtigheid en gelijkheid tussen mannen en vrouwen voor te schrijven.

Wij vinden dat we ons aan de echt essentiële problemen moeten wijden.

Elena Băsescu (PPE). – (ES) Allereerst wil ik de heer Salafranca feliciteren met zijn uitstekende werk aan dit verslag.

(RO) Het Europees Parlement geeft thans een heldere boodschap af over de versterking van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika, zeker nu over één maand de top EU-Latijns-Amerika plaatsvindt. Tegelijkertijd vormen deze betrekkingen tussen de EU en Latijns-Amerika een van de prioriteiten van het Spaanse voorzitterschap. Ik geloof echter dat er nog veel onbenut potentieel is voor de bevordering van de handel tussen beide regio's.

Daarom moet de Europese Unie middelen verschaffen voor de promotie van Europese producten op de Latijns-Amerikaanse markt. In dit verband hebben sommige Roemeense producten al een afzetmarkt in Latijns-Amerika gevonden. Ons nationale automerk Dacia is één voorbeeld dat ik kan noemen. Roemenië heeft een lange traditie van goede samenwerking met Latijns-Amerika, aangezien ons Latijnse erfgoed een waardevol gemeenschappelijk goed is.

Ik zou willen onderstrepen dat ik de nieuwe door de rapporteur genoemde tripartiete benadering, met deelname van de Europese Unie, Latijns-Amerika en de VS, toejuich. Tegelijkertijd moeten we rekening houden met samenwerkingsprojecten waarmee de rechtspositie van het IMF en gelijke toegang tot onderwijs en werk worden geconsolideerd.

Ten slotte zullen het verslag van de heer Salafranca en de top van Madrid de basis moeten leggen voor de langetermijnonwikkeling van het strategische partnerschap tussen de EU en Latijns-Amerika.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, ook ik wil de heer Salafranca graag feliciteren. Hij heeft een belangrijk verslag geschreven.

Ik wil u zeggen, dames en heren, dat er miljoenen redenen zijn waarom wij Latijns-Amerika als een zeer belangrijk continent moeten beschouwen voor Europa: er wonen miljoenen Europeanen in Latijns-Amerika en er zijn miljoenen Latijns-Amerikanen naar onze landen gekomen, naar Europa, die onderdak en asiel hebben gekregen in Frankrijk, Duitsland, Zweden en Spanje als gevolg van het lijden van hun volkeren.

Dames en heren, Latijns-Amerika is zeer belangrijk voor de Europese Unie en daarom ben ik heel blij dat wij in de komende maanden, waarschijnlijk grotendeels als gevolg van de inspanningen van mevrouw Ashton en van het Spaanse voorzitterschap, vier grote en belangrijke overeenkomsten kunnen sluiten, met Colombia, Peru, de Mercosur en met Midden-Amerika. Dit zal heel belangrijk zijn voor de Europese Unie en vooral voor Latijns-Amerika.

We moeten Latijns-Amerika echter wel helpen, dames en heren. Het zijn landen met zwakke regeringen, met overheidsdiensten die nog steeds zwak zijn, omdat er weinig fiscale druk is, landen met democratieën die nog niet perfect functioneren en landen met mensenrechtenproblemen. We moeten de Latijns-Amerikaanse volkeren helpen. Dit moeten we altijd in het achterhoofd houden.

Mevrouw Ashton, u wil ik graag twee belangrijke boodschappen of aanbevelingen meegeven. Om in Latijns-Amerika te werken hebben we ook steun van Europese bedrijven nodig. Mevrouw Ashton, ons buitenlands beleid moet gepaard gaan met een sterke economische aanwezigheid van onze grote ondernemingen in Latijns-Amerika, die veel kunnen doen voor de ontwikkeling van die landen, met een cultuur van sociale verantwoordelijkheid en met een inzet voor de ontwikkeling van die landen.

Tenslotte moeten we een mondiale alliantie sluiten met Latijns-Amerika om samen in de wereld te werken aan mondiaal bestuur. Laten we onze krachten bundelen zodat we sterker staan.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Ashton, mijnheer Salafranca, als lid van de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering ben ik erg blij met dit verslag, omdat het heel belangrijk voor ons is om de betrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika te blijven versterken.

We hebben veel vooruitgang geboekt sinds 1999. In Latijns-Amerika wonen 600 miljoen mensen en de Europese Unie heeft een bevolking van bijna 600 miljoen. We hebben vergelijkbare waarden en mensenrechten en we zijn ook met elkaar verbonden in ons verlangen naar democratie en vrede. De daadwerkelijke omstandigheden op de twee continenten zijn echter heel verschillend. In een partnerschap is het belangrijk om ervoor te zorgen dat beide partners even sterk zijn en dat is hier niet het geval.

Latijns-Amerika heeft te kampen met veel problemen, waaronder analfabetisme, maar ook met een gebrekkige infrastructuur, een algemeen tekort aan onderwijs, democratische tekorten en schendingen van de mensenrechten. Wij hebben gelukkig niet zoveel problemen. Veel mensen daar leven van de drugshandel en daar moet natuurlijk ook verandering in komen. Als belangrijke handelspartner met een actieve rol in de ontwikkelingshulp is het onze taak om erop toe te zien dat Latijns-Amerika verdere hulp krijgt bij zijn democratiseringsprocessen. Ik wil graag dat het partnerschap ertoe leidt dat de mensen in Latijns-Amerika even goed in vrede kunnen leven als wij in de Europese Unie doen en dat het hen in staat stelt om te leren en te profiteren van elkaar zoals wij doen.

Daarom ben ik erg gecharmeerd van het idee van een Euro-Latijns-Amerikaans handvest voor vrede en veiligheid en een stichting Europa-Latijns-Amerika. Ik geloof dat dit het partnerschap nog verder zal verdiepen en ons echt zal helpen om meer vooruitgang te boeken.

Edvard Kožušník (ECR). – (CS) Mijn collega José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra zei hier aan het begin van het debat dat de waarden van Europa en Latijns-Amerika sterk met elkaar overeenkomen. Daar hangt echter een “maar” aan.

In maart hebben we hier gesproken over de situatie op Cuba. Cuba kan bij de behandeling van de EU-strategie ten aanzien van de betrekkingen met Latijns-Amerika als belangrijke partij in deze regio niet buiten beschouwing worden gelaten. Het Cubaanse stalinistische regime probeert met zijn totalitaire praktijken de betrekkingen van de EU met deze regio als geheel te schaden, iets wat deze regio allesbehalve verdient. Latijns-Amerika is een belangrijke partner voor de Europese Unie, ook zonder het Cubaanse regime. Aan Cubaanse zijde kan het huidige regime van Castro nooit en te nimmer de rol van EU-partner vervullen; dat kunnen alleen de hervormers en de democratische oppositie. Ik heb grote eerbied voor de tegenstanders van de Cubaanse communistische dictatuur en wil mijn grote dank betuigen aan kardinaal Jaime Ortega voor diens moedige woorden aan het adres van het regime die hij geloof ik gisteren uitsprak.

Democratie, respect voor de mensenrechten en de menselijke vrijheid, vrijheid van meningsuiting, rechtsstaat en afwijzing van elke vorm van dictatuur of autoritair bestuur zijn niet alleen het fundament van een bi-regionaal strategisch partnerschap; ze zijn er zelfs een absolute voorwaarde voor.

John Bufton (EFD). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, aan het begin van het debat was barones Ashton zo vriendelijk om te zeggen dat ze alle vragen zou beantwoorden. Barones, ik zou erop willen aandringen mijn volgende vraag te beantwoorden.

Onder de voorstellen van de Commissie buitenlandse zaken vallen ook onderhandelingen over het opstellen van een Euro-Latijns-Amerika handvest voor vrede en veiligheid op basis van het VN-Handvest.

Wiens belangen steunt u wat betreft het officiële verzoek van Argentinië aan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Ban Ki-moon, om de Britse heerschappij over de Falklandeilanden in twijfel te trekken?

De Argentijnse minister van Buitenlandse Zaken, Jorge Taiana, heeft de VN gevraagd verder unilateraal optreden van het Verenigd Koninkrijk in verband met het boren naar olie in het gebied te helpen stoppen.

Tijdens een recente top van Latijns-Amerikaanse en Caribische leiders kregen de Argentijnse aanspraken op de Falklandeilanden de unanieme steun van alle 32 landen.

Bent u het er niet mee eens dat Groot-Brittannië, uitgaande van het in het VN-handvest verankerde beginsel van zelfbeschikking, de heerschappij over de eilanden moet behouden, en gaat u zijn belangen overeenkomstig het internationaal recht steunen? Kunt u een antwoord geven?

Angelika Werthmann (NI). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika bestaat sinds 1999 een biregionaal strategisch partnerschap. De basisprincipes van dit partnerschap zijn respect voor de mensenrechten en fundamentele vrijheden, samen met het recht op onderwijs. Het is echter een feit dat deze principes vaak worden geschonden. Bovendien zijn in Latijns-Amerika ongeveer 42 miljoen mensen analfabeet. De Europese Unie is zowel de voornaamste investeerder in Latijns-Amerika als een belangrijke handelspartner.

Tot slot wil ik zeggen dat het feit dat vrouwen sociaal achtergesteld zijn en dat discriminatie van autochtone bevolkingsgroepen nog steeds bestaat, om maar twee probleemgebieden te noemen, in strijd is met de universele rechten van de mens. Er is op dit gebied nog veel werk te verrichten en er zijn nog steeds verbeteringen nodig.

Marietta Giannakou (PPE). - (EL) Voorzitter, ik zou de heer Salafranca willen feliciteren met zijn volledig en goed onderbouwd verslag. Ook ben ik het met de vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger eens voor wat betreft het belang dat gehecht moet worden aan de inspanningen om tot een veel hechter partnerschap te komen.

Het staat vast dat er de afgelopen twintig jaar in Latijns-Amerika ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, en het is waar dat datgene waar we ons gedurende de jaren tachtig zorgen om maakten, namelijk de vele dictaturen, is verdwenen. De handel in verdovende middelen, het witwassen van geld, de terreur en de grote problemen die met armoede, onveiligheid en werkloosheid samenhangen zijn in dit gebied echter niet verdwenen.

Met behulp van het Europees Parlement doen wij dus een beroep op barones Ashton om speciale aandacht te schenken aan de sectoren die te maken hebben met onderwijs en cultuur. De landen van Latijns-Amerika zijn de enige landen waarvan wij – meer dan van andere derde landen – kunnen zeggen dat zij sterk verbonden zijn met Europa op het gebied van geschiedenis, onderwijs en cultuur, en ik denk dat op deze sectoren de nadruk dient te worden gelegd.

Het verslag van de heer Salafranca bevat een geïntegreerd programma en stelt trouwens de oprichting van een stichting voor, iets dat van enorm belang is voor het Europees Parlement, en uiteraard wordt aangedrongen op een nieuwe en sterkere rol voor het Europees Parlement voor wat betreft de betrekkingen met deze landen. Ik denk dat dit het is wat we van het verslag van vandaag moeten vasthouden.

Emine Bozkurt (S&D). - Voorzitter, de afgelopen maanden is Latijns-Amerika steeds duidelijker en concreter in de belangstelling komen te staan van de Europese Unie na jarenlang een onderbelichte regio voor de EU geweest te zijn. De Europese Commissie bracht een mededeling uit over beide regio's als wereldspelers en partners en er wordt nu ook volop onderhandeld over associatieakkoorden. Ik kan niet anders dan het strategische belang van goede relaties met Latijns-Amerika onderschrijven. In het bijzonder denk ik nu aan de lopende onderhandelingen voor een associatieakkoord met Midden-Amerika. Gisteren is de laatste ronde gestart en de insteek is om de laatste puntjes op de i te zetten en de onderhandelingen echt af te sluiten.

Hoewel ik in de kern een associatieakkoord met Midden-Amerika aanmoedig, kan ik niet genoeg benadrukken dat respect voor mensenrechten van het grootste belang is. Dit akkoord zal moeten bijdragen tot de verbetering van de mensenrechtensituatie in Midden-Amerika en het zal een constante prikkel voor die landen moeten zijn om de mensenrechten te respecteren. De EU heeft daarin haar verantwoordelijkheid te nemen, ook na het tekenen van het akkoord. Er wordt niet alleen een handelsverdrag aangegaan. We zijn ook door middel van politieke dialoog en samenwerking met elkaar verbonden.

Het associatieakkoord is belangrijk voor Midden-Amerika. De regio wordt gekenmerkt door veel armoede en deze overeenkomst zal aan de economische vooruitgang van de mensen daar moeten bijdragen. De EU mag tijdens de onderhandelingen daarom haar ogen niet sluiten voor het feit dat Europa en Midden-Amerika geen gelijkwaardige partners bij deze overeenkomst zijn. Het akkoord zal voldoende rekening moeten houden met de ongelijke uitgangspunten van beide regio's en de asymmetrie in het akkoord is daarom van groot belang. Het zou kortom een evenwichtig akkoord moeten worden waarbij niet alleen Europa of grote in Midden-Amerika gevestigde bedrijven voordeel zullen hebben. Nee, bovenal moet het de situatie van de burgers verbeteren, van de kleine ondernemers.

Tot slot, er is gekozen voor een regio tot regio-benadering. Ik wil benadrukken dat het op die manier ook zou moeten worden afgerond, zodat geen enkel land achterstand zal oplopen ten opzichte van de buurlanden.

Liam Aylward (ALDE). – (GA) Mevrouw de Voorzitter, ik ben ingenomen met dit verslag en feliciteer de rapporteur met het uitstekende werk dat hij heeft verricht. Ik vraag even uw aandacht voor de handelsbetrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika.

Wij moeten ervoor zorgen dat de besprekingen over de handelskwesties plaatsvinden met voor iedereen gelijke spelregels. De Europese boeren en producenten moeten tal van regels naleven en zij produceren hoogwaardige voedingsmiddelen en goederen. Deze hoge normen hebben tot gevolg dat de Europese boeren en producenten kampen met hogere productiekosten, wat nadelig kan zijn voor de markt, aangezien deze situatie de invoer van minderwaardige, goedkopere producten in de hand werkt.

Het is niet uitsluitend in het belang van de Europese producenten dat wij aan deze kwestie aandacht besteden. De Europese Unie heeft uitstekend werk verricht op het gebied van bescherming en bevordering van consumentenrechten en -gezondheid. Het is onze plicht te waarborgen dat de producten en goederen die in Europa worden ingevoerd de voornoemde rechten en gezondheid van de Europese consumenten niet in gevaar brengen.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik doe mijn best om me inderdaad tot een minuut te beperken. Misschien had Fukuyama geen gelijk toen hij zei dat de liberale democratie het einde van de geschiedenis was, maar hij had wel gelijk toen hij stelde dat de liberale democratie het beste was wat de mens kon overkomen. De voorwaarde daarvoor is echter dat iedereen in zulke omstandigheden kan leven.

Spijtig genoeg wordt democratie in Latijns-Amerika vervangen door populisme en wordt kapitalisme vervangen door socialisme, met andere woorden door economisch populisme. Ik wend me tot mevrouw Ashton met het verzoek om onze ervaring, het geld van de Europese belastingbetalers en onze knowhow naar alle landen te sturen, die de weg naar democratie volgen en een vrijemarkteconomie opbouwen, en niet naar landen die een populistische dictatuur opbouwen.

Corina Crețu (S&D). – (RO) De strategie ter bevordering van de betrekkingen met Latijns-Amerika is tot nu toe, sinds de lancering ervan, van onschatbare waarde gebleken. Dit strategische partnerschap heeft meer consistentie gebracht in de betrekkingen tussen onze regio's en gedurende de afgelopen tien jaar de financiering van projecten en programma's ter waarde van meer dan 3 miljard euro mogelijk gemaakt.

Gelukkig hebben de landen in de Latijns-Amerikaanse regio de economische en financiële crisis tot nu toe beter weten te doorstaan dan bepaalde ontwikkelde landen. Het armoedeniveau is echter extreem hoog gebleven of stijgt zelfs onder het kansarme deel van de bevolking door de chronische sociale polarisatie en het politiek en institutioneel disfunctioneren in de regio. In Bolivia leeft bijvoorbeeld ongeveer 60 procent van de bevolking onder de armoedegrens. Volgens de gepubliceerde cijfers bedraagt het aandeel van de bevolking onder de armoedegrens in Brazilië en Argentinië respectievelijk 26 en 13,9 procent. Daarom onderschrijf ik krachtig de noodzaak om de ontwikkelingshulp te concentreren op de totstandbrenging van institutionele voorzieningen in deze landen, met als doel de sociale ongelijkheden op te heffen.

Het is belangrijk dat het verslag van de heer Salafranca de uitbreiding van de dialoog bevordert opdat methoden kunnen worden gevonden waarmee de millenniumontwikkelingsdoelstellingen kunnen worden bereikt. Toch geloof ik dat het cruciaal is ervoor te zorgen dat in deze strategie ook wordt overwogen het maatschappelijk middenveld en niet-gouvernementele organisaties te betrekken bij de dialoog en bij de maatregelen waarmee de strategische doelen moeten worden bereikt.

Emma McClarkin (ECR). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, als lid van EuroLat prijs ik het Spaanse voorzitterschap en de heer Salafranca voor het feit dat zij het belang van onze betrekkingen met Latijns-Amerika benadrukken.

De klimaatverandering en de opwarming van de aarde moeten een prioriteit blijven op de politieke agenda van de EU en de landen van Latijns-Amerika en de Caraïben, terwijl de inzet om de doelen van Kopenhagen te verwezenlijken moet worden versterkt.

Verder moet de dialoog over energie en energievoorziening worden opgevoerd om de klimaatverandering te bestrijden en bij te dragen aan een duurzaam energieverbruik.

Maar we hebben veel uit te wisselen, niet alleen op het gebied van handel maar ook op dat van cultuur en onderwijs. Het uiteindelijke doel is onze handelsbetrekkingen met Latijns-Amerika te verbeteren via meer innovatie aan beide kanten en beter onderwijs. Ik zou graag willen benadrukken dat het noodzakelijk is het Erasmus-programma naar Latijns-Amerikaanse deelnemers toe verder te verbeteren en te bevorderen en duidelijk te maken dat dit programma fantastische mogelijkheden te bieden heeft op persoonlijk en beroepsmatig niveau en voor toekomstige contacten en betere handelsbetrekkingen tussen de EU en Latijns-Amerika.

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Ik ben ingenomen met de versterking van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika, die hoog op de agenda van het Spaanse voorzitterschap staat, omdat beide partijen hiermee gebaat zijn en zowel de lidstaten van de Europese Unie als de landen in Latijns-Amerika hieruit voordeel kunnen behalen.

Latijns-Amerika beschikt over een enorm menselijk potentieel, met ruim 600 miljoen inwoners, belangrijke natuurlijke rijkdommen en een aandeel van 10 procent in het mondiale bbp.

Als grootste humanitaire hulpverlener, belangrijkste investeerder en op een na grootste handelspartner van Latijns-Amerika moet de Europese Unie haar positie in de regio stelselmatig versterken.

Volledige functionele samenwerking op basis van gemeenschappelijke waarden zoals democratie, rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten vereist een doelgerichte verbetering van de huidige mechanismen van het bi-regionale partnerschap. Ik zal deze benadering ook bepleiten tijdens de komende bijeenkomst van de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering die in mei in Sevilla zal plaatsvinden.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, ook ik wil graag van de gelegenheid van dit debat gebruik maken om een zeer zorgwekkend thema aan de orde te stellen, waar wij pas een paar dagen geleden over hebben gehoord en dat te maken heeft met Colombia.

Men heeft ontdekt dat de veiligheidsdiensten van de Colombiaanse regering rechtstreeks zijn betrokken bij vervolgingen, het vervalsen van getuigenverklaringen en het criminaliseren van oppositieleden.

We hebben dit uit eerste hand gehoord van senator Piedad Córdoba. Het maakt deel uit van het dossier dat de Colombiaanse veiligheidsdienst aan het opstellen is in haar zaak. Uit die informatie blijkt dat de Colombiaanse regering, of in elk geval dat veiligheidsorgaan, op kunstmatige wijze probeert verbanden te creëren tussen haar en guerrillagroepen, te weten de FARC. Bovendien, en dit is nog ernstiger, en bovendien een directe vraag aan mevrouw Ashton, wordt in de operatie genaamd "Operatie Europa" gesproken over de expliciete intentie om de mensenrechtenautoriteiten in Europa, waaronder de Subcommissie mensenrechten van het Europees Parlement, te vervolgen, expliciet aan te vallen en in diskrediet te brengen.

Ik vind dit ernstig, zeer ernstig en ik vind dat de Colombiaanse regering hier uitleg over moet geven. In het kader van dit verslag denk ik dat het zeer belangrijk is dat wij achterhalen wat hiervan juist is en of de Colombiaanse autoriteiten van plan zijn hier iets aan te doen.

VOORZITTER: GIANNI PITTELLA*Ondervoorzitter*

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, na ruim driehonderd jaar koloniaal bewind en nadat het continent een arena is geweest voor de koude oorlog, heeft Latijns-Amerika zich nu ontwikkeld tot een van 's werelds opkomende regio's. Het feit dat de Russische president Medvedev een bezoek heeft gebracht aan Midden- en Zuid-Amerika geeft duidelijk aan dat hij probeert om de economische banden van Rusland met Zuid-Amerika aan te halen. Het laat ook zien dat de EU de juiste koers vaart door de betrekkingen met dit continent, dat meer inwoners telt dan de 27 EU-landen, te versterken.

Dit gaat echter niet alleen over onderhandelingen met de Mercosur. We moeten ook denken aan alle kleinere landen die geen deel uitmaken van deze economische regio of de Andesgemeenschap. De EU is niet alleen de voornaamste investeerder of de belangrijkste of op een na belangrijkste handelspartner, zij is ook de grootste donor van ontwikkelingshulp. In financieel opzicht spelen wij al een grote rol en naar mijn mening moeten we deze poleposition gebruiken voor het ontwikkelen van de betrekkingen tussen Europa en Latijns-Amerika.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de Europese Unie en Latijns-Amerika hebben al geruime tijd een strategische partnerschap, gericht op de ontwikkeling van een sterke, bi-regionale partnerschap.

Ik wil u eraan herinneren dat er al sinds 1999 bilaterale toppen worden gehouden en dat daar dit jaar niet van zal worden afgeweken. De volgende top tussen de EU en Latijns-Amerika is namelijk voor volgende maand mei in Madrid gepland.

Ik spreek dan ook met veel plezier in dit Parlement mijn volledige steun uit voor het verslag van de heer Salafranca Sánchez-Neyra. Ik sluit mij aan bij de complimenten en de felicitaties van vele, zo niet alle sprekers; het zijn terechte felicitaties waar iedereen het absoluut mee eens is. Het verslag streeft naar consolidatie van de nu al sterke politieke, historische, culturele en economische banden tussen de twee regio's, en daarom acht ik de oprichting van een stichting een passend initiatief dat goed aansluit bij de huidige situatie.

Als lid van de Commissie landbouw vind ik het belangrijk dat het accent juist op het economische aspect wordt gelegd. Ik wil ook graag enkele cijfers citeren die aantonen dat dit een snel groeiende sector van prioritair belang is, die gevolgen heeft voor 600 miljoen consumenten en essentiële grondstoffen produceert.

Recentelijk hebben de prijzen van landbouwgrondstoffen in Latijns-Amerika geprofiteerd van lichte weersstoringsen, die hebben geleid tot een constant en overvloedig aanbod in vele productielanden in die regio, evenals de terugkeer van talloze investeerders. Bovendien wil ik u eraan herinneren dat de Europese Unie de belangrijkste investeerder is in Latijns-Amerika en de grootste bijdrage aan ontwikkelingshulp levert, met een verwachte investering van 3 miljard euro in de periode 2007-2013.

Tenslotte, mijnheer de Voorzitter, wil ik graag nog even het thema klimaatverandering noemen – dat onlangs met de goedkeuring van een aantal belangrijke verslagen ook door de bevoegde commissies aan de orde is gesteld – om nogmaals te kijken naar een deel van deze oplossing die mijn volle steun heeft.

Ik roep dan ook op tot een dialoog en tot samenwerking met Latijns-Amerika op het gebied van de strijd tegen klimaatverandering, opdat de doelstellingen van Kopenhagen sneller kunnen worden verwezenlijkt. Samenwerking met de grootste ontwikkelingslanden is essentieel, als Europa de klimaatdoelen die het zichzelf heeft gesteld wil behalen.

Peter Skinner (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil graag feliciteren met het gedane werk en de reeds gemaakte opmerkingen.

Er zijn echter, zoals sommigen hebben gezegd, nog steeds een paar moeilijke vraagstukken met betrekking tot de kwestie Colombia en zijn prestaties op het gebied van de mensenrechten. In de afwezigheid van een paar van mijn collega's, onder wie Richard Howitt, die hier vanwege de vulkanen niet aanwezig kan zijn, moet ik verwijzen naar hetgeen hij onder de aandacht heeft gebracht, namelijk dat er bepaalde problemen waren waar vakbondsleden in Colombia bij betrokken waren. Ik zou de commissaris en anderen graag willen vragen dit in overweging te nemen bij elke strategie en betrokkenheid in dit werelddeel.

Catherine Ashton, *vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zou ik, net als de geachte afgevaardigden, de heer Salafranca nogmaals willen feliciteren met zijn uitstekende verslag en mij willen scharen achter zijn

dankbetuigingen en die van anderen aan het adres van het Spaanse voorzitterschap voor het werk dat het heeft gedaan voor niet alleen de organisatie van de top maar ook zijn steun aan de ondernomen initiatieven.

De aanstaande top is een belangrijke top, een top die ons in staat stelt de betrekkingen waar de geachte leden over hebben gesproken, te versterken. Naast de top zullen we ook een vergadering houden van ministers van Buitenlandse Zaken, die voor mij van speciaal belang is. Ik hoop dat we van die gelegenheid gebruik kunnen maken om de betrekkingen met diverse landen die daar vertegenwoordigd zullen zijn, te verstevigen.

Een aantal leden heeft ook gesproken over het belang van de handel en de rol van het Europese bedrijfsleven; daar ben ik het volkomen mee eens ben. Wij zijn de grootste investeerder in die regio. Het deed mij vooral genoeg dat gesproken is over de rol van innovatie, die volgens mij ook bijzonder belangrijk is. Zoals te verwachten viel is enorm veel nadruk gelegd op de mensenrechten. Duidelijk werd gemaakt hoe belangrijk het is ervoor te zorgen dat de mensenrechten onderdeel gaan vormen van alle dynamische betrekkingen en van onze werkzaamheden.

Sommige afgevaardigden hebben gesproken over de speciale opmerking in het verslag over vrouwenmoord en uiteraard inheemse volkeren. De Commissie heeft de rechten van inheemse volkeren altijd verdedigd en zal de projecten die werden beschreven blijven volgen.

Met name wat betreft Colombia ben ik mij zeer bewust van de meningen, niet alleen in dit Parlement, maar natuurlijk ook in de verenigingen van Europese en internationale vakbonden, waar ik in mijn vorige functie banden mee had. We blijven de situatie zeer nauwlettend volgen. We hebben nota genomen van de beduidende vooruitgang die er geboekt. Heel belangrijk is dat in de handelsovereenkomst een krachtige clausule met betrekking tot de mensenrechten is opgenomen en belangrijke toezeggingen worden gedaan, die naar ik hoop – want we houden het in de gaten – de zorgen enigszins kunnen wegnemen, maar die zeker ook een onderdeel zullen vormen van onze voortgezette betrekkingen met Colombia.

Ik ben het ook eens met hetgeen werd gezegd over het belang van de rol die we met deze landen spelen bij bredere internationale vraagstukken. Brazilië en Iran werden specifiek als voorbeeld gegeven. Ik heb met Celso Amorim, de Braziliaanse minister van Buitenlandse Zaken, precies over die kwestie besprekingen gehad, en we blijven contact houden over het belang ervan.

De kwestie van de Falklandeilanden is naar voren gebracht. De lidstaten hebben het VN-Verdrag inzake het recht van de zee geratificeerd. De Falklandeilanden zijn een bij de Unie betrokken gebied en de rechtsstaat is van toepassing.

Klimaatverandering is ook een zeer belangrijke kwestie. Laten we niet vergeten dat we daarover een belangrijke dialoog met deze regio moeten hebben. Ten slotte was ik ook erg blij dat het Erasmus-programma en het belang van onderwijsprogramma's binnen die context zijn genoemd.

Tot slot nogmaals mijn felicitaties aan de heer Salafranca.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, rapporteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, dank aan alle collega's voor hun interventies.

Ik wil u graag zeggen, mevrouw Ashton, dat het cruciale element dat ervoor zal zorgen dat deze betrekkingen zich in de komende jaren verder ontwikkelen de mobilisering van politieke wil zal zijn. Het waren politieke redenen die ten grondslag lagen aan de ministeriële dialoog van San José in 1985, het waren politieke redenen die ten grondslag lagen aan de institutionalisering van de dialoog met de Rio Groep in 1990 en het waren politieke gronden die ervoor zorgden dat we met het mechanisme van de toppen daar bovenuit gingen.

Ik wil graag de heer Kožušník antwoorden dat wij inderdaad een waardengemeenschap zijn en ik wil eraan herinneren dat wij in de laatste vergaderperiode een belangrijke resolutie hebben aangenomen over Cuba, waarin wij om de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating hebben verzocht van politieke gevangenen. Ik maak van de gelegenheid gebruik om mevrouw Ashton te verzoeken stappen te ondernemen namens een dissident, namelijk Marta Beatriz Roque, die voorwaardelijk is vrijgelaten, ziek is en net de Spaanse nationaliteit heeft gekregen in een zaak waartoe een voormalig lid van dit Parlement, de heer Fernando Fernández Martín het initiatief heeft genomen, zodat zij naar Spanje kan komen en behandeld kan worden.

We moeten echter de daad bij het woord voegen. En dat kunnen we doen door middel van de associatieovereenkomsten. Mevrouw Ashton, ik denk dat u goede onderhandelingen heeft gevoerd over de overeenkomsten met Colombia en Peru. Ik denk inderdaad dat de mensenrechtensituatie, hoewel die nog steeds zorgwekkend is in Colombia, aanzienlijk is verbeterd. Het Colombiaanse volk roept om vrede en

verdiert deze overeenkomst echt. Bovendien denk ik werkelijk dat de meerderheid van dit Parlement vóór deze overeenkomst is.

Mevrouw Ashton, we moeten de vertegenwoordigers van Midden-Amerika een beetje lucht geven bij de onderhandelingen. 25 procent van hun export gaat naar Europa en slechts 2 procent van onze export gaat naar Latijns-Amerika. We moeten genereus zijn en zoals u al aangaf de overeenkomst met Mercosur nieuw leven inblazen

Tenslotte denk ik, mijnheer de Voorzitter, dat de Europese Unie enerzijds op economisch vlak in een neerwaartse spiraal zit en anderzijds versterkt wordt door de aanwezigheid van de hoge vertegenwoordiger.

Daarom denk ik dat we van haar een belangrijke inspanning mogen verwachten, dat zij onze politieke wil zal tonen op de top van Madrid en de betrekkingen met Latijns-Amerika hoog op de agenda van de Europese Unie houdt.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de eerste vergaderperiode van mei plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

George Sabin Cutaş (S&D), schriftelijk. – (RO) De Europese Unie is de grootste handelspartner van Latijns-Amerika en de op één na grootste handelspartner in het geval van Mercosur en Chili. De lidstaten van de Europese Unie vormen ook de grootste bron van directe investeringen in Latijns-Amerika. De betrekkingen tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika gaan echter verder dan het commerciële aspect, want ze omvatten ook historische, institutionele en culturele elementen.

In dit verband geloof ik dat een handelsovereenkomst moet worden opgesteld die nauwere samenwerking met Latijns-Amerika inhoudt. De aanhoudende inspanningen om een associatieovereenkomst met Mercosur te sluiten betekenen een eerste stap in die richting.

De associatieovereenkomst zou een instrument opleveren waarmee de gemeenschappelijke economische, sociale en geopolitieke belangen van beide regio's kunnen worden behartigd. Deze overeenkomst zou bovendien de eerste intercontinentale associatieovereenkomst tussen Noord en Zuid zijn en een alternatief bieden voor minder billijke integratiepogingen, zoals de vrijhandelszone van de Amerika's.

Nauwere handelssamenwerking tussen Latijns-Amerika en de Europese Unie zou de uitvoering mogelijk maken van beleidsmaatregelen voor economische en sociale cohesie ter bevordering van de economische ontwikkeling en de welvaart in beide regio's. Ik hoop dat een aantal bevredigende conclusies in die richting zullen worden gepresenteerd op de Top die de Europese Unie en Mercosur op 17 mei hebben belegd.

9. Agenda (voortzetting): zie notulen

10. Kirgizië (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over Kirgizië.

Catherine Ashton, vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat ik de gelegenheid krijg om een verklaring over Kirgizië af te leggen. Zoals dit Parlement heel goed weet, blijft de situatie ter plekke enigszins instabiel en gespannen. Kirgizië heeft heel wat media- en politieke aandacht getrokken, en ik heb de ontwikkelingen vanaf het begin nauwlettend gevolgd en twee verklaringen afgelegd, op 7 en 8 april.

Ik heb vrijwel direct een delegatie naar het land gestuurd, geleid door de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie, Pierre Morel, en gedurende zijn gehele bezoek hebben we nauw contact onderhouden.

De gecoördineerde inspanningen van de EU, de VN en de OVSE die vorige week in Bishkek van start zijn gegaan, worden momenteel voortgezet en zullen blijven voortduren totdat de crisis en de gevolgen daarvan overwonnen zijn. Gisteren heb ik een gesprek gehad met de minister van Buitenlandse Zaken van Kazachstan, de heer Saudabayev, die vandaag als fungerend voorzitter van de OVSE een bezoek brengt aan Bishkek, en die mij zojuist een bericht heeft gestuurd om te vertellen dat hij zijn taken heeft volbracht.

Verwacht wordt dat het aftreden van de president op grond van artikel 50 van de huidige grondwet van Kirgizië en zijn vertrek uit het land de politieke spanning zal verminderen. Daarmee is de crisis echter niet beëindigd, en we hebben belangrijk werk te doen.

Het belangrijkste is dat we voor stabiliteit en openbare orde zorgen. Ofschoon de situatie over het algemeen is gekalmeerd, is er nog steeds geweld. Gisteren hebben we gehoord dat maar liefst vijf mensen tijdens ongeregelde heden in de buitenwijken van Bishkek zijn gedood. Alle partijen moeten voorzichtig zijn en provocatie mijden. Het herstel van de openbare orde moet een prioriteit zijn. De burgers en bedrijven in Kirgizië moeten hun dagelijks leven kunnen leiden zonder voor hun leven of hun lichamelijke integriteit te moeten vrezen.

De tweede kwestie betreft de legitimiteit van de voorlopige regering. Hoewel president Bakijev officieel is afgetreden, moet de voorlopige regering zich verplichten tot een duidelijk plan voor de terugkeer naar de grondwettelijke en democratische orde en de rechtsstaat.

Er zijn elementen van een dergelijke 'routekaart' aangekondigd – er wordt een nieuwe grondwet opgesteld, die aan een referendum zal worden onderworpen, en er zullen presidents- en parlementsverkiezingen worden gehouden.

We zullen graag naar een dergelijk plan kijken. Wat voor ons in deze context belangrijk is, is dat er een inclusief en participatief constitutioneel proces komt. Vertegenwoordigers van alle partijen en etnische groeperingen moeten kunnen bijdragen aan de opstelling van een nieuwe ontwerpgrondwet voordat deze aan een referendum wordt onderworpen.

Geachte leden, ik kan zeggen dat de eerste tekenen bemoedigend zijn. Ik hoop dat ze de komende dagen bevestigd zullen worden, en ik zal dit maandag met de ministers in Luxemburg bespreken.

Indien we met tevredenheid kunnen vaststellen dat de voorlopige regering zich inzet voor een spoedige terugkeer naar rechtmatigheid en werkelijk deel wil zijn van de democratische familie, staan we klaar om de benodigde politieke, financiële en technische ondersteuning te bieden.

Met de Commissie van Venetië van de Raad van Europa zouden we kunnen bijdragen aan de werkzaamheden met betrekking tot de hervorming van de grondwet en de aanpassing van de kieswet. De presidentsverkiezingen vorig jaar hebben ons laten zien dat er aanzienlijke ruimte voor vooruitgang is.

Met de OVSE zijn we bereid te werken aan de voorbereiding van en de modaliteiten voor verkiezingswaarneming, en wij zijn bereid om samen met de bevolking alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat het verlangen naar een democratische en open maatschappij wordt verwezenlijkt.

Ten derde is duidelijk dat Kirgizië materiële hulp nodig heeft. We zijn bereid op zeer korte termijn alle humanitaire behoeften die wellicht door de recente gebeurtenissen zijn ontstaan aan te pakken.

Op grond van de informatie die we hebben ontvangen van onze partners ter plekke – het Rode Kruis en het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde naties – lijken er in dit stadium geen belangrijke onvoldane humanitaire behoeften te zijn. Er kunnen echter bepaalde medische behoeften zijn. De Commissie zal uiteraard via DG ECHO de humanitaire situatie in het land blijven volgen en zo nodig zorgen voor aanpassingen.

We zullen de reeds op gang gebrachte hulp voortzetten, met name op het gebied van mensenrechten, onderwijs en armoedebestrijding.

Ten vierde moet er na de dramatische gebeurtenissen van de afgelopen twee weken rekenschap en verantwoording worden afgelegd en gezorgd worden voor rechtvaardigheid. Er zijn ruim tachtig mensen gedood en vele honderden gewond toen in Bishkek op demonstranten werd geschoten. Deze gebeurtenissen kunnen niet zo maar terzijde worden geschoven. We moeten duidelijkheid hebben over wat er in feite is gebeurd, over wie er verantwoordelijk was, en over wat er gedaan moet worden om herhaling in de toekomst te voorkomen.

Tot slot zijn er, zoals uit de recente crisis is gebleken, werkelijke economische en maatschappelijke hervormingen nodig. Helaas toont het voorbeeld van Kirgizië aan hoe slecht bestuur en een gebrek aan werkelijke hervorming tot politieke instabiliteit en uiteindelijk geweld kunnen leiden.

Door de rellen en de daarop volgende wijdverspreide plunderingen, en nu ook de toename van georganiseerde misdaad op grote schaal wordt de situatie alleen maar erger.

Maandag zal ik met de ministers het politieke kader bespreken waarin de Europese Unie de meest dringende behoeften kan aanpakken, maar vandaag ben ik uiteraard zeer benieuwd naar de meningen over deze kwestie van de geachte leden.

Elmar Brok, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de vicevoorzitter, geachte afgevaardigden, ik dank u, mevrouw Ashton, zeer voor het overzicht van de situatie. Ik deel de inschatting dat er eerst geprobeerd moet worden om de orde te herstellen en het leven van de mensen veilig te stellen, en dat daar vervolgens op moet worden voortgebouwd.

Opnieuw blijkt – en dat hebt u ook in uw slotopmerking duidelijk gemaakt – hoe belangrijk het is om voor economische en sociale ontwikkeling te zorgen, omdat die ook een belangrijke factor is om politieke stabiliteit te bereiken. Daartoe behoren ongetwijfeld ook de vraagstukken van gelijke behandeling, die door corruptie en dergelijke vaak tenietgedaan worden, wat kennelijk – terecht of niet – een van oorzaken voor dit conflict was.

Laten we terdege beseffen dat deze landen dermate instabiel zijn dat onze inspanningen voor stabilisering door middel van betere overheidsinstellingen, democratie en rechtsstaat van doorslaggevend belang zijn. Het gaat hier immers niet om een willekeurig land, maar om een hele regio die voor ons van groot strategisch belang is, niet alleen vanwege de energievoorraden, maar in alle opzichten, zeker als we ons er rekenschap van geven hoe een groot deel van deze voormalige Sovjetrepublieken religieus georiënteerd is. Als die zich in de verkeerde, fundamentalistische richting ontwikkelen, zou dat voor ons catastrofaal zijn.

Daarom is hulp aan zulke landen uiterst belangrijk, niet alleen voor de getroffensten, maar ook voor onszelf.

Wij mogen ook niet vergeten dat de buurlanden – ook grote buurlanden in de regio – een bijzondere verantwoordelijkheid toekomt. Zij mogen dergelijke zwakheden niet aangrijpen om opnieuw de oude machtsverhoudingen op te bouwen. Die stroken namelijk niet met een moderne ontwikkeling.

Hannes Swoboda, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, ook ik dank u voor het verslag. Het is zo: een dictator of president die zich dictatoriaal opstelt, wordt ten val gebracht, zijn opvolger jubelt en geeft hoog op over de democratie die hij zijn onderdanen brengt maar na een paar maanden verkeert hij in dezelfde positie als zijn voorganger. Dan krijg je de indruk dat het herstel van de democratie alleen tot doel had om zoonlief of andere verwanten aan een goede betrekking te helpen.

Wij hopen dat we hier niet weer met dezelfde kringloop te maken hebben, maar dat mevrouw Oetjenbach een andere aanpak voorstaat. Haar verleden, haar bij eerdere gelegenheden getoonde houding zijn daar in ieder geval een aanwijzing voor. Maar aanwijzingen zijn niet genoeg, we willen harde bewijzen. Als ze niet hetzelfde lot wil ondergaan als haar voorgangers, moet ze een andere houding aannemen, moet ze de inwoners van haar land hulp bieden. Hopelijk is de verdreven president nu zo verstandig om geen nieuwe tweedracht te zaaien, maar doet hij een welgemeende poging om in zijn toevluchtsoord tot rust te komen en biedt hij zo de Kirgiezen een kans op een democratische ontwikkeling.

Helaas is het mechanisme dat ik schetste niet alleen op Kirgizië van toepassing. In andere landen heersen vergelijkbare omstandigheden. We wensen de vertegenwoordiger van Kazachstan veel succes met zijn missie in opdracht van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), maar in diens eigen land zijn de omstandigheden ook verre van ideaal, net zomin als in Oezbekistan en andere landen. Dit betekent dat de vraag hoe we daar de democratie kunnen bevorderen – we kunnen die er niet heenbrengen, het is geen pakketje dat je eenvoudigweg bezorgt, maar iets dat in deze landen zelf moet ontstaan – ons bezig moet blijven houden. We hebben immers te maken met een heel precaire regio, zoals collega Brok al vaststelde. De heer Morel levert goed werk als speciale vertegenwoordiger, maar dat alleen is voor ons niet genoeg.

Ik herinner u eraan dat vooral onder het Duitse voorzitterschap, door toedoen van de heer Steinmeier, een strategie voor Centraal-Azië tot stand gebracht is, waar we de laatste tijd niet veel meer van horen. Ik zou u, mevrouw Ashton, dan ook willen vragen daar op in haken en van deze strategie niets minder dan een stabiliteitsstrategie voor deze regio te maken. Het gaat niet alleen om de energietoevoer van Turkmenistan tot Kazachstan, het gaat ook om politieke stabiliteit, in een regio die aan Afghanistan grenst. Van een aantal landen, zoals Oezbekistan, weten we maar al te goed hoe broos het evenwicht en hoe problematisch de situatie is. Natuurlijk draait elke bemoeienis uiteindelijk om medemenselijkheid, omdat elk slachtoffer er een teveel is.

Daarom is er behoefte aan een hernieuwde strategie voor Centraal-Azië, met aandacht voor zowel economie, als democratie en humanitaire hulp. Ik zou u willen vragen om het geval Kirgizië aan te grijpen voor een hernieuwing van deze strategie voor Centraal-Azië en die een nieuwe impuls te geven.

Niccolò Rinaldi, *namens de ALDE-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, barones Ashton, er zit een prachtige slotpassage in het Kirgizische epos Manas, dat geen klein literatuurwerkje is maar twintig keer langer dan de Odyssee en de Ilias samen, en tevens een goed hulpmiddel voor ons om de geschiedenis van dit land beter te begrijpen. In deze passage spant de vrouw van de held die het hele volk vertegenwoordigt zich in om de herinnering aan hem te beschermen tegen buitenlandse aanvallen, evenals zijn graf. Uiteindelijk besluit ze dat de naam op zijn grafsteen die van zijn vrouw moet zijn en niet die van de held Manas, om ervoor te zorgen dat zijn resten beschermd blijven tegen aanvallen van vijanden.

Dergelijke toewijding voor het algemene welzijn, voor het volk, is wat wij moeten verwachten van de nieuwe leiders van Kirgizië, die ook weer niet zo nieuw zijn. Natuurlijk raad ik de hoge vertegenwoordiger aan een constructieve houding aan te nemen en zich positief en tegelijkertijd voorzichtig op te stellen ten aanzien van de interim-regering, maar tevens op te roepen tot een serie hervormingen, een aantal duidelijke maatregelen.

Er is behoefte aan niet alleen een internationale onderzoeksraad die onderzoekt wat er is gebeurd, en een duidelijk schema voor het herstel van democratische regels, aangezien deze interim-regering per definitie geen door verkiezingen gelegitimeerde regering is, maar ook hervormingen om op daadkrachtige en efficiënte wijze corruptie te bestrijden en ook in Kirgizië eindelijk voor een onafhankelijke rechtspraak te zorgen, die nu verre van onafhankelijk is.

Bovendien moeten – en dit houdt verband met de kwestie van het gerechtelijk stelsel en de corruptie – tevens de extreem bureaucratische nomenclatuur en de absoluut onderdrukkende overheid worden aangepakt. In feite is dit de eerste test van de nieuwe strategie voor Centraal-Azië van de Europese Unie in een crisissituatie zoals nu in Kirgizië.

We moeten voorkomen dat dit land, waar de invloed van de Verenigde Staten inmiddels beperkt is, door het huidige Rusland in een verstikkende houdgreep wordt genomen. Ik denk dan ook dat dit een kans voor ons allemaal is om ons hiervoor in te zetten.

Ulrike Lunacek, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, barones Ashton, we weten allemaal nog welke hoop er in 2005 leefde, toen de Tulpenrevolutie zich voltrok, de hoop dat alles anders zou worden met het aantreden van een nieuwe president, die de noden van zijn volk, de behoefte aan democratie en inspraak serieus zou nemen. Helaas bleek deze dat niet te doen en nu is hem dus hetzelfde overkomen als zijn voorganger.

De eis van het ogenblik is dat de Europese Unie zich hier nadrukkelijk laat gelden. Toen u, mevrouw Ashton, zei dat u speciale vertegenwoordiger Morel direct naar de regio gestuurd had, heb ik mijn instemming betuigd. Het leek mij een zinvolle en nuttige stap. Daarnaast is het voor de EU nu echter zaak om haar strategie voor Centraal-Azië dusdanig te herzien, dat deze ook daadwerkelijk effect sorteert, en ik hoop dat men daar aanstaande maandag in de Raad een begin mee maakt.

Mijn vraag is: hoe denkt u dat aan te pakken? Hoe denkt u eraan bij te dragen dat het constitutioneel proces werkelijk inclusief wordt en alle mensen erbij betreft, zoals u voorgesteld hebt? Wij moeten er namelijk toe bijdragen dat deze regio en Kirgizië zelf de weg van samenwerking en niet langer die van de confrontatie inslaan. Dat lijkt mij voor de toekomst van de hele regio en voor de wereldgemeenschap van het grootste belang.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de vicevoorzitter, dames en heren, de situatie in Kirgizië is inderdaad bijzonder instabiel. Toch behoorde dit land, en behoort het misschien nog steeds, tot de landen die het meest open leken te staan voor de invoering van democratische instellingen.

De Tulpenrevolutie heeft in 2005 opnieuw tot enorme verwachtingen geleid. De heer Bakijev heeft gefaald. Hij was niet in staat om tegemoet te komen aan de behoeften en verlangens van het volk en hij liet corruptie welig tieren – waarin hij volgens sommige beweringen een eigen rol heeft gespeeld door de kas leeg te halen – en hij zorgde voor een steeds autoritairder regime, waar politieke tegenstanders, mensenrechtenvoorvechters en journalisten een zware prijs voor hebben moeten betalen.

Na de rellen van 7 april is er een tijdelijke regering geïnstalleerd. De heer Bakijev lijkt het echter niet op te geven, hoewel hij het land heeft verlaten, en zoals u al zei vonden er gisteren opnieuw rellen plaats in het zuiden van het land en rond de hoofdstad.

Commissaris, dit land is duidelijk van enorm strategisch belang, en niet alleen in militair opzicht. Het mag niet het speelveld van een paar grootmachten worden. De Europese Unie is, ondanks enkele besprekingen, nog steeds niet voldoende aanwezig in dit deel van de wereld. Onze steun en diplomatieke aanwezigheid blijven bescheiden. Je hoeft er de actuele berichten over de situatie in dit land maar op na te lezen om dat te begrijpen. Er is slechts sprake van de Verenigde Staten, Rusland en Kazachstan, het land dat momenteel het voorzitterschap van de OVSE voor zijn rekening neemt. Toch is de steun van de Europese Unie van essentieel belang om de onafhankelijkheid van dit land te garanderen. Mevrouw Ashton, u heeft gelijk, de prioriteit moet liggen bij het herstel van de rechtstaat, maar we moeten snel verder gaan en, zoals een aantal collega's al heeft gezegd, een daadwerkelijk strategie ontwikkelen voor dit deel van de wereld.

Ja, we moeten dit land helpen om de armoede te bestrijden: 40 procent van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Ja, we moeten de economische ontwikkeling stimuleren en, zoals u al zei, vooral optreden op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, maar ook dat van water, dat van essentieel belang is in dit deel van de wereld. Ja, we moeten natuurlijk de democratie en de verdediging van de mensenrechten steunen. Dat is nu een dringende noodzaak.

Commissaris, we kunnen en moeten ons inzetten om te voorkomen dat dit land omzwaait naar fundamentalisme en een nieuw autoritair regime. We mogen ons niet mengen in de binnenlandse aangelegenheden van het land, maar moeten juist de inwoners van Kirgizië helpen om hun vertrouwen in de democratie terug te krijgen. Dan zal dit land een stuwende kracht in dit deel van de wereld kunnen worden.

Fiorello Provera, namens de EFD-Fractie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de situatie in Kirgizië is erg belangrijk voor de stabiliteit van Centraal-Azië, een regio waar Europa bijzondere belangen heeft met betrekking tot de grondstoffen- en energievoorziening.

Na de onrust van 7 april moeten opnieuw omstandigheden worden gecreëerd die, via vrije en wettige verkiezingen, binnen korte tijd kunnen leiden tot een democratisch, met de lokale situatie verenigbaar regime. Het is zorgwekkend dat een aanzienlijke voorraad wapens is gestolen door criminele bendes. Daardoor bestaat het risico dat wetteloosheid, gewapende conflicten en terrorisme in deze regio worden aangewakkerd.

Europa zou samen met andere partijen, zoals de OVSE, een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van het land naar stabiele, goed functionerende, minder corrupte en meer democratische instellingen, onder meer door middel van een waarnemingsmissie voor de komende verkiezingen.

We kunnen echter niet net doen alsof een nieuwe grondwet of een nieuwe parlementair regime genoeg is om voor echte democratie te zorgen; echte democratie is afhankelijk van de politieke groei van de burgers en een algemeen bewustzijn van gemeenrecht en eenieders rechten. Op dit gebied zullen wij gedurende lange tijd steun moeten verlenen.

Inese Vaidere (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de rellen van vorige week hebben Kirgizië in een politieke, juridische en economische crisis gestort. Het constitutioneel hof werd praktisch ontbonden, en de interim-regering lijkt ongecoördineerd op te treden. Ondertussen heeft de broer van Kurmanbek Bakijev aangekondigd dat de handgeschreven verklaring van aftreding vals is en dat Bakijev niet zelf is afgetreden.

Volgens ooggetuigen vormen zich nieuwe lokale groeperingen die het regionaal bestuur proberen over te nemen. Zo ontstaan er groeperingen op grond van etnische afkomst, waardoor vrees voor meer etnisch geweld ontstaat. In het land hebben criminele bendes de vrije hand. Er worden grote hoeveelheden wapens in omloop gebracht en er vinden overvallen plaats. De veiligheid, de beveiliging en de belangen van de EU-burgers in dit land lopen nog steeds gevaar.

De huidige interim-regering is niet in staat al deze bedreigingen tegen te gaan. De situatie is volkomen onduidelijk voor de plaatselijke bevolking. Hoge vertegenwoordiger Ashton heeft weliswaar twee verklaringen afgelegd waarin zij haar bezorgdheid uitsprak, maar er is dringend behoefte aan actiever en praktischer optreden. Het is belangrijk dat de EU een vastberaden standpunt inneemt ten aanzien van de situatie in Kirgizië, in dit strategisch belangrijke land. We moeten daar sterker aanwezig zijn en samenwerken met de VN, de VS en de OVSE om de belangen van de Kirgiziërs en EU-burgers te verdedigen die op dit moment hun leven en eigendommen niet kunnen beschermen. Het is duidelijk dat de EU een onafhankelijk onderzoek naar de oorzaken en effecten van de ongeregelde heden dient in te stellen.

Wat betreft de materiële middelen van de Kirgizische bank en het agentschap voor investering en ontwikkeling: deze moeten worden geëvalueerd voordat er verdere financiële hulp wordt toegewezen. De passieve en aarzelende houding van de EU en het ontbreken van een echte strategie en tactiek kunnen tot zeer gevaarlijke ontwikkelingen leiden en de economische en politieke belangen van EU evenals haar geloofwaardigheid in de regio en de rest van de wereld ondermijnen.

Eleni Theocharous (PPE). – (EL) Voorzitter, Lady Ashton, gedurende zijn twintig jaar onafhankelijkheid werd Kirgizië geregeerd door corrupte regimes en werd er bitter weinig vooruitgang geboekt bij de verbetering van de democratische instellingen. Voor wat de afgelopen vijftien jaar betreft kan ik dit zelf bevestigen, aangezien ik onder meer als lid van de OVSE persoonlijk erbij betrokken ben geweest.

Zowel de mensen die tot gisteren regeerden als de mensen die hen omverwierpen maken deel uit van hetzelfde corrupte systeem. Terwijl wij hier discussiëren bevindt het leger zich in de hoofdstad waar het huiszoekingen doet en arrestaties verricht. Desalniettemin dienen wij de huidige regering een kans te geven, want we bevinden ons in het laatste stadium vóór een burgeroorlog en vóór het land uiteenvalt.

Het Kirgizische volk is vredelievend van aard, en ik kan me voorstellen dat velen onder u dit volk hebben leren kennen via de boeken van de beroemde schrijver Chingiz Aitmatov, die tot vier jaar geleden ambassadeur was in Brussel. De economische malaise, de sociale ongelijkheid maar ook de interventies van andere landen brengen explosieve reacties teweeg die soms niet ver verwijderd zijn van een burgeroorlog – en wat dat betreft ben het er dan ook niet helemaal mee eens dat het Kirgizische volk in staat is om terreur af te wenden.

Zoals ik al zei is er een reëel gevaar dat Kirgizië uiteenvalt in een noordelijk en een zuidelijk deel, waarbij buitenlandse agenten olie op het vuur gooien. Het feit dat Kirgizië lid is van de OVSE en de OVSE continue in het land aanwezig is, lijkt voor wat betreft het democratiseringsproces geen vruchten te hebben afgeworpen. Er is natuurlijk een permanente humanitaire crisis, die misschien niet zo heel acuut is, maar al die jaren is er niet gemoderniseerd en zijn evenmin de democratische instellingen verbeterd. De mensen leven ver onder de armoedegrens.

Daarom is het noodzakelijk dat het Europees Parlement in overleg met de andere instellingen van de Europese Unie, met de Commissie en de Raad optreedt en de tot op heden gevolgde strategie voor deze regio herziet.

Een sterke delegatie van het Europees Parlement dient het democratiseringsproces te monitoren en de verstrekking van financiële middelen te controleren opdat deze worden gebruikt voor de institutionele opbouw en de verbetering van het onderwijs. Destabilisatie van Kirgizië zou namelijk enorme risico's met zich meebrengen voor destabilisatie in het hele gebied van Centraal- en West-Azië, maar ook in Europa. Als de Europese Unie een effectieve rol wil spelen in vredeshandhaving moet zij nu optreden.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) De situatie in Kirgizië geeft bijzondere aanleiding tot bezorgdheid. Het land is strategisch gelegen in Centraal-Azië. Het heeft niet alleen Russische troepen op zijn grondgebied, maar ook een Amerikaanse militaire basis die een grote bijdrage levert aan de operaties in Afghanistan.

Het is ongelukkig dat de protesten van de laatste weken zijn ontaard in geweld en doden hebben gevergd. De autoriteiten moeten maatregelen nemen om het leven van de burgers te beschermen. Gisteren nog waren er opnieuw botsingen tussen etnische Kirgiezen, Russen en Turken. Omdat er grote Russische en Oezbeekse gemeenschappen in dit land wonen, komt de stabiliteit van de hele regio in gevaar als de interetnische botsingen voortduren.

Mevrouw Ashton, de Europese Unie moet bijzondere aandacht richten op het conflict in Kirgizië, humanitaire hulp verlenen en betrokken raken bij de stabilisering van de situatie.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Mevrouw Ashton, wij zijn hier om over de verontrustende gebeurtenissen in Kirgizië te spreken en zoveel mogelijk tot de stabilisatie van de situatie in dat land bij te dragen. Belangrijk is vooral dat de Europese Unie een proactieve benadering volgt ten opzichte van Kirgizië, maar het is even belangrijk dat wij ons principieel engagement hoog houden in een andere kwestie, die van onze agenda is geschrapt. Omdat deze echter actueel is en omdat het gaat om mensenlevens, voel ik me verplicht hier toch op te wijzen. Ik heb het over de benarde toestand van de Sahrawi-activisten, vredestichters uit de westelijke Sahara, die opgesloten zitten in Marokkaanse gevangenissen, in hongerstaking zijn gegaan en hun leven op het spel zetten. Ook Amnesty International heeft onze aandacht hierop gevestigd. Ik verzoek u, mevrouw Ashton, om samen met uw medewerkers onmiddellijk aandacht aan dit probleem te schenken, want anders zou het te laat kunnen zijn.

Charles Tannock (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de recente gebeurtenissen in Bishkek zijn alarmerend en maken een droevig einde aan de Tulpenrevolutie, de Kleurenrevolutie van 2005, toen president Bakijev democratie en mensenrechten beloofde, maar in plaats daarvan corruptie, nepotisme en een toenemende autocratie bracht.

Kirgizië blijft het kleinste en armste land van Centraal-Azië. Daar heeft zich de afgelopen jaren een zorgwekkende infiltratie van radicale islamisten in de Ferganavallei voorgedaan, en dus moet stabiliteit de prioriteit van de EU voor de regio zijn.

Het is op dit moment juist en gepast om de nieuwe regering Otunbayeva te erkennen - een ongebruikelijk voorbeeld van een situatie waarin we gemeenschappelijke belangen met Rusland hebben - die de revolutie en omverwerping van het Bakijev-regime steunde. President Roza Otunbayeva heeft kortstondig als ambassadeur in het Verenigd Koninkrijk gewerkt, en weet dus goed hoe de Europese Unie werkt.

Tot slot is Centraal-Azië een strategische regio gelet op de energievoorziening en de veiligheid in de wereld. Het operationele vermogen van de Amerikaanse vliegbasis in Kirgizië is ook van essentieel belang om de ISAF in Afghanistan te ondersteunen.

Piotr Borys (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, vijf jaar na de Tulpenrevolutie, na het aftreden van president Akajev, vond een bloedige revolutie plaats. De oorzaak hiervan is tweërlei: allereerst het nepotisme en de corruptie en dus het gebrek aan funderingen voor een democratische staat, en ten tweede de financiële en economische problemen van het land.

Dankzij het initiatief van mevrouw Ashton kan de heer Morel ons vandaag een volledig rapport geven van wat er in feite in Kirgizië gebeurt, en dit lijkt me van groot belang. Zoals we allemaal weten ligt Kirgizië in de invloedssfeer van Rusland maar heeft het ook een Amerikaanse legerbasis. Daarom roepen we hier op om de actieve betrokkenheid van de Europese Unie te richten op de uitbouw van de funderingen voor een democratische staat en om de binnenlandse veiligheid in het land te garanderen. Meer dan tachtig dodelijke slachtoffers is een slecht signaal voor de opbouw van dit land. Daarom herhaal ik mijn dringende oproep en duim voor de missie van mevrouw Ashton.

Cristian Dan Preda (PPE). - (RO) Koermanbek Bakijev is niet de eerste politieke leider - en zal zeker niet de laatste zijn - die teleurstelling en ontgoocheling opwekt en wordt behandeld als een dictator, na de glimp van hoop die er in het begin was en nadat zijn naam aanvankelijk in verband was gebracht met democratisch optimisme.

Er is een eenvoudige verklaring voor deze situatie. Als stabiele instellingen ontbreken, veroorzaken politici al gauw teleurstelling en komen zij terecht in een cyclus van conflict, corruptie en chantage. Niemand van ons mag vergeten dat president Bakijev de aanwezigheid van een Russische en een Amerikaanse militaire basis op het grondgebied van Kirgizië heeft gebruikt om het Westen voortdurend te chanteren.

Daarom ligt de oplossing in de opbouw van instellingen op basis van consensus, op een breed raadplegingsproces en een ruime consensus en compromisbereidheid onder de politieke krachten. De belangrijkste prioriteit is echter dat er snel een eind wordt gemaakt aan het geweld, zoals ook de hoge vertegenwoordiger heeft gezegd. Het geweld is ernstig en er moet zo snel mogelijk een oplossing worden gevonden om het te stoppen. Anders zal het namelijk onmogelijk zijn om het proces van politieke opbouw van start te laten gaan.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, barones Ashton, de situatie in Kirgizië is op zijn zachts gezegd alarmerend, met name als we aan de woorden van de voormalige minister van Buitenlandse Zaken denken, die aangaf dat het lot van Kirgizië steeds sterker gericht afhankelijk te worden van de economische en douaneruimte van Rusland.

Een week na de val van de regering van voormalig president Bakijev, die afgelopen 15 april per vliegtuig uit zijn land is gevlucht, is nog steeds onbekend wat de eindbestemming en de politieke plannen voor de toekomst van het land zijn. Wat echter wel duidelijk lijkt te zijn is dat het Russische ministerie van Defensie geholpen heeft bij de evacuatie van voormalig president Bakijev, nadat het volk de straten op was gegaan om zijn aftreden te eisen.

Er is een groot aantal wapens in omloop in Kirgizië, een klein land met slechts 5,3 miljoen inwoners, maar uniek in de wereld, omdat het zowel een Amerikaanse als een Russische legerbasis huisvest. De spanningen breiden zich nu uit naar de buurlanden en de Europese Unie moet nota nemen van wat nu prioritair en tegelijkertijd een kans is. In de eerste plaats moet namelijk een mogelijke burgeroorlog worden voorkomen

en moet het land geholpen worden om binnen zes maanden een democratische parlementaire republiek te worden en een stabiel presidentschap te verwerven.

Zoals u heeft aangegeven, barones Ashton, kan dit alles lukken als wij op twee fronten een echte bijdrage leveren, in de eerste plaats een diplomatieke bijdrage, maar tevens – zoals u ook zei, mevrouw Ashton – een substantiële en materiële bijdrage. De snelheid waarmee wij hulp verlenen bij het verminderen en temperen van de sociale spanning zal van cruciaal belang zijn.

Mevrouw Ashton, laten we snel en goed handelen, want dit zal een andere belangrijke test voor Europa zijn. We zijn hier niet in Haïti, maar in Kirgizië. Laten we nu in elk geval proberen op tijd te zijn.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, toen de Sovjet-Unie begin jaren negentig uiteenviel, waren sommigen van mening dat jonge democratieën als het ware vanzelf tot wasdom zouden komen. Inmiddels weten we dat deze jonge staten een zware last uit de Sovjet-tijd torsen. Uitingen van culturele eigenheid werden indertijd verregaand onderdrukt, waardoor het nu in deze landen zo vaak tot religieuze en culturele conflicten komt. Democratie ontstaat nu eenmaal niet van vandaag op morgen en al helemaal niet als corrupte clans zich ten koste van het land en zijn burgers verrijken.

Volgens de geruchten zou het bij de scherpschutters die in Bisjkek op de mensenmenigte schoten om Oezbeekse en Tadzjiekse huurlingen gaan. Men probeert dus een internationaal conflict uit te lokken, dat heel Centraal-Azië in gevaar zou kunnen brengen. Het Europese buitenlandse beleid zou zich ontspanning van de situatie ten doel moeten stellen, maar het sturen van troepen is daarvoor niet het geëigende middel, zoals momenteel aan de Duitse missie in Afghanistan te zien is. Er is behoefte aan verstandige, doelgerichte economische hulp en ontwikkelingshulp. Bestrijding van corruptie moet prioriteit krijgen; lokale clans dienen van hun macht beroofd te worden. Alleen dan krijgt de democratie in Centraal-Azië een eerlijke kans.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het Europeana-project krijgt een nieuwe en ambitieuze dimensie. Door deze digitale bibliotheek van de Europese Unie zal onze cultuur in al haar diversiteit en rijkdom toegankelijk worden. De sterke betrokkenheid van de verschillende landen bij dit project is essentieel. Een cruciaal aspect van dit initiatief raakt aan een fundamentele waarde: respect voor culturele en taalkundige diversiteit.

Een van de grenzen van ons continent is Afrika, maar we hebben die horizon bezoedeld door slavernij en kolonialisme. We zijn het aan de Afrikaanse bevolking verplicht om dit te erkennen en goed te maken. Alleen financiële compensatie zou niet tegemoetkomen aan die noodzaak, maar dankzij het Europeana-project kunnen we iets bijdragen door de Afrikaanse bevolking een deel van hun cultuur van mondelinge literatuur terug te geven.

Amadou Hampâté Bâ, een Malinese intellectueel, heeft gezegd: in Afrika is een oude man die sterft een bibliotheek die door brand wordt verwoest. Het digitaliseren van de mondelinge literaire werken, die vaak zijn verzameld door etnologische en antropologische teams, en het bevorderen van gratis toegang ertoe via Europeana, en hun daarmee een universele dimensie verlenen, zou een manier zijn om de culturele diversiteit van de mensheid, waaraan we allen verbonden zijn, te behouden en de laten voortleven.

Catherine Ashton, *vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, vandaag zit ik ook in de Commissiebanken. De geachte leden hebben een aantal belangrijke punten aangekaart en ik zal in de korte tijd die ik heb proberen er zo veel mogelijk van op te pakken en te behandelen.

De heer Brok, de heer Tannock en anderen spraken over het belang van het feit dat dit een van de armste landen van Centraal-Azië is en uiteraard een van de voornaamste ontvangers van EU-hulp per hoofd van de bevolking. Ik ben het er volkomen mee eens dat de maatschappelijke en economische ontwikkeling een essentieel onderdeel moet zijn van de strategie die we gaan voorstellen. De heer Swoboda zei eveneens hoe belangrijk het is ervoor te zorgen dat dit een werkelijke politieke hervorming wordt. We werken zeer nauw samen met de VN en de OVSE. De mensen die de afgelopen paar dagen in de regio zijn geweest, hebben er gezamenlijk en consequent op gehamerd dat hervormingen moeten worden gezien als het kernpunt van de volgende stappen, en ik ben het helemaal eens met hetgeen werd gezegd over de politieke stabiliteit van de regio. Die is zeer belangrijk.

We moeten dit zeer zorgvuldig opnieuw bekijken. Er is een strategie voor dit deel van Centraal-Azië, die zal worden herzien, maar ik plaats deze in de context van de Dienst voor extern optreden en van wat we binnen deze regio moeten doen om de verschillende elementen van de steun van de Commissie en de Raad te

bundelen. De heer Rinaldi en ook anderen hebben mijns inziens terecht gezegd dat we een voorzichtige, positieve en opbouwende houding moeten aannemen, en ik ben het ook eens met geachte leden die over de waarde en het belang van de rechtsstaat spraken. Het kernpunt bij alles wat we in het land gaan doen, is ervoor te zorgen dat de rechtsstaat inderdaad functioneert, en hetzelfde geldt natuurlijk voor het rechtssysteem en de politieke en grondwettelijke hervormingen die zo essentieel zijn.

Mevrouw Lunacek sprak over het feit dat de verkiezingen – volgens mij werden deze woorden gebruikt in de mij verschaft briefing – ver achter bleven bij de normen die we graag op internationaal niveau willen zien. Onder de elementen die ik wil opnemen in de combinatie van maatregelen komt mijns inziens natuurlijk ook financiële ondersteuning voor, naast wat ik reeds eerder noemde: rechtsstaat, politieke en grondwettelijke hervormingen, verkiezingen en ook de economische band die we willen creëren. Een klein voorbeeld is natuurlijk dat dit een van de grote waterrijke landen in de regio is, dat water levert aan de andere regio's, zoals de geachte leden zullen weten. We hebben hen al ruim vijf jaar bij hun waterbeheer geholpen, en ik hoop dat we dat werk, dat zo essentieel is, weer zullen kunnen oppakken zodra de crisis overwonnen is en we een rechtmatige regering stevig in het zadel hebben.

Dat zijn nog maar een paar van de elementen die ik graag zou willen opnemen. Ik denk dat we het juiste niveau van aanwezigheid in de regio hebben. Pierre Morel is daar dagenlang geweest, en is pas terug. Hij zal de heer Borys van de AFET-commissie op 27 april een briefing geven zodat de commissie op de hoogte kan worden gebracht van alle gebeurtenissen. Wij hebben om de paar uur contact via teksten en we hebben elkaar diverse malen gesproken, en uiteraard heeft hij ook contact gehad met collega's. We hadden dankzij hem een sterke aanwezigheid en ik prijs hem en zijn team voor het werk dat ze hebben verricht.

Het belang van democratie, zoals de heer Provera zei, kan mijns inziens nooit onderschat worden. We moeten verder gaan dan de door mevrouw Vaidere genoemde kwesties van instabiliteit, de geruchten en de onveiligheid, die duidelijk van enorm belang zijn. Zoals ik heb aangegeven, zijn we begonnen met hetgeen we wilden doen tijdens deze eerste cruciale dagen, en ik hoop dat de geachte leden dat als een gepaste reactie beschouwen.

Tot slot zou wil zeggen dat enkele van de huidige leden van de voorlopige regering destijds mensenrechtenverdedigers van de oppositie waren, die onderdrukt werden door de voormalige president en die door de Europese Unie, met inbegrip uiteraard van de leden van dit Parlement, werden gesteund. Dus hoewel ik geen enkele illusies heb over de aard van de politiek in dit land, en zelfs in heel de regio, geloof ik dat we deze regering de kans moeten geven om zich naar behoren te vormen, overeenstemming te bereiken over de politieke en grondwettelijke hervormingen, die essentieel zullen zijn, de verkiezingen te houden die zij zegt te zullen hebben en, als zij bereid is die dingen te doen, haar nu en in de toekomst te steunen. Daarom ben ik zeer dankbaar voor de opmerkingen die zijn gemaakt, en we zullen de strategie verder volgen zoals ik geschetst heb.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de eerste vergaderperiode van mei plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Paolo Bartolozzi (PPE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de volksopstand die in de afgelopen dagen is uitgebroken in de hoofdstad van Kirgizië heeft een rem gezet op de voortgang van de zogenoemde 'Tulpenrevolutie' die in 2005 de hoop had doen oplaaien op democratische veranderingen in de voormalige Sovjetrepubliek.

Het Europees Parlement houdt de ontwikkeling van de crisis in dit land nauwlettend in de gaten, niet alleen omdat Kirgizië een cruciale geostrategische positie heeft voor Rusland en de VS, maar ook omdat de EU belang heeft bij de stabiliteit van Centraal-Azië, bij zijn politieke en economische ontwikkeling en bij interregionale samenwerking, mede gelet op de betekenis van Centraal-Azië voor onze energiebevoorrading en het economische en handelspartnerschap.

Het risico op het uitbreken van een burgeroorlog en een 'tweede Afghanistan' moet worden afgewend. Wij hebben vertrouwen in de diplomatieke bemiddelingspogingen die de presidenten van de VS, Rusland en Kazachstan, fungerend voorzitter van de OVSE, ondernemen in de richting van de voorlopige regering van Kirgizië, opdat deze de openbare en grondwettelijke orde herstelt, vrije verkiezingen houdt en de problemen van het land oplost.

Als voorzitter van de delegatie EU-Centraal-Azië hoop ik dat wij, ondanks de recente etnische botsingen, alle initiatieven zullen nemen om te komen tot nationale verzoening en om een duurzame terugkeer van het democratisch leven in Kirgizië te bewerkstelligen.

Krzysztof Lisek (PPE), schriftelijk. – (PL) De stabilisering van de situatie in Centraal-Azië vormt een garantie voor goede samenwerking met de EU. Niemand twijfelt eraan dat Kirgizië hier een bijzondere rol speelt. Voor de Europese Unie is Kirgizië belangrijk om strategische redenen. Het is een land met energiebronnen en natuurlijke grondstoffen en er is een Amerikaanse legerbasis ondergebracht die de NAVO-strijdmachten in Afghanistan ondersteunt. Het gebrek aan gepaste hervormingen na de onafhankelijkheid van Kirgizië leidde echter tot de dramatische situatie die we nu waarnemen. We moeten ons op dit moment concentreren op de veiligheid van de burgers en op humanitaire steun. Daarnaast moeten we alle mogelijke stappen ondernemen om radicalisering van het land te voorkomen. We mogen niet toelaten dat er een burgeroorlog uitbreekt. Op lange termijn moet een nieuw beleid voor de hele regio uitgewerkt worden. Er moet ook snel een concreet standpunt van de EU uitgewerkt worden, waarin belangrijke aspecten zoals het voorkomen van religieus fundamentalisme, de bestrijding van armoede en corruptie, de uitbouw van het maatschappelijk middenveld, de bescherming van de mensenrechten en democratisering opgenomen dienen te worden. Er moet in het bijzonder een waarnemingsmissie naar de komende verkiezingen gestuurd worden. We moeten de situatie op de voet volgen en vermijden dat we ons mengen in binnenlandse aangelegenheden. We moeten ons uiterste best doen om ervoor te zorgen dat het land naar democratie terugkeert en na de stabilisering van de situatie doeltreffende hervormingen doorvoert. Ik denk dat verdere steun van de EU voor dit land verbonden moet worden aan de voorwaarde dat er hervormingen doorgevoerd worden die wetshandhaving, orde en respect voor de mensenrechten garanderen.

Kristiina Ojula (ALDE), schriftelijk. – (ET) Mijnheer de Voorzitter, barones Ashton, het is goed dat de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie naar Kirgizië is gestuurd. Wij moeten weten wat de plannen van de voorlopige regering daar zijn. Er moet worden gewaarborgd dat er een eind komt aan het geweld in Kirgizië en dat de rechtsstaat en democratie zich daar ontwikkelen. De krachten die tijdens de revolutie in Kirgizië aan de macht kwamen, beschuldigden president Bakijev van het inperken van de persvrijheid, geweld tegen journalisten, de arrestatie van oppositieleiders, corruptie, een verwijdering van de democratische waarden en de slechte economische situatie in het land. Wij mogen daarom verwachten dat Kirgizië spoedig in een democratische rechtsstaat verandert. Tegelijkertijd is onze hoop alleen maar gerechtvaardigd als wij zelf bereid zijn middelen te verstrekken voor de tenuitvoerlegging van dit plan, omdat de zwakke economie van Kirgizië niet de noodzakelijke steun kan bieden voor het doorvoeren van de langverwachte sociale, economische en politieke hervormingen. Om een duurzame ontwikkeling van Centraal-Azië mogelijk te maken moeten wij naast economische steun de voorlopige regering ook onze kennis ter beschikking stellen over het doorvoeren van hervormingen, net zoals wij in Kosovo, Macedonië en elders hebben gedaan. Wat dit betreft wil ik er op wijzen dat Estland dergelijke steun heeft geboden aan Oekraïne en Georgië, wat aantoont dat onze ervaring met contacten met de volken in de voormalige Sovjet-Unie niet mag worden onderschat. Met de huidige regimewisseling mogen wij geen enkele gelegenheid voorbij laten gaan om Kirgizië te helpen op weg naar democratische waarden. Het zou daarom onverantwoordelijk van ons zijn om Kirgizië niet te helpen en het afhankelijk te maken van een aantal van zijn grote buurlanden.

11. Top EU-Canada (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de vice-voorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over de top EU-Canada.

Catherine Ashton, vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Canada is een van onze oudste en qua mentaliteit sterkst op ons lijkende partners. Wij werken samen bij zeer uiteenlopende kwesties niet alleen op bilateraal vlak maar in de hele wereld.

Onze betrekkingen zijn verankerd in een gemeenschappelijke geschiedenis die heel ver teruggaat en in gemeenschappelijke waarden die hoog in het vaandel worden gehouden. Dat is de grondslag voor onze samenwerking bij de bescherming van onze gemeenschappelijke belangen. Dit doen we natuurlijk ten behoeve van de burgers in Europa en Canada, maar ook om veiligheid en welvaart in de hele wereld te bevorderen.

Het zijn dus belangrijke betrekkingen. Die moeten we koesteren en we moeten erin investeren, zodat we het potentieel ervan ten volle benutten. Dat is het doel van de komende top EU-Canada, die op 5 mei in Brussel zal plaatsvinden.

De timing is gunstig. Omdat namelijk Canada eind juni voorzitter zal zijn van de G8- en G20-top, kunnen we tijdens de top EU-Canada de stand van zaken bij onze strategieën opmaken en deze op elkaar afstemmen wat betreft de mondiale thema's die voor de G8- en G20-top op de agenda staan, bijvoorbeeld de vraag hoe we kunnen zorgen voor een duurzaam economisch herstel en de samenwerking kunnen bevorderen op het gebied van hervorming en regulering van de financiële markt, klimaatverandering en bestrijding van nucleaire proliferatie.

Onlangs heb ik in Canada de vergadering bijgewoond van de ministers van Buitenlandse Zaken van de G8, waar veel van deze zaken zijn besproken.

Tevens krijgen we de kans de bilaterale betrekkingen tussen de EU en Canada en de wijze waarop we samenwerken op het gebied van regionale crisissen te bespreken. Ons doel is een gerichte, zakelijk ingestelde top te houden.

Wat betreft onze bilaterale betrekkingen zal tijdens de top gesproken worden over de activiteiten om de betrekkingen tussen de EU en Canada te verbeteren en te moderniseren. Er zal ons een uitstekende gelegenheid worden geboden om op het hoogste politieke niveau ondersteuning te bieden om zo spoedig mogelijk tot een ambitieuze, allesomvattende economische en handelsovereenkomst te komen.

We zullen nagaan welke vooruitgang is geboekt gedurende de eerste drie onderhandelingsronden, maar deze onderhandelingen ook een nieuwe impuls geven, gezien het belang daarvan voor het uitbreiden van de handel en het creëren van banen. Wat betreft de handel meer in het algemeen moet de top het duidelijke signaal geven dat de EU en Canada protectionisme afwijzen, en herinneren aan ons engagement voor een ambitieuze, allesomvattende en evenwichtige afsluiting van de Doha-ontwikkelingsronde.

In de top moet bovendien het onderwerp van wederzijds reizen zonder visumplicht aan de orde komen. Ons doel is duidelijk: wij willen dat alle EU-burgers zo spoedig mogelijk zonder visumplicht naar Canada kunnen reizen.

We zullen ook een kans krijgen om besprekingen te voeren over onze samenwerking op het gebied van crisisbeheersing, die zich – en het verheugt mij dat te kunnen zeggen – snel aan het uitbreiden is. Er zijn diverse crisisbeheersingsoperaties gaande. Ik noem met name onze politiemissie in Afghanistan, waar onze samenwerking met Canada voorbeeldig is.

Haïti zal om voor de hand liggende redenen ook op de agenda van de top staan. Canada speelt een belangrijke rol in Haïti, en een van de punten waarop we onze gezamenlijke inspanningen kunnen en moeten versterken, is het koppelen van crisisbeheersing aan ontwikkeling op de langere termijn. Dit was ook het punt dat ik heb benadrukt tijdens de conferentie over Haïti in New York op 31 maart, waarvan de EU en Canada, tezamen met Frankrijk, Spanje en Brazilië covoorzitters waren.

Samen met mijn collega voor ontwikkeling, Andris Piebalgs, en mijn collega voor internationale samenwerking, humanitaire hulp en crisisbestrijding, Kristalina Georgieva, kon ik tot mijn genoegen in New York aankondigen dat de EU ruim 1,2 miljard euro zal bijdragen aan de wederopbouw en ontwikkeling van Haïti.

De EU en Canada verplichten zich er allebei toe om Haïti op lange termijn te helpen bij de wederopbouw, bij het opbouwen van een betere toekomst.

Tijdens de top zal ook klimaatverandering aan de orde komen. Wij moeten rekening houden met de context die is ontstaan na Kopenhagen en daarom zal aanpassing aan en vermindering van klimaatverandering bovenaan de agenda blijven staan en ondersteunend energiebeleid vereisen. Er is ook veel steun voor het idee dat de samenwerking tussen de EU en Canada zich moet concentreren op financieringsmechanismen evenals op ondersteuning van schone ontwikkeling in derde landen.

De gevolgen van de klimaatverandering voor het Noordpoolgebied zullen ook een belangrijk element zijn in onze besprekingen tijdens de top. Nergens worden de effecten van de klimaatverandering harder gevoeld dan in het Noordpoolgebied. De milieuveranderingen hebben een steeds grotere impact op de bevolking, de biodiversiteit en het landschap van het Noordpoolgebied, zowel ter land als ter zee. De bescherming van de regio en zijn bevolking is een van de voornaamste doelstellingen van het in ontwikkeling zijnde EU-beleid

inzake het Noordpoolgebied, zoals de geachte leden zich zullen herinneren van mijn presentatie gedurende de plenaire vergadering van maart. Ruim veertig procent van het landoppervlak van Canada ligt in het noorden en daarom deelt Canada onze belangstelling voor milieubescherming in het Noordpoolgebied en voor het verzekeren van een duurzame economische en maatschappelijke ontwikkeling in de regio.

Wat tot slot de verbetering en modernisering van de betrekkingen tussen de EU en Canada betreft, wil ik gewag maken van de Kaderovereenkomst voor commerciële en economische samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en Canada van 1976. Deze is nog steeds van kracht, maar verouderd. De samenwerking tussen de EU en Canada heeft zich uitgebreid naar andere gebieden, zoals buitenlands en veiligheidsbeleid en er is een nauwere samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken.

Daarom moeten we de Kaderovereenkomst moderniseren, die als paraplu kan dienen voor al onze sectorale overeenkomsten, waaronder de allesomvattende economische en handelsovereenkomst, en we houden op dit moment verkennende besprekingen met Canada over de mogelijkheid om die Kaderovereenkomst op een hoger plan te tillen.

In een wereld met grote uitdagingen en voortdurende veranderingen hebben we partners nodig. Canada behoort tot de belangrijkste partners die de Europese Unie heeft. We streven naar een productieve top met duidelijke resultaten.

Elisabeth Jeggle, namens de PPE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, geachte afgevaardigden, ik dank u, mevrouw Ashton, hartelijk voor uw uitvoerige toelichting. Het is mij als ondervoorzitter van de Delegatie voor de betrekkingen met Canada een bijzonder genoegen dat we de op handen zijnde top EU-Canada in het Parlement bespreken. Zoals u allen weet, moest de stemming helaas tot begin mei uitgesteld worden. Staat u mij desondanks toe om de aspecten te belichten die voor de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) het belangrijkste zijn.

Canada onderhoudt al sinds 1959 nauwe banden met de Europese Unie. De Europese Unie en Canada hebben tal van waarden gemeen en zetten zich nadrukkelijk in voor multilaterale oplossingen voor wereldwijde problemen. Canada bekleedt in 2010 het voorzitterschap van de G8 en treedt tevens op als gastland voor de eerstvolgende G-20-top. Met het oog op de lopende onderhandelingen over een allesomvattende economische en handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Canada is het belangrijk om de goede betrekkingen tussen beide partners bij de komende top verder te verdiepen en te versterken.

Om die reden dringen wij er in onze gezamenlijke resolutie op aan om de uitdagingen waar met name de economische en financiële crisis, het buitenlands en veiligheidsbeleid, de ontwikkelingssamenwerking, het klimaat- en energiebeleid en de onderhandelingen in het kader van de Doha-ronde ons voor stellen, integraal te benaderen. We eisen echter ook dat er op de komende top EU-Canada een oplossing komt voor het probleem van de door de Canadese regering weer ingevoerde visumplicht voor EU-ingezetenen uit Tsjechië, Bulgarije en Roemenië. Wat dat betreft zijn wij erg ingenomen met de inrichting van een visumbureau in de Canadese ambassade in Praag en het feit dat een deskundigenwerkgroep zich over dit onderwerp gaat buigen.

Tot slot wil ik nog eens benadrukken dat ik ervan overtuigd ben dat op de komende top EU-Canada de toch al nauwe politieke banden tussen beide partners verder aangehaald zullen worden. Ik dank u voor uw engagement en uw aandacht.

Ioan Enciu, namens de S&D-Fractie. – (RO) Zoals ook de hoge vertegenwoordiger, mevrouw Ashton, heeft gezegd, is Canada een van de oudste partners van de Europese Unie en is de top van dit jaar belangrijk om de nauwe samenwerking voort te zetten en te consolideren op elk gebied: economie, handel, klimaatverandering en militaire aangelegenheden. Ik juich dan ook de maatregelen toe die tot nu toe zijn genomen om een handelsovereenkomst tussen de EU en Canada te kunnen ondertekenen, en ik hoop dat deze top de impuls oplevert die nodig is om die overeenkomst definitief af te ronden.

Indachtig de huidige economische situatie en de toestand van het klimaat moet ik de noodzaak onderstrepen van nauwe samenwerking teneinde alternatieven aan te wijzen voor de traditionele energieproducerende bronnen. Deze alternatieven moeten rekening houden met de bijzondere kenmerken van beide staten, de Europese Unie en Canada, die betrokken zijn bij de ontwikkeling en het gebruik van koolstofarme technologie. Tegelijkertijd moet ook samenwerking worden bevorderd in de energie- en klimaatsector en de maritieme sector in het Noordpoolgebied.

Er komen tijdens de top ook gevoelige kwesties aan de orde. Ik noem hier milieuzaken, de opwarming van de aarde, ACTA, CETA, de bankensector, de stabilisering van de financiële en economische markten, de

CITES-conferentie en de overeenkomst EU-Canada inzake PNR-gegevens. Gezien de ervaringen in het verleden denk ik dat de Europese Unie en Canada veel van deze problemen zullen weten op te lossen. Deze kwesties moeten echter tactvol en met begrip worden benaderd, zonder verwijten, met de blik eenvoudigweg gericht op de toekomst en rekening houdend met de belangen van de burgers aan beide zijden. De garantie van wederkerigheid in bilaterale betrekkingen is een van de basisbeginselen van de Europese Unie. We hopen dat Canada in de toekomst de visumplicht voor Roemeense, Tsjechische en Bulgaarse staatsburgers opheft en daardoor alle burgers van de Europese Unie verzekert van een billijke en gelijke behandeling.

Ten slotte zal het Europees Parlement, omdat zijn goedkeuring is vereist alvorens een internationale overeenkomst kan worden ondertekend, al in de eerste fase van elk project bij de zaak moeten worden betrokken en geraadpleegd. Ik neem deze gelegenheid te baat om de Commissie te vragen doeltreffende communicatie met het Europees Parlement tot stand te brengen om duurzame resultaten te bereiken.

Wolf Klinz, namens de ALDE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, de EU en Canada werken uitstekend samen, niet alleen op economisch vlak maar ook in de buitenlandse politiek – denkt u maar aan Iran, Afghanistan, Haïti en vergelijkbare gevallen.

Desondanks staan we voor diverse serieuze problemen, al kunnen we daar zeker uitkomen, juist omdat we zulke vriendschappelijke banden met Canada onderhouden. Ik denk daarbij aan vijf punten. Ten eerste dienen we bij de regulering van de financiële sector eindelijk spijkers met koppen te slaan. De G-20 heeft erg veel beloofd en op de G-20-top in Toronto, dus onder Canadees voorzitterschap, moet de bereidheid van de landen om concrete maatregelen te nemen nu echt blijken en mag het niet bij toezeggingen blijven.

Een tweede punt is al eerder genoemd: ook in het klimaatbeleid streven we nagenoeg dezelfde doelen na. Wij in Europa kunnen ongetwijfeld van Canada's CCS-plannen en de ontwikkelingen op dat terrein leren. Wij hopen dat we het over gemeenschappelijke reductienormen eens kunnen worden.

Ten derde is er behoefte aan een nieuwe handelsovereenkomst en ik denk dat ook hier onze doelstellingen erg dichtbij elkaar liggen. Ik noem slechts twee punten waar nog aan gewerkt moet worden, punten waarop we ondanks de intentie het eens te worden nog van mening verschillen. Dat is enerzijds het visumvrije reizen, waar u, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, het al over gehad hebt. Ik hoop dat we er uiteindelijk in slagen om etnische minderheden uit EU-lidstaten op dezelfde manier te behandelen als alle andere ingezetenen van de EU.

Mijn laatste punt betreft de overeenkomst inzake passagiersgegevens die vorig jaar herfst afliep. Zij is de facto nog van kracht, maar zij heeft geen rechtsgrondslag meer. Die moet er wel komen, zodat we ervan op aankunnen dat de burgerrechten zoals wij die opvatten ook werkelijk nageleefd worden. Bij alle moderne technische mogelijkheden tot koppeling van netwerken mag het niet zo zijn dat alle gegevens over naam, geboortedatum, reisverloop, creditcard en dergelijke toegankelijk gemaakt en misbruikt worden. Wij hopen dat we er samen in slagen een rechtsgrondslag te scheppen die daadwerkelijk strookt met onze Europese opvatting van burgerrechten.

Reinhard Bütikofer, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, barones Ashton, in Canada heeft de EU een goede vriend, een belangrijke medestander op het wereldtoneel. Het land is een volwassen democratie, waar we werkelijk het nodige van kunnen leren. Maar juist omdat het zo lang geleden is dat we in dit Parlement een resolutie over Canada behandeld hebben, zouden we die gelegenheid toch aan moeten grijpen om dieper op de Europees-Canadese betrekkingen in te gaan dan het geval is in de ontwerpresolutie die ons nu voorgelegd wordt.

Met die resolutie zit ik enigszins in mijn maag. Het is gênant dat er van allerlei gemeenschappelijke uitdagingen gesproken wordt, maar dat het beleid voor het Noordpoolgebied met geen woord genoemd wordt. Geen woord over doelstellingen en normen ter bescherming van het Noordpoolgebied, dat slechts in een bijzin genoemd wordt. Bovendien wordt verzwegen dat Canada Zweden, Finland, IJsland en de inheemse volkeren in maart op een niet al te vriendelijke wijze van een internationale bijeenkomst over het Noordpoolgebied geweerd heeft.

Ik vind het pijnlijk dat het teerzandprobleem niet aangestipt wordt, net zomin als het probleem van de blauwvintonijn en het verbod op de robbenjacht. Natuurlijk is het niet mijn bedoeling om Canada te provoceren, maar als je bij een serieuze discussie onder vrienden je bezwaren niet naar voren durft te brengen, blameer je jezelf. Er wordt gezwegen over het feit dat Canada geen al te positieve rol gespeeld heeft in Kopenhagen. Ook het probleem van het visumbeleid, met name ten aanzien van Tsjechië en de Tsjechische Roma, zou nadrukkelijker belicht moeten worden.

Laten we kortom vooral vriendschappelijk samenwerken, maar de ogen daarbij niet voor moeilijkheden sluiten, anders schiet niemand er iets mee op. Om die reden zal mijn fractie haar best doen om het teerzandprobleem en dat van de invoer van robbenproducten bij de stemming ook nog in de resolutie opgenomen te krijgen.

Philip Bradbourn, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als voorzitter van de Delegatie voor de betrekkingen met Canada ben ik bijzonder verheugd over deze resolutie, die eigenlijk een eerste onderdeel vormt van de top EU-Canada. Zoals werd gezegd, is Canada een van de oudste partners van Europa, en het versterken van onze betrekkingen over en weer de Atlantische Oceaan is voor beide partijen een prioriteit geworden. Nogmaals, zoals de dame van adel in haar openingstoespraak zei, zijn er besprekingen met Canada gaande over een allesomvattende economische en handelsovereenkomst, die hopelijk een norm zal worden voor toekomstige handelsovereenkomsten tussen de EU en derde landen.

Het Parlement zal deze overeenkomsten moeten goedkeuren, en ik hoop dat de Commissie de leden, in vooral de interparlementaire delegatie en de Commissie internationale handel, in elke fase van deze besprekingen volledig op de hoogte zal houden en erin zal betrekken.

De onderhavige resolutie heeft mijn volledige steun, want ze is bondig en houdt zich aan de kwesties die tijdens de top aan de orde zullen komen en die een rol spelen in onze betrekkingen met de Canadese regering. De resolutie zet een positieve toon voor toekomstige besprekingen en illustreert de bereidheid van dit Parlement om positieve betrekkingen met onze oudste handelspartner te onderhouden. We kunnen erop vertrouwen dat deze resolutie de reputatie van dit Parlement niet alleen in dit geval maar ook in toekomstige onderhandelingen met andere derde landen zal bevorderen.

Joe Higgins, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er is geen enkele beoordeling gemaakt van de maatschappelijke, milieu- en economische effecten van een economische overeenkomst tussen de Europese Unie en Canada.

De Canadian Union of Public Employees, een vakbond met 600 000 leden in sectoren zoals gezondheidszorg, onderwijs, gemeentebesturen, nutsbedrijven en openbaar vervoer, is ernstig bezorgd over de effecten van een dergelijke overeenkomst. Een andere vakbond, de National Union of Public and General Employees, met 340 000 leden in de openbare en private sector in Canada, is net zo bezorgd, evenals de Public Service Alliance of Canada, nog een vakbond, met 165 000 leden.

Deze werknemers zijn bezorgd omdat ze begrijpen dat een dergelijke overeenkomst voornamelijk zal worden geïmplementeerd in het economische belang van grote bedrijven, zowel in Canada als in de Europese Unie, en niet in eerste instantie in het belang van werknemers of van maatschappelijke rechtvaardigheid.

Nu willen zowel de Europese als de Canadese transnationale ondernemingen de openbare dienstverlening in Canada binnendringen – natuurlijk op basis van winstmaximalisatie. Ze zien een overeenkomst tussen de EU en Canada als een middel om op uitgebreide schaal privatisering door te drijven in sectoren zoals openbaar vervoer, water- en elektriciteitsvoorziening. Een dergelijke ontwikkeling zou een ramp betekenen voor het loon en de arbeidsvoorwaarden van Canadese werknemers. Het zou het begin kunnen betekenen van een neerwaartse spiraal, precies zoals we in Europa hebben gezien, waar de Europese Commissie zelf het recht bekrachtigt van particuliere dienstverlenende bedrijven werknemers uit te buiten, zoals wel gebleken is toen de Commissie de Luxemburgse staat voor de rechter daagde omdat deze migrantenwerknemers in de dienstverlening dezelfde bescherming wilde geven als Luxemburgse werknemers.

Op dit moment is het Canadese water met name een doelwit van de watermultinationals. Sommige multinationals met hun hoofdvestiging in de EU hebben met hun privatisering van de watervoorziening in landen zoals Bolivia de zaken volkomen ontwricht, terwijl hun noodlottige invloed ook al in Canada voelbaar is.

Gelukkig willen de gewone mensen in Canada de strijd wel aanbinden om hun openbare watervoorziening te beschermen. Zij zullen waakzaam moeten zijn.

De vakbonden van Europees overheidspersoneel zijn ook bezorgd, en ik roep zowel de Canadese vakbonden als die in de EU op een echte campagne op te zetten om het overheidsbezit in de openbare dienstverlening te beschermen, voor een democratisch beheer in plaats van maximalisatie van particuliere winst, en om dat dan niet alleen door gezamenlijke actie op leiderschapsniveau te doen, maar ook door de betrokkenheid van de gewone man om zijn openbare dienstverlening te beschermen.

Anna Rosbach, *namens de EFD-Fractie*. – (DA) Mijnheer de Voorzitter, Europa en Canada werken al vele jaren goed samen en daarom is het vanzelfsprekend dat we ons inzetten voor een toename van de vrije handel. Is de huidige methode echter de beste, gezien het feit dat de onderhandelingen zo lang hebben geduurd? Is het EU-apparaat te log en bureaucratisch om deze taak te vervullen?

Canada wil graag een vrijhandelsovereenkomst met de EU, maar tegelijkertijd wil Canada geen verbod invoeren op de afschuwelijke methode die wordt toegepast om zeehonden te doden en in strijd is met alle dierenwelzijnregels.

Tevens wenst Canada het recht om belastingen te heffen op het zeevervoer door een ijsvrije Noordwestelijke Doorvaart. Echter, een route ten noorden van Amerika moet voor iedereen vrij toegankelijk zijn. De Noordwestelijke Doorvaart is een ideale route om tijd, geld en brandstof te besparen en is derhalve beter voor het milieu. Dit versterkt de concurrentiemogelijkheden voor alle landen van het noordelijke halfrond. Derhalve wil ik Canada oproepen om verder te gaan met de ideeën achter de vrijhandelsovereenkomst en om af te zien van alle ideeën over een eventuele belastingheffing op het gebruik van de open zee.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, alsof het nog niet pijnlijk genoeg was dat midden in de onderhandelingen over een allesomvattende economische en handelsovereenkomst (CETA) informatie uitlekte, is nu ook nog het verwijt te horen dat Canada in het kader van CETA en ACTA regelrecht geprest wordt zijn auteursrecht aan dat van de VS en de EU aan te passen. Het schijnt dat de overeenkomst sterk in de richting van privatisering, deregulering en herstructurering gaat. Zo zou het gemeenten niet meer toegestaan zijn bij het plaatsen van opdrachten lokale criteria te hanteren. Natuurlijk is het zinvol om grotere opdrachten openbaar aan te besteden en natuurlijk dient dat volgens bepaalde regels te gebeuren, zodat corruptie en nepotisme niet welig tieren.

Als gemeenten in de EU-landen nu al klagen dat ze helemaal geen maatschappelijk verantwoorde ondernemingen in de arm mogen nemen, maar meestal gedwongen zijn dominante concerns te begunstigen, is het des te onbegrijpelijk dat iets dergelijks nu ook aan andere landen opgelegd zou moeten worden. En als multinationals dankzij vrijhandelsovereenkomsten dan ook nog in speciale procedures schadevergoeding van regeringen kunnen eisen voor beslissingen op het gebied van milieu en volksgezondheid, dan wordt zonneklaar dat de Europese Unie weinig geleerd heeft van de recente financiële en economische crisis en in haar neoliberale dwaling volhardt.

Als de EU er echt voor haar burgers wil zijn, zoals in zondagse redevoeringen steeds weer te horen is, moet zij een eind aan die dwaling maken en een bolwerk tegen globalisering worden, en bevriende mogelijkheden als Canada helpen hetzelfde te doen.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Ik wil allereerst, zoals ook andere leden van het Parlement hebben gedaan, benadrukken dat de top EU-Canada een belangrijke gelegenheid biedt voor verdieping van ons partnerschap met deze belangrijke democratie. Deze relatie is uiterst belangrijk voor de EU omdat zij partners betreft die dezelfde waarden delen en al lange tijd samenwerken.

Tegelijkertijd wil ik u herinneren aan de verklaring die is afgelegd na de vorige top EU-Canada, in mei 2009 in Praag, waarin als gemeenschappelijk doel van de partners werd uitgesproken, ik citeer: “om het vrije en veilige verkeer van personen tussen de EU en Canada te versterken met het oogmerk zo snel mogelijk visumvrij verkeer naar Canada voor alle EU-burgers mogelijk te maken”.

Eén jaar later moeten we vaststellen dat dit doel verre van bereikt is. Momenteel zijn niet alleen Roemenen en Bulgaren nog altijd onderworpen aan de visumplicht, maar zoals u weet is de visumplicht vorig jaar ook weer ingevoerd voor de Tsjechische Republiek.

Ik denk dat we hier in de eerste plaats te maken hebben met een wederkerigheidsprobleem. Gegeven het feit dat, zoals u weet, alle EU-lidstaten de visa voor Canadese staatsburgers overeenkomstig onze wetgeving hebben afgeschaft, hebben we, als ik het zo mag uitdrukken, een consequentieprobleem, omdat Canada de visumplicht voor één kandidaat-lidstaat, Kroatië, wel heeft afgeschaft maar, ik herhaal het nog maar eens, de visumplicht voor burgers van bepaalde EU-lidstaten heeft gehandhaafd.

Ik geloof daarom dat de top in mei belangrijke, zo niet beslissende vooruitgang moet verwezenlijken bij de afschaffing van de visumplicht voor alle burgers van de EU-lidstaten. Ik denk dat specifieke maatregelen vereist zijn en dat deze doelstelling zo hoog mogelijk op de agenda moet worden gezet, omdat we niet langer blij zijn met beginselverklaringen. Deze vorm van discriminatie is uiterst onbillijk, met name voor de burgers

van het land waar ik vandaan kom, een lidstaat van de Europese Unie, dat grote technische vooruitgang heeft geboekt met het oog op visumonthefving.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij af waarom ik steeds het gevoel krijg de Commissie ervan te moeten verdenken bepaalde zaken niet werkelijk aan het Europees Parlement voor te willen leggen. Dat gevoel heb ik nu ook bij de vrijhandelsovereenkomst, waarover met Canada onderhandeld wordt. Ik schaar mij achter de kritiek van enkele collega's die bepaalde feiten verdacht vonden, met name achter die van de heer Higgins, en ik geef hem volkomen gelijk.

Handelsovereenkomsten hebben volgens mij zin als de welvaart aan beide zijden ermee gediend is, maar niet als ze bijna uitsluitend de belangen van een paar multinationals dienen. En als men dan de informatie krijgt dat gezondheid, onderwijs of openbare veiligheid ineens onderwerp van handelsovereenkomsten moeten worden, gedereguleerd en geprivatiseerd moeten worden, dan bekruipt mij het gevoel dat het alweer om het gewin van een selecte groep gaat, ten koste van vele anderen. Ik waarschuw dan ook degenen die deze zaken achter onze rug, buiten het Europees Parlement om, in zulke overeenkomsten proberen op te nemen.

Het tweede punt dat ik ter sprake wil brengen is dit: als je met een vertrouwde partner als Canada om de tafel zit, moet je ook de minder aangename kwesties ter sprake brengen. Ik vind dat in zo'n gesprek en een daaruit voortkomende overeenkomst ook de robbenslacht ter sprake moet worden gebracht, niet om iemand op de tenen te trappen maar om het Europese standpunt te verduidelijken en tot een oplossing te komen die aan deze wrede manier van geld verdienen ten koste van jonge dieren een einde maakt.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Mijn collega Sebastian Bodu kon Straatsburg vandaag niet bereiken en daarom vervang ik hem.

Op het ogenblik kunnen 39 miljoen Europese burgers uit Roemenië, Tsjechië en Bulgarije niet naar Canada reizen zonder visum. Meer dan de helft van hen – 22 miljoen – zijn Roemenen. Handhaving van de visumplicht voor reizen naar Canada schept, net als in het geval van de visumplicht in de Verenigde Staten, een situatie waarin sommige Europeanen tweederangsburgers zijn.

Het vrije verkeer van Europese burgers moet op uniforme basis worden behandeld. De visumkwestie tast de betrekkingen tussen de Europese Unie en Canada aan. Commissievoorzitter Barroso heeft op de vorige topconferenties verzocht om een oplossing voor dit probleem. De zaak moet opnieuw aan de orde worden gesteld.

In het geval van Roemenië is het aantal afgewezen visumaanvragen van Roemeense staatsburgers tussen 2004 en 2008 gedaald van 16 naar 5 procent. Er wonen ongeveer 200 000 Roemenen in Canada, van wie de overgrote meerderheid het land is binnengekomen via de officiële immigratieregelingen van de Canadese staat. Ik begrijp niet waarom Canada met twee maten meet. In 2009 is de visumplicht afgeschaft voor een Europees land dat geen lidstaat van de Europese Unie is, waarvoor als reden werd gegeven dat een groot aantal uit dat land afkomstige burgers al in Canada woonde.

Ik geloof ook dat Tsjechië weer zou moeten profiteren van visumonthefving. De reden waarom visa weer zijn ingevoerd mag geen factor van betekenis worden voor de overige landen. De visumplicht is als onderwerp op de agenda van de top EU-Canada gezet door het Europees Parlement. De EU moet haar in oktober 2009 ingenomen standpunt handhaven, namelijk dat zij een beroep doet op de solidariteitsclausule als het probleem eind 2010 niet is opgelost.

Vicevoorzitter Ashton, het bereiken van visumonthefving voor lidstaten zou een geweldig resultaat voor u, in uw functie, zijn. Ik wens u daarbij veel succes.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Voorzitter, Canada is een van de oudste en belangrijkste bondgenoten van de Europese Unie, dat is al sinds 1959 het geval. Echter, onze samenwerking moet wel altijd gebaseerd zijn op gemeenschappelijke waarden en onderling respect.

Canada is een van de tien grootste vervuilers met broeikasgassen van de wereld en is het enige land dat, na het Kyoto-Protocol te hebben ondertekend en geratificeerd, vervolgens publiekelijk aankondigde dat het niet van plan was om zijn wettelijke verplichtingen na te komen. In plaats van de uitstoot vergeleken met 1990 met 6 procent te verminderen is Canada's uitstoot nu toegenomen met 26 procent. De belangrijkste oorzaak hiervan is de productie van oliezand. De uitstoot van broeikasgassen ligt bij de productie van oliezand drie tot vijf keer hoger dan bij de conventionele productie van olie en aardgas. De productie van oliezand vereist bovendien twee tot vijf vaten water voor elk vat geëxtraheerd teer, en vervolgens worden er allerlei

afvalstoffen geproduceerd die een bedreiging vormen voor zowel de biodiversiteit als de inheemse bevolking. Deze productie vernietigt bovendien het boreale bos, een van 's werelds grootste koolstofreservoirs. Tegen 2020 zal oliezand waarschijnlijk meer uitstoot produceren dan Oostenrijk en Ierland. Canada spendeert slechts 77 dollar per persoon voor groene subsidies, terwijl Korea 1,200 dollar spendeert, Australië 420 en de VS 365.

De bescherming van het boreale bos is van groot belang. Daarom is het belangrijk om Canada te verzoeken zich te houden aan de internationale overeenkomsten die we gezamenlijk hebben ondertekend maar die alleen wij, eenzijdig, respecteren. Dat zal ten grondslag moeten liggen aan elke verdere samenwerking.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Canada is sinds 1959 een van de meest hechte en stabiele partners van de Europese Unie. Het verheugt mij dat de economische situatie in het land onder de huidige rechtse regering is verbeterd, in tegenstelling tot wat in vorige regeringstermijnen het geval was.

De verbetering van de economische situatie en de versterking van de Canadese dollar, twee ontwikkelingen die de Canadese burgers meer welvaart brengen, hebben ook naar andere landen een positief signaal uitgezonden, aangezien daarmee gunstige voorwaarden ontstaan voor de ontwikkeling van zowel politieke als economische samenwerking. Ik ben van oordeel dat tijdens de top EU-Canada in Brussel concrete vooruitgang zal worden geboekt in de onderhandelingen over een complexe overeenkomst inzake economisch partnerschap.

Canada is de op tien na grootste handelspartner van de Europese Unie en vertegenwoordigt 1,7 procent van de totale buitenlandse handel van de Unie. Bovendien is de Europese Unie de op een na grootste investeerder in Canada, terwijl Canada de op drie na grootste investeerder in de Europese Unie is.

In 2008 bedroeg het totale goederenvolume bijna 50 miljard euro, terwijl de diensten 20,8 miljard euro vertegenwoordigden. De liberalisering van goederen en diensten tussen de Europese Unie en Canada en de grotere markttoegang zullen ons in de gelegenheid stellen de bilaterale handel te versterken en te verdiepen, wat ongetwijfeld gunstige gevolgen zal hebben voor zowel de Europese als de Canadese economie.

Jan Březina (PPE). – (CS) Mijnheer de Voorzitter, barones Ashton, dames en heren, het gemeenschappelijk visumbeleid van de EU staat momenteel voor een tweesprong. Ik heb het over de nu reeds tien maanden in Canada geldende visumplicht voor burgers van de Tsjechische Republiek. Canada heeft met zijn eenzijdige maatregel jegens de Tsjechische Republiek de instellingen van de Europese Unie die bevoegd zijn voor het gemeenschappelijk visumbeleid, op volstrekt onaanvaardbare wijze het nakijken gegeven. De rechten van de burgers van een Europese lidstaat alsook het prestige van de instellingen van de EU die er de hoeders van zijn, staan momenteel onder druk. Deze ongeziene stap van de Canadese regering jegens een lidstaat van de Europese Unie is een ware lakmoesproef voor de onderlinge solidariteit in de EU.

De burgers van de Tsjechische Republiek vertrouwen erop dat de Europese Commissie zich met verve op haar rol van verdediger en vertegenwoordiger van een Europese lidstaat en haar rechtmatige belangen storten zal. De aanstaande top EU-Canada is daar een uitgelezen gelegenheid toe. De hele visumkwestie dient daar een van de agendapunten te zijn. Het is de allerhoogste tijd dat alles in het werk wordt gesteld om in deze reeds lang voortslepende zaak tot een doorbraak te komen. Het doet mij deugd dat de Europese Unie in oktober 2009 een verslag heeft uitgebracht waarin zij Canada oproep om een visumloket te openen in Praag en een tijdspad af te kondigen voor de afschaffing van de visumplicht. Canada heeft weliswaar inmiddels voldaan aan de eerste voorwaarde, maar in de verste verte nog niet aan de tweede. De Europese Commissie, noch de Raad mogen zich bij deze gang van zaken neerleggen. De druk op Canada mag dus niet worden verminderd, maar moet juist worden opgevoerd. Ik doe dan ook een oproep aan de Europese Commissie om zich daadwerkelijk aan haar toezegging te houden om ingeval van onvoldoende vooruitgang tegenmaatregelen als invoering van de visumplicht voor Canadese ambtenaren en diplomaten voor te stellen.

De huidige impasse moet al met al, koste wat het kost, doorbroken worden. De Tsjechische burgers verwachten echt heel wat anders van de EU-organen dan zoete beloftes en medelevende sussende woordjes. Zij verwachten concrete, doelgerichte stappen. De bal ligt nu bij de Europese Commissie en dan met name bij haar voorzitter, de heer Barroso, die tijdens de top de belangrijkste tegenspeler zijn zal van de Canadese premier. Indien we de Canadese regering niet zelfbewust en met daadkracht tegemoet treden, zullen al onze inspanningen elk doel missen en zal het vertrouwen van de Europese burgers in de Europese instellingen ernstige deuken oplopen. Alle woorden over Europese solidariteit zullen dan voortaan vergeefs zijn.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, barones Ashton, geachte afgevaardigden, als lid van de Delegatie voor de betrekkingen met Canada wil ik erop wijzen dat Canada en de EU vele waarden gemeen

hebben. Deze gemeenschappelijke waarden vormen de grondslag; zij zijn van fundamentele betekenis voor de inrichting van onze maatschappijen. We zouden die grondslag moeten gebruiken om samen verantwoordelijkheid te dragen voor de totstandkoming van nieuwe randvoorwaarden in de wereldpolitiek. De nauwe historische en culturele banden, evenals het respect voor multilateralisme, ook waar dit het handvest van de Verenigde Naties betreft, liggen aan dit partnerschap ten grondslag. We moeten de onderlinge betrekkingen op allerlei niveaus versterken, en vanzelfsprekend ook op politiek niveau.

Als we vandaag deze overeenkomst bespreken, doen we dat voor het eerst op basis van het nieuwe Verdrag. Daar dient de Commissie zich bewust van te zijn. Transparantie, samenwerking en betrokkenheid van het Parlement zijn voorwaarden voor een succesvol besluitvormingsproces rond deze overeenkomst. We hebben het hier over twee belangrijke thema's gehad. De eenzijdige visumregeling ten aanzien van onze Tsjechische burgers is onaanvaardbaar en moet van tafel. De Canadese kritiek op de strenge regels voor de handel in robbenproducten maakt duidelijk dat niet wij, maar Canada zijn standpunt moet bijstellen.

Maar de overeenkomst met Canada heeft ook tot doel een sterkere zone tot stand brengen dat de vrijhandelszone van de NAFTA. Daarbij gaat het niet alleen om economische samenwerking, maar ook om een duidelijk signaal tegen protectionisme. Het is een heuglijk toeval dat de top EU-Canada op dezelfde dag plaatsvindt als de toespraak van Joe Biden tot het Europees Parlement in Brussel. Wij vinden een doeltreffende en professionele samenwerking met beide landen van Noord-Amerika namelijk van belang en we willen gezamenlijk een grotere verantwoordelijkheid in de wereldpolitiek willen dragen.

Zuzana Roithová (PPE). - (CS) Barones Ashton, ik zou u erop willen wijzen dat een succesvolle ratificatie van de overeenkomst tussen de EU en Canada staat of valt met de afschaffing van de eenzijdige visumplicht voor Tsjechië, Roemenië en Bulgarije, omdat daarmee een onaanvaardbare vorm van tweederangs EU-burgerschap is gecreëerd. Als Canada zijn belofte om zijn al te soepel asielbeleid aan te scherpen – wat een voorwaarde is voor de afschaffing van de visumplicht – niet nakomt, dan staan niet alleen solidaire lidstaten, maar ook talrijke leden van het Europees Parlement volledig in hun recht als zij de ratificatie blokkeren. Mevrouw Ashton, kunt u mij zeggen of u Canada erop gewezen heeft dat het onacceptabel is dat het zijn gulle en tot misbruik aanzettende asielwet pas in 2013 beoogt aan te scherpen en dat het deze wet zo snel mogelijk dient te wijzigen, mede met het oog op de in de nieuwe economische overeenkomst genoemde gedeelde waarden en goede economische betrekkingen met de Europese Unie en de bijbehorende, eveneens in de overeenkomst neer te leggen regels en voorwaarden daarvoor? Mevrouw de vicevoorzitter, beschouwt ook u de kwestie van een vroegere wetwijziging als een prioriteit voor de top met Canada over twee weken, opdat de visumplicht kan worden afgeschaft voordat de overeenkomst met Canada wordt ondertekend? Zo niet, realiseert u zich dan het grote gevaar dat een dergelijk belangwekkende overeenkomst het hier in het Europees Parlement wellicht niet halen zal, omdat wij de Canadese houding jegens drie Europese lidstaten weigeren te aanvaarden?

Geachte collega's, ik zou u namens miljoenen medeburgers hartelijk willen bedanken voor uw solidariteit en ben zeer verheugd over het feit dat onze gezamenlijke ontwerpresolutie, waarover we in Brussel stemmen zullen, een duidelijke oproep bevat tot wijziging van het Canadese asielstelsel en een zo spoedig mogelijke afschaffing van de visumplicht voor niet minder dan bijna 50 miljoen Europese burgers.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, dames en heren, ik denk dat de discussie en het debat in dit Parlement het optreden van het Parlement met het oog op de top in mei veel kracht hebben bijgezet.

Er zijn geen twijfels over de ideeën die iedereen naar voren heeft gebracht: het belang van de betrekkingen met Canada, het belang van het partnerschap, de gedeelde waarden met een groot democratisch land waarmee wij om strategisch redenen moeten samenwerken.

Er zijn echter enkele kwesties aan de orde gesteld die u mijns inziens, uitgaande van het mandaat dat u van dit Parlement heeft gekregen, absoluut moet aanpakken en indien mogelijk oplossen, omdat uiteindelijk de resultaten tellen en niet de strijd die je ervoor levert.

Ten eerste moet worden aangedrongen op het wederkerigheidsbeginsel met betrekking tot het recht op vrij verkeer van Canadese en Europese burgers. Ik ben geen Tsjech, geen Roemeen en ook geen Bulgaar – en enkele Roemeense collega's hebben hierover voor mij al het woord gevoerd – maar als Europees burger voel ik toch dat mijn rechten net zozeer worden geschonden als andere Europese burgers zich niet vrij kunnen bewegen in Canada. Ik praat snel omdat u mij wel begrijpt, mijnheer de Voorzitter, maar u wilt geloof ik dat ik het nogmaals herhaal voor de vertolking – ik vind dus dat mijn rechten evenzeer worden geschonden als

burgers uit andere Europese landen zich niet vrij kunnen bewegen in Canada, terwijl Canadese burgers zich wel vrij kunnen bewegen in alle Europese landen.

Dan nog iets over de afslachting van zeehonden. Wij worden altijd diep getroffen als televisieprogramma's of journalistieke onderzoeken de wrede, gemene praktijken laten zien bij bepaalde vormen van zeehondenjacht. In dit Parlement hebben wij de mogelijkheid om onze mening te uiten en ik denk dat wij emotie en commotie moeten omzetten in actie.

Onze relatie met een groot democratisch land als Canada moet ons ook de mogelijkheid bieden problemen aan de orde te stellen of om moratoria te verzoeken. Ik wil barones Ashton bedanken voor hetgeen zij zal ondernemen en het verslag dat zij daarover zal uitbrengen bij het Parlement, te beginnen met de top in mei.

Olga Sehnalová (S&D). - (CS) Mevrouw de vicevoorzitter van de Commissie, geachte collega's, ik zou graag in verband met de komende top EU-Canada opnieuw een van de basisbeginselen van de Europese Unie in herinnering willen roepen, namelijk het beginsel van onderlinge solidariteit. Indien de Unie geloofwaardig wil zijn in de ogen van de burger, dient dit beginsel onder alle omstandigheden geëerbiedigd te worden. Ook wanneer het om een probleem van slechts een enkele lidstaat gaat. Zoals reeds eerder gezegd, heeft Canada in juli 2009 een visumplicht ingevoerd voor de burgers van de Tsjechische Republiek. Op verzoek van de Tsjechische Republiek werd deze visumkwestie officieel op de agenda van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van februari gezet. Roemenie, Bulgarije, Hongarije en Slowakije spraken tijdens deze Raad hun solidariteit uit met de Tsjechische Republiek. Het Spaanse voorzitterschap en ook de Commissie schaalden zich onomwonden achter de Tsjechische Republiek. Desondanks ligt er nu, zelfs na de bijeenkomsten van de deskundigengroepen, geen concrete oplossing in het verschiet. Ondertussen tikt de tijd verder, wat allesbehalve in het voordeel werkt van de EU en haar burgers. Het lange wachten op de nieuwe Canadese asielwet, die de voorwaarde is voor de opheffing van de visumplicht en op z'n vroegst in 2013 of misschien zelfs nog later zal komen, is voor de burgers van de EU en de Tsjechische Republiek onverteerbaar. Zij verwachten hier dan ook een daadwerkelijke helpende hand van de Europese Unie. We hebben het regelmatig over de vertrouwenscrisis van de burger ten aanzien van de Europese instellingen. Het is niet zo moeilijk om ook in deze kwestie, waar solidariteit helaas ver zoek is, een oorzaak daarvoor te vinden.

Chris Davies (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik hoop dat de hoge vertegenwoordiger de Canadezen zal feliciteren met hun diplomatieke capaciteiten, want zij kunnen ons nog wat leren. Tijdens de recente conferentie over de handel in bedreigde planten- en diersoorten (CITES) speelden ze onder één hoedje met hun Japanse bondgenoten om onze poging tot invoering van een handelsverbod op blauwvintonijn te verijdelen.

Die CITES-conferentie deed maar al te veel denken aan de conferentie over klimaatverandering in Kopenhagen, waar het standpunt van de EU onduidelijk was. Wij besteedden veel tijd aan onderlinge discussies, in plaats van dag in dag uit met anderen te spreken, en uiteindelijk kregen we er flink van langs.

Japan en zijn Canadese bondgenoten waren al maandenlang tevoren bezig geweest hun rondes te draaien, vrienden te maken en hier en daar een stukje invloed te kopen om de stemmen binnen te halen die ze nodig hadden om het door hen gewenste resultaat te behalen. Wij lieten uiteindelijk een onsamenhangende, ongeorganiseerde en zwakke indruk na.

De commissaris voor Milieu heeft gezegd dat dit nooit meer mag gebeuren. Hij is vastbesloten hier verandering in te brengen. Dit soort conferenties vindt echter voortdurend over de hele wereld plaats en we moeten erop toezien dat we de diplomatieke capaciteiten van de Europese Unie versterken en een vooruitziende strategie hebben, dat we onze middelen effectief inzetten en ermee stoppen onder onze krachten te werken.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de aandacht voor een netelige kwestie in deze onderhandelingen, te weten de eerbiediging van de intellectuele-eigendomsrechten. Als we de kritiek van rechtsgeleerden uit Canada of ook uit Harvard mogen geloven, komt de geplande overeenkomst neer op een algehele herziening van de Canadese wetgeving op het gebied van auteurs-, octrooi- en merkenrecht.

Enerzijds voelen de Canadezen dat hun soevereiniteit en hun recht om over hun eigen intellectuele kapitaal te beschikken, aan banden worden gelegd, maar anderzijds zijn natuurlijk strikte voorschriften om illegaal kopiëren te voorkomen en audiovisuele producten zoals film beter te beschermen, van het grootste belang.

In mijn ogen zou de eerbiediging van intellectuele-eigendomsrechten vooral ook tot het internet uitgebreid moeten worden, omdat intellectuele eigendom op internet niet kan worden beschermd zonder internationale verdragen. Ik ben ook voorstander van een uitdrukkelijk verbod op het maken van camcorderopnames bij

filmvertoningen. Daar zou men de Canadezen voor moeten winnen, al dient daarvoor wel een middenweg gevonden te worden: wél bescherming van intellectuele eigendom, geen algehele bewaking van en vervolging op het internet.

Daarnaast dienen we er ons natuurlijk van bewust te zijn dat Canada een andere rechtstraditie en ook een ander rechtsstelsel heeft. Al met al een steenachtig terrein. Ik hoop dat we er een goede weg doorheen weten te vinden.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, barones Ashton, geachte afgevaardigden, het voornaamste is dat we ons voor het midden- en kleinbedrijf inspannen, zeker in tijden van crisis. In deze sector is tweederde van de beroepsbevolking werkzaam en wordt 80 procent van de belastinginkomsten gegenereerd. Daarom is het van het grootste belang dat openbare aanbestedingen zo toegesneden worden, dat kleine en middelgrote bedrijven kans maken een overheidsopdracht in de wacht te slepen. Natuurlijk horen ook de technische voorschriften, de zogenaamde *trade facilitation*, in deze overeenkomst voldoende aandacht te krijgen. Mijn vraag is of met de WTO is afgesproken om bij deze vrijhandelsovereenkomst al rekening te houden met de fundamentele beginselen voor de Doha-onderhandelingen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, het vliegverkeer is van vitaal belang om de Europese Unie en Canada dichterbij elkaar te brengen via de vergemakkelijking van het goederen- en reizigersvervoer. De overeenkomst tussen de EU en Canada inzake luchtvervoer, die werd ondertekend op 18 december 2009, en de overeenkomst inzake de veiligheid van de burgerluchtvaart, die werd ondertekend op 6 mei 2009 in Praag, zijn twee belangrijk elementen in de trans-Atlantische dialoog tussen de Europese Unie en Canada. De eerste overeenkomst wordt voorlopig ten uitvoer gelegd en zal na ratificatie in werking treden. De Raad heeft in dat verband nog geen kennisgeving ontvangen.

De tweede overeenkomst wordt niet voorlopig ten uitvoer gelegd. De Raad moet het voorstel voor een besluit van de Raad en de tekst van de overeenkomst naar het Europees Parlement sturen voor advies.

Gezien het belang van het luchtvervoer voor de samenwerking tussen de Europese Unie en Canada wil ik u, vicevoorzitter, vragen wanneer de beide overeenkomsten tussen de Europese Unie en Canada echt in werking kunnen treden.

Fiona Hall (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Canada is een nauwe bondgenoot, maar de EU moet ook een kritische vriend zijn als dat nodig is. De prestaties van Canada op het gebied van klimaatverandering zijn slecht en tijdens de onderhandelingen in Kopenhagen pleegde Canada obstructie. Vooral de teerzandindustrie geeft reden tot zorg, zoals de heer Arsenis opmerkte. Voor het winnen van olie uit teerzand is veel meer energie nodig dan voor het produceren van olie uit andere bronnen, en bovendien is het zeer verontreinigend voor het plaatselijke milieu.

Daar de Canadese regering momenteel haar uiterste best doet om de Commissie over te halen haar benadering van de koolstofmeting bij de tenuitvoerlegging van de richtlijn brandstofkwaliteit af te zwakken, wil ik de hoge vertegenwoordiger vragen of zij de kwestie van teerzand in de besprekingen tijdens de top aan de orde zal stellen.

Catherine Ashton, vicevoorzitter van de Commissie en hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit was een bijzonder nuttig en waardevol debat voor de voorbereiding van de top. De geachte leden hebben een groot aantal uiteenlopende onderwerpen aangekaart en ik zal er in ieder geval voor zorgen dat de twee voorzitters – de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Raad – die de Europese Unie uiteraard tijdens de top zullen leiden, er volledig van op de hoogte worden gebracht.

Ik ben zeer dankbaar voor de behulpzame informatie die de leden van het Parlement mij hebben gegeven en voor de vragen die zij hebben gesteld over zaken die ik eerlijk gezegd niet zo goed ken – zoals het luchtvervoer – en die ik voor hen zal moeten uitzoeken.

Ik wil graag ingaan op twee of drie van de belangrijkste kwesties die naar voren zijn gebracht. Algemeen lijken de geachte leden binnen deze context van mening te zijn dat dit belangrijke betrekkingen zijn. Een aantal van de frustraties die ik in het Parlement voelde, kwam misschien voort uit het feit dat we het belang van Canada en het belang van onze gemeenschappelijke waarden erkennen. Ik heb dan ook volledig begrip voor de frustraties van de leden uit de landen die getroffen worden door de visumkwestie.

Ik begin met de handel, want in veel bijdragen ging daar bijzondere aandacht naar uit. Terecht streven wij naar een ambitieuze handelsovereenkomst. Dit zal niet eenvoudig zijn, en vanaf het allereerste begin – en

ik was degene die de handelsonderhandelingen op gang bracht – zagen we in dat dit, vanwege de bijzondere belangen van de EU en Canada, nooit gemakkelijke onderhandelingen zouden zijn. We moeten echter aan beide kanten zeer ambitieus zijn.

Eén voorbeeld is intellectuele-eigendomsrechten. Voor mij is zeer belangrijk dat Canada zorgt voor de invoering van een gepast systeem. Ik weet dat Canada daar mee bezig is en dat de besprekingen en de onderhandelingsronden tot nu toe bijzonder positief en opbouwend zijn geweest en er schot in de zaak zit.

Ik ben het ermee eens dat we de Commissie internationale handel volledig op de hoogte moeten houden en, zoals de heer Bradbourn zei, degenen die speciaal belang hebben bij Canada moeten daar ook duidelijk in betrokken worden. Er komt een effectbeoordeling; daar wordt op dit moment al aan gewerkt, en uiteraard zal het Parlement zijn rol spelen als het ja of nee tegen de overeenkomst moet zeggen zodra deze op tafel ligt. Er zal daarin een heel duidelijke en belangrijke rol voor het Parlement zijn weggelegd.

Daar wil ik slechts nog twee punten aan toevoegen. Ten eerste zal een goede handelsovereenkomst onze burgers tot voordeel strekken. Daar is de overeenkomst ook voor bedoeld. Ze moet ervoor zorgen dat er voor consumenten meer keuzes en voor werknemers meer kansen komen. We moeten ervoor zorgen dat al onze handelsovereenkomsten werkelijke kansen in de gehele Europese Unie bieden.

Wat betreft het midden- en kleinbedrijf, dat ook ik zeer belangrijk vind, herinner ik me dat ik ooit statistieken heb gelezen waaruit bleek dat slechts acht procent van ons midden- en kleinbedrijf echt handel drijft en slechts drie procent handel met landen buiten de Europese Unie drijft. Ik vond dat uitermate interessant en het is mij bijgebleven.

Ik heb altijd het gevoel gehad – en heb dat nog steeds – dat indien we die cijfers kunnen verhogen en kansen kunnen bieden – en plaatsing van overheidsopdrachten kan inderdaad een van de gebieden zijn waarop dat kan – er een mogelijkheid is dat ons midden- en kleinbedrijf in beide richtingen er baat bij heeft.

Enkele leden hebben gesproken over het Noordpoolgebied. We hebben daarover recentelijk besprekingen in het Parlement gevoerd. Inderdaad is dit een zeer belangrijke kwestie, niet in het minst omdat deze verband houdt met een andere belangrijke kwestie die ik naar voren wilde brengen voordat ik het over visa ga hebben, namelijk klimaatverandering.

Inderdaad behoorde ons inziens Canada tot de groep landen die ervoor zorgen dat wij tijdens de onderhandelingen in Kopenhagen niet ver genoeg kwamen. We kunnen verder over Kopenhagen debatteren – en in andere gesprekken met de daarvoor verantwoordelijke commissaris zullen daar ongetwijfeld gelegenheden toe zijn. Interessant was echter te horen dat de Canadese regering in de troonrede op 3 maart verklaarde de overeenkomst over de klimaatverandering in Kopenhagen volledig te steunen. Dat is beduidend, en we willen dan ook binnen de context van de top Canada ertoe aanzetten ambitieus te zijn, met name door zijn mitigatiedoelstelling voor 2020 te verhogen.

De internationale koolstofmarkt speelt een rol van doorslaggevend belang in het verschuiven van investeringen naar een koolstofarme economie. Een van de dingen die we in onze bilaterale betrekkingen kunnen doen, is aandringen op die strategische kwesties van de investeringen, de groene technologie en de samenwerking. Daarmee kunnen wij steun geven aan de maatregelen die genomen moeten worden om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen.

Het laatste punt – er waren er nog veel meer, maar ik wilde slechts drie punten eruit lichten – betreft de hele kwestie van visa, waar ik natuurlijk op in wilde gaan. Dit is een bijzonder belangrijke kwestie en, zoals de lidstaten via hun gekozen leden hier in het Parlement hebben opgemerkt, zijn er drie lidstaten die hier werkelijk door worden getroffen.

Er wordt momenteel hard gewerkt om deze kwestie op te lossen. We hebben veel met Canada gesproken. Veel van de vraagstukken zijn bekend en er zijn vraagstukken waarvoor Canada een oplossing moet vinden met wetgeving, waar het in de toekomst voor moet zorgen. Dit punt is volkomen terecht door de geachte leden aangekaart en het zal deel uitmaken van de besprekingen.

De tweede vergadering van de werkgroep van deskundigen vond plaats in Praag. Toen is gekeken naar de kwesties die vooral relevant zijn voor de Tsjechische Republiek. De werkzaamheden zijn gefaciliteerd door de Commissie en de Commissie is er dus volledig bij betrokken.

Ik heb goede nota genomen van de frustratie van degenen die stelden dat er sneller en harder moest worden gewerkt om dit probleem aan te pakken. Ik zal dit meenemen uit deze vergadering. Wij mogen daarbij niet

uit het oog verliezen wat het belangrijkste punt hierbij is, namelijk dat dit geen bilaterale kwestie is, maar een kwestie tussen de Europese Unie en Canada. Daarom moeten wij dit ook als zodanig aanpakken.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de eerste vergaderperiode van mei plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *schriftelijk*. – (RO) Op het ogenblik kunnen 39 miljoen Europese burgers uit Roemenië, Tsjechië en Bulgarije niet naar Canada reizen zonder visum. Meer dan de helft van hen – 22 miljoen – zijn Roemenen. Handhaving van de visumplicht voor reizen naar Canada voor sommigen van ons schept een onhoudbare situatie, omdat zij tot twee klassen van Europese burgers leidt. Het vrije verkeer van Europese burgers moet op eenduidige, gemeenschappelijke basis worden behandeld; de visumkwestie betreft de betrekkingen tussen de EU en Canada, niet de bilaterale betrekkingen tussen Canada en de respectieve lidstaten.

In het geval van Roemenië is het aantal afgewezen visumaanvragen van Roemeense staatsburgers tussen 2004 en 2008 gedaald van 16 naar 5 procent. Er wonen ongeveer 200 000 Roemenen in Canada, van wie sommigen het land zijn binnengekomen via de officiële immigratieregelingen van de Canadese staat. Dit is een van de redenen voor het grote aantal visumaanvragen. De visa zijn als onderwerp op de agenda van de Top EU-Canada gezet door het Europees Parlement.

De EU moet zich op het standpunt stellen dat zij een beroep doet op de solidariteitsclausule als het probleem eind 2010 niet is opgelost. Visumonthefving voor lidstaten zou het eerste succes kunnen zijn van de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.

Corina Crețu (S&D), *schriftelijk*. – (RO) Ik denk dat een van de meest dringende onderwerpen op de agenda van de Top EU-Canada, die op 5 mei in Brussel wordt gehouden, visumonthefving voor alle Europese burgers moet zijn. Deze moet zijn gebaseerd op wederkerigheid en een eind maken aan de bestaande discriminatie waardoor Roemenen, Bulgaren en Tsjechen niet zonder visum Canada kunnen bezoeken.

Deze situatie is des te vreemder omdat de Canadese autoriteiten vorig jaar wel voor burgers van Kroatië, een land dat nog in onderhandeling is over toetreding tot de EU, de visumplicht voor een kort verblijf in Canada heeft opgeheven. Roemenië heeft de laatste paar jaren aanzienlijke vooruitgang geboekt, ook bij een aantal belangrijke criteria voor opheffing van de visumplicht. Het percentage afgewezen visumaanvragen, het percentage overschrijdingen van de toegestane verblijfsduur en het aantal asielaanvragen nemen gestaag af.

Daarom zou visumonthefving een afspiegeling van deze ontwikkeling zijn, nog afgezien van het feit dat gelijke behandeling van Europese en Canadese burgers het wederzijds vertrouwen zou versterken.

(De vergadering wordt kortstondig onderbroken)

VOORZITTER: STAVROS LAMBRINIDIS

Ondervoorzitter

12. Vragenuur (vragen aan de Commissie)

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur (B7-0207/2010/rev. 1). Wij behandelen een reeks vragen aan de Commissie.

Eerste deel

Vraag nr. 25 van **Georgios Papastamkos** (H-0124/10)

Betreft: Oprichting van een Europese instantie voor de beoordeling van de kredietwaardigheid

Is de Commissie van plan de oprichting voor te stellen van een Europese instantie voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de lidstaten van de eurozone of van hun kredietinstellingen?

Michel Barnier, *lid van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank de heer Papastamkos voor deze vraag over een onderwerp dat ik, in mijn huidige hoedanigheid, absoluut essentieel acht voor de goede werking van de economie en de financiële markten.

Ratingbureaus spelen een hoofdrol bij de beoordeling van de risico's van de situatie van ondernemingen – en van staten – en de crisis heeft aangetoond dat hun functioneren – om het zachtjes uit te drukken – voor problemen heeft gezorgd én zorgt, soms met grote gevolgen. De G20 heeft derhalve meer dan terecht de ingrijpende beslissing genomen tot de invoering van supervisie en nieuwe regels op het gebied van *governance*.

Dames en heren, mag ik eraan herinneren dat de Commissie tijdens de crisis bijzonder snel haar verantwoordelijkheid op dit gebied heeft genomen en in de afgelopen twee jaar de reglementering van de activiteiten van ratingbureaus tot een prioriteit heeft gemaakt. In september 2009, een jaar na het faillissement van Lehman Brothers, is de verordening inzake ratingbureaus met steun van het Europees Parlement aangenomen - en ik roem hier met name het werk van uw rapporteur, de heer Gauzès -, opdat er een oplossing kan worden gevonden voor de problemen die zijn ontstaan door de werkwijze van deze bureaus en die een groot aandeel hebben gehad in de financiële crisis.

Deze verordening voorziet in een verplichte registratie van alle ratingbureaus op het grondgebied van de Europese Unie. Ook omvat zij een reeks strenge eisen met het oog op de vermindering van belangenconflicten, de herziening en bevordering van de kwaliteit van de ratings en bijbehorende methodologie en de garantie van transparante werkwijzen van deze ratingbureaus.

Dames en heren, ik heb er vertrouwen in dat deze nieuwe regels inzake ratingbureaus een doorslaggevende verbetering inhouden van de onafhankelijkheid en integriteit van het ratingproces alsmede een verbetering van de transparantie van de ratingactiviteiten en de kwaliteit van deze ratings, waaronder die welke betrekking hebben op de overheidsschuld van de lidstaten - de landen van de Europese Unie - en haar financiële instellingen. Zo liggen de zaken.

Mijnheer Papastamkos, wat betreft de door u gewenste oprichting van een Europees publiek ratingbureau: dit idee hoort thuis in het debat over haalbare alternatieven voor het huidige economische model van de ratingbureaus, dat van "de uitgevende instelling betaalt". De gevolgen van dit idee moeten grondig worden bestudeerd, met name in termen van verantwoordelijkheid.

Mijnheer Papastamkos, het moge duidelijk zijn dat het mij er vandaag allereerst om gaat de goede uitvoering van de verordening uit 2009 te waarborgen en het huidige herziene systeem te doen functioneren. Ik zeg echter niet bij voorbaat nee tegen dit idee van de oprichting van een Europees bureau. Het moet worden bekeken in het licht van de evaluatie van de verordening uit 2009 en de gevolgen ervan voor de ratingbureaus. Deze evaluatie is overigens voorzien in de verordening en de Commissie moet deze uiterlijk in december 2012 overleggen aan uw Parlement en aan de Raad.

Wat ik wel kan bevestigen, is dat de Commissie weldra een wijziging zal voorstellen van de verordening inzake ratingbureaus opdat de nieuwe Europese Autoriteit voor effecten en markten, de EAEM, de algemene verantwoordelijkheid krijgt voor het toezicht op deze bureaus. U, het Europees Parlement, had hierom gevraagd tijdens de onderhandelingen over de verordening en de staatshoofden zijn het eens geworden over dit beginsel. Het gaat dus gebeuren. Ik ben ervan overtuigd dat de overdracht aan de nieuwe autoriteit van het toezicht op de ratingbureaus een versterking en verbetering zal betekenen van het regelgevingskader waarover wij in onze Europese Unie beschikken.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil commissaris Barnier hartelijk bedanken en hem zeggen dat dit een vraagstuk is waarop ik al sinds 2006, dus lang voordat de internationale economische crisis zich openbaarde, herhaaldelijk parlementaire controle heb verricht.

Mijns inziens zijn er twee paradoxen. Ten eerste bestaan er internationaal opgezette ratingbureaus die echter niet zijn onderworpen aan internationaal opgezet toezicht, en ten tweede zijn er buiten Europa particuliere instanties en belangen die kennelijk de scepter zwaaien over Europese instellingen en staten.

Ik zou dan ook graag willen dat de Commissie sneller in het geweer kwam en wetgevend optrad, en ik roep u daartoe op, commissaris. Tot slot wil ik graag weten waar zich de geografische zetel van deze ratingbureaus bevindt en hoe hun omzet wordt verdeeld.

Michel Barnier, lid van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Papastamkos, ik weet dat u zich al lange tijd engageert en daarom verwelkom ik deze dialoog die zich vandaag voor het eerst tussen ons ontploopt aangezien ik deze functie pas sinds enkele weken bekleed.

Ik houd rekening met deze nieuwe verordening, die door de vorige Commissie, onder het gezag van de heer Barroso, is voorgesteld en die de situatie verbetert. Ik heb de nieuwe eisen genoemd waaraan de ratingbureaus

zullen moeten voldoen en ik heb gesproken over de laatste vorderingen die zullen worden gemaakt met betrekking tot het voorstel dat ik u – conform uw wensen – zal doen inzake het toezicht door de EAEM.

Uw opmerkingen snijden hout: het is overigens niet het enige gebied waarop, in een inmiddels grotendeels geïntegreerde gemeenschappelijke en interne markt, sprake is van – met name financiële – ondernemingen die niet langer nationaal zijn. Mijnheer Papastamkos, ik herinner eraan dat in onze Europese Unie, in de helft van de lidstaten, vijftig procent van de banksector deel uitmaakt van groepen uit een ander land.

Zo bevinden wij ons in een geïntegreerde markt met grotendeels grensoverschrijdende ondernemingen, terwijl het toezicht nationaal is gebleven. Er wacht ons dus een integratiewerk en daar leggen wij ons nu op toe. Met de nieuwe bevoegdheden voor de EAEM zal dit door u nagestreefde internationale – laten we zeggen Europese – toezicht zijn gewaarborgd.

Nu, wat uw zo getroffen land betreft, is het onze plicht bijzonder waakzaam te zijn. Ik zal geen overhaaste conclusies trekken over hetgeen is gebeurd. Wij moeten waakzaam zijn in alle gevallen waarin ratingbureaus zich uitspreken over een staat en zij diens economische situatie en die van zijn openbare dienst evalueren. Waarom? Omdat hier namelijk een soevereine staat en de kosten van zijn schuldenlast op het spel staan en uiteindelijk de situatie van zijn belastingplichtigen, die het naar mijn mening te vaak het zwaarst te verduren hebben. Dat is trouwens het onderwerp van de voorstellen die ik zaterdag heb gedaan aan de Raad van ministers van Financiën te Madrid, over het voorzien, voorkomen en aanpakken van toekomstige crises, zodat belastingplichtigen niet altijd de ergste klappen moeten opvangen.

Ik ben mij terdege bewust van de gevolgen van de beslissingen van ratingbureaus en de wijze waarop zij het gedrag van investeerders sturen. Daarom hebben wij behoefte aan een krachtige en veeleisende wetgeving en is het nodig dat deze bureaus al hun verantwoordelijkheden correct bepalen en dat hierop wordt toegezien. Zij zullen onder het toezicht staan van de Europese autoriteiten, in het kader van de voorstellen die ik aan het einde van dit jaar zal indienen.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dank u wel voor het uitstekende verslag. Ik ben werkelijk tamelijk optimistisch dat wij, als de gewenste Europese instantie voor de beoordeling van de kredietwaardigheid er daadwerkelijk komt, eindelijk niet langer afhankelijk zullen zijn van particuliere bureaus in de Verenigde Staten. Ik ben echter niet alleen geïnteresseerd in de plaats van vestiging hiervan, maar ook in de feitelijke en structurele samenstelling van deze Europese kredietbeoordelingsinstantie. Een dergelijke instantie moet tenslotte ook krachtdadig kunnen optreden en mag niet machteloos zijn. Ik wil natuurlijk ook weten wat de verwachte gevolgen van de procedures zullen zijn en welke gevolgen slechte resultaten van een lid van de eurozone met betrekking tot zijn kredietwaardigheid zouden hebben.

Michel Barnier, lid van de Commissie. – (FR) Mijnheer Obermayr, de heer Papastamkos heeft bij mij geïnformeerd naar de door hem verdedigde opportuniteit om een Europees ratingbureau op te richten dat, als ik het goed heb begrepen, een publiek karakter zou moeten hebben.

Ik heb in dezen geen standpunt ingenomen. Dit was overigens niet de weg die de Commissie was ingeslagen, aangezien haar voorstel, via de door dit Huis goedgekeurde verordening, betrekking had op de herziening van het huidige systeem van de – particuliere – bureaus en op de bijzonder rigoureuze aanscherping van de eisen op het gebied van transparantie ter vermindering van belangen- en integriteitsconflicten, in het kader van de ratingactiviteiten van deze bureaus. Zo liggen de zaken. Deze verordening is er nu en zal – tussen twee haakjes – zo snel mogelijk van kracht worden en vervolgens zullen wij dit instrument completeren door de EAEM een toezichthoudende rol te geven.

Wat dit door de heer Papastamkos gewenste nieuwe bureau betreft, heb ik de deur op een kier gelaten, maar wij hebben echt tijd nodig om als het ware deze door het idee van zo'n Europees ratingbureau geïmpliceerde verandering van *business model* te evalueren. Ik vind het weliswaar een interessant idee, maar het moet grondig worden bestudeerd. Ik zal mij dus niet uitlaten over de bemanning of werkwijze ervan omdat ik hier niets over kan zeggen. Een dergelijk bureau zou overigens de vraag opwerpen van de inmenging van de overheid in zijn werkzaamheden. De strenge eisen die worden gesteld aan particuliere ratingbureaus zouden ook moeten gelden voor een Europees publiek bureau, met name de regels inzake belangenconflicten.

Deze vragen zouden rijzen als wij zouden kiezen voor de oprichting van een nieuw Europees publiek bureau. Eerlijk gezegd, om hierop een antwoord te kunnen geven door serieus te werk te gaan en zonder te improviseren, zouden wij eerst de nodige tijd en beslissingen moeten nemen ter invoering van het door u via deze verordening goedgekeurde herziene systeem, en vervolgens de tijd moeten nemen om een serieus antwoord te geven op alle vragen, in het bijzonder die welke ik zojuist heb gesteld.

De Voorzitter. – De regel is dat als de vraagsteller afwezig is, de vraag komt te vervallen. Vanwege het uitzonderlijke karakter van deze vergadering zal ik echter de namen oplezen van de afwezige leden en zij zullen een schriftelijk antwoord op hun vraag ontvangen. Er zal echter geen debat volgen in de vergadering.

De leden die afwezig zijn, maar een schriftelijk antwoord zullen krijgen, in de volgorde van indiening, zijn de heer Balčytis en mevrouw Morkūnaitė-Mikulėnienė.

Tweede deel

Vraag nr. 28 van **Liam Aylward** (H-0155/10)

Betreft: Consumentenkeuze en smart phone-technologie

Door de groeiende populariteit van smart phones is een nieuwe markt ontstaan voor technologie, software en applicaties. Sommige exploitanten van smart phones en smart devices leggen de consument beperkingen op en hebben de markt zo opgezet dat zij de volledige controle hebben over de toepassing door de gebruiker op het vlak van toegang tot software, browsers en applicaties. Het ziet er dus naar uit dat de keuze van de consument daardoor wordt beperkt. Is de Commissie voornemens aandacht te besteden aan de rechten en de keuze van consumenten op deze groeiende digitale markt en kan zij er zich over uitlaten of open exploitatiesystemen de oplossing zouden moeten zijn voor de gebruikers van smart phones?

Joaquín Almunia, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) De Commissie houdt de ontwikkelingen met betrekking tot smartphones en daaraan gerelateerde markten nauwlettend in de gaten. Zoals het geachte Parlements lid in zijn vraag al aangeeft, worden er in sommige gevallen nieuwe markten gecreëerd.

De Commissie zal haar uiterste best doen om ervoor te zorgen dat de regels en beginselen van de EU met betrekking tot mededinging worden gerespecteerd, terwijl tegelijkertijd rekening wordt gehouden met de dynamische en snel veranderende omstandigheden op de markt. Zoals recente zaken als die van Microsoft en Intel hebben aangetoond, zal de Commissie handhavingsmaatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de concurrentie op basis van verdiensten de consumenten waar nodig in staat stelt te kiezen tussen verschillende alternatieven en zo te profiteren van technische ontwikkelingen en innovaties. In dat verband erkent de Commissie dat eigendomstechnologie het hart vormt van het succes van Europa in mobiele technologieën van de tweede en derde generatie, maar zij is zich tegelijkertijd bewust van de uitstekende technische ontwikkeling die wordt aangestuurd door non-profittechnologieën.

We moeten het aan de industrie overlaten om het specifieke bedrijfsmodel te kiezen dat zij wil gebruiken en aan de markt om de winnaar te kiezen, maar de Commissie benadrukt het belang van interoperabiliteit door de concurrentie op basis van verdiensten tussen technologieën van verschillende bedrijven te stimuleren en lock-in te helpen voorkomen. In dit verband verwelkomt de Commissie het gebruik van openheidsspecificaties die de oneerlijke overdracht van dominante posities tussen naburige markten zouden kunnen voorkomen. Open platforms dienen dat doel, want ze maken de totstandbrenging van concurrerende markten boven op softwaresystemen mogelijk.

Liam Aylward (ALDE). – (EN) Ik wil de commissaris bedanken voor dit antwoord. Iets anders: onlangs verscheen er een aantal nieuwsberichten over het concept van op inhoud gebaseerde censuur die plaatsvindt met betrekking tot deze technologie. Sommige toepassingen zijn door exploitanten en softwarefabrikanten geweigerd vanwege hun politieke inhoud.

Wat kan de Commissie doen om ervoor te zorgen dat er meer concurrentie komt in de toegang tot informatie via nieuwe technologieën en dat het recht op vrijheid van meningsuiting niet wordt geschonden?

Joaquín Almunia, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Ik weet dat de punten waarnaar u in uw tweede vraag verwijst problemen kunnen opleveren voor de concurrentie op de markt.

We houden deze kwestie voortdurend nauwlettend in de gaten, maar we kunnen geen uitspraken doen over specifieke onderzoeken die op dit moment plaatsvinden of die worden ontwikkeld. Ik ben mij er echter volledig van bewust dat de vragen die u hebt gesteld en de zorgen die u hebt geuit tegenover het Parlement reëel zijn, en mijn taak en die van de mededingingsautoriteit is toezicht houden op de situatie en voorkomen dat er een bepaalde dominante positie ontstaat, die leidt tot afsluiting van de markt, belemmeringen voor nieuwe partijen die de markt willen betreden en uiteindelijk problemen voor de consumenten en gebruikers van deze nieuwe technologieën, die voordeel zouden moeten ondervinden van de ontwikkeling en verbetering van technologieën, geen nadeel.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Geachte commissaris, in Roamingverordening I voor gegevensuitwisseling en telefonische gesprekken hebben we een must-carry-regeling opgenomen, dat wil zeggen dat iedere exploitant in Europa iedere klant moet kunnen bereiken. Nu ontstaan er opeens conflicten omdat exploitanten deze diensten van het net verwijderen en niet bereid zijn de nodige ondersteuning te geven. Bent u van mening dat de nationale regelgevende instanties op dit punt in actie moeten komen?

Franz Obermayr (NI). – (DE) Het is zeer verheugend dat men zich van de kant van de Commissie vanuit mededingingsoogpunt met dit onderwerp bezighoudt. Mijn vraag is of er soortgelijke gevallen zijn die door het Europees Gerechtshof zijn beoordeeld en of deze gevallen ook voor dit soort van toegangsbeperking kunnen worden aangehaald. Zijn er gebruikers van smartphones die al hebben geprobeerd om een gerechtelijke procedure tegen hun provider te beginnen?

Joaquín Almunia, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Met betrekking tot de vraag denk ik dat we waar dat gepast is de regelgevings- en mededingingsinstrumenten moeten combineren.

Als het gaat om enkele van de aspecten die in de vragen en in uw interventie ter sprake zijn gebracht, kan ik zeggen dat mededingingsinstrumenten nuttig zijn geweest en dat ook zullen blijven, maar ik sluit niet uit dat de Commissie op enig moment, als dat gepast is, gebruik zal maken van de regelgevingsbevoegdheden die zij heeft. We hebben dat in het verleden gedaan en we kunnen dat in de toekomst ook weer doen.

Ik denk dat de beste oplossing een geschikte mix van mededinging en regelgeving is, niet als alternatieve instrumenten, maar als instrumenten die elkaar aanvullen. En wat uw vraag betreft: het spijt mij, geacht Parlements lid, maar ik ben geen jurist; ik weet helemaal niets over de klachten die individuele burgers aan de rechter voorleggen. In elk geval ontvangen we bepaalde informatie en soms klachten en elke keer als we moeten reageren omdat we van mening zijn dat de informatie die we hebben ontvangen over de klachten die zijn ingediend bij de Commissie een reactie van ons verdienen – en u hebt ons instrument gezien – dan doen we dat.

Zoals ik in mijn eerdere antwoord heb gezegd hebben we op dit gebied, in deze kwestie, met deze problemen, te maken met een aantal onderzoeken, maar ik kan daarover niets openbaar maken, omdat ik discreet moet zijn.

De Voorzitter. – De volgende vraagstellers, de heer Toussas, die afwezig is, en de heer Ziobro, zullen conform de eerdere uitleg een schriftelijk antwoord ontvangen.

Vraag nr. 32 van **Nikolaos Chountis** (H-0125/10)

Betreft: Ratingkantoren

De dag nadat de Griekse regering harde maatregelen had aangekondigd, heeft het ratingkantoor Moody's gedreigd met verlaging van de rating van de vijf grootste Griekse banken.

Volgens dit internationale ratingkantoor kunnen de oplopende werkloosheid en het ten gevolg daarvan dalende beschikbare inkomen de druk op het Griekse bankstelsel (waarvan de winstgevendheid en de vermogenssituatie reeds slecht is) doen toenemen.

Dit soort aankondigingen (van Moody's) zijn vaak 'voer' voor speculanten. Hoe beoordeelt de Commissie tegen deze achtergrond de situatie van het Griekse bankstelsel?

Welke maatregelen is de Commissie van plan te gaan nemen betreffende deze activiteiten van ratingkantoren?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) De financiële crisis in Griekenland is niet ontstaan in de bankensector, maar in de publieke sector. De bankensector is echter kwetsbaarder geworden als gevolg van de blootstelling van de banken aan Griekse staatsobligaties en, belangrijker, als gevolg van de lage economische groeiprognozes.

De Commissie houdt bij het maken van haar eigen analyse van de Griekse economie en het Griekse financiële stelsel rekening met diverse informatiebronnen, waaronder de kredietbeoordelaars. In dit verband houdt de Commissie zorgvuldig toezicht op de tenuitvoerlegging van de aanvullende fiscale maatregelen die op 3 maart 2010 zijn aangekondigd door de Griekse autoriteiten en op 5 maart 2010 zijn aangenomen door het Griekse parlement, met het oog op de verwezenlijking van de begrotingsdoelstellingen voor 2010.

De Commissie volgt de ontwikkelingen in de Griekse bankensector nauwlettend. Ongeveer 8 procent van de activa van de banken heeft de vorm van staatsobligaties of -leningen, hoewel de staatsleningen en renteloze

leningen in 2010 naar verwachting niet meer dan 8 procent zullen bedragen als gevolg van de zwakke economie.

Bovendien zijn de Griekse banken sterk afhankelijk van de herfinancieringsactiviteiten van de ECB voor kortetermijnfinanciering die was afgesloten van de internationale geldmarkten. De Commissie neemt haar verantwoordelijkheid om de macrofinanciële stabiliteit in het eurogebied en de EU als geheel te handhaven. De banken in andere EU-landen hebben hoofdzakelijk met de Griekse crisis te maken door hun belang in staatsschulden, wat het sterkst geldt voor Frankrijk en Duitsland.

Hoewel deze betrokkenheid niet erg groot is in verhouding tot het bnp, is zij waarschijnlijk signifikanter als het gaat om de balans van individuele banken. Intussen wordt ongeveer 10 procent van de balans van de Griekse banken geïnvesteerd in Zuid- en Oost-Europa, wat een ander transmissiekanaal impliceert.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik dank de commissaris voor zijn antwoord. Het lijkt geen twijfel dat er problemen zijn met de banken in Griekenland. Er zijn door de Griekse staat liquide middelen verstrekt, die echter helaas niet naar de reële economie gaan. Ik wilde er echter op wijzen dat telkens wanneer Griekenland maatregelen of de een of andere vorm van kredietopneming aankondigt, de beroemde ratingbureaus zich onmiddellijk melden om de kredietwaardigheid van Griekenland en de Griekse banken te verlagen.

Hun rol is betreurenswaardig. Zojuist is daarover een debat gehouden, en ik wil daar niet op terugkomen, maar deze ratingbureaus – die Amerikaanse particuliere ondernemingen zijn – zijn werkelijk ongeloofwaardig. Mijns inziens is het dan ook onaanvaardbaar dat de Europese Centrale Bank en de Europese instellingen – ook nu nog – hun beoordelingen aanvaarden. De vraag die rijst – en wij hebben zojuist de antwoorden gehoord – luidt dus als volgt: laten we zeggen dat het probleem in 2013 zal zijn geregeld, maar kunnen de Europese Unie en de instellingen er nú voor zorgen dat de beoordelingen van deze bureaus niet meer in ogenschouw worden genomen?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Zoals ik zojuist heb gezegd, houdt de Commissie bij haar eigen analyse niet alleen rekening met de kredietbeoordelaars, maar ook met haar eigen analyses. De Europese Commissie volgt de gebeurtenissen in de publieke sector en de bankensector in Griekenland nauwlettend, dus we trekken onze eigen conclusies en doen voorstellen aan de Raad op basis van die conclusies. Er is natuurlijk nog iets en dat is de activiteit van de kredietbeoordelingsbureaus. Dat zijn particuliere ondernemingen, die zeer invloedrijk zijn als het gaat om de financiële markten, maar dat is natuurlijk niet de verantwoordelijkheid van de Europese Commissie.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Mijnheer de Voorzitter, we maken ons allemaal grote zorgen over wat we kunnen doen om de problemen ten gevolge van de financiële crisis op te lossen. Mijnheer de commissaris, laatst zag ik dat u via de media voorstelde dat lidstaten voortaan hun begrotingen moeten indienen bij de Commissie, voordat de nationale parlementen over de begroting debatteren en de begroting aannemen. Ik zou graag van u een nadere uitleg horen van wat dit zou betekenen, dat wil zeggen de situatie waarin de Commissie voortaan de mogelijkheid zou hebben om een standpunt over de begrotingen van lidstaten te formuleren, voordat de nationale parlementen dat doen. Dit klinkt zeer interessant en ik zou er graag een nadere uitleg over hebben.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, hartelijk dank voor uw antwoord. Ik heb met aandacht geluisterd naar zowel de gegevens die u noemde als uw uitleg van de houding van de Commissie.

Ik probeer echter tot een slotconclusie te komen. Als ergens in de toekomst een ander land van de eurozone problemen krijgt met ratingbureaus en door de markten onder druk wordt gezet, zullen wij dan hetzelfde voetspoor volgen? Zullen wij dan ook eerst de kat uit de boom kijken? Mogen wij zeggen dat wij met de tot nu toe bij het Griekse probleem gevolgde aanpak de algemene structuurproblemen van heel de eurozone aanpakken, gesteld dat deze problemen ergens in de toekomst ook andere lidstaten parten gaan spelen?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Ik wil u er allereerst aan herinneren dat ik deze vragen beantwoord namens commissaris Rehn, die ziek is, dus dit is niet mijn eigen portefeuille, maar ik kan, met betrekking tot de vragen die zijn gesteld over de nationale begroting die we afgelopen week voor het eerst hebben besproken in het college, zeggen welke maatregelen moeten worden genomen voor het toekomstige toezicht. Dat is natuurlijk een van de onderwerpen die ter sprake zullen komen, maar het is duidelijk dat daar op dit moment nog geen besluit over is genomen. Er is alleen een debat geweest om ervoor te zorgen dat de kwestie

voldoende wordt besproken in het college en dat de bevoegde commissaris op korte termijn met voorstellen zal komen. Deze kunt u dan uiteraard rechtstreeks met hem bespreken.

Met betrekking tot de tweede vraag kan ik zeggen dat de Commissie geen reden ziet om een ander standpunt in te nemen ten aanzien van Griekenland en ten aanzien van welke andere lidstaat dan ook, dus ik hoop dat deze vragen niet meer aan ons gesteld zullen worden; als ze nogmaals worden gesteld, hebben we nog steeds precies hetzelfde standpunt.

De Voorzitter. – Vraag nr. 30 van **Brian Crowley** (H-0172/10)

Betreft: Europese breedbandstrategie

Kan de Commissie een overzicht geven van de maatregelen die zij van plan is te nemen om de toegang tot breedbandinternet in de hele Europese Unie en met name in plattelandsgebieden te bevorderen?

Neelie Kroes, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) In een wereld die snel op weg is naar een nieuw digitaal tijdperk moet Europa voorbereid zijn met de modernste breedbandinfrastructuur die de motor zal zijn achter de groei van morgen. De Raad van maart 2009 heeft als indicatieve doelstelling bepaald dat we moeten streven naar een dekking van 100 procent in 2013. De Europa 2020-strategie heeft de lat nog hoger gelegd door de 2020-doelstellingen op het gebied van snel breedbandinternet te definiëren als 30 megabits per seconde voor alle Europeanen, ook de mensen in plattelandsregio's, en 100 megabits per seconde voor 50 procent van de huishoudens met een internetabonnement.

De digitale agenda voor Europa, een van de zeven vlaggenschipinitiatieven van EU 2020, bepaalt een strategie voor het bevorderen van snel internet in Europa en zal op korte termijn worden aangenomen. De agenda zal worden gevolgd door drie documenten over breedband: ten eerste de breedbandmededeling, waarin de tenuitvoerlegging van de agenda met betrekking tot breedband in detail wordt besproken, ten tweede de aanbeveling over *new generation access* (NGA), die bedoeld is om de grondslag voor het stimuleren van investeringen in snel internet te verduidelijken, en ten derde het eerste beleidsprogramma voor het radiospectrum, dat de basis zal vormen van de strategie van de Commissie om voldoende spectrum te genereren voor draadloos breedbandinternet.

De maatregelen ter bevordering van snel breedbandinternet in de digitale agenda omvatten niet alleen de inzet van de Commissie, maar ook suggesties aan de lidstaten. Die suggesties zullen meer lijn brengen in de ontwikkeling van nationale breedbandstrategieën zoals de bevordering van particuliere investering met behulp van stedenbouwkundige regels, het in kaart brengen van de infrastructuur en het vrijmaken van doorgangsrechten. Op die manier kunnen de lidstaten de investeringskosten aanzienlijk verlagen en haalbaarder maken. De suggesties zullen zich ook richten op de overbrugging van de financiële kloof door optimaal gebruik te maken van de beschikbare structuurfondsen voor de financiering van snel breedbandinternet en, daar waar geen prikkels zijn voor particuliere investering, rechtstreekse overheidsfinanciering.

De Commissie kijkt op haar beurt naar de mogelijkheden die beschikbaar zijn om de particuliere en openbare investeringen in NGA te verhogen om de afgesproken doelstellingen te halen. Financiële instrumentering is een van de mogelijkheden die worden overwogen om de kloof tussen wat er nodig is en wat de markt bereid is te investeren kleiner te maken.

Liam Aylward, *ter vervanging van de auteur*. – (EN) Gezien het feit dat we in een steeds digitalere wereld leven, zoals u al hebt gezegd, waarin zo veel van onze dagelijkse zaken online worden uitgevoerd, is er een groep die naar mijn mening is achtergesteld, namelijk oudere burgers, die weinig of geen toegang hebben tot het internet. Wat kunnen we doen om ervoor te zorgen dat zij niet buiten de maatschappij worden geplaatst, en wat kunnen we doen om hen te helpen?

Neelie Kroes, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Het is niet alleen de Commissie, maar ook de Raad die, om het zo maar te zeggen, het wijze besluit heeft genomen om een indicatieve doelstelling te formuleren van een dekking van 100 procent in 2013. 100 procent is 100 procent, dus wie u ook in gedachten hebt, valt onder die 100 procent.

Malcolm Harbour (ECR). – (EN) Ik ben erg blij met deze vraag van de heer Crowley en ik ben zeer geïnteresseerd in het feit dat er in Ierland een nieuw draadloos breedbandnetwerk wordt ontwikkeld om eerstegeneratietoegang te leveren in plattelandsgebieden. Ik vind dat een opwindend initiatief.

Ik wil u specifiek vragen naar een kwestie die naar voren is gekomen in het werk dat ik heb gedaan, namelijk de staatssteuncriteria voor de ondersteuning van lokale breedbandinitiatieven. Sommige lokale autoriteiten die ik ken, proberen samen te werken met de openbare autoriteiten om samen de vraag te consolideren en investeerders op die manier een levensvatbaar pakket te bieden.

Maar blijkbaar wordt dit in sommige gevallen gezien als een overtreding van de criteria voor staatssteun. Daarom wil ik de diensten vragen of zij enkele van deze gemeenschapsprojecten kunnen steunen door duidelijke richtsnoeren te geven op het gebied van staatssteuncriteria om de publiek-private samenwerkingsverbanden te helpen die, daar ben ik het mee eens, cruciaal zijn voor het verwezenlijken van universele breedbandtoegang.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). - (RO) Mevrouw de commissaris, het economisch herstelplan voorziet in een miljard euro voor honderd procent dekking door breedbandinfrastructuur. Ik zou u willen vragen, gezien het belang van deze infrastructuur, in welk stadium dat project verkeert?

Neelie Kroes, *vicevoorzitter van de Commissie.* - (EN) Ik ben dankbaar voor de eerste vraag, want als we het over breedband hebben, gaat het inderdaad niet alleen over kabelinternet, maar ook over draadloos internet, internet via de satelliet enzovoort. Dus als ik het geachte Parlementslid antwoord dat het een dekking van 100 procent is, zeg ik niet op welke manier het probleem wordt aangepakt of opgelost.

Maar ik ben zeer positief over Ierland en het investeringspeil daar. Toen de mogelijkheid er was om structuurfondsen te gebruiken, in het bijzonder voor investering in dit soort zaken, heeft Ierland die mogelijkheid optimaal benut. Het was net iets minder dan 50 procent. De vergelijking met andere lidstaten vond ik ontmoedigend, want daar was het soms een derde of werd de mogelijkheid helemaal niet benut. Investeren in dit type infrastructuur werkt echt voor de toekomst en het herstel van de economie en het creëren van werkgelegenheid.

Maar soms tel ik mijn zegeningen en denk ik aan mijn ervaringen in het verleden. In mijn vorige portefeuille had ik het voorrecht de regels voor staatssteun te mogen herzien. Een van die herziene regels voor staatssteun had bijvoorbeeld te maken met breedband. Wat we met deze herziening deden, was meer begeleiding geven als het gaat om hoe, wanneer en op wat voor manier het kon worden aangepakt.

Overigens worden ook, in samenwerking met de Europese Investeringsbank, mogelijke manieren onderzocht om te profiteren van hun fondsen en de financiering van civiele techniek te ondersteunen. Ik denk dat het op dit moment, met de recente herziening van de regels voor staatssteun, vrij duidelijk is wat er kan en wat niet aanvaardbaar is. U kunt altijd de medewerkers van Joaquín Almunia vragen om u te helpen, dus aarzel niet als er iets onduidelijk is.

Al met al moeten we ons ervan bewust zijn dat dit werkelijke publiek-private samenwerking is die een groot verschil maakt bij dit soort zaken. Het is natuurlijk afhankelijk van de lidstaat en wat er op het spel staat, maar al met al denk ik dat we met de dekking van 100 procent – en ik herhaal mezelf – een uitstekend doel dienen door te praten over de 50 procent. Ik weet wat 100 megabytes zijn, maar wat kan ik me voorstellen? Wel, een oogwenk is minder dan 100 megabytes, dus we hebben het over een enorme stap vooruit. Dus de breedbandmaatregelen en datgene waar we het in dit debat over hebben, moeten echt plaatsvinden vóór 2011.

De Voorzitter. – Vraag nr. 33 van **Bernd Posselt** (H-0128/10)

Betreft: Het Verenigd Koninkrijk, Zweden en de euro

Hoe denkt de Commissie over de risico's die voor de EU als één economische ruimte voortvloeien uit het feit dat lidstaten als het Verenigd Koninkrijk en Zweden de euro nog steeds niet hebben ingevoerd, en welke maatregelen en initiatieven plant de Commissie op dit gebied voor haar nieuwe ambtstermijn?

Karel De Gucht, *lid van de Commissie.* - (EN) De economische voordelen van de aanneming van de euro gelden zowel voor de lidstaten die zich aansluiten bij het eurogebied als voor het eurogebied als geheel. Een uitgebreide analyse en beargumentering hiervan vindt u bijvoorbeeld in het EMU@10-verslag van de Commissie van 2008.

Op grond van de Verdragen zijn alle EU-lidstaten verplicht zich aan te sluiten bij het eurogebied zodra ze aan de noodzakelijke voorwaarden voldoen. Denemarken en het Verenigd Koninkrijk hebben echter een uitzonderingsbepaling bedongen die hen de mogelijkheid biedt om buiten het eurogebied te blijven.

Als Denemarken en het Verenigd Koninkrijk besluiten het lidmaatschap van het eurogebied aan te vragen, worden zij onderworpen aan dezelfde convergentiebeoordeling als elke andere kandidaat, zoals is gebeurd met de andere lidstaten die zich al bij het eurogebied hebben aangesloten. De Commissie zou hun voorbereidingen volledig ondersteunen, inclusief de voorbereidingen voor de daadwerkelijke overgang naar de chartale euro.

Zweden heeft geen uitzonderingsbepaling. Op dit moment voldoet Zweden niet aan alle criteria voor de invoering van de euro. Het land is in het bijzonder geen lid van het wisselkoersmechanisme, en bepaalde elementen van de centrale bankwetgeving zouden verenigbaar moeten worden gemaakt met lidmaatschap van het eurogebied. De Commissie is echter van mening dat de lidstaten die op dit moment niet kunnen voldoen aan alle convergentiecriteria voor deelname aan de euro ernaar moeten streven om aan de voorwaarden te voldoen.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Mijnheer de commissaris, ik heb slechts twee aanvullende punten. Ten eerste, kan de Commissie niet proberen om Zweden aan te moedigen om zijn plichten te vervullen? Zweden heeft verplichtingen volgens de verdragen en men kan dit toch niet willekeurig interpreteren?

Het tweede punt: hoe staat het met Estland? Denkt u dat Estland nog binnen afzienbare tijd, nog dit jaar, lid kan worden?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Zoals ik terecht heb opgemerkt, voldoet Zweden niet aan bepaalde criteria. Ik heb deze twee criteria genoemd: het is geen lid van het wisselkoersmechanisme en bepaalde elementen van de centrale bankwetgeving zouden verenigbaar moeten worden gemaakt met lidmaatschap van het eurogebied. Dit lijken mij, om het zo maar te zeggen, criteria waaraan best te voldoen is. Het zijn geen economische criteria met betrekking tot schulden of tekorten. Of de Commissie op dat gebied maatregelen zal nemen, zou u moeten vragen aan de bevoegde commissaris, de heer Rehn, die op dit moment helaas ziek is.

Wat Estland betreft, dat is voor zover ik weet nog bezig met de verslaglegging over de convergentiecriteria en de Commissie heeft daarover nog geen definitief standpunt.

De Voorzitter. – Vraag nr. 34 van **Georgios Papanikolaou** (H-0130/10)

Betreft: Uitbreiding van de bezuinigingen naar de private sector

Op 4 maart jl. verklaarde de vertegenwoordiger van de Commissie, Amadeu Altafaj, dat de bezuinigingen in de Griekse publieke sector hoogstwaarschijnlijk gevolgd zullen worden door soortgelijke bezuinigingen in de private sector.

Vanuit economisch oogpunt zal een dergelijke ontwikkeling tot een verdere verdieping van de recessie leiden, aangezien de binnenlandse vraag en de binnenlandse consumptie aanzienlijk worden beperkt. Een direct gevolg van deze cyclische beweging is de vermindering van de overheidsinkomsten. Kan de Commissie toelichten waar de optimistische gedachte vandaan komt dat de ontmanteling van de koopkracht een garantie voor Griekenland vormt om uit de recessie te komen? Men hoeft niet over bijzondere economische kennis te beschikken om met zekerheid te kunnen zeggen dat de vermindering van de koopkracht regelrecht tot een nog diepere recessie leidt.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Indicatoren geven aan dat het verband tussen de lonen en de productiviteit in Griekenland in de afgelopen tien jaar is verdwenen. Dat heeft geleid tot verlies van concurrentievermogen, wat tot uitdrukking kwam in blijvende tekorten op de lopende rekening en een daling van het aandeel in de exportmarkt. Rigiditeiten op de arbeidsmarkt en loonvastlegging zijn geïdentificeerd als belangrijke factoren voor de overmatige loonstijging in Griekenland en het daaruit voortvloeiende verschil in arbeidskosten per eenheid product met de voornaamste handelspartners.

In de afgelopen jaren heeft de binnenlandse vraag de grootste bijdrage geleverd aan de economische groei, aangedreven door de voortdurende stijging van de algemene overheidsuitgaven en de inkomens van de huishoudens. De particuliere consumptieve bestedingen per hoofd van de bevolking zijn de afgelopen tien jaar met meer dan 80 procent gestegen. Dit model was duidelijk niet houdbaar, wat heeft geleid tot de opbouw van significante fiscale problemen, namelijk een hoog algemeen begrotingstekort en een groeiende staatsschuld, steeds hogere rentebetalingen en macro-economische problemen, namelijk een groot tekort op de lopende rekening en externe schuldenuitstroom als gevolg van onevenwichtigheden op inkomensgebied.

De toenemende financieringsbehoeften van de regering hebben ertoe geleid dat de publieke sector een groot deel van de beschikbare financiering opnam, waardoor de particuliere sector buiten spel werd gezet, wat een negatief effect had op het groeipotentieel van de economie. Loonmatiging in alle delen van de economie, waarbij loonbesparingen in de publieke sector een belangrijke signalerende rol spelen voor de particuliere sector, en fiscale bezuinigingsmaatregelen zijn dus onvermijdelijk om de Griekse economie een sterkere basis te geven door het concurrentievermogen te herstellen en fiscale consolidatie te bewerkstelligen.

De Commissie is zich ervan bewust dat fiscale bezuinigingsmaatregelen en loonmatiging op de korte termijn een negatief effect kunnen hebben op de vraag. Gezien de situatie waarin Griekenland zich op dit moment bevindt, zijn deze maatregelen echter noodzakelijk om het marktvertrouwen te herstellen en de basis te leggen voor een duurzamer groeimodel voor de Griekse economie op de lange termijn.

Griekenland heeft een ambitieus programma aangenomen om het tekort te herstellen en het openbaar bestuur en de economie te hervormen. De consolideringsmaatregelen die Griekenland heeft genomen zijn belangrijk om de fiscale duurzaamheid en het marktvertrouwen te verbeteren en zijn zeer positief ontvangen door de Commissie, de Eurogroep, de Europese Centrale Bank en het Internationaal Monetair Fonds.

De moedige maatregelen die zijn opgenomen in het stabiliteitsprogramma en de pakketten die in februari en maart 2010 zijn aangekondigd, omvatten niet alleen de voorgenomen besparingen op de loonkosten door midden van een verlaging van de toelage die wordt betaald aan ambtenaren en van de paas-, zomer- en kerstbonussen, maar ook maatregelen voor het verbeteren van de belastinginning, het verbreden van de belastinggrondslag en een betere handhaving van de belastingplicht.

In de mededeling die is aangenomen op 9 maart 2010 heeft de Commissie geconcludeerd dat Griekenland het besluit van de Raad van 16 februari 2010 ten uitvoer legt en dat de fiscale maatregelen die de Griekse autoriteiten op 3 maart hebben aangekondigd, uitgaande van de beschikbare informatie, voldoende lijken te zijn om de begrotingsdoelstellingen voor 2010 te verwezenlijken.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, de Griekse dienst voor de statistiek heeft met haar laatste mededeling – van vandaag geloof ik – bekend gemaakt dat de werkloosheid in Griekenland is opgeklommen tot 11,3 procent en dat bijna de helft van alle werklozen (45 procent) jongeren beneden de 34 zijn. In de meest productieve leeftijdsgroep van 25 tot 34 jaar is de werkloosheid 14,6 procent. Ik wil er tevens op wijzen dat de jonge generatie in Griekenland heel slecht betaald wordt, met lonen die ver beneden het communautaire gemiddelde liggen. Dat is de 700 euro-generatie, zoals zij in Griekenland wordt genoemd, en wij vrezen dat deze lonen nog verder naar beneden zullen gaan.

Daarom geloof ik dat wij voorzichtig moeten zijn en niet moeten generaliseren, zeer zeker niet op zo'n moeilijk moment, met zoveel werkloosheid, want u zult wel begrijpen dat de Griekse samenleving ongerust is. Bent u daarom van mening dat wij met nog meer besparingen en ontslagen groei kunnen bewerkstelligen als er al zo'n hoge werkloosheid is en er zoveel problemen zijn in Griekenland?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Natuurlijk maken we ons veel zorgen over de werkloosheid in Griekenland, en niet alleen in Griekenland, maar ook in de rest van de Europese Unie. Aan de andere kant is het ook erg belangrijk dat de basisbeginselen van de economie worden gerespecteerd en als gedurende een bepaalde periode de lonen sneller stijgen dan de productiviteit, dan heb je een probleem, en dat is in wezen wat er in Griekenland is gebeurd. Ik besef dat dit een enorm probleem is, vooral voor jonge mensen, en we houden de situatie actief in de gaten, maar we zijn ook van mening dat de financiële duurzaamheid van een lidstaat van de Europese monetaire unie op de lange termijn essentieel is.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil een vraag van principiële aard stellen, naar aanleiding van de vraag van mijn collega.

Hij zei dat de woordvoerder van de heer Rehn het waarschijnlijk achtte dat in Griekenland bespaard moet worden in de particuliere sector. Mijn vraag, mijnheer de commissaris, luidt nu als volgt. Welk recht hebben controleurs van de Commissie, woordvoerders van commissarissen of zelfs commissarissen om druk uit te oefenen, suggesties en voorspellingen te doen en te zeggen wat Griekenland moet doen op gebieden die helemaal niet onder het communautair beleid vallen maar deel uitmaken van het nationale beleid, zoals lonen, pensioenen, overheidsbestuur en volksgezondheid? Wie legitimeert dergelijke verklaringen? Waar halen zij de bevoegdheid en het recht vandaan om vragen te stellen, ambities te verkondigen en voorspellingen te doen voor de Griekse economie?

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) We vragen zeker niet om vermindering van de werkgelegenheid in de particuliere sector, maar we zien de werkloosheid stijgen, niet alleen in Griekenland, maar ook in een groter deel van de Europese Unie, als gevolg van de financiële economische crisis.

Wat we zeggen is dat we de Griekse economie moeten herstellen als we willen dat zij op de lange termijn duurzaam is. We moeten ook de Economische Monetaire Unie behouden, die van onschatbare waarde is voor de hele Europese economie: dat zeggen we; we zeggen zeker niet dat de werkloosheid moet toenemen. Helaas is dat het gevolg van het beleid dat we gedurende een bepaalde periode hebben gevoerd.

De Voorzitter. – Vraag nr. 35 van **Ádám Kósa** (H-0133/10)

Betreft: Belangenconflict tussen de lidstaten en de EU bij overeenkomsten met het IMF

De Commissie heeft met betrekking tot de mogelijkheid van steun aan het MKB o.a. de voorschriften voor staatssteun tijdelijk gewijzigd en belangrijke vereenvoudigingen ingevoerd om een nog grotere crisis te voorkomen (Europees conjunctuurprogramma). Hongarije is in de afgelopen tijd door zijn economische beleid in een bijzonder ernstige financiële crisis terecht gekomen. Als gevolg van de overeenkomst voor een bedrag van ongeveer 20 miljard euro die het land met het IMF heeft gesloten, wordt Hongarije gedwongen om in strijd met de, door het land zelf als lidstaat van de EU, als prioritair beschouwde en in de basisverdragen verankerde waarden te handelen, te weten een hoog werkgelegenheidsniveau en de bescherming van benadeelde groeperingen. Men kan zich dan ook het volgende afvragen: kan een dergelijke overeenkomst rechtmatig zijn? Wie draagt de verantwoordelijkheid voor de situatie die zich voordoet als in een lidstaat van de EU, als gevolg van een overeenkomst met een internationale organisatie, de werkgelegenheidssituatie dramatisch verslechtert, wat ook betrekking heeft op de bevordering van de werkgelegenheid voor mensen met een handicap?

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) Toen de wereldwijde financiële crisis Hongarije in het najaar van 2008 bijzonder hard trof, hebben de Commissie en de Raad heel snel besloten Hongarije te steunen met een groot EU-steunpakket van maximaal 6,5 miljard euro, wat op dat moment meer dan de helft van de beschikbare financiering voor lidstaten buiten het eurogebied was en samen met de leningen van het IMF en de Wereldbank een totaalbedrag van 20 miljard euro opleverde.

Ik wil benadrukken dat Hongarije zonder deze steun te maken zou hebben gehad met veel grotere verstoringen van de economie dan de afname van 6 procent die we het afgelopen jaar hebben gezien en de stabilisatie die voor dit jaar wordt verwacht. Bovendien zou het ontbreken van steun, gezien het feit dat de regering de toegang tot de financiële markten was kwijtgeraakt, hebben betekend dat het fiscale beleid nog beperkender zou zijn geweest dan het binnen het huidige programma was en dat de uitgaven nog verder zouden zijn teruggebracht. Door de omvang van de recessie te beperken, een sterkere stijging van de werkloosheid te voorkomen en de financiering van het tekort te ondersteunen, heeft die internationale steun dus rechtstreeks bijgedragen aan het beperken van de sociale gevolgen van de crisis, onder meer binnen de kwetsbare groepen in de samenleving.

Natuurlijk was het, om ervoor te zorgen dat het economische programma geloofwaardig was en om de investeerders ervan te verzekeren dat Hongarije na verloop van tijd weer solide overheidsfinanciën en een duurzame groei zou hebben, belangrijk dat de regering een economische strategie zou uitvoeren die onder meer financiële consolideringsmaatregelen omvatte. Op grond van het subsidiariteitsbeginsel zijn de lidstaten zelf verantwoordelijk voor het ontwerp en de tenuitvoerlegging van sociale beleidsmaatregelen. Maar de hulp diende ter ondersteuning van de maatregelen van de regering die waren gericht op besparingen op de begroting en gerichtere uitgaven en in het bijzonder op het helpen van armen en mensen met lage inkomens.

Kinga Gál, *plaatsvervangend auteur*. – (HU) Dank u voor het antwoord. Namens de heer Kósa wil ik nog een opmerking plaatsen. Hongarije heeft uiteindelijk geen gebruik kunnen maken van de herstelfaciliteit van miljarden euro's die door het Europees Economisch Herstelplan werd geboden, want juist regels als deze maakten een groter economisch herstel niet mogelijk, en dit ging gepaard met een verdere verslechtering van de werkgelegenheidssituatie. Vooral de steun voor de tewerkstelling van mensen met een handicap kon niet worden gerealiseerd, dus ontstaat hier een vreemde tegenstrijdigheid. Hierover hoor ik graag uw mening.

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) Ik ben niet verantwoordelijk voor dit dossier van de Commissie, maar het lijkt mij dat het geachte Parlementslid doelt op een pakket van 100 miljard euro, maar dat is een pakket dat door de lidstaten zelf is gefinancierd en voor de uitvoering waarvan de lidstaten toestemming hebben gekregen. Het was geen geld dat aan de lidstaten ter beschikking is gesteld. U vindt deze 100 miljard euro aan de debetzijde van hun nationale begroting.

Wat er met Hongarije is gebeurd, omdat dat nodig was, is dat er aanvullende steun ter waarde van 20 miljard euro aan het land ter beschikking is gesteld, wat niet is gebeurd met de andere economieën. Zij hebben alleen toestemming gekregen om maatregelen te nemen om uit de crisis te komen, maar er is geen geld uitgekeerd aan deze lidstaten.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). - (EL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, met uw antwoord gaat u volgens mij niet in op de vraagtekens en de problemen die ten grondslag liggen aan mijn vraag, en naar aanleiding van de kwestie Griekenland wil ik u het volgende vragen. Heeft het feit dat het Internationaal Monetair Fonds, een externe organisatie, toegang heeft gekregen tot de interne aangelegenheden van de Europese Unie u helemaal niet tot nadenken aangezet? Gezegd kan worden dat waar het Internationaal Monetair Fonds ook aanwezig is geweest, het rampen heeft veroorzaakt. Daarom wil ik vragen of de Commissie helemaal niet stil heeft gestaan bij de vraag waarom de Europese Unie de deur heeft opengezet voor het Internationaal Monetair Fonds. In welk Verdrag en in welk artikel is sprake van deelneming van het Internationaal Monetair Fonds aan de procedures van de Europese Unie? Waarom kiest u niet voor een Europese oplossing voor het Griekse geval, overeenkomstig artikel 122, lid 2 van de Verdragen?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. - (EN) Heel kort: als het IMF zou ingrijpen in Griekenland, zou dat natuurlijk gebeuren op verzoek van Griekenland. Het IMF grijpt niet unilateraal in en zoals het geachte Parlements lid weet, is er een Europese overeenkomst tussen de lidstaten en de leden van de Economische en Monetaire Unie over een gezamenlijke inspanning van de lidstaten van de Europese Unie en het IMF. Maar dat gebeurt alleen op verzoek van een lidstaat, in dit geval Griekenland, en ik heb begrepen dat daar op dit moment over wordt gesproken.

De Voorzitter. - Vraag nr. 36 van **Eleni Theocharous** (H-0139/10).

Betreft: Begrotingstekort Cyprus

De financiële crisis teistert de hele wereld en dus ook de landen van de eurozone.

Heeft de Commissie gegevens die een beeld geven van het begrotingstekort en andere indicatoren van de Cypriotische economie?

Is het verloop van de economie van Cyprus en meer in het algemeen van de economische indicatoren verontrustend? Is de Commissie van mening dat er maatregelen moeten worden genomen met betrekking tot de begrotingstoestand van Cyprus, en zo ja, welke maatregelen en voor hoe lang?

Heeft er een gedachteswisseling plaatsgevonden en zijn de standpunten en aanbevelingen van de EU en daarmee die van de Europese Commissie aan de Cypriotische regering overgebracht?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, mag ik u vragen dit debat te beëindigen? Ik vervang de heer Rehn en het vragenuur is normaal gesproken om acht uur afgelopen. Ik heb andere verplichtingen, dus ik kan niet blijven. Dat is echt een probleem voor mij. Ik heb geen tijd meer en ik kan niet blijven.

Gay Mitchell (PPE). - (EN) Ik ben met veel moeite hiernaartoe gereisd vanuit een ander deel van de Europese Unie en ik accepteer het antwoord van de commissaris dat hij geen tijd heeft niet. Als u geen tijd hebt, loopt u dan nu naar buiten. Ik ben een lid van het Parlement, ik heb een vraag die beantwoord moet worden. Ik heb ook een heleboel verplichtingen. Ik zit hier al heel lang te wachten tot mijn vraag aan de beurt is, terwijl er allerlei aanvullende vragen worden beantwoord. Ik zou graag een antwoord ontvangen in deze vergadering. Ik vind het erg arrogant van u om te zeggen dat u geen tijd hebt.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. - (EN) De Voorzitter moet hierover beslissen. Ik wil ook heel duidelijk zeggen dat ik vandaag geen vragen beantwoord die aan mij zijn voorgelegd, maar dat ik de heer Rehn vervang, die hier niet kan zijn omdat hij ziek is. U moet dat tegen de Voorzitter zeggen. Ik respecteer de autoriteit van de Voorzitter van het Parlement. Het is niet aan mij.

De Voorzitter. - Dit probleem wordt terecht aan de orde gesteld. U vervangt commissaris Rehn, wat natuurlijk jammer is gezien het belang van de vragen. Het vragenuur staat echter op onze agenda gepland tot 20.30 uur. Ik kan u zeggen dat in deze omstandigheden, hoewel ik u niet kan dwingen, van u verwacht wordt dat u in de rol van vervanger van commissaris Rehn alle vragen zult afhandelen.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. - (EN) Ik had begrepen dat het tot 20.00 uur zou duren, maar zoals ik al heb gezegd, bent u de Voorzitter en bepaalt u wat ik moet doen, dus ik zal doorgaan.

De financiële crisis die zich heeft ontwikkeld tot een macro-economische crisis was de ergste in de naoorlogse geschiedenis, zowel qua intensiteit als qua wereldwijde verspreiding. De crisis heeft de wereldeconomie, waaronder de economie van de EU en de landen van het eurogebied, een zware slag toegebracht. Hij heeft dus onvermijdelijk ook Cyprus getroffen, een zeer kleine, open economie.

Volgens voorlopige schattingen die zijn vrijgegeven door de Cypriotische statistische dienst, lijkt het reële bruto nationaal product van Cyprus in 2009 met 1,7 procent te zijn gedaald. Dit is de eerste keer in de afgelopen 35 jaar dat de economische activiteit in Cyprus een negatieve groei heeft gekend.

Deze ongunstige economische omstandigheden hebben, in combinatie met het einde van de hausse op de activamarkt en een fiscaal stimuleringsbeleid dat deels voortkwam uit maatregelen die waren genomen binnen het kader van het Europees economisch herstelplan, geleid tot een verslechtering van de overheidsfinanciën. Volgens de laatste gegevens met betrekking tot het bnp die de Cypriotische autoriteiten in maart 2010 hebben gemeld en die op dit moment worden gecontroleerd door Eurostat, heeft de algemene overheidsbalans een tekort van 6,1 procent van het bnp bereikt en bedroeg de algemene bruto staatschuld in 2009 56,25 procent van het bnp.

Uit hoofde van het stabiliteits- en groeipact moet de Commissie een verslag opstellen wanneer een daadwerkelijk of voorzien tekort van een lidstaat meer dan 3 procent van de bnp-referentiewaarde bedraagt. Op dit moment werkt de Commissie aan zo'n verslag voor Cyprus. Zodra het verslag klaar is, zal het worden voorgelegd aan de Raad, die dan moet bepalen of het tekort te groot is. Als de Raad tot de conclusie komt dat dit het geval is, doet hij aanbevelingen aan Cyprus en stelt hij uiterste data vast voor effectieve corrigerende maatregelen.

Intussen heeft de Cypriotische regering ook haar bijgewerkte stabiliteitsprogramma gestuurd. Dit programma beschrijft de begrotingsstrategie voor de middellange termijn tot 2013. De Commissie is op dit moment bezig met het beoordelen van deze bijwerking en het opstellen van haar aanbeveling voor een advies van de Raad over het programma.

Eleni Theocharous (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, het is heel vervelend dat u nu niet onmiddellijk een antwoord geeft op de vraag die is gesteld. Afin, kunt u mij zeggen of Cyprus het risico loopt onder toezicht te worden geplaatst? Bent u voldaan over het convergentieprogramma? U hebt weliswaar iets gezegd over evaluatie maar ik wilde graag weten of u voldaan bent over het door de regering ingediende convergentieprogramma.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Goed, ik kan alleen herhalen wat ik al heb gezegd, namelijk dat er een beoordeling zal komen, en dat is de normale procedure die we toepassen op alle lidstaten, dus ook op Cyprus.

Als de Commissie tot de conclusie komt dat dit een buitensporig tekort is, zal zij aanbevelingen doen aan Cyprus.

De Voorzitter. – Vraag nr. 37 van **Morten Messerschmidt** (H-0142/10)

Betreft: Griekenland en de huidige crisis in de euro-samenwerking

Griekenland wordt op dit ogenblik met de keerzijde van de euro-samenwerking geconfronteerd. In de goede jaren werd in de EU de indruk gewekt dat alles prima in orde was. Maar toen Europa door de financiële crisis werd getroffen, ging het verschrikkelijk mis. Het Griekse begrotingstekort bedroeg in 2009 12,7% van het BNP, wat gezien mag worden als een aanzienlijke overschrijding van de drie procent die volgens het stabiliteitspact voor eurolanden is toegestaan. De regering in Athene heeft nu een spaarprogramma moeten vaststellen waarmee 4,8 miljard euro op de overheidsbegroting besnoeid wordt. De Grieken moeten de buikriem aanhalen en het zal voor iedereen pijn doen, van ambtenaren tot aan gepensioneerden.

Als uitgangspunt zijn zwevende wisselkoersen geen goede zaak. Ze leveren niets op en zijn evenmin een oplossing voor fundamentele structurele problemen. Maar we moeten wel erkennen dat geld, evenals alle andere dingen, een "prijs" heeft. In Griekenland heeft die prijs zich gemanifesteerd in de vorm van torenhoge rentes met het vastlopen van alle economische activiteiten als resultaat. Wanneer de situatie zich zo dramatisch ontwikkelt moet een land aan de noodrem kunnen trekken en de prijs van het geld kunnen "verlagen". Is de Commissie het hier mee eens en, als dat zo is, wordt daarmee dan niet tevens het immanente zwakke punt van de euro erkend?

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) Het geachte Parlementslid lijkt te suggereren dat een onafhankelijk monetair beleid in Griekenland een manier zou zijn om de crisis die het land heeft getroffen te verlichten. Dat is niet correct; de hoge rentevoeten van de Griekse regering zijn niet het gevolg van het monetair beleid, maar van hoge risicopremies die verband houden met zorgen van de markt over de duurzaamheid van de schuld.

De rentevoeten van de ECB zijn historisch laag en de Europese Centrale Bank heeft zeer ruime liquiditeit verleend aan het financiële stelsel van het eurogebied, waaronder Griekse instellingen. Deelname aan de euro vereist natuurlijk economische koerswijzigingen via andere kanalen dan de wisselkoers, zoals te lezen is in veel documenten van de Commissie, bijvoorbeeld het uitgebreide verslag over EMU@10 uit 2008.

De aanpassing in het eurogebied is in het verleden niet soepel genoeg verlopen. Daarom heeft de Commissie benadrukt dat het nodig is de multilaterale toezichtprocedures van de EU te versterken op basis van geïntensiveerde onderlinge druk om zwakke plekken in de lidstaten in een vroeg stadium te signaleren en aan te pakken. De Commissie bereidt hiervoor op dit moment voorstellen voor, zoals ik al heb gezegd in mijn antwoord op de vorige vraag.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Er zijn enorm veel mogelijkheden om de valuta van een land te reguleren, mits dat land zijn onafhankelijkheid heeft. Dat is echter precies wat de landen van de eurozone niet hebben, aangezien zij een groot aantal instrumenten dat ze voorheen hadden, aan Frankfurt hebben overgedragen. Overigens is het niet correct dat de rentetarieven niet verschillend zijn binnen de eurozone, aangezien er grote verschillen zijn tussen de particuliere rentetarieven voor kortlopende en middellange leningen en de rente op Griekse staatsobligaties veel hoger is dan die op bijvoorbeeld Deense staatsobligaties, hoewel wij onze eigen valuta hebben.

Van de Commissie vraag ik echter een antwoord op de vraag of, dan wel een erkenning van het feit dat, we niet willen inzien dat als Griekenland niet vastgeketend had gezeten in de positie die vanuit Frankfurt wordt gedicteerd, Griekenland gedevalueerd zou hebben en dat devaluatie een groot deel van de problemen zou hebben opgelost waar het land nu mee wordt geconfronteerd.

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) Zeker niet. Het hele idee van een monetaire unie is natuurlijk – en dat weet iedereen die lid wordt van de Europese Monetaire Unie heel goed – dat je je munt niet meer kunt ontwaarden omdat je in feite geen munt meer hebt. Er is alleen nog de gemeenschappelijke munt.

Er bestaat geen Griekse munt meer. De Grieken hebben de euro als hun munt. Een individuele devaluatie is dus volledig in strijd met het hele idee van een Europese Monetaire Unie en het is geen toeval dat Griekenland lid is van de Europese Monetaire Unie. Het is lid omdat het alles heeft gedaan – maar dan ook echt alles – om mee te kunnen doen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 38 van **Gay Mitchell** (H-0145/10)

Betreft: Europees Monetair Fonds

In de afgelopen weken is het denkbeeld van een Europees Monetair Fonds ter sprake gebracht als mechanisme om crises zoals die waardoor Griekenland begin dit jaar werd getroffen tegemoet te treden.

Hoe staat het met dit voorstel? Hoe zou een dergelijk fonds in de praktijk moeten functioneren? Wat zijn de voornaamste belemmeringen die de oprichting van een EMF in de weg staan; zou dit bij voorbeeld bij de huidige Verdragsvoorschriften mogelijk zijn?

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) De crisis heeft laten zien dat het nodig is een crisisoplossingsraamwerk voor het eurogebied in te stellen.

Omdat er rekening moet worden gehouden met alle economische, juridische en institutionele implicaties, is dit een zaak voor de middellange termijn, niet iets wat onmiddellijk gedaan kan worden.

De staatshoofden en regeringsleiders van het eurogebied hebben op 25 maart een sterk signaal afgegeven door te besluiten dat er voor het eind van het jaar een taakgroep moet worden opgericht die moet werken aan maatregelen voor een raamwerk voor crisisoplossing in het eurogebied.

In de openbare discussie met betrekking tot een Europees monetair fonds zijn bepaalde elementen ter sprake gekomen die in dit verband relevant zijn. De Commissie is het er in het bijzonder mee eens dat het een goed idee is om een raamwerk voor financiële noodhulp onder strikte voorwaarden en met rentevoeten die stimulering mogelijk maken in te stellen.

Er is echter geen nieuw orgaan nodig om deze steun te verstrekken of om de voorwaardelijkheid te definiëren of controleren. Er moet worden gezorgd voor consistentie met het op stabiliteit gerichte bestuurskader van de EMU. De Commissie bestudeert de mogelijkheden van de voorstellen hiervoor. Meer in het algemeen blijft een sterk streven naar een solide beleid door alle lidstaten van het eurogebied de hoeksteen van het succesvol functioneren van de EMU.

In dit verband werkt de Commissie aan de voorbereiding van de voorstellen met betrekking tot versterkte coördinatie van het economisch beleid en landentoezicht, die voortbouwen op de voorstellen die zijn gepresenteerd in de recente mededeling van de Commissie over de Europa 2020-strategie.

Gay Mitchell (PPE). - (EN) Allereerst wil ik mijn excuses aanbieden aan de commissaris. We voelen ons allemaal een beetje opgejaagd doordat sommigen van ons niet thuis hebben kunnen komen en proberen onze families te helpen ergens te komen. Ik besef dat de commissaris andere afspraken heeft en invalt voor een collega.

Mag ik de commissaris, met betrekking tot zijn antwoord, vragen wat hij verstaat onder de middellange termijn? Hebben we het dan over de helft van de zittingsperiode van deze Commissie? Hebben we het over een jaar, of anderhalf jaar? Wat voor periode heeft hij in gedachten voor een definitiever antwoord op deze vraag?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. - (EN) U moet uw vraag over een specifiek tijdschema voorleggen aan commissaris Rehn, maar als u kijkt naar de aanbevelingen die we hebben gedaan en de afspraak die is gemaakt over de steun aan Griekenland, in het bijzonder, door middel van een combinatie van bilaterale leningen en steun van het Internationaal Monetair Fonds, blijkt dat de Commissie van mening is dat wat er nu is gebeurd in elk geval niet kan worden opgelost door de instelling van een Europees Monetair Fonds, want dat zou veel meer tijd kosten dan we hebben met betrekking tot Griekenland.

Dit is dus een project voor de middellange termijn waar wij positief tegenover staan, maar wat de specifieke tijdsplanning betreft, raad ik u echt aan de vraag voor te leggen aan de heer Rehn.

De Voorzitter. - Vraag nr. 39 van **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-01 50/10)

Betreft: Mechanismen voor toezicht op de begrotingssituatie van de lidstaten

Volgens een uitspraak van de bevoegde commissaris voor economische en monetaire zaken, de heer Olli Rehn, "is de cruciale les die uit de crisis geleerd moet worden dat we dringend behoefte hebben aan een grondiger en uitgebreider toezicht op het economische beleid, met inbegrip van een tijdige herkenning en aanpak van onevenwichtigheden teneinde de macro-economische stabiliteit binnen de eurozone te bewaken". Opgemerkt zij dat de Commissie op grond van de artikelen 121 en 126 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie beschikt over de instrumenten en de mechanismen om toezicht te houden op het begrotingsbeleid van de lidstaten en dat het merendeel van de lidstaten kampt met een begrotingstekort dat ver boven de toegestane 3% ligt. Kan de Commissie bijgevolg antwoord geven op de volgende vragen:

Is zij voornemens het preventieve karakter van het toezicht te versterken? Zo ja, door middel van welke maatregelen en procedures? Is de Commissie van plan voorstellen te doen om de economische convergentie binnen de eurozone te versterken? Is zij voornemens de vereiste structurele wijzigingen in de lidstaten te stimuleren, zodat deze wijzigingen reeds worden doorgevoerd op het tijdstip dat de overheidsfinanciën dit toelaten?

Karel De Gucht, lid van de Commissie. - (EN) De Commissie spreekt zich al lang uit voor het verdiepen en verbreden van het economisch toezicht in het eurogebied. Het Europees Parlement heeft het belang van deze kwestie erkend in zijn verslag over de jaarverklaring over het eurogebied en overheidsfinanciën van 2009.

De Commissie is van plan de instrumenten van het nieuwe Verdrag volledig te benutten om sterkere beleidscoördinatie en sterker bestuur te bewerkstelligen. In een mededeling die binnenkort verschijnt, worden nieuwe voorstellen beschreven voor de ontwikkeling van een uitgebreid raamwerk voor crisispreventie en -correctie in het eurogebied door gebruik te maken van het nieuwe artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De mededeling kan voorstellen bevatten voor het versterken van de preventieve en correctieve mogelijkheden van het stabiliteits- en groeipact en voor effectiever en breder toezicht op macro-economische onevenwichtigheden binnen het eurogebied en verkent daarnaast de mogelijkheden voor de oprichting van een crisisoplossingsmechanisme voor de landen in het eurogebied.

Wat het fiscale beleid betreft, is een sterkere nadruk op fiscale duurzaamheid gerechtvaardigd vanwege de invloed van de crisis op de schuld en het groeipotentieel, evenals de demografische factoren die een rol beginnen te spelen. De stimulansen voor naleving van de preventieve en correctieve dimensies van het stabiliteits- en groeipact moeten sterker worden gemaakt. Het streven naar consolidering moet sterker worden in goede tijden. De onderliggende kwetsbaarheden van de overheidsfinanciën moeten terdege in aanmerking worden genomen bij het ontwikkelen van de optimale consolidering. Er moet nieuwe aandacht komen voor schulddynamiek en voor duurzaamheid en kwaliteit van de overheidsfinanciën, waaronder de nationale fiscale basis. Het is ook nodig om de gevallen aan te pakken waarin de regels voortdurend worden overtreden; de straffen kunnen afschrikwekkender worden gemaakt en de stimulansen kunnen worden versterkt.

Ontwikkelingen in het concurrentievermogen en macro-economische onevenwichtigheden zijn, naast de fiscale onevenwichtigheden, een reden tot zorg voor alle EU-lidstaten. Toezicht op de macro-economische onevenwichtigheden en veranderingen van het concurrentievermogen is echter in het bijzonder gerechtvaardigd voor EU-lidstaten die zijn gekoppeld aan de euro, vanwege de sterkere economische en financiële overloopeffecten voor andere lidstaten in het eurogebied, minder marktdiscipline, het ontbreken van wisselkoersrisico's en een moeilijkere aanpassing met potentieel hoge kosten voor het eurogebied als geheel.

Verschillen in concurrentievermogen zijn een reden voor ernstige zorg met betrekking tot het functioneren van de Europese Monetaire Unie. Gedurende het decennium voor de crisis werden de verschillen versterkt door een zorgwekkende toename van een aantal binnenlandse economische onevenwichtigheden in sommige lidstaten, waaronder hoge schulden en een zeepbel op de huizenmarkt in sommige landen met een tekort op de lopende rekening, evenals een diepgewortelde zwakte van de binnenlandse vraag in sommige landen met overschotten. Uiteenlopende loon- en kostentrends, de accumulatie van een duurzame externe schuldenpositie en de aanhoudende mythische toekenning van middelen hebben het belang van aanpassing verhoogd en de overheidsfinanciën kwetsbaarder gemaakt. Tegelijkertijd zijn landen die sterk afhankelijk zijn van handelsoverschotten het slachtoffer geworden van de sterke krimp van de wereldhandel in de beginfasen van de wereldwijde crisis. Als aanvulling op het fiscale toezicht wil de Commissie daarom voorstellen formuleren voor het verbreden van het economische toezicht in het eurogebied, het aanpakken van macro-economische onevenwichtigheden en concurrentieontwikkelingen. Het doel is een raamwerk op te zetten voor vroegtijdige signalering, preventie en effectieve correctie van onevenwichtigheden binnen het eurogebied.

Het derde hoofdelement in het voorstel van de Commissie is gericht op verkenning van de mogelijkheden voor het opzetten van een crisisoplossingsmechanisme. Het ad-hocmechanisme voor mogelijke financiële steun aan Griekenland voorziet in de onmiddellijke behoefte. Het is echter noodzakelijk om een permanent crisisoplossingsmechanisme in te stellen met sterke ingebouwde ontmoedigingen voor activering. Door vooraf duidelijke, geloofwaardige en consistente regels en procedures op te stellen voor de levering van uitzonderlijke en voorwaardelijke steun aan een land in het eurogebied dat in ernstige nood verkeert, ondersteunen we de fundamenteën van de EMU.

De voorstellen voor betere economische controle en coördinatie in het eurogebied vormen een belangrijke aanvulling op de alomtvattende 2020-strategie voor groei en werkgelegenheid van de EU. De Commissie zal zorgen voor een efficiënte koppeling tussen de twee raamwerken.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, ik dank u voor uw antwoord. Staat u mij echter toe om terug te komen op de kwestie van het toezicht en de onevenwichtigheden. Ik wilde via mijn vraag graag vernemen of het de eerste keer is dat wij ons serieus gaan bezighouden met de verschillen, en dan heb ik het niet alleen over begrotingsonevenwichtigheden maar ook over economische verschillen, en niet alleen over mechanismen voor begrotingstoezicht maar ook over mechanismen voor de aanpak van de verschillen. De internationale crises, de Griekse crisis, hebben al deze zwakheden van de eurozone aan het daglicht gebracht.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Allereerst wil ik ook mijn excuses aanbieden aan de tolken, maar ik verkeer in een enigszins uitzonderlijke situatie. U kunt ook overbrengen dat ik heb geprobeerd alle vragen te beantwoorden voor 20.30 uur.

Met betrekking tot de aanvullende vraag denk ik dat u terug moet gaan naar de oorsprong van de crisis in uw land, namelijk deze onevenwichtigheden die in de loop van de tijd zijn ontstaan. Er is een zeer grote onevenwichtigheid als het gaat om concurrentievermogen. De lonen zijn veel sneller gestegen dan het concurrentievermogen en dat is natuurlijk in eerste instantie ook een zaak van nationaal beleid.

Op de vraag of strenger toezicht beter is, is het antwoord ja. Daarom stellen we daarvoor een nieuwe regeling voor. U mag niet vergeten dat de Europese Commissie in 2002 heeft voorgesteld dat er bijvoorbeeld controleurs naar een lidstaat konden worden gestuurd om de cijfers te controleren, maar dat dit niet werd geaccepteerd door de lidstaten. De Commissie is zich er dus altijd van bewust geweest dat toezicht zeer belangrijk is om ervoor te zorgen dat de nationale begrotingen verenigbaar zijn met de Europese Monetaire Unie, vooral in het geval van Griekenland.

De Voorzitter. – U heeft Olli Rehn met uw aanwezigheid hier kennelijk een grote dienst bewezen. Bij een volgend vragenuur kunt u met hem onderhandelen, bijvoorbeeld als het uw beurt is om hier aanwezig te zijn.

Het vragenuur is gesloten.

Vragen die bij gebrek aan tijd niet aan bod gekomen zijn, zullen schriftelijk worden beantwoord (zie bijlage).

(De vergadering wordt om 20.25 uur onderbroken en om 21.00 uur hervat)

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

13. Oprichting van een Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de aanbeveling voor de tweede lezing (A7-0118/2010) van Jean Lambert, namens de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, betreffende het standpunt van de Raad in eerste lezing (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD)) met het oog op de aanneming van een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken.

Jean Lambert, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet zeker of inspiratie tot het aanbod behoort, maar dit is duidelijk een zeer controversieel onderwerp waarover veel leden van dit Parlement niet durven te spreken, dus degenen van ons die moedig genoeg zijn om hier te zijn, moeten dit moment benutten.

Allereerst wil ik alle schaduwrapporteurs die aan dit verslag hebben meegewerkt heel hartelijk bedanken voor hun zeer actieve betrokkenheid en voor het feit dat we een gemeenschappelijke onderhandelingspositie hebben gevonden en min of meer als een team kunnen optreden. Ik wil ook de twee betrokken voorzitterschappen – het Tsjechische en in het bijzonder het Zweedse voorzitterschap – bedanken voor hun houding ten aanzien van dit onderwerp, die opener was dan we bij sommige onderhandelingen hebben gezien, aangezien we konden onderhandelen en niet het gevoel hadden dat we er alleen maar waren om te doen wat de Raad wilde – althans soms.

Dus wat hebben we bereikt? Het doel van het gemeenschappelijk Europees ondersteuningsstelsel voor asielzaken is het leveren van consistente hoogwaardige besluitvorming voor degenen die bescherming nodig hebben, en voor mensen in nood kan dat echt een zaak van leven of dood zijn. Het is bekend dat dit systeem niet consistent is in alle lidstaten. De verschillen tussen de beste en de slechtste zijn soms zo groot dat er een gebrek aan vertrouwen ontstaat, wat ertoe kan leiden dat degenen die proberen objectieve beslissingen te nemen het gevoel krijgen dat ze worden ondermijnd door degenen die dat niet doen. En uiteindelijk worden de mensen die bescherming nodig hebben daar de dupe van.

Er heerst ook een zeer sterk gevoel bij bepaalde lidstaten die bijzonder onder druk staan dat er te weinig solidariteit is bij de andere lidstaten, dat er niet voldoende wordt gereageerd op hun behoefte aan ondersteuning. Vanuit het Vluchtelingenfonds is er financiering verstrekt voor samenwerking tussen de lidstaten, wat heeft geleid tot enkele positieve ontwikkelingen, maar het is ook duidelijk geworden dat deze verbrokkelde aanpak zijn beperkingen heeft.

Daarom wordt het Ondersteuningsbureau voor asielzaken opgericht om blijvende steun te bieden ter verbetering van een consistente aanpak en om actieve ondersteuning te leveren aan landen die bijzonder onder druk staan. Er worden al specifieke taken aan toegewezen via andere wetgeving.

De hoofdpunten voor het Europees Parlement tijdens de onderhandelingen waren de rol van het Europees Parlement zelf met betrekking tot het Ondersteuningsbureau voor asielzaken, de vraag hoe er meer solidariteit tussen de lidstaten kan worden gecreëerd en de rol van het maatschappelijk middenveld en het UNHCR in relatie tot het bureau.

De kwesties met betrekking tot de rol van het Parlement richtten zich met name op onze relatie met de directeur als het gaat om zijn of haar aanstelling en blijvende banden. We zijn er uiteindelijk mee akkoord gegaan dat het Europees Parlement de voorgedragen kandidaat zal horen, een vertrouwelijk advies zal uitbrengen en feedback zal ontvangen over de wijze waarop hiermee rekening zal worden gehouden.

De directeur zal daarnaast het jaarverslag voorleggen aan de betreffende commissie – ik vind het onbegrijpelijk dat we daarvoor moesten knokken, maar toch – en wij kunnen de directeur ook uitnodigen om verslag uit te brengen over de uitvoering van bepaalde taken.

De rol van het Parlement met betrekking tot agentschappen is op dit moment onderwerp van discussie in de interinstitutionele werkgroep en ik ben nu lid van het team van het Europees Parlement dat zich daarmee bezighoudt – deels vanwege mijn ervaringen en een zekere frustratie over de onderhandelingen over het Ondersteuningsbureau voor asielzaken.

Met betrekking tot de solidariteit tussen de lidstaten wilde het Parlement bindende mechanismen instellen; de Raad wilde het vrijwillige karakter van de samenwerking vastleggen en de uiteindelijke bewoordingen zijn neutraler, maar we hebben wel een externe evaluatie van het Ondersteuningsbureau voor asielzaken in het vooruitzicht, die zich onder meer zal richten op de invloed van het Ondersteuningsbureau op de praktische samenwerking in asielzaken.

Als het gaat om de rol van het raadgevend forum, is er een heleboel echte deskundigheid beschikbaar voor de lidstaten en het leek ons voor de hand te liggen dat dergelijke deskundigheid waardevol kan zijn. We weten dat bepaalde lidstaten actieve betrekkingen onderhouden met ngo's en we wilden er ook voor zorgen dat lokale autoriteiten, die vaak een groot deel leveren van wat het huidige systeem vereist, ook de kans kregen om erbij betrokken te worden. Het deed ons daarom plezier dat we dit een klein beetje van de grond hebben weten te krijgen.

Tot slot hebben wij het gevoel dat het Ondersteuningsbureau voor asielzaken een zeer waardevolle rol zou kunnen spelen bij de ontwikkeling van een gemeenschappelijk stelsel. We hopen dat het van hoge kwaliteit zal zijn – ook al hebben we dat niet in de definitieve tekst kunnen krijgen – en dat het zal helpen een gevoel van wederzijds vertrouwen en wederzijdse steun te ontwikkelen. Ik wil de betrokken lidstaten vragen zich meer open te stellen voor wat andere instellingen, gekozen autoriteiten en het maatschappelijk middenveld kunnen bijdragen, want het gaat weliswaar om samenwerking tussen lidstaten, maar het is niet volledig intergouvernementeel. Het is een Europese instelling die wij creëren.

Cecilia Malmström, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben erg blij dat we nu heel dicht bij een definitieve aanneming van de verordening tot oprichting van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken zijn. De Commissie heeft dit al in februari 2009 voorgesteld en de Raad en het Parlement hebben zich hier sterk voor ingezet.

De oprichting van een gemeenschappelijk asielstelsel is al vele jaren een doelstelling van de Europese Unie, en de Commissie en ikzelf hechten veel belang aan deze doelstelling.

We moeten een systeem instellen dat eerlijk en efficiënt is en dat gebaseerd is op gemeenschappelijke normen en beginselen. Het systeem moet ook gebaseerd zijn op solidariteit en dat betekent solidariteit met de migranten, met de landen van herkomst en doorreis en ook solidariteit tussen de lidstaten. Om de solidariteit tussen de lidstaten te versterken, is praktische samenwerking tussen de verschillende autoriteiten op het gebied van asielzaken belangrijk als onderdeel van de vorming van het Europese asielstelsel. Om deze praktische samenwerking te verbeteren, werd de oprichting van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken verzocht door het Europees pact inzake immigratie en asiel in 2008 en afgesproken in het programma van Stockholm in 2009. Het Ondersteuningsbureau wordt dus een hoeksteen voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijk asielstelsel.

Het Ondersteuningsbureau wordt, zoals u weet, gevestigd in Valletta. Het zal concrete en operationele ondersteuning bieden aan de autoriteiten van de lidstaten en de ontwikkeling van de noodzakelijke samenwerking tussen de lidstaten en gemeenschappelijke werkwijzen vergemakkelijken. Dit zal worden bereikt door middel van scholing van individuele personen die asielaanvragen behandelen en door middel van de uitwisseling van informatie en goede werkwijzen. Het Ondersteuningsbureau zal ook hulp bieden aan lidstaten die bijzonder onder druk staan, door teams van deskundigen te sturen die kunnen helpen bij de registratie van asielaanvragen.

Ik wil het Europees Parlement en alle verantwoordelijke rapporteurs heel hartelijk bedanken – mevrouw Lambert, natuurlijk, voor haar werk, en de heer Moraes voor de noodzakelijke wijzigingen in het Europees

Vluchtelingenfonds, en alle corapporteurs en schaduwrapporteurs. Uw volledige en voortdurende steun waren zeer waardevol en ik kijk ernaar uit met u samen te werken aan de laatste stappen voor de opening van dit bureau – hopelijk heel spoedig.

Simon Busuttil, *namens de PPE-Fractie*. – (MT) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil Jean Lambert in de eerste plaats feliciteren met haar verslag en het succes van dit dossier. Tevens dank ik haar voor de loyale samenwerking met de schaduwrapporteurs, onder wie ikzelf. De Europese Volkspartij neemt een positief standpunt in met betrekking tot de oprichting van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken, omdat zij van oordeel is dat hiermee een belangrijke stap voorwaarts wordt gezet op weg naar de oprichting en tenuitvoerlegging van een gemeenschappelijk asielbeleid in de Europese Unie. Persoonlijk, als EP-lid uit Malta, ben ik uiteraard niet alleen tevreden maar ook trots dat dit bureau in Valletta, de hoofdstad van mijn land, gevestigd zal zijn. Het bureau moet erkennen dat een gemeenschappelijk asielbeleid, zoals hier al is gezegd, gegrondvest moet zijn op één woord, namelijk solidariteit: solidariteit jegens asielzoekers die naar Europa komen en recht hebben op bescherming, bescherming die het genoemde bureau hun moet verlenen. Solidariteit ook – het is hier terecht door de Commissie onderstreept – ten aanzien van de landen die deze last op hun eentje hebben gedragen, zonder enige hulp. Daarom is het belangrijk dat dit begrip van solidariteit in zijn geheel wordt opgevat, als twee kanten van eenzelfde munt, solidariteit met wie bescherming behoeft en solidariteit met de lidstaten die in verhouding een te grote last dragen. Ik heb de indruk dat de boodschap over het belang van solidariteit is doorgedrongen. Tot dusver zijn wij echter nog niet verder gegaan. Ik zou graag hebben dat onze woorden nu worden omgezet in daden en dat dit beginsel in praktijk wordt gebracht. Juist hier is een essentiële rol weggelegd voor het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken. Het moet dit beginsel uitwerken en implementeren en het moet waarborgen dat de specifieke initiatieven die het ten uitvoer legt er werkelijk voor zullen zorgen dat solidariteit wordt betoond aan al wie solidariteit nodig heeft. Ik hoop dan ook op een zo spoedig mogelijke oprichting en inwerkingtreding van dit bureau en kan u verzekeren dat wij, EP-leden, de werkwijze ervan de komende maanden en jaren op de voet zullen volgen.

Sylvie Guillaume, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, om te beginnen feliciteer ook ik mevrouw Lambert en tevens de heer Moraes met hun uitstekende werk waardoor wij over enkele dagen – zodra de situatie van het luchtruim weer normaal zal zijn – zullen kunnen overgaan tot de formele aanneming van de verordening tot oprichting van een Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken. Wij zullen het er dus, zo veronderstel ik, over eens zijn dat de aanstaande oprichting van dit bureau een heuglijk feit is.

Dit resoluut op praktische samenwerking gerichte bureau zal het mogelijk maken de grote verschillen tussen de praktijken van de lidstaten op asielgebied te verkleinen, verschillen die er nog steeds zijn ondanks een eerste fase van “harmonisatie” die in gang is gezet met Tampere. Dit bureau zal kunnen zorgen worden voor de samenhang die momenteel ontbreekt in de huidige praktijken.

Ik wil bovendien met nadruk wijzen op de belangrijke rol die het masatschappelijk middenveld via haar deelname aan raadplegingsfora, zal spelen bij dit bureau. Door haar acties ter plaatse zal deze een heldere visie inbrengen op de moeilijkheden voor asielzoekers en de tekortkomingen van de nationale systemen.

Wij moeten echter erkennen dat deze kwestie een wrange bijsmaak heeft. Voor het Europees Parlement bijvoorbeeld doordat het tot zijn spijt geen volwaardige rol kan spelen bij de benoeming van de directeur van het bureau. Voor het bureau zelf door de onmogelijkheid deel te nemen aan de invoering van een systeem voor verplichte solidariteit tussen de lidstaten ter ontlasting van de landen die de toegangspoorten tot de Europese Unie vormen.

In de praktijk blijft deze vrijwillige solidariteit bij mooie woorden. Welnu, als we de kwestie van een dwingend systeem zelfs niet willen aanroeren, hoe zouden we dit dan tot stand kunnen brengen? Deze kwestie blijft altijd actueel in onze debatten en wij zullen onze gesprekspartners, de Raad en de Commissie, eraan blijven herinneren.

De oprichting van dit bureau illustreert perfect dat er een gemeenschappelijke Europese asielregeling moet komen. In verklaringen zoals die van het Europees asiel- en immigratiepact uit 2008 geven alle lidstaten aan dat zij dat wensten. Vreemd genoeg lijken dezelfde lidstaten echter aan geheugenverlies te lijden wanneer het erop aankomt woorden om te zetten in daden en hun engagement ten faveure van gemeenschappelijke regels te vertalen in de teksten.

Zo is het bijvoorbeeld bijzonder betreurenswaardig te moeten constateren dat de Raad zo haastig een hele reeks maatregelen aanneemt ter bestrijding van illegale immigratie, zoals het geval was tijdens de laatste Raad Justitie en Binnenlandse Zaken in februari. De Raad toont zich echter huiveriger tijdens de

onderhandelingen over het asielpakket, dat al maanden is geblokkeerd. Ik roep de lidstaten ertoe op echt te werken aan een Europa van solidariteit en deze van pas komende louter politieke vertoning en bijbehorende repressieve maatregelen achterwege te laten.

Enerzijds weten wij dat deze repressieve maatregelen een aanzienlijke bedreiging vormen voor het recht op asiel in Europa van mensen die – onder andere door toegenomen screening – steeds gevaarlijker reizen ondernemen. Anderzijds zou Europa zich eindelijk kunnen beroemen op een echte harmonisatie van de asielprocedures, die gebaseerd is op werkelijke garanties voor asielzoekers.

Wat het asielpakket betreft, is de weerstand van de lidstaten dus groot en is er de tendens tot behoud van de nationale praktijken. Deze weerstand weerklinkt duidelijk in argumenten betreffende de begrotingskosten van een dergelijk gemeenschappelijk beleid, die ondraaglijk zouden lijken in een crisissituatie. De Europese verantwoordelijkheid op asielgebied is evenwel immens.

We mogen niet vergeten dat het tot op heden voornamelijk derde landen zijn - die minder goed af zijn dan wij - die hun deel doen met betrekking tot de opvang van vluchtelingen. Laten we dus hopen dat dit asielpakket net zo succesvol is als het Ondersteuningsbureau en dit op zeer korte termijn want er moet dringend worden gehandeld.

Marie-Christine Vergiat, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, het asielrecht is één van de fundamentele waarden van de Unie en niemand durft dit publiekelijk, in een betoog, op losse schroeven te zetten. De werkelijkheid van het EU-beleid en dat van haar lidstaten op dit gebied roept echter vragen op.

In 1999 is de Europese Unie begonnen haar beleid op asielgebied te harmoniseren en momenteel lijkt iedereen zich te verheugen over de spectaculaire daling van het aantal asielzoekers. Binnen de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links zouden wij dit ook kunnen doen, als een dergelijk cijfer tenminste de afspiegeling zou zijn van een verbeterde situatie van de mensenrechten wereldwijd. Wij weten allemaal dat dit niet het geval is. Mocht dit nodig zijn, dan zijn onze regelmatig voorkomende debatten op donderdagmiddag hiervan het bewijs.

Sinds 2004 zijn wij met name getuige van een neerwaartse harmonisatie van de opvangprocedures en -voorwaarden. De praktijken in de landen lopen sterk uiteen en we weten dat een deel van de aanvragen is geoutsourced en dat bepaalde asielzoekers op dit moment zelfs geen aanvragen meer kunnen indienen. Frankrijk spant de kroon wat betreft de afname van het aantal asielzoekers. Als voorvechter van de mensenrechten in Frankrijk heb ik er goed zicht op waardoor deze resultaten worden bereikt. Hiervoor volstaat het één keer een asielzoeker te vergezellen naar de OFPRA, de Franse dienst voor bescherming van vluchtelingen en staatlozen. Het is ondraaglijk om te zien hoe deze mannen en vrouwen worden gesommeerd bewijzen over te leggen van de martelingen die zij hebben ondergaan.

Het voorstel dat wij vandaag bestuderen, voelt dan ook als een beetje frisse lucht. Het draagt bij tot een betere uitvoering van een Europese asielregeling. Het is erop gericht de praktische samenwerking tussen de lidstaten te bevorderen, met name door middel van een betere toegang tot nauwkeurige informatie over de landen van herkomst, hetgeen een goede zaak is. De meeste door het Europees Parlement in eerste lezing gedane voorstellen zijn door de Raad overgenomen en wij weten dat we dit hoofdzakelijk te danken hebben aan het Zweedse voorzitterschap. Wij zijn u zeer erkentelijk. Ik voeg hieraan toe dat Zweden in dezen voor mij als het ware een voorbeeld is en ik zou heel graag zien dat andere landen dit zouden volgen.

Zowel in eerste als in tweede lezing, in de commissie, hebben wij onze rapporteur gesteund en ook ik feliciteer en bedank haar. Wij zullen hetzelfde doen tijdens de plenaire vergadering en hopen van harte dat deze kleine stap vooruit een nieuw keerpunt zal zijn in het Europees beleid op dit gebied. Wij hopen dat Europa zich niet terugtrekt in dat wat wij hier, in dit Huis, “fort Europa” durven te noemen, maar dat wij juist mogen voorzien in de opvang van die mannen en vrouwen die recht hebben op asiel, zoals is vastgelegd in de internationale teksten en het binnenkort door ons te ratificeren Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Mario Borghezio, *namens de EFD-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb gehoord dat de achterliggende gedachte van deze maatregel solidariteit is. Naar mijn bescheiden mening ontbreekt er iets anders, namelijk veiligheid.

Toch hoeft u slechts te gaan praten met mensen die zich hiermee bezighouden, bijvoorbeeld de politie – bij deze gelegenheid had ik het geluk dat ik heb mogen reizen met leden van wetshandhavingsinstanties,

politieofficiëren van het korps in Turijn, wier namen ik wil noemen: Romanini en Tavano. Ze hebben mij gezegd dat asielzoekers in veel gevallen valse identiteitsbewijzen en documenten hebben getoond; dergelijke gevallen zijn gemeld door diverse politiediensten en andere organen.

Is het geen goed idee dit vraagstuk ook vanuit een veiligheidsperspectief te bekijken? Ik vind dat veiligheid in dit document niet duidelijk naar voren komt, terwijl veiligheid juist van zeer groot belang is, omdat we moeten vermijden dat we het asielrecht, een belangrijk beginsel, een belangrijk instituut van grote humanitaire waarde, laten bederven door de smerige belangen van degenen die in illegale immigranten handelen en die asiel vaak gebruiken als een manier om mensen naar binnen te krijgen die daar geen recht toe hebben en die geen verwantschap hebben met degenen die werkelijk worden vervolgd.

Ten tweede wordt in artikel 2 van de verordening bepaald dat het bureau de praktische samenwerking tussen de lidstaten vergemakkelijkt, coördineert en versterkt ten aanzien van de vele aspecten van asiel en dat het de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk asielsysteem, inclusief zijn externe dimensies, helpt te verbeteren. Dit zou moeten worden gespecificeerd in artikel 7, maar daarin komt het slechts vaag naar voren; er wordt alleen gezegd dat het bureau vormen van samenwerking met derde landen over technische aspecten kan instellen.

Ik ben van mening dat we veel verder moeten gaan, en ik vraag me af waarom niemand het heeft over het voorstel om deze bureaus ook in derde landen te vestigen, terwijl verschillende mensen, waaronder wij, dit hebben voorgesteld? Wat houdt ons tegen? Naar mijn mening is het zeer belangrijk om een selectie te maken, ook om het werk te verlichten en de situatie te verzachten van de landen die hier direct mee te maken hebben. Sommigen hebben gesproken over de behoeften van deze landen, maar deze landen moeten worden gesteund, en ik ben van mening dat er bureaus moeten worden opgericht in derde landen, bijvoorbeeld in Noord-Afrika, in het gebied onder de Sahara, waar een grote concentratie is van asielaanvragers en asielzoekers.

Daar moeten we een selectie maken, wellicht met behulp van de Europese Dienst voor extern optreden, door operaties uit te voeren waar ook bepaalde ontwikkelingslanden bij verantwoordelijkheid op zich nemen. We moeten zorgen dat zij verantwoordelijkheidsgevoel krijgen op het gebied van asiel.

Ik denk dat deze aspecten van groot belang zijn en dat we ze niet mogen negeren, dat we ook de behoeften van de Europese landen van het Middellandse-Zeegebied die door deze problemen getroffen worden niet mogen negeren, niet alleen door erover te praten of door een paar ambtenaren te sturen, want bureaucraten hebben we zelf wel in Italië. Wat we nodig hebben om deze situatie op te lossen is geld, middelen en echte steun.

Iemand zei dat het in Zweden goed gaat. Dat kan wel zijn, maar Zweden is ver verwijderd van de behoeften van Malta, Italië, Frankrijk en het Middellandse-Zeegebied: daar ligt het probleem, en dat probleem moet worden aangepakt – en daar moeten we de landen van de Europese Unie de verantwoordelijkheid voor geven. De lasten en de lusten moeten samengaan, en aangezien wij de lasten dragen, moeten wij ook de middelen krijgen.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, een uniforme toepassing van asielregels ter vermindering van de secundaire emigratie binnen de EU en ter ondersteuning van de lidstaten die een bijzonder grote instroom van asielzoekers te verwerken hebben, is zeker geen slecht idee. Er wordt echter sterk betwijfeld of de oprichting van dit Ondersteuningsbureau voor asielzaken eigenlijk wel nodig is en men vraagt zich af of dit niet te veel de bevoegdheden van de lidstaten doorkruist.

De oprichting van het bureau is een verdere stap in de richting van de centralisering van het EU-asielbeleid. Er wordt een hoog beschermingsniveau nagestreefd, dat gericht is op het handelen van de meest genereuze lidstaten, zoals Oostenrijk.. Bestaande verschillen moeten geleidelijk opgeheven worden, waarbij de meest genereuze landen hun koers handhaven en de andere landen zich hieraan moeten aanpassen. Dat is allemaal goed en wel, maar dat er steeds meer EU-bureaus zijn opgericht en dat de taken van deze bureaus enorm zijn uitgebreid – we hebben sinds 2000 een verdrievoudiging gezien – is duidelijk in tegenspraak met het streven naar deregulering en subsidiariteit van de strategie van Lissabon.

Het veel besproken doel van een circulaire migratie – een beetje hier, een beetje daar en tijdelijk nog ergens anders – acht ik beslist onjuist. In de praktijk functioneert dat niet, en een circulaire migratie wordt vaak een permanente migratie. Er zijn natuurlijk nog meer kritiekpunten mogelijk: er worden onrealistische voorwaarden verbonden aan het vastzetten van personen in afwachting van hun uitzetting ten koste van de veiligheid en van onze uitvoerende macht. Wanneer ook grootmoeders tot het gezin worden gerekend, zal

dit leiden tot een grotere instroom en een gemakkelijkere toegang tot de arbeidsmarkt is in tijden van grote werkloosheid onaanvaardbaar.

De uitbreiding van de basiszorg naar het niveau van landen als Oostenrijk en Duitsland is niet te financieren. Het nieuwe Ondersteuningsbureau voor asielzaken is daarom niet doelmatig en moet niet worden opgericht. Een gemeenschappelijke asielstrategie moet van het begin af aan worden overdacht, want wat u aanbeveelt zal in de betrokken landen in elk geval niet werken.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de oprichting van een Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken is inderdaad buitengewoon belangrijk. Het feit dat dit bureau in Malta wordt gevestigd is voor mij ook om symbolische redenen belangrijk, daar Malta een land is in het zuiden van Europa dat enorm onder druk staat niet alleen wegens het groot aantal asielzoekers maar ook wegens alle andere vraagstukken die verband houden met illegale immigratie.

Het is erg belangrijk dat de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van asiel wordt versterkt en beter wordt gecoördineerd. Uiteindelijk moeten wij zien te komen tot een gemeenschappelijke aanpak uitgaande van de diverse nationale praktijken, zeer zeker nu wij allen erkennen hoe groot de verschillen daartussen zijn. Ik zal u een voorbeeld noemen – en de desbetreffende gegevens zijn ter beschikking van de Commissie, die deze gegevens geloof ik ook al kent: een Irakees die asiel aanvraagt heeft in de ene lidstaat 71 procent kans op aanvaarding van zijn aanvraag maar in een andere lidstaat misschien maar 2 procent kans, en er zijn natuurlijk ook nog andere problemen tussen de lidstaten.

Het lijkt ook geen twijfel dat door de Dublin 2-verordening bepaalde lidstaten zwaarder worden belast dan andere, en natuurlijk zal dit asielbureau ook ondersteuning bieden aan de solidariteitsmechanismen, die onder meer ook worden aangeboden via het Europees Vluchtelingenfonds. Ik heb het over de overbrenging en hervestiging van niet alleen vluchtelingen uit derde landen die de Europese Unie zijn binnengekomen maar ook over de interne hervestiging van vluchtelingen, de zogenaamde "re-allocation".

Wat de hervestiging van vluchtelingen uit derde landen betreft, zijn de stappen die wij zetten maar klein, maar wij doen ons best. Wat echter de interne hervestiging van vluchtelingen betreft – en ik wil de aandacht van mevrouw de commissaris hierop vestigen – is er geen enkel specifiek voorstel gedaan en is er geen enkel initiatief ontplooid, ofschoon wij allen erkennen dat op bepaalde lidstaten in met name Zuid-Europa een extra zware last drukt. Wij wachten op voorstellen van de Commissie, en de Commissie burgerlijke vrijheden en binnenlandse zaken heeft daarover ook een brief gestuurd. Wij moeten toch op zijn minst blijf geven van meer durf als het om dergelijke vraagstukken gaat, want de druk is enorm.

Dan tot slot nog het volgende, mijnheer de Voorzitter. Het is heel belangrijk dat wij in de Europese Unie mechanismen in het leven roepen voor de opvang van vluchtelingen, voor het aanvaarden van asielaanvragen, niet alleen om humanitaire redenen en de reeds door andere collega's genoemde redenen, maar ook omdat wij illegale immigratie moeten bestrijden. Wij moeten al degenen die op zoek zijn naar een beter land, naar een betere toekomst de boodschap geven dat zij langs de legale weg meer kans maken in Europa dan langs de weg van de illegale immigratie. Illegale immigratie zorgt helaas alleen maar voor steeds meer druk.

John Bufton (EFD). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de oprichting van een Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken staat lijnrecht tegenover de Britse uitzonderingsbepaling op het gebied van immigratie en is niet verenigbaar met de verwerping van het Schengenacquis door het Verenigd Koninkrijk. Het voorstel om 40 miljoen euro uit te trekken voor de oprichtings- en personeelskosten van een volledig bureau in Malta om om te gaan met asielzoekers in de EU suggereert dat deze Commissie de beslissingen wil nemen die aan de nationale regeringen zouden moeten worden overgelaten.

Elk gemeenschappelijk Europees asielbeleid bedreigt de Britse soevereiniteit op het gebied van grenscontrole. Herhaalde oproepen om het Verenigd Koninkrijk zelf te laten bepalen wie er het land inkomt en uitgaat en wie we kunnen opnemen, komen voort uit het feit dat we een enorm bevolkingsprobleem hebben dat niet vergelijkbaar is met de situatie elders in Europa.

De Commissie biedt geen hulp en ondersteuning als het Verenigd Koninkrijk het moeilijk heeft. In plaats daarvan gebruikt zij het geld van de Britse belastingbetaler om besluiten te bekostigen die namens ons worden genomen. Die 40 miljoen euro kan beter worden besteed aan het bouwen van nieuwe scholen, ziekenhuizen en huizen in het Verenigd Koninkrijk en aan het bekostigen van essentiële diensten zoals schoon water, die hard nodig zijn als we iedereen een fatsoenlijke kwaliteit van leven willen bieden die past bij de Eerste Wereld.

Een op de vier kinderen wordt geboren uit een moeder die zelf niet in het Verenigd Koninkrijk is geboren; dat zijn 170 000 geboorten per jaar. Waar is het geld waarmee de Britse belastingbetaler dat allemaal kan bekostigen? In uw zak of uitgegeven aan het oprichten van een nieuw asielbureau dat ongetwijfeld de druk op het Verenigd Koninkrijk alleen nog maar zal vergroten?

In de verkiezingscampagnes beloven alle partijen in het Verenigd Koninkrijk iets te doen aan de immigratie omdat de mensen thuis eisen dat er iets wordt gedaan. Maar wat kan Westminster doen zolang we lid zijn van de EU? Precies op dit moment wil de Europese Commissie immers alle macht op het gebied van asielzoekers naar zich toe trekken.

Keer op keer heeft deze Commissie de wensen en behoeften van de burgers van het Verenigd Koninkrijk genegeerd. Is de Commissie ook van plan de uitzonderingsbepaling van het Verenigd Koninkrijk op dit gebied in te trekken? De mensen thuis hebben recht op een eerlijk antwoord, want deze kwestie is heel belangrijk voor hen. U hoort hen te vertegenwoordigen en zij hebben het recht om te weten wat u van plan bent.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mevrouw de commissaris, een bureau dat moet bijdragen aan een procedure om de werkelijke voorwaarden voor asielzoekers vast te stellen, moeten we niet omhullen met solidariteit.

Wij zijn van mening dat dit belangrijk en nuttig is, maar dat het bureau enerzijds ervoor moet zorgen dat asielzoekers sneller asiel krijgen als ze daar ook daadwerkelijk recht op hebben, en anderzijds dat er hard wordt opgetreden tegen degenen die de vereiste rechten niet hebben en dit systeem willen misbruiken, want het is duidelijk dat niet alle asielzoekers die recht op asiel hebben ook asiel krijgen.

Ik wil graag heel kort herhalen wat de heer Borghezio heeft gezegd: bepaalde landen, zoals Italië, met name Zuid-Italië, waar ik vandaan kom, zijn natuurlijke toegangspoort zijn voor immigratie en hebben in extra sterke mate te maken met asielaanvragen door hun historische tradities in het opvangen van immigranten.

Europa moet deze situatie oplossen en de Europese Unie moet haar aandacht en haar inspanningen, ook op economisch gebied, richten op de gebieden die de meeste immigranten opvangen.

Cecilia Malmström, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben dankbaar voor de sterke steun voor de oprichting van dit agentschap van de meerderheid van deze plenaire vergadering. Zoals u weet, hebben de lidstaten unaniem gevraagd om de oprichting van dit agentschap, zelfs de lidstaten met een uitzonderingsbepaling, die weten dat de Commissie niet van plan is wijzigingen in de uitzonderingsbepaling van het Verenigd Koninkrijk af te dwingen. Dat is een besluit van de Britse bevolking.

Maar ook in deze plenaire vergadering was veel steun voor een agentschap en ik ben heel blij dat dit nu zal worden opgericht. We weten dat er, vooral in bepaalde seizoenen, grote druk is op de landen aan de Middellandse Zee en dit agentschap kan daarbij helpen en ondersteunen. Er komen ook migranten naar Noord-, Oost-, West- en Midden-Europa, dus dit is een agentschap voor heel Europa, ook al is het geen toeval dat het wordt gevestigd in Valletta.

Het is niet zomaar een agentschap. Het is een hoeksteen voor het opzetten van een gemeenschappelijk asielstelsel en het wordt een belangrijk instrument voor het ondersteunen van de lidstaten, om te helpen bij het ontwikkelen van werkwijzen en gemeenschappelijke normen en om de lidstaten die bijzonder onder druk staan te ondersteunen. Het verzamelt informatie, het stelt een portaal in, het heeft deskundigen in dienst enzovoort. Uiteindelijk is het altijd aan de lidstaten om te bepalen wie er mag blijven, maar er zijn bepaalde procedures die moeten worden geharmoniseerd.

Zoals enkele van u hebben gezegd, maakt dit deel uit van de ontwikkeling van een gemeenschappelijk asielstelsel in Europa. Dit is slechts één onderdeel: zoals de rapporteur volgens mij al heeft gezegd, zitten we vast als het gaat om de rest van het asielpakket. De Commissie rekent op de hulp en steun van het Europees Parlement om verder te gaan met deze onderwerpen, zodat we in een niet te verre toekomst daadwerkelijk een gemeenschappelijk asielbeleid kunnen instellen in de Europese Unie.

Jean Lambert, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om in te gaan op een of twee kwesties die aan de orde zijn gesteld, hoewel het jammer is dat sommige mensen die een vraag hebben gesteld hier niet meer zijn om het antwoord te horen.

De asielverplichtingen zijn duidelijk vastgelegd in internationale verdragen die alle lidstaten individueel hebben ondertekend. Dat is niet hetzelfde als een immigratiebeleid, en mensen moeten echt het verschil begrijpen.

Voor degenen die zich zorgen maken om geld – als ik even een punt mag maken op het gebied van partijpolitiek en nationale politiek – als bepaalde lidstaten zouden ophouden met het creëren van asielzoekers uit Irak en Afghanistan, weet ik zeker dat we veel meer geld zouden besparen en we zouden die mensen dan ook een heleboel ellende besparen.

Als het gaat om enkele van de andere punten die ter sprake zijn gebracht, is het te hopen dat we door het verbeteren van de kwaliteit van het systeem in bepaalde lidstaten het vertrouwen tussen de lidstaten kunnen vergroten en enkele andere delen van het asielstelsel vlot kunnen trekken, en dat we tevens de lidstaten het gevoel kunnen geven dat ze op hulp kunnen rekenen als ze met bijzondere lasten te maken krijgen. Zoals anderen al hebben aangegeven, ervaren sommige van onze lidstaten een aanzienlijke geografische druk door de stromen die binnenkomen, maar liggen veel van de overbelaste landen niet in de Europese Unie maar elders.

Ik vond het zeer interessant dat een collega zich uitsprak voor aanvullende steun daar, met betrekking tot het Ondersteuningsbureau voor asielzaken, maar ik vrees dat ik de wijzigingen die hij over dat onderwerp heeft ingediend, heb gemist.

Ik wil ook duidelijk maken dat het Ondersteuningsbureau voor asielzaken er niet is om status te bepalen; het neemt de rol van de lidstaten op dat gebied niet over.

Al met al ben ik blij met de opmerkingen die de collega's hebben gemaakt en met de actieve betrokkenheid van degenen die me heel erg hebben geholpen met dit verslag en ik weet zeker dat wij allemaal – of in elk geval de meesten van ons – uitkijken naar het moment dat in Valletta het lintje wordt doorgeknipt en het Ondersteuningsbureau voor asielzaken aan zijn werk kan beginnen.

De Voorzitter. – Ik ga het debat sluiten. Dat doe ik echter niet zonder te zeggen dat het mij in niet geringe mate geraakt heeft dat ook ik, als Voorzitter van het debat, gebruik heb gemaakt van het asielrecht dankzij de generositeit en gastvrijheid van de regeringen en inwoners van Frankrijk, Oostenrijk en België, aan wie ik mijn dank hier wil betuigen. Dankbaarheid kent immers geen tijdslimiet, ook al is het meer dan 40 jaar geleden.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de vergaderperiode in de eerste week van mei plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Ioan Enciu (S&D), schriftelijk. – (RO) Het oprichten van een Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken is een zeer belangrijke etappe bij het vaststellen van een gemeenschappelijk Europees asielbeleid, zoals voorzien in het Europees pact inzake immigratie en asiel en in het Stockholm-programma.

Het bureau zal bijdragen aan een intensievere samenwerking tussen de Europese instellingen, de lokale autoriteiten en het maatschappelijk middenveld, en gemeenschappelijke vormen van aanpak vinden op asielgebied. Ik heb er vertrouwen in dat dit zal leiden tot wederzijdse toenadering van de lidstaten met betrekking tot het asielbeleid. Dit is noodzakelijk, aangezien een aantal lidstaten geconfronteerd wordt met een grote instroom van asielzoekers. Er is samenwerking en solidariteit nodig tussen de lidstaten, zowel voor het ondersteunen van de lidstaten die met problemen worden geconfronteerd als voor het verbeteren van het Gemeenschappelijk Europees asielstelsel.

Ik wil erop wijzen dat dit stelsel vanuit praktisch en juridisch oogpunt een basis zal moeten hebben in de volledige en wereldwijde toepassing van de Europese Conventie tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

14. Algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds met betrekking tot de

vereenvoudiging van bepaalde eisen en voorschriften inzake financieel beheer (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A7-0055/2010) van Evgeni Kirilov, namens de Commissie regionale ontwikkeling, over het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1083/2006 houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds wat betreft de vereenvoudiging van bepaalde voorschriften en wat betreft sommige bepalingen in verband met het financiële beheer (COM(2009)0384 – C7-0003/2010 – 2009/0107(COD)).

De heer Kirilov, rapporteur van het verslag, is niet aanwezig vanwege de situatie op de luchthaven. Mevrouw Krehl zal in zijn plaats het woord nemen.

Constanze Angela Krehl, plaatsvervangend, rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het spijt mij zeer dat de heer Krehl het verslag niet zelf kan presenteren. Hij heeft zich zeer ingespannen voor dit verslag voor het Parlement over een onderwerp dat voor de regio's en de burgers van de Europese Unie van groot belang is. Daarom wil ik ook graag zijn aantekeningen voorlezen. Die zijn in het Engels, wat voor een Bulgaarse collega zeer verrassend is. Gelukkig hoef ik geen Bulgaars te spreken. Ik ben blij dat hij door mijn stem toch enigszins hier in het Parlement wordt vertegenwoordigd, hoewel hij in Sofia geen vlucht kon krijgen.

plaatsvervangend rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat we vanavond de gelegenheid hebben om te spreken over belangrijke wijzigingen in de algemene verordening inzake de structuurfondsen. Deze aanpassingen vormen een substantieel element van de gezamenlijke inspanningen op Europees en nationaal niveau om de gevolgen van de economische crisis te boven te komen. Ze zijn een logisch vervolg op de documenten die we vorig jaar hebben aangenomen.

Destijds riep ik, als rapporteur met betrekking tot de rol van het cohesiebeleid voor de investeringen in de reële economie, de Raad en de Commissie op om te werken aan vereenvoudiging van de regels voor de structuurfondsen om de toegang tot deze fondsen te vergemakkelijken in een tijd waarin de lidstaten ze harder nodig hebben.

Ik ben blij dat de voornaamste aanbevelingen van het Parlement voor verdere vereenvoudiging ter harte zijn genomen. Ik ben ervan overtuigd dat de nieuwe wijzigingen in de algemene regels, die enkele van de bestaande procedures vereenvoudigen, onze steun verdienen. Vermindering van onnodige administratieve lasten, bureaucratie en onduidelijke regels zal bijdragen aan meer transparantie, betere controle en minder onregelmatigheden.

Dit betekent ook betere tenuitvoerlegging en correcte besteding van het geld van de EU. Hier is slechts één voorbeeld. Door het amendement op artikel 88 worden de lidstaten verder gestimuleerd om onregelmatigheden op te sporen en recht te zetten voordat deze door de controlerende instanties van de EU worden ontdekt. In dat geval verliezen de lidstaten het betreffende geld niet, maar kunnen ze het opnieuw gebruiken voor andere projecten binnen het betreffende programma.

De tweede groep amendementen heeft betrekking op regels voor financieel beheer. De vooruitbetalingen aan landen die het hardst zijn getroffen door de crisis worden verhoogd voor 2010. Alle lidstaten krijgen meer tijd om in 2007 toegewezen fondsen te gebruiken voor projecten die niet voor de uiterste datum zijn goedgekeurd of uitgevoerd.

Beide groepen maatregelen zijn belangrijk, vanwege hun boodschap aan de begunstigten en vanwege hun praktische toepasbaarheid. Crisisbeheersmaatregelen zijn een duidelijke uiting van solidariteit. Ze leveren de lidstaten nieuw geld op om de crisis te boven te komen.

Alle maatregelen zullen ertoe leiden dat er meer projecten worden uitgevoerd, vooral nu. Dat is van groot belang voor het scheppen van werkgelegenheid, voor investering en infrastructuur en voor de aanpassing van werknemers en bedrijven aan de economische verandering.

Beide typen maatregelen zijn nuttig en waardevoller als ze op het juiste moment worden uitgevoerd, maar ze wachten nog steeds op definitieve goedkeuring. Helaas was er een enorme vertraging in de Raad bij het bereiken van overeenstemming toen dit het voornaamste orgaan was voor de aanneming van de gewijzigde verordening.

Ik ben er sterk van overtuigd dat we nu, nu het Parlement dezelfde bevoegdheden heeft als de Raad, de goedkeuring niet langer zullen uitstellen en dat deze langverwachte en noodzakelijke maatregelen van kracht kunnen worden.

Johannes Hahn, lid van de Commissie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, geachte mevrouw Krehl, hartelijk dank voor uw verslag. Ik verzoek u ook om collega Kirilov namens mij te bedanken. Dankzij zijn zeer speciale bijdrage hebben wij zo snel, nadat alle institutionele stadia zijn doorlopen, de mogelijkheid gevonden om vandaag over deze wijzigingsvoorstellen bij de algemene verordening te debatteren om deze daarna – hopelijk – met een grote meerderheid in het Parlement aan te nemen, zodat de relevante punten ook snel kunnen worden uitgevoerd. Dit duidt op een vruchtbare dialoog tussen Raad, Parlement en Commissie en toont aan dat er inderdaad al sprake is van een goede interactie.

Wat beogen wij met de nagestreefde wijzigingen? Op de lange termijn een effectieve vereenvoudiging van de regels, maar op de korte termijn moet hiermee ook hulp worden geboden aan de lidstaten die het zwaarst door de huidige economische crisis zijn getroffen. Wij aanvaarden het compromisvoorstel van de Raad, waarvoor ook in het Parlement brede steun is, want het is belangrijk dat wij snel en gericht hulp bieden en dat wij het programma in gang zetten.

Het gemeenschappelijke algemene doel van dit initiatief is een snellere uitvoering van de programma's. We hebben onlangs het eerste strategieverlag gepresenteerd en ook gezien wat in de eerste jaren van de huidige programmaperiode nog niet optimaal is verlopen en wat zich heel positief heeft ontwikkeld. We moeten kritisch zijn voor onszelf en de hier en daar ingewikkelde regels moeten worden aangepakt. Dat is mijns inziens met de huidige – de derde – serie wijzigingen bij het lopende programma gelukt. Verder moeten we werken aan het beheersen van de crisis.

Wat kunnen we doen? Ik zal puntsgewijs een paar voorbeelden geven: invoering van uniforme drempelwaarden van 50 miljoen euro bij grote projecten, eenvoudigere regels bij het wijzigen van operationele programma's, indien dit – ook dat is een zeer belangrijk punt – voor de beheersing van de crisis nodig is, de mogelijkheid van steun voor energie-efficiëntiemaatregelen in de woningbouw en de woningrenovatie – wat niet alleen tot energiebesparing leidt, maar ook positieve gevolgen heeft voor aan de bouwsector gerelateerde bedrijven.

De huidige regeling is vooral gericht op de bestaande liquiditeitsproblemen van de vijf betrokken landen – Roemenië, Hongarije en de drie Baltische staten – en moet, zoals is gezegd, door meer flexibiliteit ook bijdragen aan een snellere absorptie van de middelen. Met behulp van deze beschikbaar gestelde fondsen van 775 miljoen euro, die eerder dan gepland uitbetaald kunnen worden, kunnen veel projecten sneller worden gerealiseerd.

Ten slotte wil ik in dit verband wijzen op de 6,2 miljard euro die al in 2009 is vooruitbetaald. Dit toont aan dat wij, hoewel de structuurfondsen oorspronkelijk niet bedoeld waren als noodhulp en in de toekomst ook niet als zodanig moeten worden beschouwd, indien het nodig is hier flexibel mee kunnen omgaan zodat deze in tijden van crisis een bijdrage kunnen leveren.

Ik dank u en verheug mij op het debat.

Regina Bastos, rapporteur voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, als rapporteur voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken wil ik in de eerste plaats de heer Kirilov feliciteren, ofschoon hij hier niet aanwezig kan zijn. Ik wil met name uw aandacht vragen voor de manier waarop hij erin geslaagd is om dit belangrijke verslag op te stellen en de hoofddoelstelling ervan door te zetten. Mijn dank ook aan mevrouw Krehl, die het verslag heeft ingeleid.

Hoofddoel is – laten we meteen tot de kern van de zaak doordringen – om de procedures te vereenvoudigen en de tenuitvoerlegging van de uit het Cohesiefonds, de structuurfondsen en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling gefinancierde programma's te bespoedigen.

Ten gevolge van de huidige financiële, economische en sociale crisis is de druk op de nationale financiële middelen toegenomen. Die druk zal afnemen zodra garanties worden geboden voor een betere tenuitvoerlegging van de communautaire financiering en een snellere toekenning van deze middelen aan de begunstigden die het ergst door de economische terugval worden getroffen.

Meer dan twintig miljoen Europeanen zitten zonder werk, dat wil zeggen dat er in vergelijking met vorig jaar vier miljoen werklozen meer zijn, en helaas is de verwachting dat de stijgende tendens zal aanhouden.

Deze situatie vereist dat wij een correcte uitvoering van de cohesieprogramma's waarborgen, aangezien deze een krachtige en belangrijke hefboom zijn om de reële economie op te krikken, vooral met het oog op de kleine en middelgrote ondernemingen en de werkgelegenheid. De kleine en middelgrote ondernemingen zijn de motor van de Europese economie en de actoren van een duurzame groei die kan voorzien in vele en hoogwaardige banen.

De verdere vereenvoudiging en verduidelijking van de regels betreffende het cohesiebeleid zal ongetwijfeld een gunstig effect hebben op het uitvoeringstempo van de programma's, met name omdat hiermee aan de nationale, regionale en lokale overheden de mogelijkheid wordt geboden om duidelijkere en minder bureaucratische regels toe te passen, waardoor meer flexibiliteit aan de dag zal kunnen worden gelegd bij de aanpassing van de programma's aan de nieuwe uitdagingen.

Sophie Auconie, *namens de PPE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, na maanden van constructieve samenwerking met de rapporteur, de heer Kirilov, wil ik hem hier nadrukkelijk bedanken.

Tegelijkertijd wijs ik met nadruk op de kwaliteit van het samen met de Raad uitgevoerde werk, in het bijzonder sinds het Spaanse voorzitterschap. Dit is des te belangrijker daar wij vanavond een verordening bespreken waarvan de maatregelen worden verwacht door duizenden actoren ter plaatse. Ik ben ervan overtuigd dat voor hen het regionaal beleid de tastbaarste expressie is van de Europese Unie in hun gebied of regio.

Het regionaal beleid, dat bedoeld is om deze actoren te helpen, wordt echter te vaak als ingewikkeld en hinderlijk beschouwd. Het wordt dus tijd om het imago ervan te veranderen door de gebruiksregels grondig te vereenvoudigen. De 350 miljard euro aan Europese fondsen staan in dienst van onze Europese medeburgers. Vandaag zorgen wij voor ter plaatse verwachte aanpak, met reacties in de context van deze economische en sociale crisis die wij allen ervaren.

Als ik slechts enkele aspecten van deze belangrijke tekst moest noemen, zou ik zeggen dat deze ons in Europa meer flexibiliteit en solidariteit brengt. Meer flexibiliteit omdat er door de voorgestelde vereenvoudigingsmaatregelen minder informatie verstrekt zal hoeven worden en er sprake zal kunnen zijn van minder controles en een grotere flexibiliteit met betrekking tot de inkomstengenererende projecten.

Het zorgt echter ook voor meer solidariteit, aangezien er buitengewone maatregelen worden getroffen om de economische crisis het hoofd te bieden, zoals de door de commissaris en mevrouw Krehl genoemde financiële voorschotten en een nieuw berekeningssysteem. Met de eindstemming die begin mei zal plaatsvinden, zullen wij de begunstigden van de Europese fondsen en de planningdiensten dus weliswaar een flinke steun in de rug geven, maar we mogen niet vergeten dat er nog veel te doen valt op het gebied van vereenvoudiging.

Karin Kadenbach, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, commissaris Hahn, dames en heren, ik denk dat de commissaris goed heeft samengevat waar het vanavond om gaat, namelijk om snel en gericht te helpen. We hebben dringend behoefte aan een snellere uitvoering van deze programma's, en ik ben van mening dat de derde wijziging bij de algemene regeling voor de structuurfondsen een antwoord biedt op de financiële crisis en, zoals gezegd, een snelle en vooral eenvoudige toegang tot deze fondsen mogelijk moet maken.

Op grond van ervaringen in het verleden weten we dat juist de middelen uit de structuurfondsen een zeer wezenlijke bijdrage hebben geleverd om de kwaliteit van leven te verbeteren, om arbeidsplaatsen te creëren en om een toekomst in de regio's te bieden. Ik meen dat we op dit moment de solidariteit van de Europese Unie nodig hebben om noodhulp te verlenen. Zoals gezegd is er behoefte aan flexibiliteit en solidariteit.

Maatregelen ter bestrijding van de crisis zijn zoals gezegd tekenen van deze solidariteit, en we hebben de flexibele vooruitbetalingen nodig om de geplande projecten, die de kwaliteit van leven verbeteren en arbeidsplaatsen creëren, ook mogelijk te maken. Zoals onze rapporteur – of vanavond mevrouw Krehl – al heeft gezegd, is de goedkeuring van deze verordening bijna onaanvaardbaar vertraagd. Vooral vanuit dit oogpunt moet het toekomstige cohesiebeleid zo worden vormgegeven dat de procedurele en technische aspecten hiervan een snelle en efficiënte uitvoering van het regionale beleid niet in de weg staan.

Ik steun daarom de oproep van onze rapporteur voor een snelle inwerkingtreding van deze wijziging van de regeling voor de structuurfondsen: we moeten snel en gericht helpen.

Elisabeth Schroedter, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, collega's, commissaris, laten we duidelijke taal spreken: de vereenvoudiging waar u allemaal zo voor bent, zal tot gevolg hebben dat

grootschalige rioleringswerken en enorme vuilverbrandingsinstallaties niet meer zoals tot nu toe in de verordening was bepaald, vanaf een investeringsbedrag van 25 miljoen door de Commissie moeten worden goedgekeurd, maar pas vanaf een bedrag van 50 miljoen. Dat betekent dat de Commissie voor projecten onder 50 miljoen ook geen kosten-batenanalyse meer maakt en dat een dergelijke kosten-batenanalyse misschien helemaal niet meer wordt uitgevoerd. Anders dan tot nu toe het geval was, wordt ook niet langer onderzocht of dergelijke projecten al of niet in overeenstemming zijn met de EU-milieuwetgeving.

Aangezien deze projecten gedeeltelijk met kredieten worden gefinancierd, wordt ook niet onderzocht of het zinvol is om de burgers in de regio zulke hoge kredietlasten op te leggen en in welke verhouding deze kredietlast tot het werkelijke nut hiervan staat. Voor de banken is dit een aantrekkelijke transactie, omdat ze juist in de eerste jaren van de looptijd van een project hoge kosten kunnen opstrijken. Voor een efficiënt gebruik van de Europese fondsen is daarom in het verleden een voorafgaand onderzoek bij grote projecten essentieel gebleken. Wij zijn als Fractie van de Groenen/Vrije Europese Alliantie dan ook van mening dat er meer controle moet komen op grote projecten en niet, zoals in dit voorstel, minder. Wij zijn dus tegen verhoging van de beoordelingsdrempel.

Wij willen bovendien dat kosten-batenanalyses en overeenstemming met de EU-wetgeving voor het publiek transparant zijn en dat hiermee niet meer wordt gesjoemeld. De structuurfondsverordening lijdt nog steeds onder het feit dat gefinancierde grote projecten vanaf het tijdstip waarop de investering wordt gedaan slechts vijf jaar mogen bestaan. Wij Groenen hebben daarom al een verlenging van tien jaar geëist om voor werkelijk duurzame investeringen te zorgen en permanente arbeidsplaatsen in de regio te creëren.

Wanneer projecten langer in de regio blijven, zou ook worden voorkomen dat de voor het project verantwoordelijke instanties Europese subsidies opstrijken en na vijf jaar eenvoudigweg verdwijnen. De zaak van Nokia in Noordrijn-Westfalen heeft aangetoond welke schade er voor regio's ontstaat, indien dit zogenaamde *subsidy hopping* opgang maakt. Volgens ons moet daarom voor kleine en middelgrote ondernemingen de duurzaamheidsclausule blijven bestaan, en wel voor vijf jaar en niet slechts voor drie jaar, zoals nu in de wijziging wordt voorgesteld.

Wij Groenen zijn hier ook tegen omdat een combinatie van royale investeringen zonder controle en een korte duur van de projecten tot grote geldverspillingen kan leiden. Dat is volgens ons tegenover de Europese belastingbetaler niet te verdedigen.

Indien onze amendementen niet worden aangenomen, kunnen we hier niet mee instemmen. Wij zullen eveneens om een hoofdelijke stemming vragen, zodat we later, wanneer de burgers zich bij ons beklagen dat er geld over de balk is gegooid, kunnen laten zien hoe er gestemd is.

(Spreekster verklaart zich bereid een "blauwe kaart"-vraag krachtens artikel 149, lid 8 van het Reglement te beantwoorden)

Lambert van Nistelrooij (PPE). - Voorzitter, ik heb een vraag aan mevrouw Schroedter. In haar analyse kiest ze voor een heel negatieve benadering. Mijn vraag aan haar is of het niet juist is dat de decentrale overheden die de programma's in de lidstaten uitvoeren binnen dat strategische kader dat per land wordt afgesproken en binnen de regels, dankzij de medefinanciering hun eigen verantwoordelijkheid dragen? Waarom schetst zij vandaag zo'n negatief beeld? Er is geen enkele reden om dat vandaag aan dit voorstel te hangen.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, daar wil ik graag een antwoord op geven. De investeringen worden vereenvoudigd voor grote projecten. Het gaat dus om investeringen tot 50 miljoen euro die tot nu toe door ons gecontroleerd werden, omdat wij voor dit belastinggeld verantwoordelijk zijn. Ik ben van mening dat dit bij grote projecten zo moet blijven, omdat we hebben ervaren dat aan het begin van dergelijke projecten vaak buitensporige investeringen plaatsvinden en dat de burgers uiteindelijk voor de lasten opdraaien.

Oldřich Vlasák, namens de ECR-Fractie. - (CS) Geachte commissaris, dames en heren. Dit debat gaat over een compromisvoorstel ter wijziging van de verordening met het oog op een vereenvoudigde en versnelde toegang tot de Europese fondsen. Een dergelijke verbeterde toegang is in ons aller belang, iets wat we als we over de toekomst van het cohesiebeleid na 2014 spreken, niet uit het oog mogen verliezen. De voorgestelde wijzigingen hebben met name betrekking op grote milieu- en infrastructuurprojecten, winstgenererende projecten, alsook op steun voor projecten ter verbetering van de energiezuinigheid en het gebruik van hernieuwbare bronnen in de woningbouw. Het compromisvoorstel bevat al met al geen verregaande ingrepen in de architectuur van de Europese fondsen, hetgeen momenteel overigens niet eens mogelijk is. Verbeteringen

kunnen alleen tot stand worden gebracht middels een gedeeltelijke modernisering van het huidige stelsel. Het voorstel is een compromis.

Graag zou ik op deze plaats willen melden dat ik mij aansluit bij de door Hongarije ingediende verklaring met betrekking tot het gebruik van financieringsinstrumenten van het Cohesiefonds ter ondersteuning van energiezuinige voorzieningen en hernieuwbare energiebronnen. Ik ben daarentegen niet te spreken over de retroactiviteit met betrekking tot de geldelijke verplichtingen, aangezien deze pas in 2010 worden goedgekeurd, terwijl de middelen tegen het einde van 2009 in de begroting van de Europese Unie teruggestort hadden moeten worden. Het is dan ook van cruciaal belang dat alle technische details van deze tekst op tafel komen. Er is echter nu een compromis tot stand gekomen en dus is het tijd het debat af te ronden. Want wat voor mij het allerbelangrijkste is, is dat de hier in Straatsburg afgesproken vereenvoudiging van de Europese fondsen ook daadwerkelijk dagelijkse praktijk wordt in de lidstaten. En wat dat betreft hebben we in onze regio's nog heel wat werk voor de boeg.

Ik wil nog mijn grote waardering uitspreken voor het huidige ministerie van Lokale ontwikkeling van de Tsjechische Republiek dat in de eerste helft van dit jaar een aantal wetswijzigingen heeft doorgevoerd met betrekking tot de voorwaarden voor steun uit de structuurfondsen en het Cohesiefonds. Dit betreft administratieve vereenvoudigingen op het vlak van met name goedkeuringsprocedures, financiële planning en beheer, met inbegrip van het toezicht, alsook de afhandeling van eventuele gebleken onrechtmatigheden.

Cornelia Ernst, namens de GUE/NGL-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik ben hier ook in zekere zin als vertegenwoordiger van mijn collega die niet aanwezig kan zijn en ik wil graag enkele opmerkingen maken. De eerste is dat wij de vereenvoudiging in de omgang met de structuurfondsen nadrukkelijk verwelkomen. Er zal wel een reeks van zaken zijn waarover men kritisch moet nadenken – waar mevrouw Schroedter ook op heeft gewezen – maar ik denk dat we het niet alleen om die reden kunnen afwijzen. Wij zijn heel blij met de vereenvoudigingen en zijn ook van mening dat de verordening dringend moet worden uitgevoerd. Het heeft al erg lang geduurd.

Toch wil ik van mijn hart geen moordkuil maken. Het compromis is niet precies wat wij ons ervan hadden voorgesteld. Zoals bekend heeft de Commissie, voor een beperkte periode en met het oog op arbeidsmarktmaatregelen, een ander voorstel op tafel gelegd met betrekking tot de eenmalige 100 procent uitbetaling van tussentijdse betalingsverzoeken. Dit is om verschillende redenen die uitgebreid in de Commissie regionale ontwikkeling zijn besproken, niet aanvaard. Toch moeten wij ons afvragen of we genoeg hebben gedaan om uitvoering te geven aan wat de Commissie in haar mededeling van 3 juni 2009 heeft omschreven als een gemeenschappelijke inspanning voor werkgelegenheid om de crisis tegen te gaan.

Het doel was – en dat is ook waar we nu over spreken – om beter en gemakkelijker gebruik te kunnen maken van de structuurfondsen om de crisis aan te kunnen pakken. Juist de ESF-middelen behoren wat dit betreft – zoals iedereen weet – tot de belangrijkste instrumenten voor investeringen in burgers, ter bestrijding van de crisis en ten behoeve van de werkgelegenheid. Als we naar Europa kijken, kunnen we vaststellen dat de effecten van de crisis op de arbeidsmarkt in de lidstaten zeer groot zijn en dat werkelijk actie moet worden ondernomen. Wanneer we goed kijken, zien we dat de werkloosheid enorm is toegenomen en niet alleen in de vijf landen, maar in alle lidstaten. Daarbij komt nog dat de werkloosheid ook onafhankelijk van de crisis een grote rol speelt. In Europa hebben we, onafhankelijk van de crisis, een zeer grote en groeiende groep van werklozen.

Het nu voorgelegde alternatieve voorstel van de Commissie betekent zeker een stap vooruit die wij verwelkomen, omdat ten minste vijf staten met een bbp dat ten opzichte van 2008 met ongeveer 10 procent is gedaald, een flinke subsidie ontvangen. Deze staten kunnen hiervan profiteren en ook van een aanvullende voorfinanciering uit het Cohesiefonds en het Europees Sociaal Fonds. Dat is goed, maar wij willen meer. U kent ons standpunt vanuit de commissie. Daarom zijn wij enerzijds positief gestemd en anderzijds niet, maar iedere stap vooruit helpt ons ook vooruit en die kant moeten wij op.

(Spreekster verklaart zich bereid een "blauwe kaart"-vraag krachtens artikel 149, lid 8 van het Reglement te beantwoorden)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de enige vraag is waarom uw fractie, mevrouw Ernst, nu in de plenaire vergadering geen amendement heeft ingediend. Er was een mogelijkheid om amendementen in te dienen, waardoor het oorspronkelijke ontwerp van de Commissie weer ingezet had kunnen worden en misschien toch opnieuw met de Raad onderhandeld had kunnen worden over een 100 procent financiering van het ESF.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Schroedter, ik denk dat we hebben gedacht dat we weinig kans hadden en dat we er daarom van hebben afgezien. Ik neem aan dat mijn collega er ook zo over dacht. Toen ik het hele initiatief van de Commissie bekeek, was ik zeer enthousiast. Na de lange discussies die ik de laatste dagen hierover heb gevoerd, moest ik mijn mening uiteindelijk een beetje bijstellen. Ik had meer gewild. We hadden natuurlijk een amendement kunnen indienen, daar hebt u gelijk in, maar we weten allebei wel hoe dat zou aflopen en daarom heeft de fractie daarvan afgezien. Daar moet ik zelf nota van nemen.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – Voorzitter, ongewone tijden vragen om ongewone maatregelen. Vandaag is eigenlijk een lang gekoesterde wens van dit Parlement in vervulling gegaan, namelijk dat een vereenvoudiging tot stand wordt gebracht en sneller een resultaat wordt bereikt. Het gaat ons uiteindelijk om het behouden en creëren van banen en deze week - de heer Hahn wees er al op - zijn nog eens cijfers naar buiten gekomen van wat dat cohesiebeleid vermag: 1,4 miljoen extra banen in die voorbije periode. De Europese middelen kunnen nu sneller en eenvoudiger worden uitgegeven over de volle breedte, niet alleen bij de grote projecten, maar ook de wat kleinere projecten, steeds ten behoeve van innovatie, verbetering van ecologie, stadsontwikkeling, enz.

Met één punt heeft het Parlement niet ingestemd en dat was het schrappen van de medefinanciering. Daar raak je een van de fundamenteën van ons stelsel waarin nationale staten, decentrale overheden en waar mogelijk particulieren bijdragen aan dat gezamenlijke project van regionale en stadsontwikkeling. Het gaat er dus om – een ander punt waarmee wij wel hebben ingestemd – dat wat langer wordt doorbetaald, niet na twee jaar, maar na drie jaar. Dan is er geld op tafel, dan is er medefinanciering en op het moment dat er wat vertraging is, is het goed om die waardevolle projecten wel te laten doorgaan. Dan is het geld niet weg uit de regio, neen, dan wordt het besteed. Voor 2007 hebben we dat gedaan. Ik heb aan de heer Hahn de vraag of hij dat goede voorbeeld niet door een ander goed voorbeeld kan laten volgen. Waarom doen we dat niet voor 2008 en voor 2009? Dat zou een heel goede stap zijn. Kunt u daarop antwoorden?

Tenslotte, die solidariteit, die kunnen we ook betrachten. Er zijn landen die hun middelen uit het ESF niet gebruiken en gewoon 30 procent, 40 procent onbested laten. Waarom heeft men geen solidariteit betracht en die middelen aan elkaar overgedragen? Dan zou men opveren en dat kan gewoon. Dat is echte solidariteit. Het is niet gebeurd. Dus ik ben gepast positief, zeker ook jegens de rapporteur. Nu heeft het driekwart jaar geduurd. Mag dat - inderdaad zoals mevrouw Krehl al zei - in de volgende gezamenlijke ronde tussen Parlement, Raad en Commissie in twee, drie maanden worden afgewerkt?

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – (GA) Mijnheer de Voorzitter, mijn land heeft sinds 1973 ongeveer 18 miljard euro uit de structuurfondsen en het Cohesiefonds van de Europese Unie ontvangen. Door de jaren heen heeft het cohesiebeleid een belangrijke rol gespeeld bij de ontwikkeling en de bevordering van de Ierse economie. Met name het Europees Sociaal Fonds is van uitzonderlijk belang om de werkloosheid in Ierland te bestrijden, en uiteraard ook in de rest van Europa.

Sinds de toetreding van Ierland tot de Europese Unie in 1973 heeft het land meer dan 7 miljard euro aan financiële steun ontvangen uit het Europees Sociaal Fonds.

(EN) Dit geld is vooral gebruikt ter bestrijding van jeugdwerkloosheid en werkloosheid op de lange termijn. In het kader van het Operationeel Programma 'Human Resources' van de EU voor Ierland voor de periode 2007 tot 2013, verstrekt de Europese Unie 375 miljoen euro aan Ierland krachtens het Europees Sociaal Fonds. De totale begroting voor dit programma bedraagt 1,36 miljard euro.

Dit geld wordt gebruikt voor scholing voor werklozen, gehandicapten, voortijdige schoolverlaters en mensen uit gemarginaliseerde groepen in de samenleving. We leven in de eeuw van de globalisering. Om voor de Ierse beroepsbevolking een antwoord te bieden op de door de globalisering gecreëerde problemen en kansen ondersteunt het Europees Sociaal Fonds in Ierland eveneens scholingen in het kader van 'een leven lang leren' die kunnen worden aangepast aan de eisen van een geglobaliseerde arbeidsmarkt. De huidige economische en financiële crisis heeft dus de relevantie en de waarde van dit belangrijke fonds, het Europees Sociaal Fonds, bewezen.

Kay Swinburne (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in de basis lijkt dit verslag enkele zeer goede doelstellingen te hebben die de lidstaten van de EU, die hard zijn getroffen door de economische en financiële crisis, te helpen via Europese financiering. Het heeft het prijzenswaardige doel de druk op de begrotingen van de lidstaten te verlichten op een moment dat er vanuit alle richtingen eisen aan worden gesteld. Het verlagen van de drempels voor projecten en het vereenvoudigen van de procedure zullen helpen, net als de voorfinanciering van overeengekomen projecten om de economieën vlug op gang te helpen.

Nu Europa te maken heeft met werkloosheidscijfers boven de 10 procent, in veel lidstaten zelfs nog veel erger, en de economie slechts langzaam lijkt op te krabbelen, zijn er veel dingen die de lidstaten moeten doen om hun overheidsfinanciën weer op te bouwen. Dit verslag is echter tamelijk beperkt en lijkt niet veel van deze zaken te bespreken.

Ik heb echter een waarschuwing: het idee dat lidstaten projecten niet meer mede hoeven te financieren met hun eigen geld lijkt een riskant beleid. Nu al wordt veel Europees geld niet correct verantwoord bij de financiering van projecten als gevolg van ondeugdelijke toezichtprocedures. Als het belang van een lidstaat om ervoor te zorgen dat zijn eigen geld goed wordt besteed wegvalt, mag dat niet uitnodigen tot misbruik.

We moeten ervoor zorgen dat versoepeling van de medefinancieringscriteria de verantwoordingsplicht niet vermindert. Dit probleem zal naar alle waarschijnlijkheid echter weinig invloed hebben op mijn kiezers in Wales, aangezien wij, als de Europese Unie haar zin krijgt, na 2013 geen geld meer zullen hebben om uit te geven aan lopende projecten, die op dit moment zo gul worden medegefinancierd door de Europese fondsen. Hoewel het heel redelijk is om te zeggen dat sommige van de nieuwe lidstaten armer zijn dan de oude en dus speciale hulp nodig hebben, zullen de enorme schuld in het Verenigd Koninkrijk en het zeer lage bnp per hoofd van de bevolking in mijn regio van Wales, die onlangs ongelukkig werd vergeleken met de economische prestaties van Rwanda, hopelijk betekenen dat wij niet worden vergeten. Ik heb via vernomen dat er misschien plannen worden gemaakt om regio's als Wales uit te sluiten en ik hoop echt dat we in de toekomst in aanmerking zullen komen voor overgangsfinanciering.

Andrey Kovatchev (PPE). - (BG) Geachte Commissaris, allereerst wil ik de heer Kirilov met zijn rapport gelukwensen. Ik verwelkom en steun elke stap die ertoe leidt dat een legale aanwending van de Europese solidariteitsfondsen wordt gewaarborgd en vereenvoudigd. De Europese Unie kan het zich niet veroorloven dat ze door de burgers van de EU wordt gezien als een vulkaan die een bureaucratische wolk uitbraakt die het verlangen om de verschillen tussen de Europese regio's te verkleinen onder een dikke aslaag bedekt. Het is moeilijk, zo niet onmogelijk om gebruik te maken van de structuurfondsen waarmee we onze economische, sociale en politieke doelstellingen willen bereiken. Volgens mij dienen veranderingen die kunnen leiden tot vereenvoudiging in de procedures niet alleen te worden gezien in het licht van de huidige crisis, maar ook op langere termijn de toegang tot de solidariteitsinstrumenten van de Europese Unie te vergemakkelijken.

Ik denk dat – ondanks alle vertraging – het voorstel van de Europese Commissie en de wijzigingen die in dit rapport worden voorgelegd aan de lidstaten en de uiteindelijke begunstigden nog betere mogelijkheden zullen bieden om zelfs gedurende deze crisis hun situatie te verbeteren. Graag wil ik wijzen op het uitzonderlijke belang van de wijziging die betrekking heeft op het uitstel voor de besteding van de middelen die voor 2007 zijn begroot. Hierdoor zullen de lidstaten – zoals Bulgarije – waar van deze middelen nog weinig gebruik gemaakt wordt, de kans krijgen om projecten op te zetten uit middelen die anders niet meer beschikbaar zouden zijn geweest. Wij moeten de regionale en plaatselijke overheden oproepen om van deze tweede kans gebruik te maken. Ik ben van mening dat de flexibiliteit die uit het rapport spreekt ten aanzien van de mate waarin de programma's om tot gebruik van beschikbaar gestelde middelen te komen zijn gerealiseerd, de juiste benadering is om aan het toekomstige privatiseringsbeleid vorm te geven.

Waar het gaat om vereenvoudiging van de administratieve regels voor het gebruik van de structuurfondsen, betekent dit rapport een goede stap op weg naar een balans tussen enerzijds een maximale vereenvoudiging bij de uitvoering van de coördinatie van projecten die door de Europese fondsen worden gefinancierd en anderzijds de controle op het gebruik van deze middelen. De hervorming van de regels moet een instrument zijn om tot meer transparantie voor de Europese burgers en belastingbetalers te komen, en ze dient ertoe bij te dragen dat er aan de lidstaten reële voorwaarden worden gesteld. Gedurende dit hele proces mogen wij niet het uiteindelijke doel uit het oog verliezen, namelijk dat er voor het sociale en economische leven binnen de gehele Europese Unie vergelijkbare condities worden geschapen.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) De Europese Unie is sinds het uitbreken van de economische crisis verscheidene malen bekritiseerd vanwege het feit dat ze niet in staat is op adequate wijze te reageren op de crisissituatie. Mijn mening hierover is dat dit debat en het uitstekende verslag van de heer Kirilov een klinkende weerlegging daarvan zijn, waaruit blijkt dat de Europese Unie wel degelijk in staat was te reageren op deze processen. Ik begrijp de collega's niet die bezorgd zijn dat de huidige vereenvoudigingen zullen inhouden dat de processen niet zullen worden gecontroleerd, want de essentiële waarde van het cohesiebeleid is juist dat het over een zeer accuraat controlemechanisme beschikt. Niemand hoeft zich dus zorgen te maken, en als mijn collega's zich daar toch zorgen over maken, hoop ik dat dit geen solidariteitstekort is van hun kant ten opzichte van die lidstaten – zoals mijn land, Hongarije – die deze gelden in hun optiek niet op de juiste wijze zullen besteden. We zullen deze gelden juist heel adequaat benutten. Dit debat is ook heel belangrijk

om te bevestigen dat het cohesiebeleid nodig is. Ik ben blij dat de heer Hahn en de heer Ciolos hier aanwezig zijn. Ik ben erg bezorgd over het feit dat in het eerste document van de heer Barroso het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet eens wordt vermeld en ook het cohesiebeleid slechts zijdelings wordt genoemd, terwijl dit cruciale vormen van cohesie- en communautair beleid zijn, die onontbeerlijk zijn om groene groei, innovatie, het creëren van banen, oftewel de doelstellingen van de EU-2020-strategie, te verwezenlijken. Het cohesiebeleid moet dus niet worden afgezwakt maar juist versterkt.

Iosif Matula (PPE). - (RO) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, geachte collega's, ondanks alle wijzigingen in het wettelijk kader op communautair en nationaal niveau om de effecten van de crisis tegen te gaan, wordt het effect daarvan op de reële economie en de arbeidsmarkt nu sterk en op grote schaal gevoeld. De economieën van de lidstaten lijden onder de hoge werkloosheid, maar financiering komt nog slechts zeer langzaam tot stand.

Een efficiënte uitvoering van de programma's onder het cohesiebeleid is van fundamenteel belang, aangezien dit een belangrijke hefboom is voor de verlening van steun aan de reële economie, door middel van de 347 miljard euro die voor de periode 2007-2013 beschikbaar zijn gemaakt. De aanvullende inspanningen moeten ten goede komen aan de meest getroffen, met als doel de stroom financiële middelen voor investeringen in de regio's van de lidstaten te versnellen. Ik ben van mening dat de mogelijkheid om een groot project uit meerdere programma's voor meerdere regio's te financieren een belangrijke wijziging inhoudt.

Ik feliciteer de rapporteur met het geleverde werk, maar ik wil wel opmerken dat het verslag moeizaam tot stand is gekomen, hoewel men er sterk naar uit heeft gekeken. Ik stel voor dat er een oplossing wordt gevonden en met meer aandacht de doelstellingen prioriteren, om te voorkomen dat goede maatregelen vertraging oplopen. Het vereenvoudigen van bureaucratische procedures in het algemeen zal leiden tot een grotere absorptiecapaciteit in de landen die met dat probleem worstelen, ook in mijn land, Roemenië. Een vulkaanuitbarsting heeft in vijf dagen de planeet in rep en roer gebracht, en zou een nieuwe crisis kunnen veroorzaken. Hoe lang zal het duren voordat wij kunnen reageren? Een ding is voor mij zeer duidelijk: vanaf nu moeten we onze beslissingen veel sneller nemen.

(Applaus)

Monika Smolková (S&D). - (SK) Om te beginnen wil ik de rapporteur, de heer Kirilov, feliciteren met zijn werk. Het is een goede zaak dat de Europese instellingen in het kader van de bestrijding van de economische crisis hebben besloten om enerzijds de financieringsprocedure voor regionale ontwikkelingsprojecten te bespoedigen en anderzijds de regels voor het gebruik van structuurfondsen te vereenvoudigen. Tevens moet de in 2007 goedgekeurde termijn voor het gebruik van EU-middelen worden verlengd, zodat de lidstaten meer tijd krijgen om van de middelen gebruik te maken.

In Slowakije bestaat een spreekwoord dat zegt dat snelle hulp dubbel zo doeltreffend is. De lidstaten die het ergst door de economische crisis getroffen worden, kijken vol verwachting uit naar de verordening die wij hier vandaag behandelen. De Commissie heeft de eerste ontwerp tekst reeds in juli van vorig jaar gepresenteerd. De beslissing zal pas in mei dit jaar vallen. De wetgevingsprocedure heeft tot dusver maar liefst negen maanden geduurd. Het is wellicht tijd dat wij de mogelijkheid overwegen om in concrete, specifieke gevallen een eenvoudiger en kortere procedure toe te passen.

Crisis, werkloosheid, armoede en steeds grotere regionale verschillen zijn gevallen waarin een snellere en meer flexibele aanpak vereist is. Hoe gaan wij in hemelsnaam aan de werklozen uitleggen dat wij meer dan negen maanden nodig hebben gehad om wetgeving aan te nemen die hen in principe nu moet helpen, omdat zij nu in nood verkeren?

Pascale Gruny (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, vandaag verwelkomen wij eensgezind de in het verslag van de heer Kirilov voorgestelde maatregelen die de toekenning van middelen uit de structuurfondsen moeten vereenvoudigen.

Als voorzitter van de werkgroep Europees Sociaal Fonds van het Parlement ben ik echter verontwaardigd over de lange duur van de lopende herzieningsprocedure. Het oorspronkelijke Commissievoorstel dateert van juni 2009. Hoewel deze herziening ten doel heeft de lidstaten te helpen de economische en sociale crisis het hoofd te bieden, heeft de Raad er zes maanden over gedaan om tot een akkoord te komen. Dit is onaanvaardbaar. Toegegeven, de wetgevingsprocedure is onderweg gewijzigd doordat de Raad en het Parlement gelijke bevoegdheden hebben gekregen. Op dit moment kunnen wij, vertegenwoordigers van de Europese Unie, deze vertraging echter niet rechtvaardigen bij de burgers.

Wel verheug ik mij over de verantwoordelijkheid waarvan het Europees Parlement blijk heeft gegeven door het zo snel mogelijk eens te worden over het standpunt van de Raad teneinde de procedure niet nog verder te vertragen. De teleurstelling overheerst echter. We hebben behoefte aan een Europese Unie die snelle beslissingen kan nemen die ter plaatse effect sorteren.

Laten we nu even kijken naar de toekomst. De vereenvoudigingsmaatregelen die vandaag zijn voorgesteld om de economische crisis het hoofd te bieden, zijn weliswaar positief, maar hadden in mijn ogen nog ambitieuzer kunnen zijn als de procedures voor de huidige programmeringsperiode, 2007-2013, niet zo log en ingewikkeld waren geweest.

Aan de vooravond van de onderhandelingen over het meerjarenwetgevingskader 2014-2020 roep ik het Europees Parlement er dus toe op durf aan de dag te leggen in zijn voorstellen voor de vereenvoudiging van het beheer en de uitvoering van de structuurfondsen en het Cohesiefonds.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik sluit me aan bij de waardering die is uitgesproken over het verslag van de heer Kirilov, die helaas zelf niet aanwezig is vandaag.

Een verdere vereenvoudiging van de mechanismen van het Fonds voor Regionale Ontwikkeling, van het Europees Sociaal Fonds en van het Cohesiefonds is een goed idee en zal gunstig zijn voor de uitgaven. In een tijd waarin deze fondsen ook worden ingezet om de crisis te bestrijden, moeten we de organen die de middelen toewijzen in een positie brengen waarin ze al hun geld kunnen uitgeven. Deze maatregel van ons betekent echter ook dat we een excuus minder hebben.

Een excuus minder voor wie? Voor de regio's die bijvoorbeeld de middelen van het Cohesiefonds uitgeven en die vaak niet al hun geld kunnen uitgeven omdat ze daar niet toe in staat zijn, maar toch de chaotische aard en de overmatige bureaucratie van de Europese procedures verantwoordelijk houden voor hun gebrek aan uitgaven.

Dat excuus is nu niet langer geldig, vandaag worden alle organen die verantwoordelijk zijn voor het verdelen van Europese gelden in een positie geplaatst waarin...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Ioan Enciu (S&D). - De effecten van de economische crisis doen zich al sinds 2008 voelen. De belangrijkste problemen op dit moment zijn werkloosheid, verslechtering van de leefomstandigheden en armoede. Er zijn voortdurende inspanningen geleverd om te zorgen dat de beschikbare instrumenten van Europees beleid worden uitgebreid en verbeterd om deze effecten tegen te gaan, en impliciet om de groei van de Europese economie te stimuleren. Een goed voorbeeld daarvan is het verslag van de heer Kirilov, dat is opgesteld op basis van zeer goede en welkome voorstellen van de Commissie, om de toegangsprocedure tot de betreffende fondsen te vereenvoudigen.

Ik verwelkom het verslag van collega Kirilov en geef er mijn steun aan, zowel vanuit het oogpunt van het samenbrengen van voorgestelde bedragen voor grote projecten, als vanuit het oogpunt van het aanpassen van de bijzondere technische criteria met betrekking tot een eenvoudiger beheer van de beschikbare fondsen. Deze wijzigingen komen overeen met de Europa 2020-strategie, die het creëren van werkgelegenheid aanmoedigt en milieubeschermende investeringen ondersteunt.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Hahn, voorgaande sprekers hebben het al gehad over de voordelen van het cohesiebeleid. Ik wil dat hier niet nog eens overdoen. Ik wil alleen graag benadrukken dat mijn land, Polen, en mijn regio, Wielkopolska, ook van het cohesiebeleid profiteren. Ik ben daar erg blij mee en zo zie ik de amendementen op de verordening ook. Ik ben blij met de voortdurende inspanningen ten behoeve van een betere absorptie van middelen – een betere absorptie van middelen in het kader van het cohesiebeleid. Een betere tenuitvoerlegging en absorptie vereisen een voortdurende vereenvoudiging en versoepeling van de wetgeving voor de tenuitvoerlegging van dit beleid. Daarom zie ik de verordening als de volgende stap ter vereenvoudiging van de tenuitvoerlegging. Ik ben daar blij om. Ik wil ook graag zeggen dat we deze inspanningen moeten vasthouden: we moeten overmatige bureaucratie blijven bestrijden en we moeten ernaar blijven streven dat de wetgeving in het voordeel is van de begunstigden.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, het cohesiebeleid is een belangrijk beleidsinstrument en hiermee kunnen we de crisis helpen bestrijden, op korte termijn de vraag stimuleren en tegelijkertijd investeren in de groei op de lange termijn en in ons concurrentievermogen. We moeten ook

nadrukkelijk stellen dat het cohesiebeleid en vooral de vooruitbetalingen alsmede de versnelde lokale uitvoering in 2009 in zeer grote mate hebben bijgedragen aan het stimuleren van de koopkracht, ten behoeve van de economie en een minder sterke daling van de particuliere consumptie. Het cohesiebeleid levert ook een zeer belangrijke bijdrage aan de Europa 2020-strategie. Ik begrijp daarom niet dat uw collega, commissaris Olli Rehn, sanctiemechanismen voor niet-naleving van de regels voor de financiële interne markt heeft gekoppeld aan beperkingen in het regionaal beleid.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, omdat er haast is geboden, verheug ik mij erover dat de stemming over het verslag-Kirilov in de komende weken zal plaatsvinden.

Onze medeburgers en afgevaardigden verwachten nu al bijna een jaar concrete en langdurige maatregelen tegen de crisis in het kader van het cohesiebeleid, en de nationale en lokale actoren vragen al net zo lang om een grotere flexibiliteit en aanpasbaarheid bij de toewijzing van de Europese fondsen.

Nu het Parlement nadenkt over nieuwe maatregelen die moeten zorgen voor een grotere transparantie bij het gebruik van het Cohesiefonds, is het meer dan ooit noodzakelijk onze aanpak van vereenvoudiging van deze eisen te doen slagen. Het verslag-Kirilov is een eerste stap in de richting van deze vereenvoudiging. Hierna moeten nog andere stappen volgen omdat de geloofwaardigheid en zichtbaarheid van de Europese actie in het dagelijks leven op het spel staan.

Dit verslag bewijst bovendien dat Europa solidair is, dat het in deze tijd van twijfel over onze eenheid de leden die hieraan behoefte hebben op hun situatie toegespitste maatregelen kan bieden. In deze donkere en sombere tijden kan het verslag-Kirilov aanvoelen als een beetje frisse lucht. Ik hoop dat dit verslag slechts een eerste stap zal zijn.

Johannes Hahn, lid van de Commissie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, allereerst hartelijk dank aan iedereen die van ver of dichtbij de weg naar deze zaal heeft gevonden en zo enthousiast heeft deelgenomen aan het debat. Ik dank u omdat ik heb gezien dat er veel steun voor het cohesiebeleid bestaat en dat wordt ingezien dat wij hiermee de mensen in de regio's – onze regio's – kunnen helpen. Onze collega uit Tsjechië heeft naar een spreekwoord verwezen: "Wie snel helpt, helpt twee keer zoveel". Dat is volgens mij een Europees inzicht. Dit idee hebben wij ondanks alle moeilijkheden en fouten bij dit initiatief voor ogen gehad.

Ik wil kort reageren op wat mevrouw Schroedter heeft gezegd. Mevrouw Schroedter, u hoeft zich geen zorgen te maken dat de controlemechanismen eronder te lijden hebben dat wij de drempelwaarden hebben gestandaardiseerd, zodat we projecten die vaak beide terreinen beslaan, ook op een uniforme wijze kunnen beoordelen. Er zijn controle-instrumenten en controle-instellingen op lokaal en nationaal niveau. Dat is nu juist de gedachte achter het *shared management*. Overigens zijn wij ook aan andere regels gebonden, bijvoorbeeld bij openbare aanbestedingen en bij het subsidiesysteem van de overheid. Daar zijn termijnen aan gekoppeld die wij ook als regionale politici niet kunnen negeren.

Ten aanzien van de uitbreiding van de N+3-regeling moeten we volgens mij zeer restrictief te werk gaan. We moeten oppassen dat er geen verslapping ontstaat. De regio's mogen niet denken dat ze weer een beetje achterover kunnen leunen, maar ze moeten zich inspannen om de beschikbare middelen te gebruiken.

Ik verzoek u aan collega Swinburne door te geven dat niets erop wijst dat haar zorgen gerechtvaardigd zijn – mits de begroting groot genoeg is – en dat we ook Wales, net als alle andere regio's, voortaan de beschikbare regionale middelen kunnen toekennen. Daarom vind ik het ook geen goed idee om in moeilijke tijden met de middelen uit de structuurfondsen sancties te treffen die geen effect hebben.

Ik dank u nogmaals voor uw brede steun. Ik wil ook de medewerkers van het directoraat-generaal Regionaal Beleid bedanken, die hier zeer intensief aan hebben gewerkt.

Karin Kadenbach, plaatsvervangend rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, met genoegen zal ik alle lovende woorden en positieve opmerkingen uit het huidige debat aan collega Kirilov overbrengen en ik wil graag nog even twee punten benadrukken.

Wij hebben slechts Europees belastinggeld te vergeven en het is daarom onze taak om dit zo transparant mogelijk te doen en de toegang tot de middelen te vereenvoudigen. Dat is het doel van dit verslag. Ik meen echter ook – en hierbij richt ik mij met mijn verzoek tot collega Schroedter – dat men er niet van uit mag gaan dat afzonderlijke lidstaten er bij de omzetting van het Europees recht niet alles aan doen om zich aan

de regels te houden. Dat soort geluiden heb ik vandaag een beetje gehoord en ik meen dat we dat van niemand mogen denken. Ik ga ervan uit dat alle lidstaten en alle instellingen alles doen om een efficiënte en correcte toepassing van deze Europese middelen te waarborgen.

Mijn tweede opmerking is bestemd voor collega Swinburne, maar niet alleen voor haar. Het gaat hier niet om aalmoezen voor arme regio's, maar we steunen regio's om daar de koopkracht te versterken en arbeidsplaatsen te creëren, omdat de koopkracht in deze regio's ertoe bijdraagt dat er in heel Europa weer meer geproduceerd en verkocht kan worden. Zo versterken we de interne markt. Dat betekent dat we dit niet alleen uit een gevoel van algemene solidariteit doen. Iedereen die iets van economie en bedrijfseconomie begrijpt, kan inzien waarom we niet alleen uit sociaal oogpunt maar ook om (bedrijfs)economische redenen regionaal beleid nodig hebben en waarom we dit juist in tijden van crisis als een snelle, efficiënte maatregel nodig hebben om de Europese economie in alle Europese regio's weer aan te zwengelen.

De Voorzitter. Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de vergaderperiode in de eerste week van mei plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Elena Băsescu (PPE), schriftelijk. – (RO) Dit verslag betreffende de wijziging van de verordening met algemene bepalingen inzake de toepassing van de structuur- en cohesiefondsen is uitermate belangrijk voor de Europese burgers. Tot nu toe weten meerdere lidstaten, waaronder Roemenië, slechts weinig middelen uit de Europese fondsen te verwerven. Veel burgers, bedrijven en lokale autoriteiten hebben kritiek geuit op de ingewikkelde procedures voor het verkrijgen van financiering voor hun projecten.

Met dit verslag wil het Europees Parlement de problemen op dit gebied oplossen. Ik steun de voorstellen voor het vereenvoudigen van de toegangsprocedures voor de Europese fondsen. Door het terugbrengen van nutteloze administratieve procedures en van de bureaucratie, en door het vaststellen van duidelijker regels, zal men meer middelen uit de Europese fondsen kunnen verwerven.

Deze maatregelen zijn vooral welkom nu de lidstaten getroffen zijn door de economische crisis. Vijf Europese landen, waaronder Roemenië, zullen deel uitmaken van een versnellingsproces voor het verwerven van middelen uit de Europese fondsen. De uitvoering van nieuwe procedures met betrekking tot vooruitbetalingen zal de snellere realisatie van een aantal projecten mogelijk maken. Roemenië zal ook baat hebben bij de wijziging van de regels met betrekking tot het verminderen van het risico dat onvoldoende snel gebruikte middelen verloren gaan.

Alain Cadec (PPE), schriftelijk. – (FR) De economische crisis heeft aangetoond dat er overheidsactie nodig is om de in moeilijkheden verkerende particuliere activiteiten te ondersteunen. In dit kader speelt het cohesiebeleid van de Europese Unie een essentiële rol. Door financiering te verstrekken aan door de economische vertraging getroffen begunstigden vormen de structuurfondsen een hefboom voor de stimulering van de economische activiteit.

Voor een groot aantal potentiële begunstigden blijft de toegang tot de Europese financiering echter een moeilijk punt. De procedures zijn ingewikkeld en duren te lang, terwijl het urgente karakter van de crisis eenvoudige en snelle maatregelen vereist.

Deze noodzakelijke opheldering indachtig, verwelkom ik het initiatief van de Commissie tot vereenvoudiging van het financiële beheer van de structuurfondsen. De verschillende voorstellen beogen een doeltreffender cohesiebeleid tot stand te brengen, zonder dat dit echter al te grote gevolgen heeft voor de communautaire begroting. Ik kan mij vinden in deze pragmatische aanpak.

De Commissie mag het hier echter niet bij laten. Deze door de crisis ingegeven hervorming moet de eerste stap zijn in de richting van een grondige vereenvoudiging van de manier waarop de Europese fondsen worden beheerd. Het cohesiebeleid moet een doeltreffender instrument worden voor overheidsingrijpen, dat erop is gericht de economische activiteit reële steun te verlenen.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), schriftelijk. – (RO) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wil de rapporteur feliciteren met het geleverde werk en het bereikte akkoord begroeten dat in het kader van de Raad en de Commissie regionale ontwikkeling is bereikt. Ik beschouw het zo snel mogelijk aannemen van dit verslag als zeer belangrijk. Zo kunnen we de lidstaten die het meest door de crisis zijn getroffen de nodige financiële steun bieden voor economisch herstel. Een van de belangrijke aspecten die in dit verslag naar voren

worden gebracht is de vereenvoudiging van de toegangs- en uitvoeringsprocedures van de Europese fondsen. Vooral nu, , tegen de achtergrond van de economische crisis, hebben wij snelle herstelmaatregelen nodig.

Daarom ben ik van mening dat de voorfinanciering van 2 procent uit het Europees Sociaal Fonds en 4 procent uit het Cohesiefonds de beste oplossing is voor de lidstaten die met grote liquiditeitsproblemen worden geconfronteerd en die op deze manier geholpen zijn met consistente ondersteuning. De financiering uit het ESF moet een actieve rol spelen bij het economisch herstel van de meest getroffen lidstaten, bij het behouden van werkgelegenheid, het verbeteren van het niveau van beroepskwalificaties en impliciet ook het bestrijden van werkloosheid.

Georgios Stavrakakis (S&D), schriftelijk. – (EL) Ik wil allereerst de rapporteur, de heer Kirilov, en alle leden van onze commissie van harte gelukwensen. Dankzij hun vastberadenheid en volharding kunnen wij vandaag dit debat voeren en onmiddellijk, zonder verder tijdverlies, overgaan tot de aanneming van dit bijzonder belangrijke verslag. Ik wil bij deze wijzen op de beslissende rol die deze amendementen zullen spelen. Daardoor zal de kredietopneming worden verbeterd, de bureaucratie worden verminderd, het regelwerk worden vereenvoudigd, het effect van de financieringen op heel de economie worden gemaximaliseerd, en zullen hieruit veelvoudige voordelen voor de burgers voortvloeien. Tijdens zijn hoorzitting heeft commissaris Hahn er volkomen terecht op gewezen dat het cohesiebeleid weliswaar het waarschijnlijk meest succesvol Europees beleid is maar niet slechts vrienden heeft. De aanneming van de onderhavige amendementen is een belangrijke stap vooruit, maar nog belangrijker is dat de Commissie onmiddellijk de volgende stap zet en haar visie op het cohesiebeleid van morgen ter bespreking op tafel legt, dat zij met ideeën en voorstellen komt en ons zegt welke veranderingen moeten worden aangebracht in het raamwerk, de werking, de bevoegdheden, de nieuwe instrumenten, enzovoort.

(EN) Het is nu hoog tijd voor deze volgende stap, voordat er nieuwe niet-toegeschreven documenten opduiken.

15. Specifieke maatregelen voor landbouwmarkten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het debat over mondelinge vraag (O-0036/2010 - B7-0208/2010) van Paolo De Castro, namens de Commissie AGRI, aan de Commissie: Specifieke maatregelen voor landbouwmarkten (B7-0208/2010).

Aangezien de heer De Castro niet aanwezig is, zal de heer Le Foll in zijn plaats het woord nemen.

Stéphane Le Foll, plaatsvervangend auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, wij mogen dus de debatten van vanavond afsluiten en het is al laat. Om te beginnen, verontschuldig ik de voorzitter van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, de heer De Castro, die vanavond niet bij ons kan zijn om de u bekende redenen. Net als andere leden van ons Parlement heeft hij zijn land niet kunnen verlaten om deel te nemen aan onze debatten in Straatsburg.

De kwestie die ons bezighoudt, is een gevolg van de algemene crisis die de hele landbouwsector doormaakt. We weten nu dat er sprake is van een crisis, en vooral van een daling van de prijzen en de landbouwinkomsten, die niet alleen gevolgen heeft voor de graanproductie, de dierlijke productie, of het nu gaat om varkens of runderen, en - ik zeg dit namens de heer De Castro - de olijfolieproductie, maar die ook de melkproductie bijzonder zwaar treft en heeft getroffen.

Gezien deze crisis en deze daling van de prijzen spreekt het voor zich dat de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement zich wil richten tot de Commissie met de vraag – voor het heden en de toekomst – hoe deze crisis kan worden overwonnen en vooral welke maatregelen er de komende maanden kunnen worden getroffen om de landbouwers te helpen en ervoor te zorgen dat de landbouwmarkten minder instabiel zijn.

Mijn eerste vraag aan de commissaris heeft meer in het bijzonder betrekking op de melkcrisis: hoe staat het met de door het Parlement en de Raad aangenomen maatregelen in het kader van deze melkcrisis en in het bijzonder met de tenuitvoerlegging van het fameuze melkfonds van driehonderd miljoen euro, dat is goedgekeurd? Dit is mijn eerste vraag omdat ik vind dat wanneer er een wetgevingsbesluit wordt genomen, we vervolgens moeten weten hoe dit wordt uitgevoerd.

Zoals ik al zei, hebben alle productiesectoren momenteel te maken met een daling van de prijzen en een diepe crisis van de markten. Dit brengt ons op de kwestie van en mogelijke oplossingen voor dat wat we “de regulering van de markten” zouden kunnen noemen en de manier waarop deze beruchte instabiliteit van de prijzen kan worden verminderd.

Wanneer de prijzen hoog zijn, beklaagt niemand zich hierover, zeker de landbouwers niet. De consumenten zijn wel bevreesd voor de hausses van de landbouwprijzen, die hun koopkracht beperken en gevolgen hebben voor de capaciteit van de Europese consumenten om landbouwproducten te kopen.

Wanneer de prijzen laag zijn, en wanneer ze langdurig kelderen, heeft dit echter gevolgen voor de inkomens van de producenten en vooral – wat nog ernstiger is voor de Europese landbouw – voor hun vermogen om te investeren en de toekomst voor te bereiden. De landbouw is een harde industrie; de investeringen zijn substantieel en het duurt lang voordat zij renderen. De prijzen moeten worden gestabiliseerd.

Commissaris, de vraag van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling en haar voorzitter, de heer De Castro, omvat twee punten.

Ten eerste: u hebt een aantal maatregelen voor de melksector aangekondigd, vóór het einde van dit jaar. Dit is belangrijk. Kunt u hiervan enkele elementen noemen? Ten tweede moeten er niet alleen in de melksector, maar op alle markten specifieke maatregelen worden genomen.

Tot slot vragen wij u hoe de Commissie op middellange termijn denkt te anticiperen op deze crises en dergelijke prijsdalingen en crises hoopt te vermijden. Met welk marktreguleringsmechanisme kunnen zowel plotselinge hausses en vooral abrupte baisses van de prijzen worden voorkomen? Hoe gaat de Commissie op dit moment te werk en hoe denkt zij over deze kwestie?

Dit zijn de drie elementen die ik wilde noemen: het melkfonds, de vooruitzichten met betrekking tot de melkcrisis en meer in het algemeen de manier waarop de Commissie deze kwestie van de instabiliteit en de daling van de prijzen wil aanpakken.

Dacian Cioloș, lid van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank allereerst de heer De Castro en de heer Le Foll van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement voor het aankaarten van deze problemen zodat zij hier, in dit Huis, kunnen worden besproken.

Ik moet ook erkennen dat de inkomens van de landbouwers in 2009 inderdaad spectaculair zijn gedaald, waarmee de in 2008 geregistreerde daling werd voortgezet. Dit is dus een situatie die zich zelden heeft voorgedaan op de Europese markt. Zij doet zich voor in een context waarin deze markt zich meer en meer heeft geopend op de wereldmarkt en na de hervormingen van de laatste tijd van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Deze crisissituatie was vooral merkbaar in de melksector. We hebben vorig jaar gezien hoe moeilijk de situatie was voor de producenten in deze sector, met name die in regio's waarin de melkproductie van essentieel belang is, niet alleen voor de landbouwsector, maar ook voor de economische activiteit en de werkgelegenheid in het algemeen in deze plattelandsgebieden.

In deze context heeft de Europese Commissie vorig jaar maatregelen genomen, in het kader waarvan werd voorzien in marktinterventiemechanismen om de prijsdalingen te kunnen stoppen: voor de financiering hiervan heeft zij het aanzienlijke bedrag van ruim vierhonderd miljoen euro vrijgemaakt. Zoals de heer Le Foll heeft opgemerkt, is er ook nog eens driehonderd miljoen euro uitgetrokken om de lidstaten de mogelijkheid te bieden de zwaarst getroffen producenten in de melksector te hulp te schieten.

Dit besluit is dus vorig jaar genomen. Het gaf de lidstaten de mogelijkheid criteria vast te stellen op basis waarvan deze middelen zouden worden verdeeld, waarbij ze vooral zouden gaan naar de producenten die ze het hardste nodig hadden.

Ik wijs er met nadruk op dat deze criteria zijn vastgesteld door de lidstaten en geen goedkeuring van de Commissie behoeften. De lidstaten waren eenvoudigweg verplicht de Commissie te informeren welke criteria zij hadden gekozen.

Ik kan u meedelen dat voor zover ik weet alle lidstaten de Commissie op de hoogte hebben gesteld van hun besluit om deze maatregelen toe te passen. Zij hebben dus criteria vastgesteld op basis waarvan zij deze middelen zullen verdelen en dit proces van verdeling van de steun gaat beginnen. De lidstaten hebben tot juni de mogelijkheid deze middelen te verdelen.

Zoals gezegd, is er dus eerst een fase geweest van interventie op de markten om de situatie ervan te stabiliseren. De huidige situatie leert ons naar mijn mening dat deze interventie doeltreffend is geweest aangezien de prijzen zijn gestabiliseerd. Er zijn natuurlijk nog wat variaties, maar dit binnen redelijke grenzen, binnen de normale grenzen van de markt. Vervolgens zijn er de steunmaatregelen waarvan de producenten binnenkort zullen profiteren. Tot zover de reeds genomen maatregelen.

Ik herhaal hier hetgeen ik recentelijk heb gezegd ten overstaan van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement: als commissaris wil ik lering trekken uit de specifieke situatie die we vorig jaar hebben meegemaakt. Ik wil niet wachten op de hervorming van het GLB na 2013 wanneer er natuurlijk duidelijker antwoorden zullen zijn voor de hele landbouwsector. Ik zal niet wachten op de voltooiing van de hervorming van het GLB 2013 om specifieke voorstellen voor de melksector te doen, op basis van de conclusies van de groep op hoog niveau die vorig jaar in reactie op deze crisissituatie is gecreëerd en die momenteel aan het werk is. Deze groep zal in juni zijn conclusies presenteren.

Direct daarna, in juli, zal ik een debat voorstellen aan de Raad van ministers van Landbouw en aan de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Parlement, op basis van deze conclusies. Vervolgens zal ik vóór het najaar of het einde van het jaar voorstellen indienen die ons in staat zullen stellen - in het bijzonder in de melksector aangezien de situatie daar het ernstigst was - dergelijke crisissituaties te voorzien en zoveel mogelijk te voorkomen en dus oplossingen te vinden, niet alleen op korte, maar ook op middellange en lange termijn.

Uit dit alles zullen we natuurlijk ook lessen trekken voor andere landbouwsectoren waarin we zullen moeten interveniëren. Na deze debatten van vandaag zal ik u misschien enige informatie kunnen verstrekken.

De Commissie houdt de ontwikkeling van de markten in de andere sectoren nauwlettend in de gaten. Door gebruik te maken van de interventiemethoden waarover wij momenteel beschikken - de hoofdzakelijk als vangnetten gebruikte marktinterventiemechanismen - zullen we ons best doen opdat een situatie zoals die zich heeft voorgedaan in de melksector voortaan wordt voorkomen.

Hartelijk dank. Ik zal aandachtig luisteren naar de vragen en problemen die u aan de orde zult stellen en zal aan het einde van dit debat nog enkele opmerkingen maken.

Peter Jahr, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Ciolos, collega's, de fundamentele heroriëntering van het landbouwbeleid in de richting van de markteconomie is een juiste beslissing, evenals de sterkere verbondenheid van de Europese landbouw met de wereldmarkten. Tot 2007, begin 2008, waren de eerste effecten van dit beleid duidelijk zichtbaar. Het Europees landbouwbeleid leverde meer op, er zijn nauwelijks marktinterventies geweest en de boeren hadden een stabiel en steeds hoger inkomen. Momenteel ervaren we echter de nadelen van deze heroriëntering, namelijk sterke prijsschommelingen en een dalend inkomen voor de boeren. Zowel boeren als beleidsmakers moeten in de toekomst rekening houden met sterke schommelingen van de producentenprijs in alle sectoren, dat wil zeggen niet alleen in de melksector.

Om beter opgewassen te zijn tegen extreme marktdalingen heeft het landbouwbeleid behoefte aan instrumenten waarmee snel, consequent en onbureaucratisch gereageerd kan worden. Daarom pleit ik ervoor om maatregelen als interventies of exportbevordering niet af te schaffen maar in de begroting op nul te zetten. Deze instrumenten zouden slechts in buitengewone situaties moeten worden toegepast en we moeten hiermee niet voortdurend in de markt ingrijpen. Wanneer we deze instrumenten nodig hebben, moeten ze echter wel beschikbaar zijn. Ook voor de beroepsgroep kunnen maatregelen worden getroffen om meer gelijkheid op de markt te creëren. Er moet in dit verband vooral worden gewezen op versterking van de rechtspositie van de producentengemeenschappen.

Ik hoop dat de Commissie zich houdt aan haar belofte om over een beter juridisch kader na te denken en dat zij dan steeds snel maatregelen neemt, wanneer dat nodig is, om ernstige schade voor boeren en consumenten te voorkomen.

Marc Tarabella, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ik steun uw eerste stappen als commissaris voor landbouw en plattelandsontwikkeling aangezien u sinds uw hoorzitting en op diverse andere momenten tot onze tevredenheid uw wensen hebt geuit, daar u hebt begrepen dat de extreme instabiliteit van de prijzen een serieuze bedreiging vormt voor de landbouw en de toekomst ervan. Hetzelfde geldt voor de landbouwers, die geen plannen meer kunnen maken voor de lange termijn omdat investeringen – met name voor de jongsten onder hen – natuurlijk worden beraamd voor perioden van twintig of dertig jaar.

In het kader hiervan en van deze enorme instabiliteit heb ik, vandaag net zes maanden geleden, samen met de heer Le Foll en een aantal andere collega's een amendement ondertekend dat erop was gericht met name bij de melkproductie de overeengekomen vermeerdering met één procent te reduceren aangezien er in feite sprake is van een periode van overproductie. Dit amendement is verworpen met bijna 250 stemmen tegen 350.

U hebt gezegd dat er in de toekomst een verordening zal worden overwogen. De groep op hoog niveau komt bijeen en bestaat naar verluidt uit personen van een zeker kaliber: niet alleen producenten, maar ook distributeurs zijn erin vertegenwoordigd.

Wie echter niet over het hoofd gezien mogen worden, zijn degenen die zich tussen producenten en distributeurs in bevinden, te weten de be- en verwerkers. Ik hoop dat wij hen niet zullen vergeten, want ik denk dat ook en vooral zij, meer dan de distributeurs, zorgen voor de winst. Ik wil dus graag worden gerustgesteld dat zij niet zullen worden vergeten in de discussie.

Niet alleen in de melksector, maar in alle landbouwsectoren is er sprake van instabiliteit en ik zou zelfs durven zeggen dat de prijzen hoog zijn. We moeten oppassen want dit is niet noodzakelijkerwijs goed voor de landbouw aangezien de be- en verwerkers – gebruikers – hun toevlucht nemen tot vervangende producten. Wanneer de prijzen weer op een normaler of lager niveau liggen, keren deze gebruikers vervolgens niet noodzakelijkerwijs terug naar het oorspronkelijke product.

Commissaris, ik zou dus willen weten – ook al is dit wellicht voorbarig – of u in de toekomst echt van plan bent in alle andere productiesectoren te zorgen voor door de producenten vurig gewenste reguleringsmechanismen.

Martin Häusling, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, het is nu wel tamelijk rustig op het platteland, maar niet omdat de boeren tevreden zijn maar omdat veel boeren momenteel zeer gefrustreerd zijn. We kunnen ook niet iedereen aan het lijntje houden met de belofte dat we in 2013 een belangrijke oplossing voor de landbouwcrisis zullen vinden. We zijn het erover eens dat we nu antwoorden moeten bieden. De protesten zouden namelijk wel eens heel snel weer in Brussel te horen kunnen zijn. Wij moeten antwoorden bieden.

Er is eigenlijk een fundamentele beleidsverandering in de melksector nodig. Ik was aanwezig op de conferentie van de groep op hoog niveau en ik vond de antwoorden die als reactie op de melkcrisis werden gegeven wel interessant, maar bij lange na niet toereikend. Wanneer er een beleidsverandering nodig is, moeten de besluiten van de afgelopen tijd om de regels af te schaffen, in twijfel worden getrokken. Aan het eind van dit proces kan worden geconcludeerd dat de afschaffing van de quota niet tot een zachte landing maar tot een zeer harde landing heeft geleid. Nu moeten we dringend nadenken over de vraag hoe wij, met nieuw beleid, weer normen kunnen stellen, hoe we de staat – dat wil zeggen de Europese Unie – weer een rol kunnen geven om markten duidelijkere regels te bieden. Markten functioneren niet vanzelf. Dat is het antwoord op de financiële crisis en dat is ook het antwoord op de crisis in de landbouw: we moeten regels invoeren.

Wij hebben momenteel te maken met een waanzinnig concentratieproces in de landbouw. Ik maak mij zorgen als ik in de krant lees dat er in Zuid-Engeland stallen voor 8 000 koeien worden gebouwd, terwijl anderzijds veel kleine bedrijven in achtergestelde regio's moeten sluiten. Deze ontwikkeling leidt niet tot een Europees landbouwmodel maar tot wat we rustig een Amerikaans landbouwmodel kunnen noemen, met steeds grotere structuren. Dit zal ten slotte tot een verlies van veel melkveebedrijven in Europa leiden. We moeten steeds bedenken dat dit ook een verlies van arbeidsplaatsen betekent.

Mijnheer Jahr, over één punt zijn wij het eens, maar ik vind niet dat het juist is om het landbouwbeleid op de wereldmarkt af te stemmen. We moeten een duidelijke rechtspositie voor de boeren hebben. Zij zijn de zwakste schakel in de handelsketen. Zij zijn degenen die als eersten de dupe zijn van de dump prijzen die zich op veel gebieden voordoen. We zijn het erover eens dat we van de kant van de politiek dringend een duidelijk beleidsplan nodig hebben voor de manier waarop we de markten voortaan beter kunnen reguleren.

Men moet ook een beetje over de grenzen van Europa heen kijken hoe dit in andere regio's wordt geregeld. Niemand kan ons voorschriften opleggen wanneer wij onze markten reguleren. Wij zijn de laatste jaren te ver gegaan in het afschaffen van marktregels. Laten we eens in andere landen kijken – en dat moet de groep op hoog niveau ook doen – hoe het elders wordt geregeld. Dan kan men duidelijk constateren dat het model van Canada voor veel boeren en consumenten een model is dat zich heeft bewezen. We moeten dit niet a priori buiten de discussie plaatsen, maar op dat punt moeten we ook antwoorden bieden.

Bij de koerscorrectie in het beleid moeten we er ook op letten dat we beleid voor regionale markten maken – daar moeten we steeds het zwaartepunt leggen en we moeten niet alleen kijken naar de 5 procent van de producten die op de wereldmarkt worden verhandeld. Het mag ook niet zo zijn dat we exportsubsidies en interventies als normale regels voor de beheersing van de markt beschouwen. Daar moeten we voorgoed afscheid van nemen.

James Nicholson, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik zeggen dat ik blij ben met de gelegenheid om dit debat te voeren. Ik denk dat dit het juiste moment daarvoor is en de recente crisis in de melksector, die zo veel van onze landbouwers in de Europese Unie heeft geschaad, heeft de ernstige veranderlijkheid die onze landbouwmarkten kan treffen duidelijk laten zien. Van jaar tot jaar en zelfs van maand tot maand treden significante prijsschommelingen op en deze zijn vaak het gevolg van factoren waarop wij geen grip hebben, zoals de wereldwijde financiële crisis en ook de olieprijs.

De effecten van de dramatische daling van de melkprijs in 2009 werden nog verergerd doordat de EU niet in staat bleek snel genoeg op de situatie te reageren. Uiteindelijk konden we een combinatie van marktregulerende en inkomensondersteunende maatregelen uitvoeren, zoals interventie in het melkfonds en uitvoerrestituties, waardoor de pijn enigszins werd verzacht, maar veel melkveehouders moesten hun bedrijf sluiten en veel anderen leden ernstige financiële verliezen.

Naar mijn mening moeten we een tweeledige aanpak hanteren om te proberen de effecten van de prijsdalingen voor onze landbouwers te verzachten. Ten eerste moeten we een vast minimaal vangnet afspreken voor alle sectoren die gevoelig zijn voor prijsschommelingen. Ten tweede moeten we ervoor zorgen dat we, ongeacht wat voor hulpmiddelen we introduceren, snel en effectief kunnen reageren op elke crisis die zich voordoet.

Er is op dit moment veel discussie in het Parlement en daarbuiten over een eerlijk en stabiel inkomen voor landbouwers. De verschillende aspecten van de voedsellevering en de toeleveringsketen van voedsel in het algemeen vormen een onderwerp dat relevant is voor zowel landbouwers als consumenten. De ophanden zijnde hervorming van het GLB geeft ons een goede gelegenheid om deze kwesties aan te pakken. Natuurlijk is het belangrijk dat we het concurrentievermogen van de Europese landbouw- en voedingsmiddelenindustrie niet ondermijnen. Een hervormd GLB moet echter kunnen reageren op verschillende landbouwcrises om de markten te stabiliseren en onze landbouwers een eerlijk inkomen te garanderen.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen erken ik dat er grote instabiliteit heerst op de landbouwmarkten en dat de prijzen van basislandbouwproducten zijn gekelderd. Daarnaast stijgen de consumentenprijzen en is het landbouwkomen aanzienlijk gekrompen.

Mijns inziens is het GLB door de diverse hervormingen en steunontkoppeling vrij sterk marktgeoriënteerd geworden. Mijn belangrijkste voorstel is dan ook – en ik wil dit duidelijk maken – ervoor te zorgen dat het GLB niet enkel en alleen wordt overgelaten aan de marktregels. De landbouw brengt publieke goederen voort en moet daarom Europese financiële steun ontvangen. Ik begrijp ook geenszins de argumentering van bepaalde collega's. Deze is tegenstrijdig want zij hameren enerzijds op marktgeoriënteerdheid maar staan anderzijds in hun eigen landen "etnocentrisme" en "patriottisme" onder consumenten voor. De huidige marktbeheersmaatregelen kunnen echter niet zorgen voor het onontbeerlijke veiligheidsnet, zoals ook de vorige spreker, de heer Nicholson, al zei. Wij hebben aanvullende, soepelere en effectievere maatregelen nodig. Wij hebben maatregelen nodig waarmee in tijden van crisis de stabiliteit op de markten kan worden gewaarborgd. Daarnaast moeten wij mijns inziens het GLB "bewapenen" met een begrotingsmechanisme voor het aanpakken van crisissituaties, met een soort fonds voor crisisbeheersing. Waarborging van het producenteninkomen betekent onder meer ook waarborging van transparantie in de voedselbevoorradingsketen.

Wij kunnen ons – en ik sluit hiermee af – niet beperken tot de planning van de toekomstige marktinstrumenten, voor de tijd na 2013. Wij weten dat de situatie kritiek is niet alleen in de melksector maar ook in andere zeer belangrijke sectoren waarbinnen zich grote verschillen voordoen tussen de geografische gebieden binnen Europa.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Het debat tot nu toe heeft al aangetoond dat het hier gaat om een zeer complex probleem. Tot op zekere hoogte hebben de heer Tarabella en de heer Nicholson, maar ook anderen al genoemd dat de hele problematiek enerzijds samenhangt met de voedselketen als geheel, die ook wordt behandeld in het verslag van José Bové, namelijk dat de Europese Unie tot de dag van vandaag niet heeft kunnen oplossen hoe er een eerlijke verdeling kan worden gemaakt tussen producenten, verwerkers en winkeliers. Wat de heer Ciolos betreft, ben ik het volledig met hem eens dat het goed zou zijn een oplossing voor de middellange- en lange termijn te vinden. Daarvoor zijn er in theorie vier opties.

De eerste mogelijkheid, die de heer Jahr ook al noemde, is het onderzoeken van het neoliberale standpunt dat tot nu toe de interventiestelsels heeft afgewezen en geprobeerd te ontmantelen. Ik ben het er dus volledig mee eens dat goed moet worden overdacht of we ons van deze interventiestelsels kunnen ontdoen of dat ze wel degelijk kunnen worden ingezet bij de regulering van de markt.

De tweede optie, voorgesteld door de Franse regering naar Amerikaans model, zijn anticyclische maatregelen. De vraag is of dit werkbaar is in Europa, maar ook dat moeten we onderzoeken, aangezien de hele markt zo onstabiel is dat elke mogelijkheid moet worden onderzocht.

De derde mogelijkheid is de beurs. Onlangs werd de conferentie over de Borsa Merci Telematica Italiana gehouden, een online beursstelsel, en dus moet worden onderzocht in hoeverre beursstelsels kunnen worden gebruikt. Ik voeg er voor de heer Ciolos meteen aan toe dat in Midden-Europa en de Baltische staten het beursstelsel helaas niet echt werkbaar is.

Het Franse voorzitterschap opperde tevens de totstandkoming van een Europees prijstoezichtstelsel. Ook dit moeten we goed overdenken en tevens moeten we goed overdenken – wat bij mijn weten nauw aansluit op het gedachtegoed van de heer Ciolos – of we naar analogie van de groente- en fruitverwerking een soort fonds in het leven moeten roepen dat kan worden ingezet bij risicobeheersing. Helaas zou dit in het geval van graan uitzonderlijk grote bedragen vergen. Ik ben het dus volledig eens met de commissaris dat we elke mogelijkheid goed moeten overwegen, want op dit moment is de Europese Unie niet in staat de markten adequaat te reguleren.

Michel Dantin (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, zoals u weet, is de landbouw een economische sector met specifieke kenmerken die maken dat overheidsingrijpen nu en dan nodig, ja zelfs wenselijk kan zijn, in het belang van producenten, consumenten en burgers. Om ten minste drie redenen is overheidsingrijpen in deze economische sector zowel in de Europese Unie als in de andere landen ter wereld gerechtvaardigd.

De kenmerken van het aanbod van landbouwproducten en de vraag naar levensmiddelen maken de landbouwmarkten instabiel. De landbouw produceert ook niet voor de markt bestemde goederen en heeft door de werkgelegenheid die hij creëert een aandeel in een zekere sociale stabiliteit in onze landen en plattelandsgebieden. De landbouw is bovenal de basis van een overvloedige, gevarieerde en gezonde voeding. Kunnen wij ons derhalve tevredenstellen met de huidige economische situatie in onze plattelandsgebieden en van onze landbouwers?

Commissaris, enkele dagen geleden heeft een hoge ambtenaar mij de nu volgende cijfers gegeven voor zijn *département* - toevallig een Frans *département* dat u goed kent, één van veeteelt. Het beheercentrum heeft 2 500 landbouwboekhoudingen. Hiervan hebben 800 een schuldquote van meer dan 80 procent en heeft 20 procent er een van 100 procent of meer.

Uit deze cijfers – waarvan ik moet toegeven dat ze ook mij verbaasden – blijkt dat de kwestie die nu moet worden aangepakt er niet alleen een is van de inkomens, maar ook van de dekapitalisatie van de Europese landbouw. Minder steun, minder overheidsingrijpen en meer productiebeperkingen: een waarlijk explosieve combinatie.

Het is waar dat de algemene economische crisis de situatie verergert. We moeten echter ook een vraagteken zetten bij bepaalde beslissingen van de Commissie, van uw collega's, commissaris. Bij handelsakkoorden blijft landbouw wisselgeld. Ondanks de situatie in Europa worden bepaalde sectoren – vlees, een aantal graansoorten, fruit en groente – getroffen. Met het recente akkoord tussen de Europese Unie en de Andeslanden, met name Peru en Colombia, worden de producenten in de ultraperifere regio's opgeofferd. We kunnen niet doorgaan met een dergelijk beleid.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijnheer de commissaris, ik ben afkomstig uit het zuiden van Italië. In mijn regio en in onze regio's draait de productie om mediterrane gewassen, olie, landbouwgewassen en groenten. Hier is weinig over gezegd, omdat de aandacht van Europa en de Commissie altijd overwegend op melkveehouderij en veeteelt is gericht. Maar we moeten ook aandacht besteden aan de mediterrane gewassen.

Ik verzeker u dat we in onze gebieden te maken hebben met een leegloop van het platteland als gevolg van de effecten van de klimaatverandering en verwoestijning. Verwoesting is bij ons zichtbaar door het onkruid dat groeit waar vroeger gewassen, groenten en fruit werden verbouwd, waar olijfbomen niet meer worden gevoed en waar de aarde niet meer wordt omgeploegd.

Ik kan u vertellen dat de olijventelers in 1995, toen de euro er nog niet was, 170 000 Italiaanse lire betaald kregen, wat ongeveer gelijk is aan 90 euro. Dit jaar kregen de olijventelers 30 euro per honderd kilo betaald. Er zijn dertien of veertien jaren voorbijgegaan en de prijs is gedaald tot een derde. Onze producenten verkopen

olie aan de groothandel voor 2 euro per liter. Met dergelijke opbrengsten kunnen ze de kosten niet eens dekken, en landbouwbedrijven worden met schulden opgezadeld omdat ze beneden de kostprijs verkopen.

Daarnaast zien we een merkwaardig fenomeen: olie wordt door de groothandel ingekocht voor 2 euro en we zien dat olie in de detailhandel voor 2 euro of minder wordt verkocht. Er is duidelijk behoefte aan meer controles. Het zou mij verheugen u te ontmoeten om het probleem van het bijwerken van Verordening (EG) nr. 2568/1991 uiteen te zetten. Er zijn nieuwe controlesystemen en we moeten optreden tegen vervalsing en fraude, ook in het belang van de consumenten en producenten.

We mogen er niet aan denken de steungelden van het volgende GLB te nationaliseren, we mogen er niet aan denken de directe steun te verkleinen, want door het stopzetten van directe steun of het verminderen van de directe steun zal onze landbouw, de landbouw in het zuiden van Italië, de mediterrane landbouw, in een crisis worden gestort.

Mijnheer de commissaris, tot slot wil ik zeggen dat diegenen die vandaag land bezitten, hun land niet hebben gewonnen in een loterij, maar van hun vader en grootvader hebben geërfd, die dat land hebben verbouwd, die hun bloed en zweet over dat land hebben gegoten en het aan hun zoon hebben nagelaten.

Wie vandaag zijn landbouwbedrijf aan zijn zoon doorgeeft, loopt het risico hem met een hoop schulden op te zadelen: er moet een sterk en krachtadig antwoord komen van Europa om de heropleving van onze landbouw te steunen en te bevorderen.

Sari Essayah (PPE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, het stabiliseren van de markt moet een van de belangrijkste doelen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn. Daar lijken wij het in dit Parlement over eens te zijn. In het gemeenschappelijk landbouwbeleid is een opvangnet voor marktmaatregelen nodig ter bescherming van zowel de landbouwers als alle betrokkenen in de voedselketen.

De tijd na 2013 ziet er zeer zorgelijk uit door onder meer het verdwijnen van exportsteun en melkquota's en de toename van import uit derde landen. Het is daarom goed dat de commissaris in deze fase zegt dat hij al vóór 2013 maatregelen wil nemen.

Nu moeten wij onderzoeken hoe wij de nieuwe instrumenten voor marktbeheer in gebruik kunnen nemen, zoals de vele verschillende maatregelen om een inkomensverzekeringssysteem te ontwikkelen, producenten- en brancheorganisaties te versterken en de transparantie van de markt te verbeteren.

Ulrike Rodust (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier een analyse van de economische situatie van de Duitse landbouw voor me. Hierin is een onderzoek opgenomen van 19 100 rekeningen van fulltime en parttime boerenbedrijven. De resultaten zijn aan de hand van de verdeling van bedrijven volgens de structuurenquête 2007 representatief gemaakt.

In het boekjaar 2008-2009 is de situatie in het algemeen aanzienlijk verslechterd. In de onderzochte 18 200 fulltime melk- en akkerbouwbedrijven, was een achteruitgang van 45 400 naar 34 400 euro te zien. Dat is een daling van 24 procent. In 2008-2009 waren de verliezen bijzonder groot. De ondernemingsresultaten daalden naar 29 300 euro (min 45 procent) en naar 43 000 euro (min 18 procent).

De veredelingsbedrijven boeken daarentegen ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Dacian Cioloș, lid van de Commissie. - (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat het debat van zojuist aantoonde in hoeverre wij lering moeten trekken uit deze melkcrisis. Zoals de heer Le Foll aan het begin van zijn toespraak heeft gezegd, zouden wij bovendien de invoering moeten overwegen van marktreguleringsmechanismen als onderdeel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2013.

Ik ben er vast van overtuigd dat het GLB in staat moet zijn om, rekening houdend met de diversiteit van de Europese landbouw, maatregelen voor te stellen in het kader van onze gemeenschappelijke doelstellingen op Europees vlak waardoor wij het GLB de in het Verdrag van Lissabon voorziene rol kunnen doen vervullen. Het moet er, met andere woorden, voor zorgen dat de inkomens van de landbouwers stabiel zijn en dat de voorziening van de markten is veiliggesteld. Door de toekomstige instrumenten van het GLB zouden wij dus onder andere deze doelstellingen moeten kunnen verwezenlijken. Er zijn natuurlijk nog andere doelstellingen, maar dit zijn de essentiële die we in aanmerking moeten nemen.

De marktreguleringsmechanismen, die ons in staat zullen stellen situaties van prijs- of marktinstabiliteit te voorkomen of in te grijpen in dergelijke situaties, zullen onze onverdeelde aandacht krijgen en zullen tevens

centraal staan in de voorstellen die de Commissie zal doen als onderdeel van het GLB na 2013. Ik verzeker u dat wij hier momenteel aan werken. Ik ben er vast van overtuigd en mij ervan bewust dat marktbeheermechanismen een rol moeten kunnen spelen naast directe steun, die we weliswaar moeten behouden, maar met aangepaste criteria voor de verlening ervan. De markt moet natuurlijk kunnen functioneren. Waar mogelijk moeten we de markt zijn gang laten gaan, maar ik ben het ook eens met de heer Dantin dat de specifieke aard van de landbouwsector overheidsingrijpen rechtvaardigt. Dit moet uiteraard gericht zijn en ten doel hebben problemen met het functioneren van de markt op te lossen en de goede werking ervan te garanderen. In deze geest zullen wij voorstellen indienen voor het GLB na 2013.

Ik realiseer mij terdege dat naast de melksector ook andere sectoren op dit moment moeilijkheden ondervinden. Zo kent ook de groente- en fruitsector vaak sterke marktschommelingen, namelijk van de prijzen en op de markt gebrachte of verkochte hoeveelheden. Deze sector is enkele jaren geleden hervormd. Wij zullen ook lering trekken uit de wijze waarop deze hervorming, die de producenten grotere onderhandelingsbevoegdheden gaf binnen producentenorganisaties, is uitgevoerd. Ik ben van mening dat wij ook op dit vlak lessen zouden kunnen leren voor andere sectoren.

Ik vind namelijk dat er, overheidsingrijpen terzijde gelaten, ook een mogelijkheid moet worden geboden aan producenten om beter te onderhandelen over contracten en dus prijzen, waarbij er tegelijkertijd wordt gezorgd voor een zekere stabiliteit van de op de markt gebrachte producten door middel van particuliere contracten. Ik ben dan ook van mening dat we naast overheidsingrijpen andere manieren kunnen vinden om de goede werking van de markt te bevorderen, terwijl de overheid de bevoegdheid krijgt te interveniëren wanneer de markt zijn rol niet kan vervullen, aangezien de landbouw niet alleen de markten moet bevoorraden, maar ook collectieve goederen moet blijven produceren. Daar zijn we het over eens. Als we willen we dat de landbouw al zijn functies kan vervullen, zullen we deze dus moeten helpen.

Wat de kwesties met betrekking tot de voedselketen betreft, in het bijzonder de bevoegdheden om te onderhandelen over een betere distributie van de toegevoegde waarde, heeft het Parlement werk verzet, de Commissie een mededeling uitgebracht en hebben er debatten plaatsgevonden binnen de Raad. Op basis van al deze elementen zullen we, denk ik, enkele voorstellen doen teneinde mechanismen te vinden waardoor producenten beter zullen kunnen onderhandelen over hun marges.

Ik meen dat ik hiermee zo ongeveer op alle toezpraken en aangekaarte problemen ben ingegaan. Ik dank u nogmaals voor deze gelegenheid om mij nader te verklaren. Het debat is nog maar net begonnen. Ik heb overigens een publiek debat gelanceerd alvorens voorstellen in te dienen voor de hervorming van het GLB na 2013. Ik denk dat we na dit debat en nadat het Parlement zijn werk heeft voltooid, in staat zullen zijn vóór het najaar, wanneer ik zal terugkeren met een Commissiemededeling over de toekomst van het GLB, voorstellen in te dienen waardoor landbouwers meer vertrouwen zullen krijgen in hun activiteiten. We hebben deze landbouwers nodig, niet alleen voor hetgeen zij aan de markt leveren, maar ook voor datgene wat zij op hun land realiseren.

De Voorzitter. Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Luís Paulo Alves (S&D), schriftelijk. – (PT) De laatste maanden heeft zich op diverse landbouwmarkten een daling van de prijzen doorgezet ten gevolge van de economische en financiële crisis die de Europese Unie heeft getroffen. Deze prijsdaling heeft, op haar beurt, gevolgen voor de vraag naar de betrokken producten. Lagere prijzen zijn voordelig voor de consument en zullen op de middellange termijn leiden tot een toename van de vraag, maar in de tussentijd zijn vele producenten de dupe. Daarom moet er dringend een Europees landbouwbeleid komen dat een antwoord biedt op het voornaamste probleem: de noodzaak om een duurzame voedselvoorziening te waarborgen tegen redelijke marktprijzen. Dit vergt een concurrerend en economisch haalbaar landbouwmodel dat inspeelt op de voedsel-, milieu- en sociale behoeften van de burgers. Ook een marktgericht gemeenschappelijk landbouwbeleid moet een reeks instrumenten omvatten die de niet door de markt vergoede productie van publieke goederen compenseren en de extreme volatiliteit van de markt aan banden leggen. Het moet bovendien zijn uitgerust met een passende regelgeving, een stevig veiligheidsnet en een doordacht risicobeheer. Verder moet de voedselvoorzieningsketen worden verbeterd door meer transparantie te betrachten en betere contractuele praktijken te waarborgen die niet nadelig zijn voor de producenten. Ten slotte is het ook van essentieel belang dat garanties worden geboden voor een gelijke behandeling van ingevoerde landbouwgrondstoffen en landbouwproducten.

Alan Kelly (S&D), schriftelijk. – (EN) Allereerst wil ik zeggen dat ik blij ben met de maatregelen van mijn collega's, in het bijzonder de heer De Castro, die het initiatief heeft genomen voor het debat over deze kwestie.

Het is een feit dat onze landbouwers tegenwoordig te maken hebben met overweldigende obstakels als ze een eerlijke prijs willen ontvangen voor hun producten. Het effect op de prijzen tijdens de recente melkcrisis is slechts één voorbeeld. Interventievoorraden hebben een rol gespeeld in het stabiliseren van de markt, evenals het noodfonds voor de melksector. Maar we zijn er nog niet. Supermarkten staan eerlijke prijzen voor landbouwers in de weg. We weten allemaal dat de meeste supermarkten zichzelf graag aan de consument presenteren als prijsvechter. We moeten echter oppassen dat de supermarkten de prijzen die aan onze landbouwers worden betaald niet verder blijven verlagen. Als het huidige systeem eindeloos zou mogen doorgaan, is er geen stimulans meer om landbouwactiviteiten te ontplooien en waar blijft onze plattelandsgemeenschap dan? Dit moet veranderen. Ik hoop dat de Commissie zich hier evenveel zorgen om maakt als de leden van dit Parlement.

Czesław Adam Siekierski (PPE), schriftelijk. – (PL) De Europese boeren hebben het in 2009 flink voor hun kiezen gehad. Ze gingen er met bijna een kwart in inkomen op achteruit en de crisis trof de meeste landbouwmarkten, waaronder melk, graan, varkensvlees, rundvlees, olijven, enz. Het lijkt geen twijfel dat op de melkmarkt de situatie het moeilijkst was. Als gevolg van een wereldwijde instorting van de prijzen leden Europese melkproducenten enorme verliezen. De boeren hebben op allerlei bijeenkomsten aandacht gevraagd voor hun moeilijke situatie en in veel landen waren er massale protesten van boeren. Op dit moment zijn de prijsschommelingen niet meer zo groot, maar dit betekent niet dat de problemen voorbij zijn. In veel landbouwsectoren hebben we nog steeds te maken met een lage vraag en prijsschommelingen. De huidige interventiemechanismen in de melksector en de oprichting van het melkfonds blijken niet voldoende. We kunnen nu al voorzien wat er gebeurt als deze instrumenten aflopen. We kunnen zeker verdere inkomensdalingen en marktturbulentie verwachten. Ik ben het met de heer Ciolos eens dat er onmiddellijk een oplossing moet komen voor de moeilijke situatie op de melkmarkt en dat we niet mogen wachten tot de geplande grote hervorming van het GLB in 2013. In juni verwachten we een besluit van de groep op hoog niveau die zijn beschouwingen en ideeën over de verbetering van de situatie in de melksector zal presenteren. Ik hoop dat deze groep aan onze verwachtingen zal voldoen en een evenwichtig programma van stabiliserende maatregelen zal presenteren. Ik ben blij dat de heer Ciolos onze zorgen deelt en onze suggesties in aanmerking neemt.

16. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

17. Sluiting van de vergadering

De Voorzitter. – De volgende vergadering vindt morgen 21 april plaats. De debatten zullen tussen 9.00 tot 13.00 uur en 15.00 tot 19.00 uur plaatsvinden. Ik weet niet of iedereen ervan op de hoogte is dat de vergadering morgen om 19.00 uur zal worden gesloten.

(De vergadering wordt om 23.25 uur gesloten)